

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра іноземної філології та перекладу

С.А. Остапенко, Г. М. Удовіченко, Д. В. Фурт

**НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК З ГРАМАТИКИ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Кривий Ріг
2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра іноземної філології та перекладу

С.А. Остапенко, Г. М. Удовіченко, Д. В. Фурт

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК З ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Затверджено
на засіданні кафедри іноземної філології
та перекладу
Протокол № 19
від «17» травня 2018 р.

Схвалено навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол № 9 від “26” травня 2018 р.

Кривий Ріг
2018

УДК 811.111'276.6:33 (075.8)
ББК 81.2 Англ-923
О76

Рецензенти:

О.В. Малихін, доктор педагогічних наук, професор
В.А. Гаманюк, доктор педагогічних наук, професор
Г.О. Горіна, доктор економічних наук, доцент

Остапенко С. А., Удовіченко Г. М., Фурт Д. В.

О 76 Навчальний посібник з граматики англійської мови для студентів економічних спеціальностей / С. А. Остапенко, Г. М. Удовіченко, Д. В. Фурт; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. іноз. філології та перекладу. – Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. – 230 с.

Запропонована методична робота сприятиме розвитку навичок розпізнання граматичних явищ англійської мови, що включають труднощі перекладу, розуміння дії словотворення та граматичних правил.

Робота містить теоретичний матеріал та вправи за темами, які вивчаються на першому та другому етапах вивчення іноземної мови.

Навчальний посібник відповідає сучасним методичним вимогам до навчальної літератури.

УДК 811.111'276.6:33 (075.8)
ББК 81.2 Англ-923

© Остапенко С. А., Удовіченко Г. М.,
Фурт Д. В., 2018
© Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського, 2018

Зміст

Передмова	5
I частина	7
Неозначені часи	7
Тривалі часи	20
Числівник	29
Іменник	36
Прикметник	47
Артикль	52
Займенник	60
Прийменник	70
II частина	77
Перфектні часи	77
Перфектно-тривалі часи	89
Пасивний стан дієслова	96
Узгодження часів	105
Прислівник	116
Сполучник	125
Модальні дієслова	129
Способи дієслів	144
III частина	164
Неособові форми дієслова	164
Типи речень	197
Словотворення	210
Список використаних джерел	230

Передмова

Курс «Іноземна мова» є обов'язковою загальноосвітньою дисципліною у будь-якому вищому навчальному закладі і логічним продовженням шкільного курсу. Студенти-першокурсники, які починають його опановувати, вже мають певний рівень знань і набули умінь і навичок відповідно до вимог загальноосвітньої середньої школи.

Мета посібника – забезпечити розвиток навичок розпізнання граматичних явищ англійської мови, що включають труднощі перекладу, розуміння дії словотворення та граматичних правил.

Завданням представленого збірника є надання теоретичної підготовки та перевірка знань з граматики англійської мови, які вивчаються згідно програми навчального курсу з іноземної мови для студентів I курсу (за вимогами кредитно-модульної системи). Кожний граматичний розділ містить стисло поданий граматичний матеріал, а також цілу низку тестових завдань, спрямованих на перевірку рівня засвоєння матеріалу. В системі перевірки рівня знань використовується диференційований підхід, адже у посібнику представлені тести трьох рівнів, де рівень 3 (Level 3) позначений * є найвищим і найскладнішим.

Укладачі посібника абсолютно переконані, що саме така структура подання матеріалу та форми перевірки його засвоєння допоможуть студентам оволодіти означеними питаннями з граматики англійської мови, а також об'єктивно оцінити рівень знань, набутих під час підготовки студентів.

I частина

INDEFINITE TENSES (НЕОЗНАЧЕНІ ЧАСИ)

Неозначені часи вживаються для вираження дії, що відбувається в теперішньому, минулому чи майбутньому часі, але не вказують на її характер, тривалість, завершеність чи передавання іншій дії або певному моменту в минулому чи майбутньому. Дієслова в неозначеному часі можуть перекладатися на українську мову дієсловами доконаного й недоконаного виду.

THE PRESENT INDEFINITE TENSE (ТЕПЕРІШНІЙ НЕОЗНАЧЕНИЙ ЧАС)

Present Indefinite - одна з часових форм дієслова, що вживається для вираження дії, яка відбувається в теперішньому часі.

Теперішній час передбачає не лише момент мовлення, а й більш тривалий проміжок часу, що включає момент мовлення.

Дія, що відбувається в момент мовлення, порівняно рідко позначається формою Present Indefinite. Для вираження такої дії в англійській мові є інша форма теперішнього часу.

Стверджувальна форма дієслова в Present Indefinite в усіх особах однини й множини, крім третьої особи однини, збігається з інфінітивом (неозначеною формою дієслова) без частки **to**:

I work .	Я працюю.
We work .	Ми працюємо.
You work .	Ви працюєте. (Ти працюєш.)
They work .	Вони працюють.

У третій особі однини в Present Indefinite до інфінітива (без частки **to**) додається закінчення **-s** або **-es**:

He dresses .	Він одягається.
She writes .	Вона пише.
It helps .	Це допомагає.

Питальна форма Present Indefinite утворюється з допоміжного дієслова **to do** в Present Indefinite та інфінітива основного дієслова без частки **to**. Допоміжне дієслово ставиться перед підметом:

Do I work?	Do we work?
Does he work?	Do you work?
Does she work?	Do they work
Does it work?	

Заперечна форма Present Indefinite утворюється з допоміжного дієслова **to do** в Present Indefinite, заперечної частки **not** та інфінітива основного дієслова

без частки **to**, в усному мовленні замість **do not** і **does not** звичайно вживаються скорочені форми **don't** і **doesn't**:

I **don't understand** you.

Я вас не розумію.

He **doesn't recognize** me.

Він не впізнає мене.

Вживання Present Indefinite

Present Indefinite вживається для вираження повторюваної або постійної дії стосовно теперішнього часу:

He **comes** here at six o'clock.

Він приходить сюди о шостій годині.

She **goes** to school.

Вона ходить до школи.

He **plays** the violin and **sings**.

Він грає на скрипці і співає.

Present Indefinite вживається для вираження дії, яка характеризує підмет постійно або протягом теперішнього періоду часу:

You **shoot** very well.

Ви стріляєте дуже добре.

He **dances** very badly.

Він танцює дуже погано.

Present Indefinite вживається для вираження дії або стану, які не обмежені якимись часовими рамками і відбуваються незалежно від людини:

Sugar **dissolves** in water.

Цукор розчиняється у воді.

Present Indefinite вживається для вираження дії, яка відбувається в момент мовлення:

а) з дієсловами, що не вживаються у формі Continuous: **to see, to know, to hear, to feel, to like, to hate, to love, to understand**:

I **don't see** anything.

Я нічого не бачу.

I **don't understand** it.

Я не розумію цього.

б) якщо той, хто говорить, лише констатує факт, а не передає дію як процес, що триває:

Here she **comes**.

Ось вона йде.

Why **does** she **walk** so slow?

Чому вона йде так повільно?

Present Indefinite вживається для вираження майбутньої дії в підрядних реченнях часу та умови, які вводяться сполучниками **when** коли; **after** після того, як; **before** перш ніж, перед тим, як; **till, until** поки; **as soon as** як тільки; **if** якщо; **unless** якщо не та ін:

I'll be here till you **come**.

Я буду тут, поки ти прийдеш.

Wait until I **get** my coat.

Почекай, поки я дістану пальто.

Present Indefinite вживається для вираження запланованої майбутньої дії (здебільшого з дієсловами, що означають рух: **to go** *йти, їхати*; **to come** *приходити, прибувати*; **to leave** *від'їжджати*; **to start** *вирушати*; **to arrive** *прибувати* та ін.). У таких реченнях звичайно вживаються обставинні слова, що вказують на час дії:

I **leave** Kyiv tomorrow.
Our ship **sails** on next Tuesday.

Завтра я виїжджаю з Києва.
Наш пароплав відпливає наступного вівторка.
Коли прийде лікар?

When **does** the doctor **come**?

Present Indefinite вживається у зв'язній розповіді для вираження дії або ряду послідовних дій у минулому:

All of a sudden, one evening **comes** little Emily from her work and him with her.

Раптом одного вечора приходить Емілія з роботи і він з нею.

THE PAST INDEFINITE TENSE (МИНУЛИЙ НЕОЗНАЧЕНИЙ ЧАС)

Past Indefinite - часова форма дієслова, яка виражає дію, що відбулася або відбувалася в минулому.

За способом утворення Past Indefinite і Past Participle (Participle II) дієслова в англійській мові поділяються на правильні й неправильні.

Past Indefinite правильних дієслів

Past Indefinite правильних дієслів утворюється додаванням до інфінітива без частки **to** закінчення **-ed**:

to ask *запитувати* - **asked**

to clean *чистити* - **cleaned**

to defend *захистити* - **defended**

Дієслова в Past Indefinite не змінюються за особами й числами - мають однакову форму в усіх особах однини й множини:

I **worked**.

We **worked**.

He **worked**.

You **worked**.

She **worked**.

They **worked**.

It **worked**.

Past Indefinite неправильних дієслів

Past Indefinite неправильних дієслів утворюється по-різному:

to write *писати* - wrote

to bring *приносити* - brought

to put *класти* - put

to go *іти, їхати* - went

to be *бути* - was/were

Питальна форма Past Indefinite правильних і неправильних дієслів утворюється з допоміжного дієслова **to do** в Past Indefinite (**did**) та інфінітива основного дієслова без частки **to**. Допоміжне дієслово ставиться перед підметом (групою підмета):

Did you **go** to the forest yesterday?

Ви ходили вчора до лісу?

What **did** he **say**?
When **did** you **see** her?

Що він сказав?
Коли ви її бачили?

Заперечна форма Past Indefinite утворюється з допоміжного дієслова **to do** в Past Indefinite, заперечної частки **not** та інфінітива основного дієслова без частки **to**:

They **did not see** my note.
She **did not know** this.

Вони не бачили моєї записки.
Вона не знала цього.

В усному мовленні замість **did not** звичайно вживається скорочена форма **didn't**:

I **didn't see** you in the dark.

Я не бачив вас у темряві.

Вживання Past Indefinite

Past Indefinite вживається для вираження одноразової або постійної дії в минулому. Час минуло дії часто уточнюється обставинними словами **yesterday** учора; **last week** минулого тижня; **last year** минулого року, **last summer** минулого літа, **the other day** недавно, цими днями та ін.:

I **saw** you in the street just now.

Я тільки що бачив вас на вулиці.

I **was** there at seven this morning.

Я була там сьогодні о сьомій годині ранку.

They **lived** in Poltava before the war.

До війни вони жили в Полтаві.

Past Indefinite вживається для вираження ряду послідовних дій у минулому:

I **dressed**, **went** downstairs, **had** some coffee in the kitchen and **went** out to the garage.

Я одягнувся, зійшов униз, випив у кухні кави і пішов у гараж.

Past Indefinite вживається для вираження повторюваної дії в минулому:

I **saw** her every day.

Я бачив її щодня.

She **came** many a time to our house.

Вона не раз приходила до нас.

THE FUTURE INDEFINITE TENSE (МАЙБУТНІЙ НЕОЗНАЧЕНИЙ ЧАС)

Future Indefinite - часова форма дієслова, що виражає дію, яка відбудеться або відбуватиметься в майбутньому.

Future Indefinite утворюється з допоміжних дієслів **shall** і **will** та інфінітива основного дієслова без частки **to**.

Допоміжне дієслово **shall** вживається в першій особі однини і множини, **will** - у другій і третій особі:

I **shall** work.

We **shall** work.

He **will** work.
She **will** work.
It **will** work.

You **will** work.
They **will** work.

У питальній формі допоміжне дієслово ставиться перед підметом:

Shall we come back here to sleep?	Ми повернемося сюди на ночівлю?
When will he be at home?	Коли він буде вдома?

У заперечній формі і після допоміжного дієслова вживається частка **not**:

We shall not go there.	Ми не підемо туди.
He will not stay here.	Він не залишиться тут.

В усному мовленні переважно вживаються скорочені форми **shan't** замість **shall not** і **won't** замість **will not**.

Future Indefinite вживається для вираження одноразової, постійної або повторюваної дії в майбутньому:

I'll go over with you tomorrow morning.	Я поїду з тобою завтра вранці.
I'll always come back.	Я завжди повертатимусь.

У підрядних реченнях часу й умови майбутній час в англійській мові не вживається. Для вираження майбутньої дії в таких реченнях замість Future Indefinite вживається Present Indefinite:

I'll be here till you come .	Я буду тут, поки ти прийдеш.
I'll give it him when he comes back.	Я дам це йому, коли він повернеться.

THE FUTURE INDEFINITE-IN-THE-PAST TENSE (МАЙБУТНІЙ НЕОЗНАЧЕНИЙ ЧАС У МИНУЛОМУ)

В англійській мові майбутня дія, що розглядається з точки зору якогось минулого моменту, виражається окремою формою дієслова, яка зветься Future Indefinite-in-the-Past.

Цей час трапляється у розповідях про минулі події при переказуванні у непрякій мові слів або думок якоїсь особи стосовно майбутнього часу.

Future Indefinite-in-the-Past утворюється з допоміжних дієслів **should** і **would** та інфінітива основного дієслова без частки **to**:

I should work (I'd work).	We should work (We'd work).
He would work (He'd work).	You would work (You'd work).
She would work (She'd work).	They would work (They'd work).
It would work.	

У питальній формі допоміжне дієслово ставиться перед підметом:

Should we work?
Would they work?

У заперечній формі після допоміжного дієслова вживається частка **not**:
We should not work (We shouldn't work).
She would not work (She wouldn't work).

Future Indefinite-in-the-Past вживається переважно в підрядних додаткових реченнях, якщо дієслово головного речення виражає минулу дію:

I thought I would come.

Я думала, що приїду.

I said I'd pack.

Я сказав, що укладатиму речі сам.

Future Indefinite-in-the-Past вживається також у простих реченнях, коли в розповіді про минуле згадуються майбутні дії:

We arranged to start the following Saturday from Kingston. Harris and I **would go** down in the morning, and take the boat up to Chertsey. George **would meet** us there.

Ми домовились вирушати наступної суботи з Кінгстона. Гарріс і я виїдемо вранці і підведемо човна до Чертсі. Там Джордж зустріне нас.

Tense Forms of the Verb (Indefinite Tenses)

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

1.1. We ... to Odessa for our holidays last year.

a) goes   b) going   c) have gone   d) went

1.2. People ... English all over the world.

a) speaks   b) speak   c) has spoken   d) had spoken

1.3. Victor ... any mistakes in the text, did he?

a) didn't make   b) made   c) had made   d) hadn't made

1.4. Every day they ... their dinner at the canteen.

a) have   b) has   c) are having   d) were having

1.5. I usually ... this fence once a year.

a) paint   b) paints   c) am painting   d) was painting

1.6. Don't worry. I ... here to help you.

a) is not   b) shall be   c) wouldn't be   d) had been

1.7. I ... she is busy at the moment.

a) will think   b) thought   c) think   d) was thinking

1.8. She ... very ill three years ago.

a) has been   b) had been   c) was   d) was being

1.9. There is a new road to the motorway. They ... it yesterday.

a) had opened   b) opened   c) have opened   d) were opened

1.10. The earth ... round the sun.

a) goes   b) went   c) was going   d) has gone

1.11. In Britain most of the shops usually ... at 5.30 p.m.

a) closes   b) close   c) have closed   d) shall close

1.12. In summer Nick usually ... tennis twice a week.

a) play   b) plays   c) is playing   d) was playing

1.13. I have a car, but I ... it very often.

- a) don't use   b) do use   c) am not using   d) didn't use

1.14. If you need money, why ... a job?

- a) don't you get   b) do you get
c) hadn't you got   d) weren't you getting

1.15. The River Amazon ... into the Atlantic Ocean.

- a) flows   b) is flown   c) flow   d) is flowing

1.16. How often ... tennis?

- a) is Tom playing   b) does Tom play
c) was Tom playing   d) did Tom played

1.17. The teachers didn't have dinner at the canteen, ... they?

- a) did   b) didn't   c) had   d) hadn't

1.18. How many pages ... a day?

- a) are you reading   b) do you read
c) you read   d) had you read

1.19. They watched TV and then ... to bed.

- a) had been going   b) went
c) were going   d) had gone

1.20. I ... your telephone number.

- a) do not know   b) am not knowing
c) had not known   d) shall have known

Level 2

2.1. I think I'll buy these shoes. They ... me really well.

- a) fit   b) have fit   c) fitted   d) were fitting

2.2. She asked when the secretary usually ... .

- a) is coming   b) came   c) come   d) will come

2.3. I'll tell Anna all the news when I ... her.

- a) shall see   b) saw   c) see   d) will be seeing

2.4. Wipe your feet before you ... into the room.

- a) has come   b) had come   c) come   d) would come

2.5. I wonder if Paul ... me a lift to work.

- a) is giving   b) will give   c) gives   d) will be giving

2.6. The teacher told us that magnet ... iron.

- a) attracted   b) attract   c) attracts   d) is attracted

2.7. She will speak to Professor Moore as soon as he ... free.

- a) will be   b) shall be   c) is   d) were

2.8. She had studied Spanish before she ... to Madrid.

- a) had come   b) comes   c) came   d) would come

2.9. You didn't even try to find out if I ... to your proposal.

- a) will agree   b) shall agree   c) would agree   d) agree

2.10. Christopher ... his hand, but it is OK now.

- a) have hurt   b) hurt   c) hurts   d) had hurt

2.11. Something very strange ... to me on my way home from work yesterday afternoon.

a) happened   **b)** was happening   **c)** happens   **d)** has happened

2.12. I don't want a steak. I think I ... the chicken.

a) will have had   **b)** have   **c)** am having   **d)** shall have

2.13. I remember when I ... on holiday abroad for the first time.

a) went   **b)** has gone   **c)** go   **d)** had gone

2.14. He'll be ready as soon as you ... .

a) be   **b)** are going to be   **c)** are   **d)** will be

2.15. I'm afraid we ... the last train if we don't take a taxi.

a) miss   **b)** shall miss   **c)** missed   **d)** shall be missing

2.16. By the time the guests ... the children will have decorated the fir-tree.

a) arrived   **b)** arrive
c) will arrive   **d)** would have arrived

2.17. I hope Lucy ... to my birthday party.

a) was coming   **b)** come   **c)** will come   **d)** will be coming.

2.18. As soon as the exams ... over the students will leave for their homes.

a) are   **b)** will be   **c)** were   **d)** would be

2.19. Bill wondered if they ... .

a) would marry   **b)** marry
c) will marry   **d)** are going to marry

2.20. I'll visit them as soon as they ... next month.

a) marry   **b)** will marry   **c)** will be married   **d)** married

Level 3*

3.1. I wrote to you to ask not to see anyone till I ... .

a) come   **b)** have come   **c)** came   **d)** should come

3.2. Higher education in the USA ... in 1636 when the first colonists ... Harvard College.

a) has begun, founded   **b)** began, have founded
c) began, founded   **d)** was beginning, have founded

3.3. We must go now. The play ... in half an hour.

a) starts   **b)** is starting
c) would start   **d)** will have started

3.4. How long is it since you ... here?

a) had moved   **b)** move
c) moved   **d)** was moving

3.5. The plane ... London at 9.45.

a) shall reach   **b)** is going to reach
c) will reach   **d)** reaches

3.6. He ... for the company for thirty years before he retired.

a) has been working   **b)** worked
c) was working   **d)** had been working

3.7. He wanted her to believe that when he ... things would change.

- a) returns   b) would return   c) returned   d) will return
- 3.8.** He said he would tell me all about it when he ... back.
- a) got   b) gets   c) would get   d) will get
- 3.9.** "Do you often go on holiday?" No, it's five years since I ... on holiday.
- a) have gone   b) went   c) had gone   d) go
- 3.10.** The boy asked the tour guide where the main tourist office ... .
- a) is   b) has been   c) will be   d) was
- 3.11.** I inquired when the train to Odessa ... .
- a) was starting   b) started   c) should start   d) will start
- 3.12.** The sight was so lovely I ... very early just to see the sun come up.
- a) get up   b) have got up   c) used to get up   d) was getting up
- 3.13.** «All right,» said the old gentleman, «I'll be here until your friend ..., and then I ... somewhere.»
- will come back, will stand   b) won't come back, stand
- c) comes back, will stand   d) will come back, will be standing
- 3.14.** I ... it unless you ... .
- a) would never understand, would explain
- b) will never understand, have explained
- c) will never understand, explain
- d) will never understand, will explain
- 3.15.** She ... away from the ball at about four o'clock in the morning.
- a) turns   b) has turned   c) turned   d) is turning
- 3.16.** He told me that he ... it to my husband, unless I ... him a certain document.
- a) will show, gave   b) would show, gave
- c) would show, would give   d) showed, would give
- 3.17.** He ... , ... a can from the porch, and ... to water the flowers.
- a) had got up, fetched, began   b) had got up, had fetched, began
- c) was getting up, fetched, began   d) got up, fetched, began
- 3.18.** A hot coal ... from the fire and ... a hole in the carpet.
- a) has dropped, burnt   b) had dropped, burnt
- c) dropped, was burning   d) dropped, burnt
- 3.19.** When the evening ... I ... that it ... an imprudence to leave so precious a thing in the office behind me.
- a) had come, felt, was   b) came, felt, would be
- c) came, had felt, would be   d) came, was feeling, was
- 3.20.** I only ... to ask you how you ... from here to the Strand.
- a) had wished, would go   b) wished, will go
- c) wished, would go   d) wish, would go

Визначте правильний варіант перекладу.

1. I was glad to find my lost book under the table.

- a) Я зрадів, коли я знайшов свою улюблену книжку під столом.
- b) Я був щасливий від того, що знайшов мою дуже потрібну книжку

на столі.

- c) Я зрадів, коли знайшов свою загублену книжку під столом.
- d) Мені радісно знайти свою книжку під столом.

2. He doesn't often write sentences on the blackboard.

- a) Він не часто пише речення на дошці.
- b) Він часто не писав речення на дошці.
- c) Він завжди не пише речення на дошці.
- d) Він не завжди писав речення на дошці.

3. Many birds fly to the south in autumn.

- a) Багато птахів відлетіли на південь восени.
- b) Багато птахів відлітають на південь восени.
- c) Багато птахів відлетять на південь восени.
- d) Багато птахів відлетіли на північ восени.

4. Her father teaches History at our school.

- a) Його батько викладає історію в нашій школі.
- b) Її батько викладав історію в нашій школі.
- c) Її батько викладатиме історію в нашій школі.
- d) Її батько викладає історію в нашій школі.

5. They spend their holidays in the country.

- a) Вони проводять свої канікули в селі.
- b) Вони проводять свої канікули в цій країні.
- c) Вони проводили свої канікули в селі.
- d) Вони провели свої канікули за містом.

6. He does read English books in the original.

- a) Він, можливо, читає англійські книги в оригіналі.
- b) Він читає англійські книги в оригіналі.
- c) Він таки читає англійські книги в оригіналі.
- d) Він не читає англійські книги в оригіналі.

7. She was happy to find the necessary dictionary in the language room.

- a) Вона була щаслива з того, що знайшла потрібний їй словник у кабінеті мови.
- b) Вона була щаслива, коли знайшла словник у кабінеті мови.
- c) Вона зраділа, коли знайшла потрібний словник у бібліотеці.
- d) Вона була рада знайти цей словник у кабінеті.

8. I was afraid you misunderstood my proposal.

- a) Я боялася, що ви неправильно розумієте мою пропозицію.
- b) Я боюсь, що ви неправильно зрозуміли мою пропозицію.
- c) Я боялася, що ви неправильно зрозуміли мою пропозицію.

d) Я боялася, що ви неправильно зрозуміли б мою пропозицію.

9. We all agree that it is better late than never.

- a) Ми всі згодні, що краще пізно, ніж ніколи.
- b) Ми всі були згодні, що краще пізно, ніж ніколи.
- c) Ми погодились, що краще пізніше, ніж ніколи.
- d) Ми вважали, що краще пізно, ніж ніколи.

10. Foreign language clubs give a lot for developing the general outlook of our pupils.

- a) Клуб іноземної мови сприяє розвитку світогляду учнів.
- b) Учні розвивають свій загальний світогляд у клубах іноземних мов.
- c) Клуби іноземної мови чимало дають для розвитку загального світогляду наших учнів.
- d) Клуби іноземної мови допомагають розвивати кругозір наших учнів.

11. The delegation arrived in London yesterday at dawn.

- a) Делегація прибула до Лондона сьогодні вранці.
- b) Делегація відбула до Лондона вчора на світанку.
- c) Делегація прибула до Лондона вчора ввечері.
- d) Делегація прибула до Лондона вчора на світанку.

12. He found the book very interesting.

- a) Він знайшов дуже цікаву книгу.
- b) Він вважав, що книга дуже цікава.
- c) Книга йому не сподобалась.
- d) Він загубив дуже цікаву книгу.

13. I'll be most interested to meet the teachers and to discuss their plans.

- a) Мені буде дуже цікаво зустрітися з учителями й обговорити їхні плани.
- b) Мені було б цікаво побачити учителів та обговорити їхні плани.
- c) Мене дуже цікавить зустріч з учителями та обговорення їхніх планів.
- d) Найбільш цікавим для мене є перегляд планів учителів.

14. I shall help you to plant trees next week.

- a) Я допоможу Вам садити дерева наступного тижня.
- b) Я допомогла Вам садити дерева наступного тижня.
- c) Я допомогла б тобі садити дерева наступного тижня.
- d) Я зможу допомогти садити дерева наступного тижня.

15. There will be a lot of people at the meeting today.

- a) Сьогодні на зборах буде багато людей.
- b) Сьогодні на зборах буде мало людей.
- c) Сьогодні на зборах було багато людей.
- d) Сьогодні на зборах не буде багато людей.

16. I'm going to work at school after I graduate from the university.

- a) Я збираюся працювати у школі після того, як закінчу університет.
- b) Я поїду працювати в школі після того, як закінчу університет.
- c) Я працюватиму в школі після того, як закінчу університет.
- d) Я не працюватиму в школі після закінчення університету.

17. I shan't be angry with you if you don't visit this museum.

- a) Я не розсерджусь на вас, якщо ви не відвідаєте цей музей.
- b) Я не розсерджусь на вас, якщо ви відвідаєте цей музей.
- c) Я не розсердилася б на вас, якби ви не відвідали цей музей.
- d) Я не розсерджусь на вас за умови, що ви відвідаєте цей музей.

18. He was sure his friend would make much progress in English.

- a) Він упевнений, що його друг досягне значного успіху у вивченні англійської мови.
- b) Він упевнений у тому, що його друг успішно оволодів мовою.
- c) Він був упевнений, що його друг досягне значного успіху у вивченні англійської мови.
- d) Він був упевнений, що його друг досягне прогресу у вивченні англійської мови.

19. In his letter he informed that he would come to visit us if he passed his exams successfully.

- a) У своєму листі він повідомив, що приїде відвідати нас, якщо успішно складе іспити.
- b) У своєму листі він повідомляє, що приїде відвідати нас, якщо успішно складе іспити.
- c) У своєму листі він повідомляє, що хоче відвідати нас, якщо успішно складе іспити.
- d) У своєму листі він повідомить, що хотів би відвідати нас, якщо успішно складе іспити.

20. I sometimes go to the skating-rink, though I am a bad skater.

- a) Я завжди ходжу на каток, хоча я поганий ковзаняр.
- b) Я іноді ходжу на каток, хоча я поганий ковзаняр.
- c) Я відвідую каток, хоча я поганий ковзаняр.
- d) Я іноді ходжу на каток, але я поганий ковзаняр.

21. She is so fond of playing the piano that she spends nearly all her free time playing it.

- a) Вона так любить грати на піаніно, що проводить майже весь вільний час за ним.
- b) Вона так грає на піаніно, що проводить майже весь вільний час за ним.
- c) Вона так любила грати на піаніно, що проводила майже весь вільний час за ним.

d) Вона любить грати на піаніно і проводить майже весь вільний час за ним.

22. Він запитав, чи поїде вона влітку на узбережжя.

- a) He asked her if she will go to the seaside in summer.
- b) He had asked her if she is going to the seaside in summer.
- c) He asked her if she would go to the seaside in summer.
- d) He asked her would she go to the seaside in summer.

23. Якщо я не запізнюся, ми застанемо його вдома.

- a) If I was late we'll catch him at home.
- b) If I am not late we'll catch him at home.
- c) If I will not late we'll catch him at home.
- d) If I won't be late we catch him at home.

24. Коли погода буде гарною, ми підемо погуляти в парк.

- a) When the weather will be better we shall go for a walk in the park.
- b) When the weather is fine we shall go for a walk in the park.
- c) When the weather becomes better we must go for a walk in the park.
- d) When the weather shall be nice we will go for a walk in the park.

25. Коли вона була дитиною, вона захоплювалася співами.

- a) She did not like to sing, when she was a child.
- b) She was not fond of singing when she was a child.
- c) She was fond of singing when she was a child.
- d) When she was a little girl she liked to sing.

CONTINUOUS TENSES (ТРИВАЛІ ЧАСИ)

Часи групи Continuous виражають дію як процес, тобто дію, що відбувається (триває) в момент мовлення або в теперішній період часу (Present Continuous), тривала в якийсь момент чи період часу в минулому (Past Continuous), триватиме в певний момент чи період часу в майбутньому (Future Continuous). У додаткових підрядних реченнях після дієслів to say, to tell, to think та ін. у минулому часі замість Future Continuous вживається Future Continuous-in-the-Past.

Часи групи Continuous утворюються з відповідних часів групи Indefinite допоміжного дієслова **to be** та дієприкметника теперішнього часу (**Present Participle**) основного дієслова.

THE PRESENT CONTINUOUS TENSE (ТЕПЕРІШНІЙ ТРИВАЛИЙ ЧАС)

Present Continuous утворюється з допоміжного дієслова to be в Present Indefinite та дієприкметника теперішнього часу (Present Participle) основного дієслова.

Present Participle утворюється додаванням закінчення -ing до інфінітива основного дієслова без частки to:

I am working (I'm working).

We are working (We're working).

He is working (He's working).

You are working (You're working).

She is working (She's working).

They are working (They're working).

It is working (It's working).

У питальній формі допоміжне дієслово ставиться перед підметом:

Are the boys playing chess?

Хлопці грають у шахи зараз?

Is she working in the garden?

Вона зараз працює в саду?

What are you doing?

Що ви робите?

У заперечній формі після допоміжного дієслова вживається частка **not**:

The girls **are not singing**.

Дівчата зараз не співають.

Вживання Present Continuous

Present Continuous вживається для вираження дії, що відбувається в момент мовлення:

Why are you crying?

Чому ти плачеш?

You are not listening to me.

Ти не слухаєш мене.

Present Continuous вживається для вираження тривалої дії, що відбувається в певний період теперішнього часу, хоч і не обов'язково в момент мовлення:

"**What are you doing** here in Kyiv?"

"Що ви робите тут, у Києві?"

"I'm **studying** at the Taras Shevchenko University". "Я вчуся в університеті ім. Тараса Шевченка".

Present Continuous вживається для вираження тривалої дії, що відбувається одночасно з іншою дією, яка відноситься до теперішнього часу:

I am only happy when I **am working**. Я щасливий лише тоді, коли працюю.

Present Continuous (як і Present Indefinite) вживається для вираження запланованої майбутньої дії, особливо з дієсловами, що означають рух: **to go** *іти*, **to come** *приходити*; **to leave** *від'їжджати*; **to arrive** *прибувати*, **to start** *вирушати* та ін. У цьому разі обов'язково вживаються обставини часу:

We're **flying** to Paris in the morning. Вранці ми відлітаємо до Парижа.
When **are** you **coming** back? Коли ви повернетесь?
Is he **coming** tonight? Він прийде сьогодні ввечері?

Дієслово **to go** у Present Continuous з інфінітивом іншого дієслова означає намір виконати дію в найближчому майбутньому або надає їй відтінку обов'язковості, неминучості виконання дії, позначеної інфінітивом:

I **am going** to speak. Я буду говорити.
He **is going** to be a teacher. Він збирається бути вчителем.

THE PAST CONTINUOUS TENSE (МИНУЛИЙ ТРИВАЛИЙ ЧАС)

Past Continuous утворюється з допоміжного дієслова **to be** в **Past Indefinite** та дієприкметника теперішнього часу основного дієслова:

I **was working**. We **were working**.
He **was working**. You **were working**.
She **was working**. They **were working**.
It **was working**.

У питальній формі допоміжне дієслово ставиться перед підметом:

What **were** you **telling** him? Що ви йому говорили?

У заперечній формі після допоміжного дієслова вживається частка **not**:

I **was not working** in the evening. Я не працював увечері.

В усному мовленні в заперечній і питально-заперечній формах замість **was not** і **were not** вживаються переважно скорочені форми **wasn't** і **weren't**:

Вживання Past Continuous

Past Continuous вживається для вираження дії, що відбувалась, тривала в певний момент у минулому. На час дії звичайно вказують також обставинні

слова типу **at two o'clock, at midnight, at that moment, at 5 o'clock**, або підрядні речення з дієсловом-присудком у Past Indefinite:

He **was working** at his English at that time.

Він працював над англійською мовою в той час.

Carrie **was sitting** by the window when he came in.

Керрі сиділа біля вікна, коли він увійшов.

Past Continuous вживається для вираження дії, що тривала протягом якогось періоду часу в минулому:

In the spring of the year 1881 he **was visiting** his old schoolfellow.

Навесні 1881 року він гостював у свого старого шкільного товариша.

У підрядних додаткових реченнях, якщо дієслово-присудок головного речення вжито у минулому часі, Past Continuous часто вживається з дієсловами, що означають рух (**to go, to come** та ін.), для позначення дії, яка була майбутньою стосовно минулого:

She said she **was coming** to see you after supper.

Вона сказала, що прийде до вас після вечері.

Дієслово **to go** у Past Continuous з інфінітивом іншого дієслова виражає дію, що була майбутньою стосовно минулого часу. Часто таке сполучення виражає також намір здійснити дію:

He **was going** to be an engineer.

Він збирався стати інженером.

What **were they going** to do?

Що вони збиралися робити?

THE FUTURE CONTINUOUS TENSE (МАЙБУТНІЙ ТРИВАЛИЙ ЧАС)

Future Continuous утворюється з допоміжного дієслова **to be** в Future Indefinite та дієприкметника теперішнього часу основного дієслова:

I **shall be working**.

We **shall be working**.

He **will be working**.

You **will be working**.

She **will be working**.

They **will be working**.

It **will be working**.

У питальній формі допоміжне дієслово **shall** або **will** ставиться перед підметом:

Will they be working?

У заперечній формі після допоміжного дієслова **shall** або **will** вживається заперечна частка **not**:

They **will not be working**.

Future Continuous вживається для вираження тривалої дії, що відбуватиметься в якийсь момент або період часу в майбутньому:

Meet me at two o'clock. I'll **be looking** out for you.
Зустрінемося о другій годині. Я чекатиму на тебе.
We'll **be playing** all morning.
Ми будемо грати весь ранок.

У сучасній англійській мові Future Continuous часто вживається у тому ж значенні, що й Future Indefinite, тобто виражає майбутню дію:

You won't be coming back here any more.	Ви більше сюди не повернетесь.
From now on I'll be asking thousands of questions.	Віднині я буду ставити тисячі запитань.
He'll be going to school soon.	Він скоро ходитиме до школи.

THE FUTURE CONTINUOUS-IN-THE-PAST TENSE (МАЙБУТНІЙ ТРИВАЛИЙ ЧАС З ТОЧКИ ЗОРУ МИНУЛОГО)

Future Continuous-in-the-Past утворюється так само, як і Future Continuous, але замість shall/will вживаються відповідно **should/would**:

I **should be working**.

He **would be working** та ін.

Future Continuous-in-the-Past вживається замість Future Continuous переважно у підрядних додаткових реченнях, якщо дієслово-присудок головного речення вжито у минулому часі:

He said that at sunset he would be waiting for you.	Він сказав, що при заході сонця чекатиме на тебе.
--	---

Дієслова, що не вживаються в формі Continuous

Дієслово в формі Continuous виражає дію як процес, що триває в момент мовлення або в певний період теперішнього часу. Дієслова, які не виражають дію як процес, як правило, в формі Continuous не вживаються. До них належать:

а) дієслова, що виражають відношення між предметами: **to be** бути; **to have** мати; **to possess, to own** володіти; **to consist** складатися; **to contain, to hold** вміщувати; **to belong** належати; **to depend** залежати; **to resemble** бути схожим та ін.;

б) дієслова, що виражають відчуття: **to see** бачити; **to hear** чути; **to smell** відчувати запах, нюхати;

в) дієслова, що виражають бажання, почуття, волевиявлення: **to want** хотіти; **to wish, to desire** бажати; **to love, to like** любити, подобатися, **to hate** ненавидіти; **to refuse** відмовлятися; **to object** заперечувати; **to agree** погоджуватися; **to prefer** надавати перевагу;

г) дієслова, що виражають розумову діяльність: **to know** знати; **to believe** вірити; **to suppose** припускати; **to recognize** впізнавати, **to remember** пам'ятати, пригадувати; **to understand** розуміти.

Виберіть правильну відповідь

1.1. I am busy at the moment. I ... on the computer.

- a) work**   **b) worked**
- c) am working**   **d) have been working**

1.2. The children ... their homework now.

- a) are doing**   **b) were doing**   **c) do**   **d) did**

1.3. Let's go out. It ... any more.

- a) isn't raining   b) doesn't rain   c) didn't rain   d) shall not rain**

1.4. Our friends ... us at the airport tonight.

- a) meets   b) are going to meet
c) shall meet   d) met

1.5. Silvia ... English at the moment.

- a) learns**   **b) is learning**   **c) has learnt**   **d) was learnt**

1.6. Your English ... better and better.

- a) gets   b) has been got   c) was got   d) is getting**

1.7. Why ... your coat today? It is very warm.

- a) are you wearing**   **b) do you wear**
- c) will you wear**   **d) don't you wear**

1.8. These days food ... more and more expensive.

- a) gets**   **b) got**   **c) is getting**   **d) shall get**

1.9. They ... with friends at the moment.

- a) stay**   **b) have been staying**
c) had stayed   **d) are staying**

1.10. My son ... a book at 2 o'clock in the afternoon.

- a) read   b) was reading
c) has read   d) had been reading

1.11. Look! The man ... to open the door of your car.

- a) tries**   **b) was trying**   **c) will try**   **d) is trying**

1.12. Hurry up! The bus ...

- a) is coming**   **b) comes**   **c) come**   **d) was coming**

1.13. Listen! It ... heavily.

- a) rains**   **b) has been raining**
c) rained   **d) is raining**

1.14. I usually enjoy parties, but I ... this one at the moment.

- a) don't enjoy**   **b) am not enjoying**
c) did enjoy   **d) enjoy**

1.15. At nine o'clock yesterday I ... television.

- a) was watching**   **b) watched**
c) had been watching   **d) am watching**

1.16. She ... a party now.

- a) has**   **b) is having**   **c) had**   **d) was having**

1.17. Be careful! You ... a grammar test.

- a) do   b) is doing   c) are doing   d) were doing
- 1.18.** My head ... again, so I went home.
- a) aches   b) is aching   c) was aching   d) will be aching
- 1.19.** "Where is Jenny?" "She ... roses in the garden".
- a) is planting   b) plants
- c) has planted   d) has been planting
- 1.20.** Sorry. I can't stop now. I ... to an important meeting.
- a) go   b) am going   c) have gone   d) will be going

Level 2

- 2.1.** What ... about a moment ago?
- a) were you thinking   b) have you been thinking
- c) will you think   d) are you thinking
- 2.2.** I suddenly realized I ... in the wrong direction.
- a) was walking   b) walk   c) have walked   d) am walking
- 2.3.** When I arrive at the airport tomorrow, my whole family ... for me.
- a) wait   b) waits   c) waited   d) will be waiting
- 2.4.** When I looked round the door, the baby ... quietly.
- a) is sleeping   b) slept   c) was sleeping   d) were sleeping
- 2.5.** Where is Robert? ... a shower?
- a) Does he have   b) Has he   c) Has he got   d) Is he having
- 2.6.** I've got my key. I found it when I ... for something else.
- a) look   b) have looked   c) didn't look   d) was looking
- 2.7.** At this time tomorrow we ... over the Atlantic.
- a) flies   b) shall be flying   c) fly   d) flied
- 2.8.** Jim was cooking dinner in the kitchen while Jo ... the dog.
- a) is feeding   b) has been feeding
- c) was feeding   d) had been feeding
- 2.9.** The boy ... ice-cream when we came in.
- a) was eating   b) ate
- c) had been eating   d) eats
- 2.10.** Tom could hear shouts from the flat next door. His neighbours ... again.
- a) were arguing   b) argued   c) had argued   d) argue
- 2.11.** Sophie ... hard these days in order to pass her exams.
- a) is studying   b) studies   c) studied   d) stud
- 2.12.** I asked Ann who else ... to the party that night.
- a) was coming   b) will come   c) has come   d) have come
- 2.13.** I saw Mr Jones while I ... for the bus.
- a) had waited   b) am waiting   c) was waiting   d) have waited
- 2.14.** I ... over an important problem and didn't hear your question.
- a) was thinking   b) thought   c) will be thinking   d) am thinking
- 2.15.** When we went out of the house it ... .
- a) had been snowing   b) was snowing
- c) snowed   d) has been snowing
- 2.16.** When the rain started they ... in the field.

- a) were still working   b) still worked
 c) are still working   d) still work
- 2.17.** At nine o'clock yesterday morning we ... for the bus.
 a) wait   b) were waiting
 c) had been waiting   d) waited
- 2.18.** She ... the piano the whole evening.
 a) play   b) played   c) was playing   d) had played
- 2.19.** Why ... at me like that? Have I said anything wrong?
 a) do you look   b) did you look
 c) were you looking   d) are you looking
- 2.20.** I ... with some friends until I can find a flat.
 a) am living   b) lived   c) lives   d) have lived

Level 3*

- 3.1.** I'm going to get to the airport early. I can read a book while I ... .
 a) wait   b) will wait   c) am waiting   d) shall be waiting
- 3.2.** .... Jane today? I have a message for her.
 a) Will you be meeting   b) Will you have met
 c) Will you have been met   d) Are you met
- 3.3.** I ... John tomorrow as we work in the same office.
 a) shall have met   b) will be meeting   c) am going to meet   d) meet
- 3.4.** ... to the baker's this morning? I need some bread.
 a) Will you have gone   b) Shall you go
 c) Will you be going   d) Will you have been going
- 3.5.** Mother said that Aunt Bessie ... soon.
 a) will come   b) was coming
 c) would have come   d) comes
- 3.6.** I .... my lawyer tonight.
 a) saw   b) am seeing   c) will have seen   d) had seen
- 3.7.** I ... my bank manager this morning. I've fixed an appointment.
 a) saw   b) shall have seen   c) will be seeing   d) am seeing
- 3.8.** We ... to the cinema this afternoon. Would you like to come?
 a) went   b) are going   c) will be going   d) will have gone
- 3.9.** He said he ... his things the whole day.
 a) would pack   b) would be packing
 c) is going to pack   d) had been packed
- 3.10.** We ... your case tomorrow, so I'll be able to give you an answer soon.
 a) discuss   b) are discussing
 c) were discussing   d) will have discussed
- 3.11.** I ... lunch with Sam tomorrow as usual.
 a) have had   b) shall be having   c) had   d) will have had
- 3.12.** He ... on the corner at the end of our street, and he ... at us, telling us not to lean against his fence.
 a) was living, always shouted   b) lives, was always shouting
 c) lived, had been always shouting   d) lived, was always shouting

- a) Вони складатимуть речі завтра, коли вона прийде.
- b) Вони збиратимуться, коли вона прийде.
- c) Вони пакуватимуться, коли вона прийде завтра.
- d) Вони пакувалися б завтра, якби вона прийшла.

4. I was reading a difficult English book at that time.

- a) Я читала складну англійську книжку в той час.
- b) Я читала складну англійську книжку один раз.
- c) Я читаю складну англійську книжку в цей час.
- d) Я читала б складну англійську книжку, якби мала час.

5. Next week we'll be preparing to pass exams.

- a) Наступного тижня ми готуватимемося, щоб скласти іспити.
- b) Наступного тижня ми готуватимемося, щоб приймати іспити.
- c) Наступного тижня ми складатимемо іспити, слід готуватися.
- d) Минулого тижня ми готувалися, щоб скласти іспити.

6. I'll be looking through these magazines while you are enjoying the music.

- a) Я переглядатиму ці журнали в той час, коли ви насолоджуватиметесь музикою.
- b) Я переглянущу ці журнали, а ви насолоджуватиметесь музикою.
- c) Я переглядаю ці журнали в той час, коли ви насолоджуєтесь музикою.
- d) Я переглядаю ці журнали, а ви насолоджуєтесь музикою.

7. When we came back home her children were sleeping.

- a) Її діти спали, а ми повернулися додому.
- b) Коли ми повернемось додому, її діти спатимуть.
- c) Коли ми повертались додому, її діти спали.
- d) Коли ми повернулись додому, її діти спали.

8. Whom were you waiting for near that monument at five yesterday ?

- a) Кого ви очікували біля того пам'ятника о п'ятій годині вчора?
- b) Ви когось очікували біля того пам'ятника вчора о п'ятій годині?
- c) Кого ви очікували біля цього пам'ятника вчора о п'ятій годині?
- d) На кого ви чекали біля того музею о п'ятій годині вчора?

9. We thought that you were going to visit your friends.

- a) Ми думали, що ви збираєтесь відвідати своїх друзів.
- b) Ми думали, що ви збирались відвідати своїх друзів.
- c) Ми думали, що ви підете відвідати своїх друзів.
- d) Ми думали, що ви йшли відвідати своїх друзів.

10. They are going to have a rest there.

- a) Вони йшли, щоб там відпочити.
- b) Вони збираються там відпочивати.

- c) Вони мали намір там відпочивати.
- d) Вони там відпочиватимуть.

11. Він побував у багатьох країнах і тепер пише книгу про свої подорожі.

- a) He has been to many countries and now he wrote a book about his travels.
- b) He visited many countries and now he is writing books about his travels.
- c) He was visiting many countries and now writes a book about his travels.
- d) He has visited many countries and now he is writing a book about his travels.

12. Коли він зателефонував, ми обідали.

- a) When he telephoned, we were having dinner.
- b) When he telephoned, we had dinner.
- c) When he telephoned, we had had dinner.
- d) When he telephoned, we had to have dinner.

13. Ішов дощ, і їй довелося взяти парасольку.

- a) It rained and she must take an umbrella.
- b) It was raining and she had to take an umbrella.
- c) It had rained and she had to take an umbrella.
- d) It had been raining and she should take an umbrella.

ЧИСЛІВНИК (THE NUMERAL)

Числівники в англійській мові поділяються на кількісні (cardinal numerals) і порядкові (ordinal numerals).

Кількісні числівники бувають прості (simple), похідні (derived) і складені (composite). Простими є кількісні числівники від 1 до 12, а також 100, 1,000 і 1,000,000:

1 — one	2 — two
3 — three	4 — four
— five	6 — six
7 — seven	8 — eight
9 — nine	10 — ten
— eleven	12 — twelve
100 — a (one) hundred	
1,000 — a (one) thousand	
1,000,000 — a (one) million	

Похідними називаються числівники, утворені за допомогою суфіксів. Це числівники від 13 до 19 і назви десятиків.

Кількісні числівники від 13 до 19 утворюються додаванням суфікса **-teen** до відповідних числівників першого десятка, які в трьох випадках (13,15,18) перед суфіксом **-teen** зазнають змін у написанні й вимові:

three	thirteen (13)
four	fourteen (14)
five	fifteen (15)
six	sixteen (16)
seven	seventeen (17)
eight	eighteen (18)
nine	nineteen (19)

Назви десятиків утворюються додаванням суфікса **-ty** до відповідних числівників першого десятка, при цьому деякі з них зазнають змін у вимові і написанні:

two	twenty (20)
three	thirty (30)
four	forty (40)
five	fifty (50)
six	sixty (60)
seven	seventy (70)
eight	eighty (80)
nine	ninety (90)

Числівники, що позначають числа, які складаються з десятиків і одиниць, а також числа, що мають одиниці вищих розрядів (сотні, тисячі, мільйони), є складеними.

У складених числівниках між десятками і наступними за ними одиницями ставиться дефіс:

21 — twenty-one   69 — sixty-nine

У складених числівниках перед десятками (а якщо нема десятків, то перед одиницями) в будь-якому розряді вживається слово **and**:

235 — two hundred and thirty-five

4,007 — four thousand and seven

581,462 — five hundred and eighty-one thousand four hundred and sixty-two

Числівник **one** перед словами **hundred, thousand, million** часто замінюється неозначеним артиклем:

1,694 — **a** (або **one**) thousand six hundred and ninety-four

Числівники **hundred, thousand, million** у множині не мають закінчення **-s**, якщо перед ними стоїть інший числівник:

564 — five hundred and sixty-four

8,000 — eight thousand

2,000,025 — two million and twenty-five

Але якщо ці числівники вживаються як іменники, тобто коли перед ними нема іншого числівника, вони приймають у множині закінчення **-s**. У цьому разі після них стоїть іменник з прийменником **of**: **hundreds of students** сотні студентів; **thousands of workers** тисячі робітників.

Порядкові числівники, крім перших трьох, утворюються з відповідних кількісних числівників додаванням суфікса **-th**:

four — fourth

fifteen — fifteenth

five — fifth

twelve — twelfth

eight — eighth

nine — ninth

sixty — sixtieth

Кількісним числівникам від 1 до 3 відповідають такі порядкові числівники:

one — first

two — second

three — third

У складених порядкових числівниках, як і в українській мові, форму порядкового числівника має лише останнє слово:

twenty-one — twenty-first

three hundred and sixty-four — three hundred and sixty-fourth

Іменник, що має означення, виражене порядковим числівником, вживається з означеним артиклем. Артикль вживається з порядковим числівником і тоді, коли іменник опускається:

Is it the fifth or the sixth lesson? — The sixth.

В англійській мові номери сторінок, параграфів, розділів, частин книг, актів п'єс позначаються звичайно не порядковими, а кількісними числівниками, які ставляться після означуваного іменника. Іменник у таких сполученнях вживається без артикля:

Page twenty-five.

Сторінка двадцять п'ята.

Part three.

Частина третя.

Chapter six.

Розділ шостий.

Act two.

Акт другий (дія друга).

Кількісними числівниками позначаються також номери будинків, квартир і кімнат, трамваїв, тролейбусів, розміри одягу і взуття:

Room one hundred and ten.

Кімната сто десята.

Size thirty-seven.

Розмір тридцять сьомий.

В англійській мові, на відміну від української, дати позначаються кількісними числівниками, причому спочатку називають число сотень, а потім — десятків і одиниць:

1978 - nineteen hundred and seventy-eight, або nineteen seventy-eight.

Число місяця позначається порядковим числівником і означеним артиклем. Він ставиться або перед назвою місяця з прийменником **of**, або після неї без прийменника:

1 грудня 1991 року — the first of December nineteen ninety-one, або December the first nineteen ninety-one.

У простих дробах чисельником є кількісний числівник, а знаменником — порядковий. Якщо чисельник більший від одиниці, то знаменник має закінчення **-s**:

1/7 — one seventh, 3/7 — three sevenths

Дробові числівники 1/2 і 1/4 читаються **a** (або **one**) **half** (половина), **a** (або **one**) **quarter** (чверть).

При читанні мішаних чисел між цілою і дробовою частиною вживається сполучник **and**:

1 1/2 — one and a half

3 4/5 — three and four fifths

Після дробового числівника іменник вживається в однині з прийменником **of**:

three fifths **of** a ton

Після мішаних чисел іменник вживається в множині:

four and two thirds **tons**

Але якщо ціла частина мішаного числа — одиниця, то іменник вживається в множині лише в тому разі, коли він стоїть після всього мішаного числа; у позиції між цілою і дробовою частинами мішаного числа іменник має форму однини:

one ton and a half або **one and a half tons** півтори тонни

У десяткових дробах ціла частина відокремлюється від дробової не комою, а крапкою, яка читається **point** [point].

Кожна цифра як цілої, так і дробової частини десяткового дробу читається окремо. Нуль читається nought (в Америці — zero):

35.204 — **three five point two nought four**

Якщо ціла частина дорівнює нулю, то число можна прочитати двома способами: 0.357 — **nought point three five seven** або **point three five seven**, тобто слова nought в такому разі можна не читати.

Якщо після десяткового дробу, ціла частина якого дорівнює нулю, стоїть іменник, він вживається в однині з прийменником **of**. Але якщо ціла частина не нуль, то іменник вживається в множині без прийменника (як і після мішаних чисел із звичайними дробами):

point five six of a metre 0,56 метра

two point five six metres 2,56 метрів

Numerals

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

1.1. 31.XII.2000

- a) December the first two hundred
- b) the thirty-one of December two thousands
- c) December the thirty-first two thousand

1.2. 0.5 kg

- a) half a kilo   b) half kilos   c) one half of a kilo

1.3. $2\frac{5}{7}$

- a) two and five seventh   b) two and five sevenths   c) two and fifth seventh

1.4. 0.32

- a) nought point three two   b) point thirty-second   c) zero thirty-two

1.5. 9.III.1814

- a) the ninth of March eighteen fourty
- b) March the ninth eighteen fourteen
- c) March the ninth eighteen fourteenth

1.6. 52.51

- a) fifty-second and fifty one   b) five one point fifty two   c) five two point five one

1.7. $4\frac{1}{6}$

- a) four and one sixth   b) four and one sixths   c) four and a half

1.8. 7,385,641

- a) seven billions three hundred and eighty-five thousands six hundred and forty-one
- b) seven thousand three hundred and eighty-five millions six four one
- c) seven million three hundred and eighty-five thousand six hundred and forty-one

1.9. 132.054

- a) one three two point nought five four
- b) one hundred and thirty-two zero fifty-four
- c) one thousand thirty-two and fifty-four

1.10. 0.56 m

- a) point five six of a metre
- b) zero fifty-six a meter
- c) zero five sixth a meter

Level 2

- 2.1.** The article you are looking for is on ... .
 a) the page 70   b) the page 70th   c) page 70th   d) page 70
- 2.2.** There are about five ... in Great Britain.
 a) thousands libraries   b) thousand library
 c) thousand libraries   d) thousandth libraries
- 2.3.** In those years, ... of the top people had been to public schools.
 a) a two-third   b) two-thirds   c) the two-thirds   d) the two-third
- 2.4.** As a result of privacy, companies lose an estimated minimum of ... dollars a year.
 a) four billion   b) the four billion of   c) four billion of   d) four billions
- 2.5.** His best-known book was published before ... World War.
 a) the Secondth   b) a Second   c) the Second   d) Second
- 2.6.** Glasgow is ... city in Britain.
 a) a third large   b) the third largest   c) the third larger   d) a third largest
- 2.7.** About ... the total population of the UK lives in the Greater London area.
 a) the fifeth from   b) a fifth from   c) the fifth of   d) a fifth of
- 2.8.** This firm has to invest approximately ... dollars into the technology industry.
 a hundred billion   b) hundred billion
 c) hundred billions   d) hundreds of billion
- 2.9.** It was a very popular radio and television comedy of ... .
 a) 1980s   b) the 1980th   c) the 1980s   d) 1980th
- 2.10.** About ... of people in Britain live in towns and cities rather than in villages or countryside.
 a) a seventy-five percent   b) seventy-five percent
 c) seventy five percents   d) seventy five of percents
- 2.11.** They should start ... time their expedition to the North.
 a) second time   b) the secondth   c) the second   d) a second
- 2.12.** The process of unification took ... years.
 a) several hundred   b) several hundreds
 c) several hundred of   d) a several hundred
- 2.13.** The present queen in the country is universally known as ... .
 "Elizabeth Second"   b) "Elizabeth the Second"
 c) "Elizabeth Two"   d) "Elizabeth the Two"
- 2.14.** England is only one of ... nations of the British Isles (England, Scotland, Wales and Ireland).
 a) four   b) fouth   c) the forth   d) the four
- 2.15.** ... of people are still actively involved in charity work.
 a) Tens of thousand   b) Tens thousands
 c) Tens of thousands   d) Ten of thousands
- 2.16.** The lawyer referred to ... of the Constitution.

- a) the Article 6th   b) Article 6th   c) the Article 6   d) Article 6

2.17. It was ... painting.

- a) a nineteenth-century   b) a nineteen-century
c) nineteenth-century   d) the nineteenth-century

2.18. The two terms, Whig and Tory, were ... used in the late 1670s.

- a) first   b) the first   c) a first   d) first in

2.19. The Highlands occupies the same area as southern England but fewer than ... people live there.

- a) millions   b) million   c) the million   d) a million

2.20. Please, children, line up by ... !

- a) a dozens   b) a dozen   c) dozens   d) dozen

Level 3*

3.1. We'd like to buy three ... eggs.

- a) dozens   b) dozen   c) dozens of   d) dozen of

3.2. ... eggs were burnt to avoid bird flu in this region.

- a) Dozens of   b) Dozen   c) Dozen of   d) Dozens

3.3. These two criminals pirated more than ... dollars in software.

- a hundred millions   b) hundreds of million
c) a hundred million   d) a hundred and million

3.4. Edinburgh, which is half the size of Glasgow, has a comparatively middle class image (although class differences between ... are not very great).

- a) the two of cities   b) the two city   c) two cities   d) the two cities

3.5. The romantic poets of ... century lived here and wrote about its beauty.

- a) the nineteenth   b) a nineteenth   c) the nineteenth   d) the nineteen

3.6. ... has stores that are among the world's most expensive ones.

- a) The Fifth Avenue   b) Fifth Avenue   c) A Fifth Avenue   d) Fifth of Avenue

3.7. Perhaps nowhere are New York's contracts more obvious than in the Times Square area and around ... Street and Broadway.

- a) the 42nd Street   b) a 42nd Street   c) at 42nd Street   d) 42nd Street

3.8. Soon, there was ... building boom, featuring a new style.

- a) the second   b) second   c) a second   d) secondth

3.9. Atlanta became one of ... cities to elect a black man as its mayor.

- a) the first   b) first   c) a first   d) the first of

3.10. In 1894 Coke was ... time sold in bottles.

- a) the first   b) for the first   c) for a first   d) the first of

3.11. For further information see ... .

- a) chapter 3   b) the chapter 3   c) chapter 3rd   d) the third of chapter

3.12. The same is true for ... of British citizens whose family origins lie outside the British Isles.

- a) million   b) the million   c) millions   d) the millions

3.13. On ... , while visiting Memphis, Tennessee, to speak to striking workers, King was assassinated.

- a) the April 4   b) April 4   c) April of the 4th   d) the April 4th

3.14. Today Alaska has slightly over ... people.

- a) five hundreds of thousand   b) five hundreds thousand
 c) five hundred thousands   d) five hundred thousand
- 3.15.** The newspapers wrote that ... of copies of his book had been distributed over the past five years.
 a) two million   b) the two millions   c) two millions   d) a two million
- 3.16.** I am afraid, this size doesn't for me. I need ... .
 a) the size 12   b) size 12th   c) size 12   d) the size 12th
- 3.17.** Please, register for your flight at ... .
 a) gate 4   b) the gate 4   c) a gate 4   d) gate 4th
- 3.18.** School begins ... in the morning.
 a) at the 5 o'clock   b) in 5 o'clock   c) at 5 o'clock   d) at 5th o'clock
- 3.19.** ... we took a train and then we went by car.
 a) First   b) The first   c) First of   d) At first
- 3.20.** The city is expecting extra tourists to celebrate ... anniversary.
 a) it's three hundredth   b) its three hundredth
 c) its third hundredth   d) it's third hundred

ІМЕННИК (THE NOUN)

УТВОРЕННЯ МНОЖИНИ ІМЕННИКІВ

Іменники в англійській мові поділяються на злічувані (countable nouns) і незлічувані (uncountable nouns).

Злічувані іменники означають предмети, які можна полічити: **a chair** *стілець*, **an engineer** *інженер*, **a question** *запитання*.

Незлічувані іменники — це назви речовин і багатьох абстрактних понять, які не піддаються лічбі: **water** *вода*, **milk** *молоко*, **freedom** *свобода*, **friendship** *дружба* та ін. Незлічувані іменники вживаються в однині (the singular) і множині (the plural). Незлічувані іменники множини не мають.

Більшість іменників у англійській мові утворюють множину додаванням до форми однини закінчення **-(e)s**:

a lamp *лампа* — lamps

a name *ім'я* — names

a sea *море* — seas

a rose *троянда* — roses

a page *сторінка* — pages

а) іменник в однині закінчується на **-s, -ss, -sh, -ch, -tch, -x**:

a bus *автобус* — buses

a lunch *сніданок* — lunches

a class *клас* — classes

a watch *годинник* — watches

a bush *кущ* — bushes

a box *ящик* — boxes

б) іменник в однині закінчується на **-y** з попередньою приголосною; при цьому **y** змінюється на **i**:

a story *оповідання* — stories

a fly *муха* — flies

в) іменник в однині закінчується на **-o** з попередньою приголосною:

a hero *герой* — heroes

a tomato *помідор* — tomatoes

Винятки: a piano *рояль* — pianos

a photo *фото* — photos

ОКРЕМІ ВИПАДКИ УТВОРЕННЯ МНОЖИНИ ІМЕННИКІВ

У деяких іменниках, що в однині закінчуються на **-f** або **-fe**, у множині **f** змінюється на **v** з додаванням закінчення **-(e)s**:

a wife *дружина* — wives

a shelf *полиця* — shelves

a wolf *вовк* — wolves

a half *половина* — halves

a leaf *лист* — leaves

a calf *теля* — calves

a knife *ніж* — knives

a life *життя* — lives

Ці форми множини треба запам'ятати, тому що у багатьох іменниках цього ж типу множина утворюється за загальним правилом—додаванням закінчення -s без зміни f на v, наприклад:

a roof *дах* — roofs

a chief *ватажок* — chiefs

a kerchief *хустка* — kerchiefs

a safe *сейф* — safes

Множина деяких іменників утворюється зміною кореневого голосного (без додавання закінчення):

a man *чоловік* — men

a woman *жінка* — women

a foot *нога* — feet

a tooth *зуб* — teeth

a goose *гуска* — geese

a mouse *миша* — mice

a child *дитина* — children

an ox *бик* — oxen.

Іменники **sheep** *вівця*, **deer** *олень*, **swine** *свиня*, **fish** *риба* та назви деяких порід риб мають однакову форму в однині і множині.

Форма **fishes** вживається, коли ідеться про різні види риб.

Деякі іменники латинського і грецького походження зберігають форми множини, які вони мали в цих мовах:

a phenomenon *явище* — phenomena

a crisis *криза* — crises

a radius *радіус* — radii

У складних іменниках форму множини приймає лише головний іменник:

a daughter-in-law *невістка* — daughters-in-law

a school-mate *шкільний товариш* — school-mates

Якщо ж складний іменник утворений з інших частин мови, то закінчення множини додається в кінці слова:

forget-me-not *незабудка* — forget-me-nots

merry-go-round *карусель* — merry-go-rounds

В англійській мові, як і в українській, є іменники, що вживаються тільки в однині або тільки в множині.

Так, назви речовин, а також багато іменників, що виражають абстрактні поняття, вживаються тільки в однині: **chalk** *крейда*, **silver** *срібло*, **peace** *мир*, **courage** *відвага*.

Деякі іменники в англійській мові вживаються тільки в однині, а відповідні їм іменники в українській мові мають форми однини й множини або навіть тільки множини, наприклад: **advice** *порада, поради*; **knowledge** *знання*; **information** *інформація, відомості*; **news** *новина, новини*; **progress** *успіх, успіхи*; **money** *гроші*.

До іменників, які в англійській мові вживаються лише в множині, належать, як і в українській мові, назви предметів, що і складаються з двох рівних або подібних частин, наприклад: **longs** *обценьки*, **spectacles** *окуляри*, **trousers** *штани*, **scissors** *ножиці* та ін.

Тільки форму множини мають і деякі інші іменники, українські відповідники яких можуть вживатися в однині і множині, а деякі навіть тільки в однині, наприклад **goods** *товар, товари*, **clothes** *одяг*, **contents** *зміст*, **wages** *зарплата* тощо.

ВІДМІНКИ ІМЕННИКІВ ПРИСВІЙНИЙ ВІДМІНОК (THE POSSESSIVE CASE)

Присвійний відмінок відповідає на запитання **whose?** (*чий?, чия?, чий?, чий?*).

Присвійний відмінок однини утворюється додаванням до іменника апострофа і закінчення –‘s:

Jack's friends	<i>друзі Джека</i>
Kate's toy	<i>іграшка Каті</i>
Olga's brother	<i>брат Ольги</i>
Alice's adventures	<i>Алісині пригоди</i>
George's room	<i>кімната Джорджа</i>

Якщо іменник в однині закінчується на **-s**, **-ss**, **-x**, то на письмі в присвійному відмінку додається здебільшого тільки апостроф, хоча звичайне позначення **-s** також можливе:

James' (або James's) coat	<i>пальто Джеймса</i>
---------------------------	-----------------------

Якщо іменник у множині не закінчується на **-s**, то в присвійному відмінку множини до нього додається лише апостроф, а у вимові ніяких змін не відбувається:

the pupils — the pupils' meeting

Якщо іменник у множині не закінчується на **-s**, то його присвійний відмінок утворюється так само, як і в однині, тобто додаванням **-s**:

children's shoes.

У присвійному відмінку вживаються в основному іменники, що означають назви істот:

my friend's mother	<i>мати мого друга</i>
the hawk's nest	<i>гніздо яструба</i>

Крім назв істот, у присвійному відмінку вживаються:

а) іменники, що означають час і відстань:

last week's salary	<i>зарплата за минулий тиждень</i>
two year's absence	<i>дворічна відсутність</i>
at a mile's distance	<i>на відстані в одну милю</i>

б) назви країн, міст, а також слова **country** *країна*; **town**, **city** *місто*; **world** *світ*; **ocean** *океан*:

Kyiv's parks

парки Києва

England's foreign trade

зовнішня торгівля Англії

the river's banks

береги річки

в) назви планет: **the Sun** *Сонце*, **the Moon** *Місяць*, **the Earth** *Земля*:

the sun's rays

промені сонця

the moon's surface

поверхня місяця

г) збірні іменники типу **government** *уряд*; **party** *партія*; **army** *армія*; **crew** *команда, екіпаж*; **family** *сім'я*; **society** *суспільство, товариство*:

the government's proposals

пропозиції уряду

the Society's members

члени товариства

Присвійний відмінок трапляється також у стійких словосполученнях, наприклад:

a stone's throw

незначна відстань

to one's heart's content

досхочу.

Закінчення **-s** вживається також із словами **today** *сьогодні*; **yesterday** *вчора*; **tomorrow** *завтра*:

yesterday's excursion

вчорашня екскурсія.

Закінчення **-s** може стосуватися також інших словосполучень:

Ann and Kate's room

кімната Ані й Каті

Foreign Minister of Poland's speech

промова міністра закордонних справ Польщі.

У таких випадках закінчення присвійного відмінка додається тільки до останнього слова (звичайно іменника).

Noun

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

1.1. The Members of Parliament discussed some ... of Ireland and considered the ways of improving the present situation.

a) trouble

b) troubles

1.2. Roger spent all his ... to buy a new large house for his numerous family.

a) saving

b) savings

1.3. This lawyer is very clever and always gives useful ... to his clients.

a) advice

b) advices

1.4. In England some colleges and schools are only for ... .

a) boies

b) boys

1.5. The news from Mary ... very good: she passed her exams with excellent marks.

a) was

b) were

1.6. Two years ... a long time to stay abroad.

a) is

b) are

1.7. When Sally finds some grey ... on her head she pulls ... out.

a) hair, it

b) hairs, them

1.8. Frank's friends came to see him off and wished a very good ... to him.

- a) travel   b) trip
- 1.9.** Sue is on a diet so at the dinner-party she ate only a small ... .
- a) cake piece   b) piece of cake
- 1.10.** Flora studies at the Medical University and she is going to become a ... .
- a) doctor   b) doctress
- 1.11.** All ... need some ... of psychology.
- a) parent, knowledges   b) parents, knowledge
- 1.12.** Paul is fond of ski jumping and recently he has bought a new pair of ... .
- a) skies   b) skis
- 1.13.** It is because of treachery such as yours that we have lost the ... of our victory.
- a) fruit   b) fruits
- 1.14.** Fresh ... and vegetables were rushed to the kitchen.
- a) fruit   b) fruits
- 1.15.** Soames skewered the document on to a number of other ... and hung up his hat.
- a) papers   b) paper
- 1.16.** This first one came before I had been gone a week, a fifty pound banknote, in a sheet of ... directed to me.
- a) paper   b) papers
- 1.17.** ... take their ... to the laundry to have ... washed.
- a) Peoples, cloths, it   b) People, clothes, them
- 1.18.** Some people like coffee and ... for breakfast but others prefer something more substantial.
- a) sandwiches   b) sandwiches
- 1.19.** On August 3rd, 1492, the little ... of three ships sailed north from Spain.
- a) flot   b) fleet
- Are you invited to ... wedding ceremony?
- a) Bill and Jane's   b) Bill's and Jane's
- 1.21.** Doris needs to buy two ... of carrots.
- a) kilos   b) kiloes
- 1.22.** In the supermarket Jane bought two ... of bread and a bottle of milk.
- a) loafs   b) loaves
- 1.23.** My friend came from England yesterday and invited me to see his ... .
- a) photos   b) photoes
- 1.24.** My father is a doctor and my mother is a ... in a joint-stock company.
- a) managess   b) manageress
- 1.25.** Edward is fond of reading and all the ... in his room are full of books.
- a) book-shelfs   b) book-shelves
- 1.26.** Nick doesn't want to enter the Economic University because his mathematics ... weak.
- a) is   b) are
- 1.27.** Last week Helen bought two new ... - green and white.
- a) blouse   b) blouses

2.7. Twenty thousand pounds ... stolen in the robbery from the Midwest Bank last night.

- a)** was   **b)** were   **c)** два варіанти

2.8. Fanny's favourite sea products are ... and lobsters, but in her country they are very expensive.

- a)** crab   **b)** crabs   **c)** crabes

2.9. Nowadays it's very difficult for an unexperienced person to find a good and well-paid ... .

- a)** work   **b)** job   **c)** два варіанти

2.10. Basically tea is a drink made of the dried ... of a plant that only grows in hot countries.

- a)** leafs   **b)** leafes   **c)** leaves

2.11. ... is the name everyone gives to his mistakes.

- a)** Experience   **b)** An experience   **c)** Experiences

2.12. Burning ... can also be used to produce energy.

- a)** a rubbish   **b)** rubbish   **c)** rubbishes

2.13. The ..., which one can see in Arizona's deserts, are very tall and some of them weigh up to 10 tons!

- a)** cactuses   **b)** cacti   **c)** два варіанти

2.14. The White ... of Dover are the first sight many people have of England.

- a)** Cliffs   **b)** Cleaves   **c)** два варіанти

2.15. Most foreigners visiting Spain want to taste such entirely Spanish ... as paella and gazpacho.

- a)** dish   **b)** dishes   **c)** dishes

2.16. During her journey to America Margaret had some exciting ... .

- a)** experience   **b)** experiences   **c)** два варіанти

2.17. During her business trip Laura sent three ... to her director.

- a)** memoranda   **b)** memorandums   **c)** два варіанта

2.18. The ... of the hotel was a very polite and hospitable woman.

- a)** host   **b)** hostess   **c)** hostress

2.19. Our national orchestra have toured to many countries and have always been ... .

- a)** a success   **b)** success   **c)** successes

2.20. William Burns was a hard-working small farmer with high ideals about human ... and conduct.

- a)** worth   **b)** worths   **c)** worthes

2.21. A number of industrial products are manufactured in Brazil, including cars, chemicals, ships, machines and military ... .

- a)** weapon   **b)** weapons   **c)** weapones

2.22. These two groups have different ... of interest so they have nothing to talk about while meeting together.

- a)** foci   **b)** focuses   **c)** два варіанти

2.23. The use of the jet engine for ... was pioneered by a team led by Sir Frank Whittle.

- a)** an aircraft   **b)** aircraft   **c)** aircrafts

2.24. In the pub Harry asked for ... and began looking for a free table near the window.

- a) a beer   b) beer   c) beers

2.25. Barbara's family lives in a large house which is situated in Brighton's ... .

- a) outskirts   b) outskirts   c) outskirtes

2.26. Maggie's occupation is very interesting: she works as a tourist ... and shows London's sights to tourists.

- a) guide   b) guidess   c) guideress

2.27. There are a lot of galleries, museums, theatres and ... halls in London.

- a) concert   b) concerts   c) concert's

2.28. The herdsman was very upset because he found his two cows killed by ... .

- a) wolfs   b) wolves   c) два варіанти

2.29. Roger's pocket is empty: or he has lost all his money or ... stolen.

- a) it was   b) they were   c) два варіанти

2.30. ... house is very large and has 15 rooms.

- a) Mr. Jones's   b) Mr. Jones'   c) два варіанти

2.31. The government ... to impose a new tax on gamble business next year.

- a) want   b) wants   c) два варіанти

2.32. ... is one of the world's best-known department stores. It started life as a small grocery shop set up by C. D. Harrod in 1861.

- a) Harrods   b) Harrods'   c) Harrod's

2.33. Leila is a ... but she doesn't like her occupation.

- a) salesperson   b) saleswoman   c) два варіанти

2.34. Gilbert often meets with his friends to spend their spare time together, and they like to play ... or chess.

- a) domino   b) dominos   c) dominoes

2.35. The jury ... considering ... verdict for two hours and in the end it was decided that Mr. Shelton was guilty.

- a) was, its   b) were, their   c) два варіанти

2.36. The Flock of Shepherd's ... is in Devonshire - a very lonely estate by the sea.

- a) headquarter   b) headquarters   c) headsquarters

2.37. To translate this article we need a person with ... of Spanish language.

- a) a good knowledge   b) good knowledge   c) good knowledges

2.38. There are a lot of clear streams and ... in the Lake District which is called the most beautiful corner of England.

- a) water-falls   b) waters-falls   c) water-fallses

2.39. It's well-known that ... live only in very clear waters.

- a) trout   b) trouts   c) два варіанти

2.40. Last year many rivers and their ... dried up because of the drought.

- a) mouth   b) mouths   c) mouthes

Level 3*

- 3.1.** ..., a familiar sight of London, were introduced in 1960 to control parking.
a) Traffic wardens   **b)** Traffics wardens
c) Traffic's wardens   **d)** Traffics' wardens
- 3.2.** I've no time to analyse these ... now, I will do it a bit later.
a) data   **b)** datas   **c)** datum   **d)** datums
- 3.3.** Michael went to Tunisia by plane. It was a ... journey.
a) four-hour   **b)** four-hours
c) four-hour's   **d)** four-hours'
- 3.4.** Benjamin Franklin's literary work «Poor Richard's Almanac» was a combination of a calendar, a miniature ... and a moral counsellor.
a) encyclopedium   **b)** encyclopedius   **c)** encyclopedia   **d)** encyclopedic
- 3.5.** Everyone who wants to participate in this scientific conference has to write the ... to his report and send them to the comission.
a) thesis   **b)** theses   **c)** thesises   **d)** theseses
- 3.6.** The sense of ... and of ... create the ... for ideal ... and ... .
a) injustices, losses, needs, justice, compensation
b) injustice, loss, need, justices, compensations
c) injustice, loss, need, justice, compensation
d) injustice, losses, needs, justices, compensation
- 3.7.** Various origins explain many of the ... to be found between England, Wales, Scotland and Northern Ireland.
a) difference   **b)** differences   **c)** differency   **d)** differencies
- 3.8.** Today the ... of Greater London covers some 610 square miles and the suburbs of London continue even beyond this area.
a) metropoli   **b)** metropolis   **c)** metropoly   **d)** metropolia
- 3.9.** I am not going to leave without my ...: four ... , two union ... , a pair of ... and four ... .
a) laundries, shirts, suits, pajamas, collars
b) laundry, shirts, suits, pajamases, collars
c) laundry, shirt, suit, pajama, collar
d) laundry, shirts, suits, pajamas, collars
- 3.10.** When I was very near ..., she gave me ... and ... .
a) despair, courage, hopes
b) despairs, courages, hopes
c) despair, courage, hope
d) despairs, courage, hopes
- 3.11.** We had two million ...of British ... two thousand ...of a thousand ... per case.
a) rounds, ammuniton, cases, rounds
b) rounds, ammunitions, cases, rounds
c) round, ammuniton, case, round
d) rounds, ammuniton, cases, round
- 3.12.** The shattered ... gleamed sadly with ... in the evening ... .
a) trees, hoar-frosts, twilights   **b)** trees, hoar-frost, twilight
c) tree, hoar-frosts, twilight   **d)** trees, hoar-frost, twilights

3.13. It was a prettily furnished room, with ... and some lovely ... in red and green.

- a) piano, furnitures   b) piano, furniture
c) pianos, furnitures   d) a piano, furniture

3.14. They stood lost among the ... . They felt ... and ... .

- a) wreckages, anxiety, lonelinesses
b) wreckage, anxiety, loneliness
c) wreckage, anxieties, loneliness
d)wreckages, anxieties, lonelinesses

3.15. According to the ... in 1990 there were 249,6 million inhabitants in the United States of America.

- a) statistica   b) statistic   c) statistics   d) statisticas

3.16. An unusual or very surprising fact, thing or event is often called ... .

- a) phenomena   b) phenomenon   c) phenomenus   d) phenomenum

3.17. One ... does not inspire another. All ... are leeches, so to speak. They feed from the same source - the blood of life.

- a) genius, genii   b) genius, geniuses
c) genii, geniuses   d) a genius, geniuses

3.18. Kiss me, my loves, you are very charming ... after all.

- a) a daughter-in-law   b) daughter-in-laws
c) daughters-in-law   d) daughters-in-laws

3.19. These sudden ... seemed to him exceedingly mysterious.

- a) summons   b) summon   c) summonses   d) a summons

3.20. We sacrifice ..., ... or ..., whatever the finder can afford.

- a) cocks, sheep, oxes   b) cocks, sheeps, oxen
c) cockes, sheep, oxen   d) cocks, sheep, oxen

3.21. In geometry two ... of a circle are called diameter.

- a) radius   b) radia   c) radii   d) radiuses

3.22. Iguassu ... bigger than Niagara, this is truly an unforgettable natural wonder.

- a) Fall, is   b) Fall, are   c) Falls, is   d) Falls, are

3.23. In the fish restaurant George ordered some ... for himself and ... for his girl-friend.

- a) sardine, salmon   b) sardine, salmons
c)sardines, salmon   d) sardines, salmons

3.24. I have got only two ... notes, it's not enough to have dinner in this restaurant.

- a) ten-pound   b) ten-pounds   c) ten-pound's   d)ten-pounds'

3.25. All travellers going abroad have to complete a lot of formalities at the... .

- a) custom   b) customs   c) custom's   d) customs'

3.26. Our professor places ... on this question because it's a key topic to all the course.

- a) an emphasis   b) emphasis   c) emphases   d) emphaseses

3.27. Helen is a ... girl and she's going to enter Oxford University.

- a) 17-year-old   b) 17-years-old   c) 17-year's-old   d) 17-years'-old

3.28. When it came to thinking about schools for my own sons there were two basic ... that my wife and I applied.

- a) criteria   b) criterion   c) criterium   d) criterii

3.29. You don't understand these bright... of German culture.

- a) specimen   b) speciman   c) specimens   d) specimens

3.30. They were ... to her, not human beings.

- a) phenomena   b) phenomenon   c) phenomenons   d) phenomena

3.31. We are going to ... .

- a) dressings-station   b) dressing-station
c) dressings-stations   d) dressing-stations

3.32. The cease-fire talks were to begin in the evening; the ... of the opposing armies arrived with their ... .

- a) commanders-in-chief, staves   b) commanders-in-chiefs, staffs
c) commanders-in-chief, staffs   d) commander-in-chieves, staffs

3.33. He needed ... , ... , ... , ...

- a) rest, tranquilities, reassurance, companionship
b) rests, tranquilities, reassurances, companionships
c) rest, tranquility, reassurance, companionship
d) rest, tranquility, reassurances, companionship

3.34. Grace is a very absent-minded girl. She is always loosing her keys, ... and other small things.

- a) handkerchiefs   b) handkerchiefes
c) handkerchievs   d) handkerchieves

3.35. One of the business cycle's characteristics are economic ... which repeat periodically in each 5-12 years.

- a) crisis   b) crises   c) crises   d) criseses

3.36. Abraham Lincoln's friends encouraged him to take up ... and he offered himself as a candidate for the State Legislature.

- a) policy   b) policies   c) politic   d) politics

3.37. In Britain the ... have very little power and can only reign with the support of Parliament.

- a) monarch   b) monarches   c) monarchs   d) monarchys

3.38. The city of Oxford has such a name, because in that place there was a ford where ... could cross the river.

- a) oxen   b) oxes   c) ox   d) oxens

3.39. Jane came to the party in her ... dress.

- a) sister's-in-law   b) sister-in-law's   c) sister's-in-law's   d) sisters'-in-law

3.40. Radio and television are two important modern ... influencing public opinion.

- a) medium   b) mediums   c) media   d) medias

ПРИКМЕТНИК (THE ADJECTIVE)

Прикметники в англійській мові не змінюються ні за числами, ні за родами, ні за відмінками:

a round table	круглий стіл
round tables	круглі столи
a young man	молодой чоловік
an old worker's son	син старого робітника

Прикметники в англійській мові змінюються лише за ступенями порівняння. Якісні прикметники в англійській мові мають основну форму (the positive degree), вищий ступінь порівняння (the comparative degree) і найвищий (the superlative degree).

Форми вищого і найвищого ступенів порівняння прикметників можуть бути, як і в українській мові, простими і складеними.

Прості форми ступенів порівняння утворюються додаванням до основної форми прикметника закінчення **-er** у вищому і **-est** у найвищому ступені:

cold — colder — coldest   холодний — холодніший — найхолодніший

Складені форми ступенів порівняння утворюються додаванням до основної форми прикметника слова **more** - більш у вищому ступені і **most** - найбільший—у найвищому.

dangerous — **more dangerous** — **most dangerous**

небезпечний — небезпечніший або — найнебезпечніший або
більш небезпечний   найбільш небезпечний

Прості форми ступенів порівняння мають:

а) усі односкладові прикметники:

short—shorter—shortest

б) двоскладові прикметники, що закінчуються на **-y, -er, -le, -ow**:

heavy — heavier — heaviest

clever — cleverer — cleverest

simple — simpler — simplest

narrow — narrower — narrowest

в) двоскладові прикметники з наголосом на другому складі:

polite—politer — politest

severe—severer — severest

Складені форми ступенів порівняння мають усі багатоскладові прикметники (з кількістю складів більше двох), а також двоскладові прикметники з наголосом на першому складі, крім тих, що закінчуються на **-y, -er, -le, -ow**:

difficult — **more difficult** — **most difficult**

famous — **more famous** — **most famous**

Ступені порівняння прикметників **good** добрий, хороший і **bad** поганий утворилися від інших коренів:

good — **better** — **best**

bad—**worse** — **worst**

Прикметники **old** старй та **far** далекий мають дві форми вищого й найвищого ступеня:

old — older, elder — oldest, eldest

far — farther, further — farthest, furthest

При порівнянні в реченні звичайно вживається сполучник **than**:

She is younger **than** Helen.

Вона молодша за Олену.

Для підсилення вищого ступеня вживаються слова **much, far** набагато, значно; **still** ще:

This film is **much better**.

Цей фільм значно кращий.

It is **still colder** today.

Сьогодні ще холодніше.

Іменник, що має означення, виражене прикметником у найвищому ступені, вживається з означеним артиклем:

the highest mountain

найвища гора

the most interesting story

найцікавіше оповідання

Означений артикль вживається перед найвищим ступенем порівняння прикметника і тоді, коли іменник лише домислюється:

There are 20 boys in our class.

У нашому класі 20 хлопців.

Victor is **the tallest**.

Віктор найвищий.

При порівнянні предметів з однаковою мірою якості вживається прикметник в основній формі, який ставиться між **as ... as**:

February was **as cold as** January.

Лютий був такий же холодний, як і січень.

Для вираження меншої міри якості прикметник в основній формі ставиться між **not so ... as**:

June is **not so hot as** July.

Червень не такий жаркий, як липень.

Adjectives

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

1.1. This is ... problem she has ever had.

a) a great   b) a greater   c) the greatest   d) most great

1.2. China has got ... population in the world.

a) a large   b) a larger   c) the largest   d) the most large

1.3. They leave ... way they can.

a) a quick   b) a quicker   c) the quickest   d) the most quick

1.4. These trousers are too small. I need ... size.

a) a large   b) a larger   c) largest   d) more large

1.5. She speaks in ... voice than the last time.

a) a loud   b) a louder   c) the loudest   d) more louder

1.6. Of the three blouses, that one is the ... .

a) nice   b) nicer   c) nicest   d) more nice

1.7. My bag isn't very ... .

a) heavier   b) the most heavy   c) heavy   d) the heaviest

1.8. I'm not so ... as a horse.

- a) strong   b) stronger   c) the strongest   d) more strong
- 1.9.** Of the three girls, this one is the ... .
- a) pretty   b) prettier   c) prettiest   d) more pretty
- 1.10.** Which is ... : five, fifteen or fifty?
- a) little   b) less   c) the least   d) littlest
- 1.11.** A hare is ... than a frog.
- a) quick   b) quicker   c) the quickest   d) most quick
- 1.12.** The three musicians play on ... stage.
- a) a new   b) a newer   c) the newest   d) the most new
- 1.13.** Is it ... to go there by car or by train?
- a) cheap   b) cheaper   c) the cheapest   d) more cheap
- 1.14.** Do you know that the Dnipro is ... river in Ukraine?
- a) long   b) the longest   c) longer   d) most long
- 1.15.** The weather is not very ... today.
- a) good   b) better   c) the best   d) the bestest
- 1.16.** Tom is ... pupil in the whole class.
- a) intelligent   b) more intelligent
- c) the most intelligent   d) less intelligent
- 1.17.** She has ... job of all.
- a) a difficult   b) a more difficult
- c) the most difficult   d) difficult
- 1.18.** He is also ... person than Jack.
- a) a polite   b) a more polite   c) the most polite   d) the politest
- 1.19.** I think dogs are ... than cats.
- a) intelligent   b) more intelligent
- c) the most intelligent   d) the intelligentest
- 1.20.** Don't talk about them. Let's talk about something ... .
- a) an interesting   b) more interesting
- c) the most interesting   d) interestinger
- 1.21.** Betty is ... than Jane.
- a) a hard-working   b) less hard-working
- c) the least hard-working   d) little hard-working
- 1.22.** Money is not the ... thing in life.
- a) important   b) more important
- c) most important   d) less important
- 1.23.** This dress is ... of all.
- a) an expensive   b) a less expensive
- c) the least expensive   d) expensiver
- 1.24.** This room is not so ... as that one on the first floor.
- a) comfortable   b) more comfortable
- c) the most comfortable   d) the comfortablest
- 1.25.** This painting is ... than the one in your living room.
- a) impressive   b) less impressive
- c) the least impressive   d) impressiver

Level 2

- 2.1. My ... sister got married last year.
a) older   b) elder   c) the oldest   d) the eldest
- 2.2. This stadium is new. It's the ... stadium in Europe.
a) modern   b) moderner   c) most modern   d) modernest
- 2.3. You're the ... person I know.
a) most lucky   b) luckier   c) luckiest   d) luckiest
- 2.4. A motor bike isn't as ... as a car.
a) expensive   b) expensiver   c) more expensive   d) the expensivest
- 2.5. This 'Beatles' album is ... they ever made.
a) good   b) better   c) the best   d) well
- 2.6. This watch is one of ... you can buy.
a) cheap   b) the cheapest   c) cheaper   d) cheapier
- 2.7. I'm getting ... .
a) fatter and fatter   b) more and more fat
c) the most fat   d) the fattest
- 2.8. The changes in temperature are ... .
a) insignificant   b) the insignificant
c) more insignificant   d) the most insignificant
- 2.9. That's ... thing I've ever heard.
a) funny   b) the funny   c) funnier   d) the funniest
- 2.10. The house is on ... side of the lake.
a) far   b) the farther   c) farther   d) the farthest
- 2.11. Try to be ... to the guests than you are.
a) pleasant   b) the pleasant
c) more pleasant   d) the most pleasant
- 2.12. He was sure that he fell in love with ... girl in the world.
a) pretty   b) prettier   c) the prettiest   d) most pretty
- 2.13. It is one of ... conferences I've ever attended.
a) dull   b) the dull   c) duller   d) the dullest
- 2.14. Today we have a ... day than yesterday.
a) beautiful   b) most beautiful   c) more beautiful   d) beautifully
- 2.15. Events have proved that she was ... .
a) more wrong   b) wrong   c) most wrong   d) the wrongest
- 2.16. This role is ... in his career among others.
a) successful   b) more successful
c) the most successful   d) much more successful
- 2.17. North America is ... South America.
a) bigger than   b) biggest than   c) bigger as   d) biggest as
- 2.18. The Amazon is ... than the Thames.
a) more longer   b) far longer   c) the longest   d) long
- 2.19. The church building is ... in the town.
a) the elder   b) the eldest   c) the oldest   d) the older
- 2.20. The music sounded ... to her ears.

- a) beautiful   b) beautifully   c) most beautiful   d) more beautiful
- 2.21.** The flowers are beautiful and smell ... .
- a) nicely   b) nice   c) nicelier   d) the nicest
- 2.22.** Do you feel ... before the examinations?
- a) nervous   b) nervously   c) more nervously   d) most nervously
- 2.23.** His illness was ... than we thought.
- a) serious   b) seriously   c) more seriously   d) more serious
- 2.24.** His head is full of ... ideas.
- a) highly   b) high   c) highest   d) most high
- 2.25.** After I have visited London I understand that its weather is ... in Europe.
- a) the wettest   b) the most wet   c) more wet   d) far wetter

Level 3*

- 3.1.** The government is doing nothing to help ... .
- a) poor   b) the poor   c) the poors   d) the poor ones
- 3.2.** The young man seems very ... .
- a) sensible   b) sensibly   c) sensibly   d) sensibler
- 3.3.** This detailed map is ... the atlas.
- a) more useful as   b) more useful than
- c) usefuller as   d) usefuller than
- 3.4.** Although your sister is very popular, she is not ... as mine.
- a) pretty as   b) so pretty
- c) prettier than   d) more pretty than
- 3.5.** I bought a ... bag this morning.
- a) nice big pink   b) big nice pink
- c) pink nice big   d) nice pink big
- 3.6.** The house was a ... building.
- a) nice old stone   b) nice stone old
- c) stone old nice   d) old nice stone
- 3.7.** This coffee tastes a little ... to me.
- a) hotly   b) so hot   c) hot   d) too much hot
- 3.8.** I don't understand how Irene could have made ... in her composition.
- a) such bad mistake   b) such a bad mistake
- c) so bad mistake   d) so a bad mistake
- 3.9.** Your word is ... for me.
- a) enough good   b) good as enough
- c) good enough   d) good than enough
- 3.10.** It was ... that we decided to walk though the time pressed.
- a) such nice weather   b) so nice weather
- c) too nice weather   d) such a nice weather
- 3.11.** The day was ... that we skipped our lessons and went to the centre to do window-shopping.
- a) so beautiful   b) so a beautiful
- c) such beautiful   d) such a beautiful

АРТИКЛЬ (THE ARTICLE)

В англійській мові перед іменниками вживається особливе службове слово—артикль.

В англійській мові є два артиклі — неозначений (the indefinite article) і означений (the definite article).

Неозначений артикль має дві форми: **a** і **an**.

Форма **a** вживається перед словами, що починаються з приголосного звука:
a woman, **a** good engineer.

Форма **an** вживається перед словами, що починаються з голосного звука:
an old woman, **an** engineer.

Неозначений артикль походить від староанглійського числівника **an** *один*, тому він вживається лише перед злічуваними іменниками в однині.

Означений артикль має одну графічну форму **the**:

the woman, **the** good engineer, **the** engineer, **the** old woman.

Означений артикль походить від вказівного займенника **that** *той* і вживається перед іменниками в однині і множині.

ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ОЗНАЧЕНОГО І НЕОЗНАЧЕНОГО АРТИКЛЯ

Іменник вживається з неозначеним артиклем, коли називають будь-який предмет з усього класу однорідних предметів.

This is **a** table.

Це стіл.

Вживаючи речення такого типу, називають предмет, на який вказують. Цей предмет є одним з тих, що називаються словом table на відміну від chair, bed, тощо:

I need **a** pencil.

Мені потрібен олівець.

Тут мається на увазі будь-який олівець, а не ручка, гумка, лінійка тощо, тобто один з предметів, що називаються словом pencil.

His father is **a** doctor.

Його батько — лікар.

Неозначений артикль вжито перед іменником, що називає особу за її професією, тобто його батько є одним з тих, кого ми називаємо словом doctor на відміну від teacher та ін.

Іменник вживається з означеним артиклем, коли мова йде про певний предмет (або предмети), виділений з класу предмета, до якого він належить.

Вживання означеного артикля свідчить про те, що співрозмовникам (або тому, хто читає чи пише) з ситуації (контексту) зрозуміло, про який саме предмет йдеться.

My watch is on **the** table.

Мій годинник на столі.

The pencil is hard.

Олівець твердий.

The doctor examined John.

Лікар оглянув Джона.

ВЖИВАННЯ НЕОЗНАЧЕНОГО АРТИКЛЯ

Неозначений артикль вживається:

з іменником — іменною частиною складного присудка: my brother is **a** doctor;

з іменником — підметом після зворотів **there is (there was, there will be)**:
There is **a** table in the middle of the room;

з додатком після дієслова **have**: I have **a** brother;

перед іменниками в однині після слів **such, rather, quite** та ін.:

She is such **a** good pupil;

після слова **what** в окличних реченнях:

What **a** good idea!

Але: What beautiful music!;

з деякими словами: **a lot, a few** (кілька), **a little** (трохи), **a bit** (трохи) та ін:

He speaks English **a** little;

у значенні числівника **one** (один) перед числівниками **hundred, thousand, million, dozen**:

The library has **a** hundred books.

They have three meals **a** day.

ВЖИВАННЯ ОЗНАЧЕНОГО АРТИКЛЯ

Означений артикль (the definite article) має одну форму **the**, означений артикль походить від вказівного займенника that. Цей артикль вживається перед іменниками в однині та в множині.

Означений артикль **the** вживається у тих випадках, коли йдеться про певний, вже відомий чи згадуваний раніше предмет або поняття, а також тоді, коли предмет чи явище уточнюється контекстом чи ситуацією.

Означений артикль вживається:

1. коли перед іменником стоїть

а) порядковий числівник:

He was **the** first to come.

б) прикметник у вищому ступені:

This is **the** most beautiful flower.

в) один з прикметників: last, next, same, following:

Answer **the** following questions.

Але: next door, next week (month, summer, year, Sunday), last week (month, year, Saturday) та ін;

перед іменником, за яким йде означення, виражене іменниковим сполученням, означувальним підрядним реченням, дієприкметником, дієприкметниковим, інфінітивним чи герундіальним означувальним зворотом:
This is **the** man I told you about;

з іменниками, що означають предмети, єдині у своєму роді:

the earth, the sun, the moon, the world, the sky та ін.;

4. у виразах: **in the afternoon, in the evening, in the morning, on the left, on the right, the other day** та ін.;

у виразах типу **the more ... the better ...** наприклад:

The more we learn, **the more** we know. (Чим більше ми вчимося, тим більше ми знаємо).

перед прізвищами, коли мається на увазі вся сім'я, всі члени певної сім'ї. У цьому випадку прізвище ставиться у формі множини: **the** Browns (сім'я Браунів, Брауни);

перед назвами більшості газет і пароплавів: **the** Daily Mail, **the** Moscow News, **the** Guardian;

перед назвами народів (іменник у формі множини): **the** Ukrainians, **the** Americans;

перед прикметниками і дієприкметниками, які вживаються як іменники у значенні множини: **the** English, **the** French, **the** poor, **the** unemployed;

перед назвами деяких країн: **the** US, **the** Netherlands, **the** United Kingdom;

перед назвами річок, гірських хребтів, півостровів, морів, океанів, архіпелагів: **the** Dnieper, **the** Thames, **the** Crimea, **the** Black Sea, **the** Atlantic Ocean;

перед необчислюваними іменниками у тих випадках, коли мається на увазі обмежена, певна кількість речовини: Give me **the** bread, please. Дайте мені, будь ласка, хліба (тобто, мається на увазі певна кількість чи дана кількість).

The water is frozen. **Але:** Water is a liquid.;

перед іменниками в однині, коли останній означає цілий клас предметів: **The** rose is a beautiful flower.

Означений артикль не вживається.

перед званнями, якщо за ними йде прізвище: Professor Snow, Mister Pollit;

перед іменником-доповненням до присудка, що виражений дієсловами **to elect, to appoint**:

He was elected chairman.;

перед назвами міст, вулиць, площ: London, Trafalgar Square, Oxford Street.
Але: **the** Hague;

перед назвами місяців, днів, пори року: in April, on Wednesday, in summer.
Але якщо мова йде про частину певного року, то перед назвою пори року ставиться означений артикль: in **the** winter of 1992;

перед абстрактними і речовими іменниками, які не можна перерахувати і які вживаються в загальному значенні: freedom, metal;

перед власними іменами: Victor, Andrew, Kovalenko, Webster;

перед назвами країн, міст, географічних місцевостей: Canada, London, Africa та ін.;

перед словами breakfast, lunch, dinner, supper, вжитих у загальному значенні We have breakfast at 8 o'clock;

у деяких виразах: at night, by tram (train, plane, ship та ін.), from morning till night, to go to bed, day after day, by heart, to go to school, at home та ін.

Article

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

- 1.1. She hopes to hear from you in ... day or two.
a) a   b) the
- 1.2. Our neighbour, Mr. Smith, works in ... bank.
a) a   b) the
- 1.3. This is ... amusing film. I like it very much.
a) a   b) an
- 1.4. My daughter will start learning to play ... guitar very soon.
a) the   b) -
- 1.5. There is ... table in ... middle of my room.
a) a, the   b) the, -
- 1.6. My father was ... man of character.
a) a   b) the
- 1.7. My mother said that ... dinner was ready.
a) -   b) the
- 1.8. Beethoven was ... famous composer.
a) the   b) a
- 1.9. Madrid is ... capital of Spain.
a) the   b) -
- 1.10. What would you like to have for ... supper?
a) the   b) -
- 1.11. He is eating ... apple.
a) the   b) an
- 1.12. My mother is ... teacher.
a) the   b) a
- 1.13. The cinema is at ... end of Victoria street.
a) -   b) the
- 1.14. ... fact is, tomorrow is my girl-friend's birthday!
a) The   b) -
- 1.15. My sister studied ... World Geography.
a) the   b) -
- 1.16. I am twenty years old, you are ... same age.
a) the   b) a
- 1.17. They decided to visit ... Indian restaurant.
a) an   b) the
- 1.18. My friends have ... animal at ... home. It's ... dog.
a) the, the, the   b) an, - , a
- 1.19. My native town has ... wide and varied theatre life.
a) a   b) -
- 1.20. All ... people want to live in peace.
a) the   b) -
- 1.21. I'll keep my ... fingers crossed for you.

- a) the** **b) -**

a) the **b) -**

a) the, the

a) the, the, -   **b) - , the, the**

a) a, -   **b)** -, the

a) the, the   **b) -, -**

a) - **b) the**

a) The   b) -

a) the   b) a

a) the   b) -

a) the, the   **b)** - , a   **c)** a, -

a) the, a   **b) a, the**   **c) - , a**

a) an   b) -   c) the

a) -   b) the   c) an

a) the   b) a   c) -

a) the   b) a   c) -

a) -   **b) the**   **c) a**

a) a   **b) the**   **c) -**

a) an, -   b) the, the   c) an, the

a) The, a, -   **b)** - , a, -   **c)** The, a, the

a) a   **b) the**   **c) -**

- 2.12.** My neighbour is ... writer. Let's ask him for ... advice about your composition.
 a) the, an   b) a, -   c) a, an
- 2.13.** Who is on ... night duty, I wonder?
 a) the   b) a   c) -
- 2.14.** Mr. Jonathan says that Robert and Donna are ... cousins, but he is wrong, because they are ... brother and ... sister.
 a) - , - , -   b) the, a, a   c) - , the, the
- 2.15.** Such ... thing had never happened during ... years that I have been here.
 a) the, -   b) a, the   c) - , the
- 2.16.** Alice went out of ... water very quickly as she had got ... mouthful of ... salt water.
 a) - , the, a   b) the, the, the   c) the, a, -
- 2.17.** I would like to know about ... places to visit in ... town.
 a) the, the   b) the, a   c) - , the
- 2.18.** Most of ... my friends are ... students.
 a) - , -   b) the, the   c) - , the
- 2.19.** My uncle Tom is ... sailor; he spends most of his life at ... sea.
 a) - , -   b) a, -   c) the, the
- 2.20.** Have you written your name at ... top of ... page?
 a) the, the   b) a, -   c) a, a
- 2.21.** I am only ... student - ... man of dreams!
 a) a, the   b) the, -   c) a, a
- 2.22.** I had never known him handle ... case in such ... half-hearted fashion.
 a) a, an   b) a, a   c) the, -
- 2.23.** Who invented ... way that we measure time?
 a) a   b) the   c) -
- 2.24.** I have only ... little time here, but I would have you to know ... whole truth.
 a) - , the   b) a, -   c) a, the
- 2.25.** There was ... quick step on ... stairs, ... sharp tap at ... door and ... moment later the new client presented himself.
 a) a, the, a, the, a   b) a, a, a, a, the   c) the, - , the, - , a
- 2.26.** «My dear young lady, you say that your room is on ... second floor. Is there ... ladder in ... garden?»
 a) a, a, the   b) the, a, the   c) - , the, a
- 2.27.** ... elephant is ... biggest of all animals.
 a) An, -   b) The, the   c) - , the
- 2.28.** I had ... very bad night last night because ... people next door were having ... party.
 a) the, - , the   b) a, the, a   c) a, - , -
- 2.29.** Do you know who invented ... television?
 a) a   b) -   c) the
- 2.30.** Number ... hundred and ten, ... house next door to us, is for sale.
 a) the, a   b) a, the   c) - , a

Level 3*

- 3.1.** My father can play ... guitar, ... banjo and ... mandolin.
- , - , -   **b)** a, a, a   **c)** the, - , -   **d)** the, the, the
- 3.2.** ... little red car is parked on ... driveway.
a) A, the   **b)** - , -   **c)** The, a   **d)** The, the
- 3.3.** My home is ... small green peaceful island.
a) an   **b)** a   **c)** -   **d)** the
- 3.4.** Her husband learned ... Portuguese language in ... Brazil.
a) the, -   **b)** - , the   **c)** the, the   **d)** - , -
- 3.5.** ... Captain Black directed ... plane to ... West, over .... Pacific Ocean.
a) - , a, the, the   **b)** The, the, - , the   **c)** - , the, - , the   **d)** - , a, the, -
- 3.6.** ... Easter is ... Christian holiday.
a) - , a   **b)** The, a   **c)** - , -   **d)** - , the
- 3.7.** Did ... King Arthur live during ... Middle Ages?
a) - , -   **b)** - , the   **c)** the, the   **d)** the, -
- 3.8.** Her friend Reggie is ... Buddhist from ... Thailand.
a) the, -   **b)** a, -   **c)** - , -   **d)** a, the
- 3.9.** ... exploration of ... West was tied to the search for... gold in ... California.
a) The, the, - -   **b)** - , the, - , -   **c)** - , the, a, -   **d)** - , - , - , the
- 3.10.** ... tiger in ... Far East almost became extinct.
- , -   **b)** A, the   **c)** The, the   **d)** The, -
- 3.11.** ... family went to ... church together last Sunday.
The, the   **b)** A, -   **c)** - , -   **d)** The, -
- 3.12.** «Welcome to ... White House,» said ... President Bush.
the, -   **b)** - , the   **c)** - , -   **d)** - , a
- 3.13.** ... Titanic sank in ... Atlantic in 1912.
a) - , -   **b)** The, the   **c)** - , the   **d)** The, -
- 3.14.** Andrew played ... volleyball at ... beach; his little daughter built ... sand castle.
a) - , a, the   **b)** - , a, a   **c)** the, the, the   **d)** - , the, a
- 3.15.** My grandfather fought in ... Crimea during ... World War II.
a) - , -   **b)** the, the   **c)** the, -   **d)** - , the
- 3.16.** During ... Renaissance ... artists were often supported by ... wealthy merchants.
a) the, the, the   **b)** the, - , -   **c)** the, - , the   **d)** - , the, the
- 3.17.** ... Queen Marie Antoinette was executed in ... French Revolution.
a) The, -   **b)** - , the   **c)** - , a   **d)** The, the
- 3.18.** ... students of our group are going to study ... German ... next term.
a) The, - , -   **b)** - , - , -   **c)** The, - , the   **d)** - , the, the
- 3.19.** ... Queen Mary is docked in ... Long Beach, ... California.
a) The, - , -   **b)** - , - , -   **c)** The, the, -   **d)** - , the, -
- 3.20.** ... friend of mine is ... French/English translator at ... United Nations.
a) The, a, the   **b)** A, the, the   **c)** A, a, the   **d)** A, a, -

3.21. George is ... student, Betty is ... secretary, Mike is ... psychiatrist in ... London hospital.

a) a, a, a, the   b) a, a, a, a   c) the, the, the, the   d) a, a, a, -

3.22. ... Bible tells of ... Israelites' escape from ... Egypt.

a) The, the, -   b) - , - , -   c) The, - , -   d) - , the, the

3.23. Are ... Rocky Mountains higher than ... Andes Mountains?

a) - , -   b) the, -   c) the, the   d) - , the

3.24. ... Lake Geneva borders ... France and ... Switzerland.

a) - , - , -   b) The, - , -   c) The, the, the   d) The, - , the

3.25. ... farms in ... East are not like ... farms in ... Midwest.

a) - , - , the, -   b) - , the, - , the   c) - , the, the, the   d) The, the, the, the

3.26. Michael Gorbachev, ... last President of ... Soviet Union, was awarded ... Nobel Peace Prize.

a) a, the, the   b) - , the, -   c) the, the, the   d) - , - , the

3.27. ... Neptune and ... Pluto are ... farthest planets from us.

a) The, the, the   b) The, - , the   c) - , - , the   d) - , - , -

3.28. We are having ... chicken and ... Spanish rice for ... dinner.

a) - , - , -   b) the, - , the   c) the, - , a   d) - , - , a

3.29. «Come to my place after ... school,» said Linda. «We can prepare for ... English test together.»

a) the, the   b) a, the   c) - , the   d) - , -

3.30. ... children who live ... next door attend ... Roman Catholic school.

a) - , the, -   b) - , - , -   c) The, the, the   d) The, - , a

ЗАЙМЕННИК (THE PRONOUN)

Займенник (*the pronoun*) — це слово, яке не називає предмета, особи, явища, якості та числа, а лише вказує на них.

В англійській мові займенники поділяються на:

особові

присвійні

зворотні та підсилювальні

вказівні

питальні

відносні (з'єднувальні)

неозначені.

1. Особові

Називний відмінок

об'єктний відмінок

присвійна форма

I	я	me	мене
we	ми	us	нас
you	ти	you	тебе
you	ви	you	вас
they	вони	them	їх
he	він	him	його
she	вона	her	її
it	він	it	його
	вона		її
	воно		

(про неживі предмети і тварин)

2. Присвійні

mine	мій, моя, моє, моє
ours	наш, наша, наше, наш
yours	твій, твоя, твоє, твоє
yours	ваш, ваша, ваше, ваш
their	їхній, їхня, їхнє
his	його
hers	її
its	його, її

3. Зворотні та підсилювальні займенники

myself	себе, сам
ourselves	себе, самі
yourself	себе, сам
yourselves	себе, сам, сама, самі
themselves	себе, самі
himself	себе, сам

herself	себе, сама
itself	себе, сам, сама, само

Вживання особових та присвійних займенників (присвійної форми):

I give him **my** book.
 We give them **our** book.
 You give us **your** book.
 They give her **their** book.
 He gives me **his** book.
 She gives you **her** book.

Вживання присвійних займенників (абсолютної форми):

This book is **mine**.
 This book is **ours**.
 This book is **yours**.
 This book is **theirs**.
 This book is **his**.
 This book is **hers**.

Зворотні займенники завжди пов'язані з дієсловами. У реченні вони стоять після дієслова і виконують функцію додатка.

Підсилювальні займенники належать до іменників або займенників. У перекладі українською мовою вони відповідають займеннику **сам**.

Вживання зворотних і підсилювальних займенників:

John washes **himself** with cold water. (Джон вмивається холодною водою)
 I did this homework **myself**. (Я сам виконав домашнє завдання)

4.Вказівні займенники. Ці займенники мають однину і множину:

однина	множина
this цей, ця, це	these - ці
that той, та, те	those - ті
the same той (та, те) же самий	the same - ті ж самі
such такий	such – такі

5.Питальні займенники. До питальних займенників належать:

who? (хто?), **what?** (що? який?), **whose?** (чий? чия? чий? чий?), **whom?** (кого? кому?), **which?** (котрий? котра? котре? котрі?), наприклад:

Who came yesterday?
What language do you speak?
Whose book is this?
Who (whom) did you meet last week?
Which dress will you buy: blue or yellow?

6.Відносні (з'єднувальні) займенники. До них належать: **who** (хто), **whom** (кого), **whom** (чий), **what** (що, який), **which** (котрий, який), **that** (котрий):

I know **who** wrote this novel.
 I know the man **who** wrote this novel.
 I know **whom** you spoke to.

I know **whose** book is that.
 I know **what** you mean.
 I know **which** book you are talking about.
 I know the book **which** you show.

7. **Неозначені займенники.** Вони діляться на прості і складні. До простих належать: **all, each, some, other, an, other, any, much, many, little, few, both, one.** Складні неозначені займенники утворюються від простих займенників *some, any, no, every* додаванням до них *-body, -one, -thing* (**somebody, anybody, nobody, everybody, someone, anyone, everyone, something, anything, nothing, everything**).

У стверджувальних реченнях вживаються:

У питальних реченнях

some	деякий, який-небудь, декілька, деякі	any	який-небудь, декілька, будь-який, хто-небудь,
somebody	хто-небудь,	anybody	хтось
someone	хтось	anyone	що-небудь,
something	що-небудь, щось	anything	щось

Give me *some* pencils.
Somebody (someone)
 knocked at the door.
Something has happened.

Will you give me *any* pencil?
 Did *anybody (anyone)* knocked
 at the door?
 Has *anything* happened?

У заперечних реченнях вживаються:

no	ніякий	not ... any	ніякий
nobody	ніхто	not ... anybody	ніхто
no one		not ... anyone	
nothing	ніщо	not ... anything	ніщо

I have *no* pencils.
 Nobody (no one) was there,
Nothing has happened.

He does not know *any* English song.
 They did not know *anybody (anyone)*.
 She does not know *anything*.

В англійському реченні може бути лише одне заперечення, тобто вживається один заперечний займенник. Наприклад, речення «Ніхто ніколи його не бачив» перекладається: «Anybody never saw him» або «Nobody ever saw him».

Pronoun

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

- 1.1.** Mr. Smith wanted to talk to ... after classes.
a) I   b) me
- 1.2.** There are five colours in Tom's picture. One of ... is red, ... are white, black, green and yellow.
a) they, others   b) them, the others
- 1.3.** Please go and ask the secretary for ... paper; I haven't got ... in my desk.
a) some, any   b) any, no
- 1.4.** Our guest is ... French ... Italian. He's Portuguese.
a) either, or   b) neither, nor
- 1.5.** They said it wasn't ... umbrella , ... was light blue.
a) hers, her   b) her, hers
- 1.6.** I have two sons. ... sons are married.
a) The both   b) Both
- 1.7.** ... the hotels are good ... is too expensive.
a) Both of, Neither of they   b) Both, Neither of them
- 1.8.** There was ... in the classroom, when we came.
a) nobody   b) anybody
- 1.9.** My elder sister and ... decided to visit this museum.
a) I   b) me
- 1.10.** Can I have ... portion of beefsteak?
a) another   b) the other
- 1.11.** Would you know ... to do if it had happened to you?
a) what   b) how
- 1.12.** There is ... like your native town.
a) nothing   b) anything
- One of my brothers is in the garden, ... are in the kitchen.
a) others   b) the others
- Will you introduce ..., please?
a) your   b) yourself
- Mrs. Small lives alone, and in the evenings she is very sad because she hasn't got ... to talk to.
a) nobody   b) anybody
- 1.16.** In hospitals the patients are waken at 6 in the morning ... is too early.
a) which   b) when
- 1.17.** Don't worry! You know, such things can happen to ...!
a) someone   b) anyone
- 1.18.** There are ... letters for your mother!
a) any   b) some
- 1.19.** I can travel, visit foreign museums and see ... artists' pictures.
a) other   b) another
- 1.20.** My parents were very glad to meet ... .

- a) he   b) him
1.21. Tom brought two my pictures. I didn't like ... of them.
a) either   b) neither
1.22. Harold showed me some photos, I looked at... and didn't say ... .
a) them, anything   b) they, nothing
1.23. He asks me to compare ... texts.
a) this   b) these
There is no need to ask for help. You can do it ... .
a) yourself   b) you
One of my brothers is in the garden, ... are in the kitchen.
a) others   b) the others
1.26. ... saw me stealing his diamonds.
Anybody   b) Nobody
1.27. I couldn't find ... papers in his room.
a) no   b) any
1.28. I don't know exactly what she does. She is ... a nurse or a secretary.
a) neither   b) either
1.29. Bob and Jack had promised to call me in the evening, but ... of them did it.
a) either   b) neither
1.30. Unfortunately I didn't buy ... because I didn't find ... I really wanted.
a) nothing, which   b) anything, what
1.31. We don't understand what she is talking about. Explain ... to ..., please.
a) it, us   b) that, we
1.32. ... friends of ... came late.
a) Any, their   b) Some, theirs
1.33. Rob and ... looked at ... with surprise.
a) me, each others   b) I, each other
1.34. Who gave you this medicine? - A friend of ... .
a) she   b) hers
1.35. Do you know who ... people are?
a) those   b) that
1.36. I'm going to visit Madrid, because I have ... friends there.
a) any   b) some
1.37. Is there ... milk in the fridge?
a) some   b) any
1.38. ... men destroyed our garage.
a) This   b) These
1.39. I'm looking at ... .
a) him   b) himself
1.40. ... cigarettes are ...?
a) Whose, these   b) Who, this

Level 2

- 2.1.** You can see two apples in the plate. Don't take this one, take ... .
a) another   b) the other   c) other
- 2.2.** She heard the note of angry exasperation but didn't let ... take ... pleasure from the fact that she could still provoke ... emotion.
a) herself, any, some   b) her, some, any   c) herself, any, any
- 2.3.** Don't give the little girl ... more sweets today.
a) any   b) no   c) some
- 2.4.** Of ... the many rooms at Netherhaye this was one of Elena's favourite.
a) each   b) every   c) all
- 2.5.** In the Second World War, ... people did not use petrol in ... cars.
a) some, theirs   b) some, their   c) any, them
- 2.6.** ... of ... these things will make you happy at last?
a) What, all   b) What, every   c) Which, all
- 2.7.** There were two brothers. One of ... drank coffee, ... drank only tea.
a) they, other   b) themselves, another   c) them, the other
- 2.8.** You thought I was a thief, and I thought you were a gentleman, and we ... were mistaken.
a) the both   b) boths   c) both
- 2.9.** Mr. Jacobs had a servant ... was very stupid.
who   b) what   c) which
- 2.10.** Denis has got his own business. He won't have ... to do with the spirit trade.
a) nothing   b) something   c) anything
- 2.11.** Soon the time had come for Sam to go to university in ... part of the country to study to be an engineer.
a) other   b) another   c) the another
- 2.12.** ... unconscionable loans threaten our economy and free enterprise.
a) Such   b) The such   c) Suches
- 2.13.** As Gregor Samsa awoke one morning from a troubled dream, he found ... changed in his bed to ... monstrous kind of insect.
a) him, any   b) himself, some   c) himself, any
- 2.14.** ... countries have big rivers, and ... turn turbines and make electricity more cheaply.
a) Other, this   b) The other, these   c) Other, these
- 2.15.** Tom promised ... one thing: he's going to sell ... television set.
a) hiself, our   b) himself, our   c) himself, ours
- 2.16.** The cost of basic foods is lower in the United States than in ... major industrial nation.
a) any other   b) some other   c) any another
- 2.17.** People .... abuse the rights of ... forfeit ... own rights.
a) who, others, their   b) which, the others, theirs   c) who, anothers, their
- 2.18.** Jonathan Swift seldom gave ... to the servants of ... who sent him presents.
a) something, these   b) nothing, that   c) anything, those

2.19. «I also found ... papers,» she said quietly, not mentioning where ... papers had been found.

a) others, these others   b) other, those other   c) another, those another

2.20. I left two pieces of cake in the cupboard; I see there is only one piece there. Where is ... ?

a) another   b) the other   c) other

2.21. What is the name of the young man ... luggage disappeared in the airport?

a) whose   b) which   c) who

2.22. In the evenings my father reads ... newspaper.

a) the all   b) whole   c) the whole

2.23. ... of the jerseys suite ... .

a) None, me   b) Not one, myself   c) No, me

2.24. Bill went to several ... banks and asked for a job.

a) other   b) another   c) others

2.25. Mrs. Green asked if ... could translate the article into Japanese.

a) either of ourselves   b) either of us   c) anybody of us

2.26. A great deal: you are good to ... are good to you.

a) these, what   b) those, who   c) that, which

2.27. I would have done ... in life for ... .

a) anything, her   b) nothing, herself   c) anything, hers

2.28. I hope you will excuse ... . My friend here and ... would be so much obliged if you would tell the truth.

ourselves, I   b) ours, me   c) us, myself.

2.29. What will they do with ... when they leave school?

a) themselves   b) they   c) himself

2.30. They looked at ... and understood everything.

a) each another   b) one other   c) each other

2.31. A friend of ... came last week to stay with ... .

a) me, myself   b) mine, me   c) my, I

2.32. It means that I can make ... head ... tail of it.

a) neither, nor   b) either, or   c) neither, or

2.33. There are a lot of peaches on the table. This one is not good, so take ... peach.

a) the other   b) the another   c) another

2.34. Don't touch these things! They are ... .

a) my   b) mine   c) mines

2.35. He deposited two saucepans, one of ... contained spaghetti and ... a red sauce smelling of garlic.

a) what, another   b) which, the other   c) which, other

2.36. ... employed people in the United States should receive free health insurance.

a) All   b) Each   c) Any

2.37. «I have never done it before.» - ... .

a) «Neither have I.»   b) «Not me.»   c) «Nor me.»

2.38. You can study French, or you can study German, or cut ... out

and study Esperanto.

a) they, the both   b) - , both   c) them, both

2.39. We must have ... here ... we can trust.

a) someone, who   b) someone, whom   c) anyone, whom

2.40. Mr. Smith used to work in London, but later he and his wife moved to ... city.

a) the other   b) other   c) another

Level 3*

3.1. She had ... fine dress, ... jewels, ...

a) any, any, nothing   b) some, some, anything

c) no, no, anything   d) no, no, nothing

3.2. One morning Mrs. Loisel wanted to refresh ... from the labours of the week.

a) her   b) herself   c) hers   d) himself

3.3. She went for a walk and soon found ... on the Champs Elysees.

a) her   b) himself   c) hers   d) herself

3.4. She ... wore ... needed make-up.

a) either, nor   b) neither, or   c) neither, nor   d) either, or

3.5. She often asked him if there was ... he wanted, even pleading with ... to tell her.

a) something, him   b) nothing, himself

c) anything, him   d) anything, his

3.6. At last ... was silent, and the two began to speak to ... .

a) something, each other   b) anything, them

c) everything, themselves   d) everything, each other

3.7. But ... enters our room at night except my valet and my wife's maid. ... are old and trusted servants.

a) no one, all   b) either, both

c) no one, both   d) no one, each

3.8. Within a week we might find ... close to war.

a) one another   b) ourself   c) each other   d) ourselves

3.9. Mr. Hope and his wife were ... in ... room from that time until the loss was discovered this morning.

a) both, their   b) each, their   c) all, their   d) both, theirs

3.10. If ... new happens during the day, let ... know.

a) something, us   b) anything, us   c) anything, we   d) everything, ourselves

3.11. ... hand before ... at last bumped against ... hard.

a) My, me, some   b) Mine, me, something

c) My, I, something   d) My, me, something

3.12. ... the master ... the overseer had heard or seen ... unusual in the quarter.

a) Either, or, anything   b) Neither, nor, anything

c) Neither, nor, nothing   d) Neither, or, anything

3.13. People take ... clothes to the laundry to have ... washed.

- a) their, it   b) his, they   c) their, them   d) its, them
- 3.14.** Improvisational jazz is like cooking without recipe. In ... case, the artists work with whatever ingredients are available and simply begin to play.
- a) both   b) neither   c) either   d) all
- 3.15.** She wants to play ... the drums or the guitar.
- a) neither   b) either   c) both   d) the both
- 3.16.** To learn French, you can ... take courses or visit a French-speaking country.
- a) either   b) all   c) both   d) neither
- 3.17.** George was pleased with ... the atmosphere at the Thai restaurant and the food tasted.
- a) all   b) both   c) either   d) neither
- 3.18.** Most teenagers consider ... to be generally healthy and fit but many of ... cannot climb stairs without puffing or even touch ... toes without straining.
- a) yourselves, them, their   b) themselves, their, them
- c) themselves, them, their   d) theirselves, their, them
- 3.19.** Mr. Jones did not feel happy about this, but he wasn't able to do or say ..., because ... the other passengers were watching and listening.
- a) anything, all   b) something, all   c) nothing, both   d) anything, neither
- 3.20.** The bird was away. In the air it was ... but a pair of wings.
- a) something   b) anything   c) everything   d) nothing
- 3.21.** When people get very dull and are ready to kill ... for dullness, ... doctors advise ... to have a change of scenery, and a change of company.
- a) them, their, themselves   b) themselves, their, them
- c) himself, their, them   d) themselves, theirs, them
- 3.22.** The news of ... strange marriage dumbfounded ...; he couldn't even respond to ... .
- a) these, him, them   b) this, himself, them
- c) those, his, it   d) this, him, it
- 3.23.** Some streets were sinking in luxury; ..., ... knew, were wretched and poverty-stricken.
- a) other, him   b) the other, he
- c) another, him   d) others, he
- 3.24.** Pearl-gathers work in pairs, with one remaining at the surface to help ... return from ... dive.
- a) another, his   b) the other, his   c) another, himself   d) others, his
- 3.25.** He walked on, wondering what Cox had meant by saying that England could not get along without people like ..., what the Queen had meant - if she had meant ... at all.
- a) he, something   b) himself, something
- c) himself, anything   d) him, nothing
- 3.26.** She devoted ... with machine-like efficiency to ... employer's affairs.
- a) her, hers   b) herself, hers
- c) herself, herself   d) herself, her
- 3.27.** If you suppose ... boy to be friendless, you deceive ... .

ПРИЙМЕННИК (THE PREPOSITION)

Прийменник - це службове слово, яке виражає різні відношення між словами в реченні чи словосполученні.

На відміну від української мови, прийменник в англійській мові може стояти не лише перед словом, до якого відноситься, а й у кінці речення або інфінітивного звороту:

а) Прийменник звичайно ставиться в кінці прямих і непрямих запитань, якщо він відноситься до займенників **who (whom)**, **what**, **which** або до прислівника **where**:

What are they talking **about**?

Про що вони розмовляють?

You don't know what you are talking **about**.
говорите.

Ви не знаєте, про що ви

Якщо прийменник відноситься до займенників **whom**, **what**, **which**, він може стояти і перед ними: **About** what are you talking? You don't know **about** what you are talking, але варіант з прийменником у кінці більш уживаний, особливо в усному мовлені. Перед **who** прийменники не вживаються, отже, якщо замість **whom** вжито **who**, прийменник ставиться тільки в кінці речення:

I want to see who it belongs **to**. Я хочу побачити, кому воно належить.

б) Прийменник здебільшого ставиться в кінці означальних підрядних речень, якщо він відноситься до сполучних займенників **whom i which**:

The poem which you are talking **about** was written in the war years.

Вірш, про який ви говорите, був написаний у роки війни.

Вживання прийменника перед сполучними займенниками тут також можливе: The poem **about** which you are talking... Але якщо не вжито сполучний займенник, прийменник може стояти лише в кінці підрядного означального речення:

He is not the man I am looking **for**.

Він не той, кого я шукаю.

в) Прийменник ставиться в кінці речення з дієсловом-присудком в пасивному стані, якщо підмет відповідає прийменниковому додатку відповідної активної конструкції:

This fellow is very much talked **about**.

Про цього хлопця дуже багато говорять.

г) Прийменник ставиться в кінці інфінітивного звороту, вжитого у функції означення:

I'll give you the money to go back **with**.

Я дам вам грошей на дорогу назад.

І в українській, і в англійській мові прийменники, як правило, багатозначні, внаслідок чого одному й тому ж прийменнику англійської мови відповідає кілька українських прийменників, а один і той же український

прийменник у різних контекстах перекладається різними англійськими прийменниками.

Так, англійський прийменник **on** може відповідати українським прийменникам *на, у (в), з, про, від* та ін.:

The plate is **on** the table.

Тарілка **на** столі.

He was here **on** Monday.

Він був тут **у** понеділок.

A lecture **on** physics.

Лекція **з** фізики.

A lecture **on** Shakespeare.

Лекція **про** Шекспіра.

It depends **on** you.

Це залежить **від** тебе.

З іншого боку, український прийменник **на** може перекладатися англійськими прийменниками **on, in, at, into, for** та ін.:

Карта **на** стіні.

The map is **on** the wall.

Я зустрів його **на** вулиці.

I met him **in** the street.

Ми дивилися **на** нього.

We were looking **at** him.

Перекладіть **на** англійську мову.

Translate **into** English.

Я чекаю **на** неї.

I am waiting **for** her.

Часто дієслово в англійській мові вимага додатка з прийменником, а відповідне йому українське дієслово вживається з безприйменниковим додатком і, навпаки, прямому додатку англійської мови в українській мові відповідає додаток з прийменником:

We were listening **to** music.

Ми слухали музику.

He answered the question.

Він відповів **на** запитання.

Preposition

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

1.1. ... conclusion he said that he was very happy to visit our country.

a) To

b) In

1.2. This book was translated ... Japanese.

a) of

b) from

1.3. Will your sister be ... home ... this evening?

a) in, on

b) at, -

1.4. If we don't hurry, we'll be late ... dinner.

a) on

b) for

1.5. They jumped ... the bridge ... the water.

a) off, into

b) of, in

1.6. Some people talk ... their health all the time.

a) about

b) on

1.7. Edina doesn't use her new car very often; she used to go everywhere ... bicycle.

a) on

b) by

1.8. In our country children normally start school ... the age of six.

a) at

b) on

- 1.9.** We must hurry! The train leaves ... ten minutes.
a) at **b)** in
- 1.10.** Last night I spoke ... my husband ... the telephone.
a) with, by **b)** to, on
- 1.11.** What are you doing ... Sunday evening?
a) on **b)** in
- 1.12.** My elder brother is interested ... Internet and computer games.
a) of **b)** in
- 1.13.** A woman stopped me and asked me ... money.
a) for **b)** of
- 1.14.** She writes e-mail letters ... a man ... Ibiza.
a) for, of **b)** to, from
- 1.15.** I hate travelling ... air.
a) by **b)** on
- 1.16.** Mr. Samuel argued ... his director ... his salary last week.
a) to, on **b)** with, about
- 1.17.** Mark got divorced ... Angela ... 2004.
a) from, in **b)** to, at
- 1.18.** My parents will send me some money ... the end of this month.
a) at **b)** in
- 1.19.** Why don't you get prepared ... your tomorrow examination?
a) for **b)** at
- 1.20.** This thing is made ... iron.
a) of **b)** in
- 1.21.** We are going to visit a swimming pool ... open air.
a) at **b)** in
- 1.22.** I usually hide chocolates and sweets ... my little daughter.
a) of **b)** from
- 1.23.** Almost every day Ann complains ... Edward ... her depression.
a) to, about **b)** - , of
- 1.24.** Carol lived ... Russia ... three years.
a) in, for **b)** at, -
- 1.25.** The weather seems warmer now than ... summer.
a) at **b)** in
- 1.26.** Today they are going to take part ... a small concert.
a) in **b)** on
- 1.27.** Children get presents ... Christmas and ... their birthdays.
a) at, on **b)** for, for
- 1.28.** He thought that Mr. Brown would offer ... Mary the job, but he offered it ... me.
a) to, for **b)** - , to
- 1.29.** Shall we discuss this problem ... my room, or shall I come ... your office?
a) at, in **b)** in, to
- 1.30.** Who put my dictionary ... this box?
a) to **b)** into

Level 2

2.1. ... my opinion, capital punishment is really kinder than life ... prison.

a) From, in   b) In, in   c) At, at

2.2. She knew, of course, that Peter had long been ... love ... her.

a) with, to   b) in, for   c) in, with

2.3. ... the end of every other minute he would drop his tools, wipe his shining head, and curse the heat.

a) In   b) At   c) On

2.4. ... that point, what had happened ... me?

a) From, to   b) On, with   c) In, to

2.5. ... many seconds I listened ... its sound as it hit against the sides of the pit below.

a) To, -   b) For, to   c) In, on

2.6. It all depends ... the way you look ... life.

a) to, at   b) on, at   c) on, for

2.7. My cousin was going to marry .... this young lady, but then he changed his mind.

a) with   b) to   c) -

2.8. One ... them suddenly cried out ... despair «Let me go back.»

a) among, for   b) between, from   c) of, in

2.9. We drank a toast ... the bride and bridegroom.

a) to   b) for   c) at

2.10. Finally they arrived ... their door. Feeling sad they climbed up the stairs.

a) in, -   b) to, by   c) at, -

2.11. I want you to tell me ... this accident.

a) about   b) on   c) of

2.12. You should take this medicine ... every meal.

a) across   b) after   c) in

2.13. They valued my design ... a very small sum.

a) to   b) at   c) for

2.14. There is something unusual ... my husband and his secretary.

a) between   b) among   c) beyond

2.15. I am going to improve my English ... visiting London.

a) with   b) by   c) on

2.16. John never judges ... appearance.

a) on   b) at   c) by

2.17. If anyone asks ... me, I am ... the factory.

a) to, at   b) of, in   c) about, at

2.18. They were late ... the meeting.

a) at   b) on   c) for

2.19. I bought this carpet ... Mr. Smith.

a) of   b) from   c) on

2.20. He terribly suffered ... her treachery.

a) from   b) of   c) on

- 2.21.** I was engaged ... translating this book from Italian.
a) to   **b)** for   **c)** in
- 2.22.** He ran himself some water ... the tap and took a long mouthful of it before depositing the empty glass ... the sink.
a) of, at   **b)** from, in   **c)** from, into
- 2.23.** She didn't answer but she couldn't have been more thrilled ... his decision.
a) with   **b)** on   **c)** of
- 2.24.** He looked down ... his coffee-cup.
a) to   **b)** in   **c)** into
- 2.25.** «There's no need to talk ... me as though I was a child.»
a) on   **b)** at   **c)** to
- 2.26.** I met him ... the market.
a) over   **b)** at   **c)** on
- 2.27.** Why don't you translate this text ... Russian?
a) to   **b)** in   **c)** into
- 2.28.** What are you thinking ...?
a) of   **b)** on   **c)** about
- 2.29.** Some books fell... the table.
a) from   **b)** off   **c)** down
- 2.30.** They insisted ... my leaving.
a) in   **b)** at   **c)** on

Level 3*

- 3.1.** The book reminded me ... a picture dictionary that had belonged ... my elder sister.
a) - ,to   **b)** of, to   **c)** on, -   **d)** about, to
- 3.2.** ... a long time he remained ... the edge ... the roof, staring steadily ... the ground.
a) - , at, of, at   **b)** In, on, on, on   **c)** For, on, of, at   **d)** For, on, of, to
- 3.3.** He was so late ... dinner that his stepmother said ... him not to enter ... the dining-room.
a) to, to, into   **b)** for, - , -   **c)** to, - , -   **d)** for, to, -
- 3.4.** His father, who was sitting ... the armchair ... the window, kept looking ... him steadily.
a) on, by, on   **b)** in, by, at   **c)** in, in front, at   **d)** on, by, for
- 3.5.** He got ... the car ... silence. He was trembling ... anger or sorrow he didn't know which.
a) to, without, in   **b)** off, in, with   **c)** into, on, of   **d)** into, in, with
- 3.6.** ... this evening Peter's father was waiting ... him ... the railway station.
a) During, - , at   **b)** In, for, at   **c)** - , for, at   **d)** - , for, on
- 3.7.** It was very good ... my colleague to invite me ... his party.
a) for, to   **b)** of, at   **c)** of, to   **d)** to, to
- 3.8.** I have been suddenly called away ... business and do not know when I shall be back ... home.

- a) to, -   b) for, to   c) from, -   d) on, -
- 3.9.** Her bridegroom was sent ... a district unsuitable ... a woman, so ... the end it was seven years before she was able to go there.
- a) to, to, at   b) in, for, in   c) to, for, at   d) to, for, in
- 3.10.** The woman ... the doorway spoke ... a soft Edinburgh voice. She wore ... a knitted suit and her dark hair done up ... a bun.
- a) through, in, in, in   b) in, in, - , in   c) at, with, - , in   d) in, - , - , to
- 3.11.** «I don't agree ... you,» said the father, «there was a fight ... two boys.»
- a) with, between   b) with, among   c) to, between   d) to, among
- 3.12.** «I have done so, but all ... vain. Can you ... least tell ... me one thing - is my husband's political career likely to suffer as a result ... this?» said Lady Hilda.
- a) in, - , - , of   b) at, at, - , of   c) in, at, to, to   d) in, at, - , of
- 3.13.** More than twenty years before, Dr. Carter had been ... to marry ... this young lady, but she had been taken ... some slight illness.
- a) - , with, with   b) about, to, with   c) about, - , with   d) on, - , by
- 3.14.** The sunshine came ... the window, ... the heavy faded curtains, and fell directly ... the vase.
- a) into, behind, on   b) through, between, across
- c) out of, between, to   d) over, above, into
- 3.15.** «My dear old friends,» repeated Mr. Brown, «may I count ... your aid ... making a very curious experiment?»
- a) on, in   b) for, without   c) from, in   d) to, for
- 3.16.** Mary has just lost the keys ... her room.
- a) for   b) of   c) to   d) from
- 3.17.** He hesitated ... a moment and then he joined ... the others.
- a) for, to   b) with, -   c) over, with   d) for, -
- 3.18.** «If you are interested ... learning, let's start ... next Monday. Shall we?» Nora said ... her younger brother.
- a) of, - , to   b) in, - , to   c) in, on, to   d) in, - , -
- 3.19.** The teacher explained ... us that there was a sign ... every letter ... the alphabet. So, ... instance, if I wanted to spell my name, I would sign the letters L-I-N-D-A.
- a) - , for, in, for   b) to, for, in, for   c) to, for, at, in   d) - , of, in, for
- 3.20.** The object ... the invention is to provide a portable attachment which will enable a fireman to enter ... a house filled ... thick gases and smoke and to breathe freely ... some time.
- a) of, - , with, for   b) of, into, with, during
- c) for, - , in, in   d) to, to, with, for
- 3.21.** All the guests were very polite ... Jane. It seemed ... me she had no reason ... leaving the party alone.
- a) for, to, for   b) to, - , to   c) to, to, for   d) to, to, of
- 3.22.** «What happened ... you? You look so nervous.» - «I wrote ... my parents last week, but I still haven't received a reply ... my letter.»
- a) with, to, to   b) to, to, to   c) to, - , to   d) to, to, for

3.23. Why are you speaking ... such a hoarse voice? - I caught cold yesterday ... the skating-rink.

a) with, at   **b)** by, at   **c)** with, on   **d)** in, at

3.24. He always used to put his suitcase on the seat ... him and pretend that it belonged ... another passenger.

a) besides, to   **b)** beside, -   **c)** next, of   **d)** beside, to

3.25. She was so suddenly full ... friendliness and warmth that I ... turn was filled ... a new affection ... her.

a) in, in, with, for   **b)** of, by, with, to

c) with, on, by, for   **d)** of, in, with, for

3.26. The sole reason ... my staying here at all is your poor state ... health.

a) of, of   **b)** in, of   **c)** of, in   **d)** for, of

3.27. She was always ... a strict diet, always thinking ... her waist.

a) for, of   **b)** on, about   **c)** in, of   **d)** on, on

3.28. I can see that you are tired ... the arrangement and ... me, and I had better therefore, resign.

a) from, from   **b)** with, by   **c)** of, of   **d)** for, for

3.29. The whale-boat we met ... our way back helped us ... water.

a) in, with   **b)** by, with   **c)** on, with   **d)** on, of

3.30. We leant ... his fence, and waited ... him to come round ... the afternoon delivery.

a) to, for, on   **b)** on, for, in   **c)** against, of, in   **d)** against, for, on

II частина PERFECT TENSES (ПЕРФЕКТНІ ЧАСИ)

Перфектні (доконані) часи виражають дію, що відбулася до певного моменту чи періоду в теперішньому часі, минулому, майбутньому, майбутньому стосовно минулого (Future-in-the-Past).

Перфектні часи звичайно виражають наявність якогось результату дії, пов'язаної з наступними подіями.

THE PRESENT PERFECT TENSE (ТЕПЕРІШНІЙ ПЕРФЕКТНИЙ ЧАС)

Present Perfect утворюється з допоміжного дієслова **to have** у Present Indefinite та дієприкметника минулого часу (Past Participle) основного дієслова.

Past Participle правильних дієслів утворюється додаванням до інфінітива закінчення **-ed**, тобто за формою Past Participle правильних дієслів не відрізняється від Past Indefinite.

to invite - invited

Past Participle неправильних дієслів треба запам'ятати:

to catch - caught

to build – built

I **have** worked

He **has** worked

She **has** worked

It **has** worked

We **have** worked

You **have** worked

They **have** worked

У питальній формі допоміжне дієслово ставиться перед підметом:

Have you ever lived in a town?

Ви коли-небудь жили в місті?

У заперечній формі після допоміжного дієслова вживається частка **not**:

My friend **has not** yet come.

Мій друг ще не прийшов.

Вживання Present Perfect

Present Perfect вживається для вираження дії, яка відбулась до моменту мовлення і той, хто говорить, має на увазі результат цієї минулої дії, її важливість на момент мовлення:

I **have** locked the door.

Я замкнув двері

(двері зараз замкнені).

Have you turned off the gas?

Ви вимкнули газ?

Present Perfect вживається також у реченнях з обставинами часу:

а) що означають період часу, який почався в минулому і тривав до моменту мовлення: **up to now**, **up to the present** до цього часу; **lately**

нещодавно, за останній час; **recently** останнім часом; **so far** до цього часу; **since** відтоді; **not yet** ще не.

Up to now we **have read** three English books.

До цього часу ми прочитали
три англійські книжки.

You **haven't shown** me your room yet.

Ви ще не показали мені своєї
кімнати.

б) що означають період часу, який ще не закінчився: **today** сьогодні; **this week** цього тижня, **this month** цього місяця, **this year** цього року, **this morning** сьогодні вранці та ін.:

My friends **have not** arrived today.

Мої друзі не приїхали сьогодні.

Present Perfect вживається також у реченнях з прислівниками неозначеного часу і частотності: **ever** коли-небудь, **never** ніколи, **often** часто, **seldom** рідко, **already** вже, **just** щойно:

I 've often **heard** him tell the tale.

Я часто чув, як він розповідав цю
історію.

Have you ever **thought** about it?

Ви коли-небудь думали про це?

We've just **arrived**.

Ми щойно приїхали.

Present Perfect вживається для вираження дії або стану, що триває з якогось моменту в минулому аж до моменту мовлення. У цьому значенні Present Perfect вживається переважно з дієсловами, що не мають форми Continuous.

I **have known** her for years.

Я знав її багато років.

Where **have** you **been** since last Thursday? Де ти був з минулого четверга?

У підрядних реченнях часу й умови Present Perfect вживається для вираження дії, що закінчилась до певного моменту в майбутньому:

I cannot let you go till you **have heard** me.

Я не можу відпустити вас,
поки ви не вислухаєте мене.

You shall not go till you **have told** me all.

Ви не підете, поки не
розповісте мені все.

THE PAST PERFECT TENSE (МИНУЛИЙ ПЕРФЕКТНИЙ ЧАС)

Past Perfect утворюється з допоміжного дієслова **to have** у Past Indefinite та дієприкметника минулого часу (Past Participle) основного дієслова. Дієслова в Past Perfect не змінюються за особами й числами:

I (he, she, it, we, you, they) **had** worked.

У питальній формі допоміжне дієслово ставиться перед підметом:

Had you worked?

У заперечній формі після допоміжного дієслова вживається заперечна частка **not**:

I **had not** worked.

Вживання Past Perfect

Past Perfect вживається для вираження дії, що відбулася раніше іншої і минулої дії, позначеної дієсловом у Past Indefinite:

I told you I **had met** her.

Я казав тобі, що зустрічав її.
(Зустрічав її раніше ніж говорив про це).

When she **had closed** the suitcase,
she put on her coat.

Закривши валізу, вона надягла
пальто. (Вона надягла пальто
після того, як закрила валізу).

Past Perfect вживається для вираження минулої дії, що закінчилася до певного моменту в минулому. Цей момент позначається такими словосполученнями: **by two o'clock** до другої години, **by that time** до того часу, **by the 1st of September** до першого вересня тощо:

I **had done** my homework by eight o'clock.

До восьмої години я вже виконав своє домашнє завдання.

Past Perfect вживається для вираження дії, що почалася до певного моменту в минулому і тривала аж до цього моменту. У цьому значенні Past Perfect вживається переважно з дієсловами, які не мають форми Continuous:

When he came, I **had been**
there for half an hour.

Коли він прийшов, я був
там уже півгодини.

After she **had worked** a little while,
he went to her side and watched her.

Після того як вона деякий час
попрацювала, він підійшов і
спостерігав за нею.

У підрядних реченнях часу и умови Past Perfect вживається для вираження передминулої дії, що була майбутньою стосовно минулого:

She said that she would go home
soon as she **had passed** all her exams.

Вона сказала, що поїде додому, як
тільки складе екзамени (вона складе
всі екзамени до відїзду, а відїзд був
майбутньою дією у момент
мовлення).

THE FUTURE PERFECT TENSE (МАЙБУТНІЙ ПЕРФЕКТНИЙ ЧАС)

Future Perfect утворюється з допоміжного дієслова **to have** у Future Indefinite та дієприкметниками минулого часу (Past Participle) основного дієслова:

I shall have done.
He will have done
She will have done.
It will have done.

We shall have done.
You will have done.
They will have done.

У питальній формі перше допоміжне дієслово **shall/will** ставиться перед підметом:

Will he have done?

У заперечній формі після першого допоміжного дієслова **shall/will** вживається частка **not**:

He will not have done.

Вживання Future Perfect

Future Perfect вживається для вираження майбутньої дії, що закінчиться до певного моменту або до початку іншої дії в майбутньому:

You'll have forgotten me by then.

До того часу ви мене забудете.

I'll have read the story by the

Я прочитаю оповідання,

поки

time you come back.

ти повернешся.

У підрядних реченнях часу та умови замість Future Perfect вживається Present Perfect.

Her room shall be ready before
ніж

Її кімната буде готова, перш

she **has** finished her tea.

вона закінчить пити чай.

We'll get a new flat when they

Ми одержимо нову квартиру,

have built the house.

коли збудують цей будинок.

THE FUTURE PERFECT-IN-THE-PAST TENSE (МАЙБУТНІЙ ПЕРФЕКТНИЙ ЧАС З ТОЧКИ ЗОРУ МИНУЛОГО)

Future Perfect-in-the-Past утворюється так само, як і Perfect, але замість допоміжних дієслів **shall** і **will** вживаються відповідно **should** і **would**:

I should have done.
She would have done.
He would have done.
It would have done.

We should have done.
You would have done.
They would have done.

Future Perfect-in-the-Past вживається замість Future Perfect і переважно в підрядних додаткових реченнях, якщо дієслово головного речення виражає минулу дію:

I thought you **would have gone** by now.

Я думав, що вже не застану вас.

Виберіть правильну відповідь Level 1

- 80

- 1.18.** He ... a lot of books when he was at school.
a) read   **b)** have read   **c)** am reading   **d)** had read
- 1.19.** You know that Peter... to the States several times.
a) was   **b)** has been   **c)** had been   **d)** is
- 1.20.** It has been said that the weather is going to be nice today, but it ... .
a) doesn't   **b)** hasn't   **c)** didn't   **d)** isn't

Level 2

- 2.1.** I think I'll buy these shoes. They ... me really well.
a) fit   **b)** have fit   **c)** fitted   **d)** were fitting
- 2.2.** She asked when the secretary usually ... .
a) is coming   **b)** came   **c)** come   **d)** will come
- 2.3.** I'll tell Anna all the news when I ... her.
a) shall see   **b)** saw   **c)** see   **d)** will be seeing
- 2.4.** He asked me when I ... the day before.
a) came   **b)** had come   **c)** shall come   **d)** come
- 2.5.** What ... about a moment ago?
a) were you thinking   **b)** have you been thinking
c) will you think   **d)** are you thinking
- 2.6.** I didn't know if he ... a photograph of me the day before.
a) took   **b)** had taken   **c)** takes   **d)** was taking
- 2.7.** When Martin ... his car, he took it out for a drive.
a) has repaired   **b)** had repaired
c) had been repaired   **d)** was repairing
- 2.8.** The President ...out of the building and is going to make a speech.
a) come   **b)** has come   **c)** have come   **d)** was coming
- 2.9.** This isn't my first visit to London. I ... here before.
a) have been   **b)** haven't been   **c)** was   **d)** had been
- 2.10.** Christopher ... his hand, but it is OK now.
a) have hurt   **b)** hurt   **c)** hurts   **d)** had hurt
- 2.11.** Something very strange ... to me on my way home from work yesterday afternoon.
a) happened   **b)** was happening   **c)** happens   **d)** has happened
- 2.12.** I remember when I ... on holiday abroad for the first time.
a) went   **b)** has gone   **c)** go   **d)** had gone
- 2.13.** There was no money left because we ... it all.
a) spent   **b)** had spent   **c)** had been spending   **d)** spend
- 2.14.** He went to bed after the film ... .
a) has ended   **b)** ends   **c)** had ended   **d)** would end
- 2.15.** When the students ... the experiment, they wrote the report on it.
a) were making   **b)** made
c) had been making   **d)** had made
- 2.16.** I was tired because I ... on my project the night before.
a) am working   **b)** worked   **c)** had worked   **d)** was worked

- 2.17.** By the time the guests ... the children will have decorated the fir-tree.
a) arrived **b)** arrive
c) will arrive **d)** would have arrived
- 2.18.** Yesterday we discussed the film which we ... some days before.
a) saw **b)** have seen **c)** had seen **d)** were seeing
- 2.19.** There was no juice left because Jack ... it all.
a) drank **b)** was drinking **c)** had drunk **d)** has drunk
- 2.20.** The house was dirty. We ... it for weeks.
a) didn't clean **b)** hadn't cleaned
c) weren't cleaning **d)** don't clean
- 2.21.** I couldn't get into the house because I ... my key.
a) lost **b)** have lost **c)** had lost **d)** was losing
- 2.22.** I couldn't run in the race because I ... my leg the day before.
a) have hurt **b)** had hurt **c)** hurt **d)** had been hurt
- 2.23.** Since I saw her last she ... many new articles.
a) has written **b)** had written **c)** writes **d)** was writing
- 2.24.** I ... the letter by three o'clock.
a) posted **b)** have posted **c)** had posted **d)** post
- 2.25.** Mother ... supper by the time they came home.
a) cooked **b)** had cooked **c)** was cooking **d)** has cooked
- 2.26.** He said that he ... his grammar by the end of the year.
a) improved **b)** had improved
c) has been improving **d)** improves
- 2.27.** When the teacher came to his desk he understood that somebody ... through examination papers.
a) looked **b)** had looked
c) had been looked **d)** will look
- 2.28.** She ...the news when I saw her.
a) doesn't hear **b)** hasn't heard **c)** don't hear **d)** hadn't heard
- 2.29.** I ... him since he graduated from the University.
a) hadn't met **b)** didn't meet **c)** don't meet **d)** haven't met
- 2.30.** Robert ... ill for three weeks. He is still in hospital.
a) had been **b)** has been **c)** is **d)** was
- 2.31.** He ... here since early morning.
a) is **b)** was **c)** has been **d)** is being
- 2.32.** I'm hungry. I ... anything since breakfast.
a) didn't eat **b)** haven't eaten **c)** don't eat **d)** eat
- 2.33.** He grew a beard, but now he ... it off.
a) shaved **b)** has shaved **c)** had shaved **d)** was shaving
- 2.34.** I ... anything more exciting before I visited the festival in Kyiv.
a) never saw **b)** have never seen
c) was never seeing **d)** had never seen
- 2.35.** I read your novel not long ago. I ... anything more awful before.
a) have never read **b)** never read
c) has never read **d)** had never read

Level 3*

- 3.1.** By the time you receive this letter I ... my final exams.
a) shall finish   b) will have finished
c) finish   d) have finished
- 3.2.** We'll be there at about 11. It ... raining already.
a) will have stopped   b) stops
c) stopped   d) is stopping
- 3.3.** How long is it since you ... here?
a) had moved   b) move
c) moved   d) was moving
- 3.4.** She ... by the end of July.
a) will come back   b) comes back
c) will have come back   d) will be coming back
- 3.5.** She ... her work by 8 o'clock.
a) will have finished   b) finishes
c) will finish   d) will not finish
- 3.6.** Hardly he ... the pillow when he fell asleep.
a) touched   b) had touched   c) have touched   d) touches
- 3.7.** He'll change his mind after he ... the document.
a) saw   b) has seen   c) had seen   d) will see
- 3.8.** He ... the poem by the time you come tomorrow.
a) will be learning   b) will learn   c) will have learnt   d) learns
- 3.9.** By the time we get back he ... a bath and we shall find him asleep in his bed.
a) will have taken   b) shall have taken
c) is taking   d) shall take
- 3.10.** She said they ... the letter by 5 o'clock.
a) will write   b) wrote
c) would have written   d) would write
- 3.11.** She ... her report before her mother comes back.
a) will write   b) shall write
c) wrote   d) will have written
- 3.12.** This is the first time he ... a car.
a) had driven   b) has driven
c) drove   d) had been driving
- 3.13.** "Do you often go on holiday?" No, it's five years since I ... on holiday.
a) have gone   b) went   c) had gone   d) go
- 3.14.** You ... your homework by the time the movie starts.
a) will finish   b) will have finished
c) shall finish   d) finished
- 3.15.** He left his job because he ... dissatisfied for months.
a) has felt   b) felt   c) had felt   d) feels

Визначте правильний варіант перекладу.

1. I was glad to find my lost book under the table.

- a) Я зрадів, коли я знайшов свою улюблену книжку під столом.
- b) Я був щасливий від того, що знайшов мою дуже потрібну книжку на столі.
- c) Я зрадів, коли знайшов свою загублену книжку під столом.
- d) Мені радісно знайти свою книжку під столом.

2. He knew why she had been to Lviv several times.

- a) Він знав, чому вона кілька разів була у Львові.
- b) Він знає, чому вона кілька разів була у Львові.
- c) Він знав, що вона була кілька разів у Львові.
- d) Він знав, чому вона побуває кілька разів у Львові.

3. My friend showed me which exercises he had done.

- a) Мій друг показав мені, які вправи він зробив.
- b) Мій друг показав би мені вправи, які він зробив,
- c) Мій друг показав мені, що вправи він зробив.
- d) Мій друг показав мені, як він зробив вправи.

4. We didn't know he had written a new book.

- a) Ми не знали, що він написав нову книжку.
- b) Ми не знали, що він писав нову книжку.
- c) Ми не знали, чи він писав нову книжку.
- d) Ми не знали, що нова книжка написана ним.

5. He knew that everything had been done to save the girl.

- a) Він знав, що він усе зробив, щоб урятувати дівчину.
- b) Він знав, що все буде зроблено, щоб урятувати дівчину.
- c) Він знав, що все зроблено для того, щоб урятувати дівчину.
- d) Він знав, що все робиться для того, щоб урятувати дівчину.

6. I asked if my friends had been busy.

- a) Я запитав, чи мої друзі були зайняті.
- b) Я запитав, чи мої друзі зараз зайняті.
- c) Я запитав би, якби мої друзі були зайняті.
- d) Я запитав би, чи мої друзі були зайняті.

7. I've read an article about our school in today's newspaper.

- a) Я прочитаю статтю про нашу школу в сьогоднішній газеті.
- b) Я прочитала статтю про нашу школу в сьогоднішній газеті.
- c) Я читатиму статтю про нашу школу в сьогоднішній газеті.
- d) Я хотіла б прочитати статтю про нашу школу в сьогоднішній газеті.

8. Nick has already washed his hands.

- a) Нік уже помив руки.
- b) Нік мав уже помити руки.
- c) Нік хотів уже помити руки.
- d) Нік помив свої руки.

9. We haven't received any letters from her lately.

- a) Ми не одержали останнім часом жодних листів від неї.
- b) Ми не одержали листів від неї останнім часом.
- c) Ми не одержували жодних листів від неї.
- d) Ми не одержали жодних листів від неї.

10. I have known this engineer since I began to work at the plant.

- a) Я знав цього інженера відтоді, як почав працювати на заводі.
- b) Я знаю цього інженера відтоді, як почав працювати на заводі.
- c) Я знав цього інженера, як починав працювати на заводі.
- d) Я знав цього інженера упродовж роботи на заводі.

11. How many new words have you learnt this month already?

- a) Скільки нових слів ви вивчите в цьому місяці?
- b) Скільки нових слів ви вже вивчили в цьому місяці?
- c) Скільки слів ви вже вивчили в цьому місяці?
- d) Скільки нових слів ви вивчите цього місяця?

12. I have received only two letters from him since I graduated from the Institute.

- a) Я отримав від нього лише два листа відтоді, як я закінчив інститут.
- b) Я отримаю від нього тільки два листи після закінчення інституту.
- c) Я отримую від нього листи і закінчую інститут.
- d) Якщо я отримаю від нього два листи, я закінчу інститут.

13. Yesterday we discussed the film which we had seen some days before.

- a) Вчора ми обговорювали фільм, який переглянули кілька днів перед тим.
- b) Вчора всі обговорювали фільм, який переглядали кілька днів тому.
- c) Вчора ми збиралися обговорити фільм, який переглядали перед тим.
- d) Вчора ми обговорювали фільм, який ми переглянули перед тим.

14. The pupils had translated the text before the bell rang.

- a) Учні переклали текст перед тим, як прозвенів дзвоник.
- b) Учні перекладали текст перед дзвінком.
- c) Учні перекладатимуть текст перед тим, як прозвенить дзвоник.
- d) Учні переклали б текст перед тим, як прозвенить дзвоник.

15. The girls had cleaned the room by the time their mother came back home.

- a) Дівчатка прибирали в кімнаті перед маминим поверненням додому.
- b) Дівчатка прибирають в кімнаті до того часу, як мама додому.
- c) Дівчатка прибрали в кімнаті до того часу, як мама повернулась додому.
- d) Дівчатка прибирали в кімнаті до того часу, як мама повернулась додому.

16. They had built the new school by the first of September.

- a) Вони побудували нову школу до першого вересня.
- b) Вони побудують нову школу до першого вересня.
- c) Нова школа побудована до першого вересня.
- d) Вони повинні побудувати нову школу до першого вересня.

17. Lina said that she had met him in the cinema.

- a) Ліна сказала, що зустріла його в кінотеатрі.
- b) Ліна сказала, що зустрічала його в кінотеатрі.
- c) Ліна сказала, що хотіла б зустріти його в кінотеатрі.
- d) Ліна розповіла про зустріч із ним у кінотеатрі.

18. I shall have finished my work by the time you come.

- a) Я закінчу роботу до того, як ви прийдете.
- b) Я мала закінчити роботу до того, як ви прийдете.
- c) Ви прийдете до того, як я закінчу роботу.
- d) Прийдіть до того, як я закінчу роботу.

19. She will have watered the flowers by the time he cleans his room.

- a) Вона полє квіти до того, як він прибере в кімнаті.
- b) Вона хоче полити квіти до того, як він прибере в кімнаті.
- c) Вона поливає квіти до того, як він прибирає в кімнаті.
- d) Вона поливатиме квіти тоді, як він прибиратиме в кімнаті.

20. We shall have discussed the report by four o'clock.

- a) Ми обговорюватимемо доповідь о четвертій годині.
- b) Ми обговоримо доповідь до четвертої години.
- c) Ми обговоримо доповідь о четвертій годині.
- d) Ми обговоримо доповідь після четвертої години.

21. The pupils will have read three English books by the end of the year.

- a) Учні прочитають три англійські книги до кінця року.
- b) Учні мають прочитати три англійські книги до кінця року.
- c) Учні прочитають три англійські книги в кінці року.
- d) Учні прочитали три англійські книги до кінця року.

22. He will not have translated the article by the time the teacher comes.

- a) Він перекладе цю статтю до того часу, як прийде вчитель.
- b) Він не перекладе цю статтю до того часу, як прийде вчитель.
- c) Він перекладатиме цю статтю до того часу, як прийде вчитель.

d) Він не перекладе цю статтю, як прийде вчитель.

23. It has become a tradition to celebrate the Harvest Holiday in our school.

- a) Святкувати День урожаю — традиція нашої школи.
- b) Святкування Дня урожаю — наша шкільна традиція.
- c) У нашій школі вже стало традицією святкувати День урожаю.
- d) Наша школа завжди святкує День урожаю.

24. Mariya said that she had been there with her parents.

- a) Марія сказала, що була тут зі своїми батьками.
- b) Марія сказала, що була там зі своїми батьками,
- c) Марія сказала, що поїде зі своїми батьками.
- d) Марія сказала, що поїхала зі своїми рідними.

25. The pupil explained that he had brought his English textbook to school.

- a) Учень пояснив, що він приніс свій підручник англійської мови у школу.
- b) Учень пояснив, що він приносить підручник англійської мови у школу.
- c) Учень пояснив, що він принесе підручник англійської мови у школу.
- d) Учень пояснив, що він постійно приносить підручник англійської мови у школу.

26. My friend asked me where I had bought this dress.

- a) Моя подруга запитала мене, де я купила цю сукню.
- b) Моя подруга запитала мене, куди я принесла цю сукню.
- c) Моя подруга запитала мене, де я купую такі сукні.
- d) Моя подруга запитала мене, куди я одягну цю сукню.

27. Ми не бачили його відтоді, як він приїздив до Києва минулої зими.

- a) We haven't seen him since he came to Kyiv last winter.
- b) We didn't see him since he came to Kyiv last winter.
- c) We didn't see him since he had come to Kyiv last winter.
- d) We don't see him since he came to Kyiv last winter.

28. Мені сказали, що він уже приїхав.

- a) I said that he has already come.
- b) I was told that he has already come.
- c) I am told that he had already come.
- d) I was told that he had already come.

29. Вона каже, що їй подобається класична музика.

- a) She has said she enjoyed classical music.
- b) She says she is fond of classical music.
- c) She said she enjoyed classical music.
- d) She said she would enjoy classical music.

30. Коли вона була дитиною, вона захоплювалася співами.

- a) She didn't like to sing, when she was a child.
- b) She wasn't fond of singing when she was a child.
- c) She was fond of singing when she was a child.
- d) When she was a little girl she liked to sing.

PERFECT CONTINUOUS TENSES (ПЕРФЕКТНО-ТРИВАЛІ ЧАСИ)

Часи групи Perfect Continuous виражають дію, яка почалася до моменту мовлення (Present Perfect Continuous Tense) або до моменту мовлення у минулому чи майбутньому (Past Perfect Continuous Tense і Future Perfect Continuous Tense) і триває аж до цього моменту.

Перфектно-тривалі часи утворюються з допоміжного дієслова **to be** у відповідному перфектному часі та дієприкметника теперішнього часу (**Present Participle**) основного дієслова.

THE PRESENT PERFECT CONTINUOUS TENSE (ТЕПЕРІШНІЙ ПЕРФЕКТНО-ТРИВАЛИЙ ЧАС)

Present Perfect Continuous виражає дію, що тривала протягом певного часу до моменту мовлення.

Present Perfect Continuous утворюється з допоміжного дієслова **to be** в **Present Perfect** та дієприкметника теперішнього часу основного дієслова:

I have been working.

He has been working.

She has been working.

It has been working.

We have been working.

You have been working.

They have been working.

У питальній формі перше допоміжне дієслово ставиться перед підметом:

Have you been working?

У заперечній формі після першого допоміжного дієслова вживається заперечна частка **not**:

He has not been working.

Вживання Present Perfect Continuous

Present Perfect Continuous вживається для вираження дії, що почалася в минулому і тривала протягом певного періоду і або все ще продовжується в цей момент, або щойно закінчилася:

His father **has been working** at this plant for twenty years.   Його батько працює на цьому заводі двадцять років.

(почав працювати 20 років тому і працює досі).

I've been waiting here for   Я чекала тут півгодини.

half an hour.

(дія почалася півгодини тому, тривала до моменту мовлення і щойно закінчилася).

Present Perfect Continuous може вживатися без вказівки на тривалість дії:

I've been expecting you.

Я чекав на вас.

What have you been reading?

Що ви читали?

Здебільшого на період тривалості дії вказують обставини часу, часто з прийменником **for**:

For the past six months I've been waiting for only one thing.

Протягом останніх шести місяців я чекав лише одного.

На початок періоду, протягом якого відбувалася дія, виражена формою Present Perfect Continuous, вказує слово **since**, яке в реченні може вживатися як:

а) прийменник—з (якогось часу);

She has been teaching physics at our school **since** 1990.

Вона викладає фізику в нашій школі з 1990 року.

б) прислівник — відтоді, з того часу.

She moved here in 1990. She has been teaching physics at our school **since**.

Вона переїхала сюди в 1990 році. Відтоді вона викладає фізику в нашій школі.

в) сполучник — з того часу як, відтоді:

What have you been doing **since** you left the mine?

Що ви робили з того часу, як перестали працювати на шахті?

Present Perfect Continuous вживається в питальних реченнях з питальними словами **since when** з якого часу, відколи і **how long** як довго, скільки часу, якщо мова йде про період, що безпосередньо передує моменту мовлення:

Since when have you been working here? З якого часу ви працюєте тут?

З дієсловами, що не вживаються з часами групи Continuous, замість Present Perfect Continuous вживається Present Perfect. У цьому разі Present Perfect перекладається на українську мову теперішнім часом:

How long **have** you **known** her?

Скільки часу ви знаєте її?

I've been at home all the time.

Я був дома весь час.

THE PAST PERFECT CONTINUOUS TENSE (МИНУЛИЙ ПЕРФЕКТНО-ТРИВАЛИЙ ЧАС)

Past Perfect Continuous утворюється з допоміжного дієслова **to be** в Past Perfect та дієприкметника теперішнього часу основного дієслова. Дієслово в Past Perfect Continuous не змінюється за особами:

I (he, she, it, we, you, they) **had been working**.

Питальна форма: **Had you been working?**

Заперечна форма: **I had not been working; I hadn't been working.**

Past Perfect Continuous виражає тривалу дію, яка почалася до якогось моменту в минулому і або продовжувалася в цей момент, або закінчилась безпосередньо перед ним. Час тривалості дії або її початок вказується так само, як і в реченнях з дієсловом у Present Perfect Continuous, але здебільшого час тривалості дії зазначається:

I explained that I **had been looking**
for it for the last two hours.

Я пояснив, що вже дві години
шукаю його.

There sat her father. The newspaper
he **had been reading** had dropped
on the carpet.

Там сидів її батько. Газета, яку він
читав, упала на килим.

З дієсловами, що не мають форми Continuous, замість Past Perfect Continuous вживається Past Perfect :

When we came to see Kate, she **had been** ill for three days.

Коли ми прийшли провідати Катю, вона вже три дні хворіла.

Tense Forms of the Verb (Perfect Continuous Tenses)

Виберіть правильну відповідь

Level 1

1.1. Our family ... in a village near London for about ten years.

a) lived

b) has been living

1.2. ... to Barcelona?

a) Have you ever been

b) Did you ever be

... cookies, that's why my hands are covered with flour.

a) I have been making

b) I have made

They said that their parents ... for two hours.

a) had been walking

b) walked

1.5. The teacher ... about English traditions since the beginning of the class.

a) talks

b) has been talking

1.6. What ... about a moment ago?

a) were you thinking

b) have you been thinking

1.7. Jim was cooking dinner in the kitchen while Jo ... the dog.

a) was feeding

b) has been feeding

1.8. There was no money left because we ... it all.

a) had spent

b) had been spending

1.9. He said that he ... his grammar by the end of the year.

- a) has been improving   b) had improved
- 1.10.** He saw his brother who ... beyond the glass door.
- a) has been standing   b) was standing
- 1.11.** The plane ... when I reached the airport.
- a) had already been leaving   b) had already left
- 1.12.** By 7.00 p.m. they ... tennis for eight hours.
- a) will have been playing   b) will be playing
- 1.13.** I ... for a new car for months before I bought one.
- a) had looked   b) had been looking
- 1.14.** My arms are aching now because I ... since two o'clock.
- a) have been swimming   b) swam
- 1.15.** Ann was out of breath because she ... for a long time.
- a) had been running   b) has been running
- 1.16.** So you sing in a rock band, do you? How long ... that?
- a) have you done   b) have you been doing
- 1.17.** I'm sure she ... . Her eyes looked red.
- a) was crying   b) had been crying
- 1.18.** I can't get Mary on the phone. I ... all afternoon.
- a) am trying   b) have been trying
- 1.19.** He ... for the company for thirty years before he retired.
- a) had been working   b) worked
- 1.20.** I ... for three hours before I finished my homework.
- a) have been studying   b) had been studying

Level 2

- 2.1.** Mike's clothes are dirty because he ... for two hours in the garden.
- a) played   b) had played   c) has been playing
- 2.2.** Sophia got burnt. She ... in the sun.
- a) lay   b) was lying   c) had been lying
- 2.3.** I ... for half an hour before I found the hotel.
- a) have been walking   b) had been walking   c) was walking
- 2.4.** 'How long ... for this company?' 'Five years'.
- a) had you worked   b) were you working   c) have you been working
- 2.5.** We ... at the office for fifteen years by the first of June.
- a) shall be working   b) shall have been working   c) would work
- 2.6.** This is the first time he ... a car.
- a) had driven   b) has driven   c) had been driving
- 2.7.** Since I was a child I ... to go to Australia, and I finally went last year.
- a) always wanted   b) had always wanted   c) have always been wanting
- 2.8.** Holmes ... over some notes which he ... upon the back of an envelope.
- a) was glancing, had been scribbling   b) glanced, had scribbled
- c) glanced, had been scribbling
- 2.9.** The woman ... out, but I ... myself in a doorway.
- a) had come, had hid   b) came, had hid   c) came, had been hiding

- 2.10.** When my grandfather, who was also a teacher, ... home from the Civil War, he ... my grandmother and they ... to college together.
a) came, married, went   **b)** had come, married, went
c) had come, married, had been going
- 2.11.** There is a hole in the sky, and we ... it.
a) have been creating   **b)** created   **c)** have created
- 2.12.** Modern science ... to produce fibres by chemical and technical means.
a) has learned   **b)** has been learning   **c)** had learned
- 2.13.** In 1881 the United States Lawn Tennis Association ... the first championship in Newport.
a) had been sponsoring   **b)** had sponsored   **c)** sponsored
- 2.14.** After he ... the horror story by Edgar Allan Poe, Marvin ... a great plan for his revenge.
a) had been reading, had   **b)** read, had   **c)** was reading, had had
- 2.15.** Some of the boys ... from the waiting-room, where they ... themselves by the red stove.
a) had come, had warmed   **b)** came, warmed   **c)** came, had been warming
- 2.16.** Once you ... your subject and limited the scope of your description, you ... ready to select the best descriptive details.
a) have chosen, will be   **b)** chose, would be   **c)** have been choosing, will be
- 2.17.** It ... the whole day yesterday, that's why we couldn't go to the railway station with Mr. Rogers.
a) has been snowing   **b)** was snowing   **c)** had been snowing
- 2.18.** After he ... out of the window for about five minutes he ... to write something ... in his note-book.
a) had been looking, began   **b)** had looked, had began   **c)** was looking, began
- 2.19.** The boat ... a bridge and the man at the wheel ... the usual warning by shouting, «Look out!»
a) had been approaching, was giving
b) had approached, gave   **c)** was approaching, gave
- 2.20.** At 10 o'clock on Sunday I ... my Mum with her flowers, that's why I couldn't visit you.
a) helped   **b)** was helping   **c)** had been helping

Level 3*

- 3.1.** When I ... out of the shower, Dad ... me that I ... a phone call from the coach saying that I made the team.
a) got, told, had got   **b)** had got, was telling, had got
c) got, told, had been getting   **d)** got, told, got
- 3.2.** Researchers ... the link between mind and body for the past ten years.
a) studied   **b)** will have been studying
c) had studied   **d)** have been studying
- 3.3.** That action alone told her that he ... .
a) had never truly loved her   **b)** never loved her truly

- c) had never been loving her truly   d) never was loving her truly
- 3.4.** The Counsel for the defense then began to cross-examine the witness. He asked her «How long ... the accused?»
- a) do you know   b) have you known
c) did you know   d) have you been knowing
- 3.5.** He ... in the chair when a tall woman with beautiful grey hair and silver, finely-wrinkled skin ... in.
- a) sat, came   b) was sitting, came
c) was sitting, was coming   d) had been sitting, came
- 3.6.** Susan didn't even know which hotel he ... in Paris.
- a) has been using   b) used   c) would be using   d) will use
- 3.7.** The boy ... bitterly and no one ... to calm him down.
- a) still cried, was trying   b) was still crying, tried
c) had been still crying, was trying   d) was still crying, had tried
- 3.8.** I ... at the hotel only two days when I ... notice to leave it.
- a) had been staying, was given   b) stayed, had been given
c) was staying, had given   d) stayed, was given
- 3.9.** You understand, Mr. Holder, that I ... you a strong proof of confidence which I have in you, founded upon all that I ... of you.
- a) give, have been hearing   b) am giving, have heard
c) am giving, had heard   d) have been giving, heard
- 3.10.** Miss Robinson ... driving lessons and trying to pass her driving test for several years, but she ... every time.
- a) had been taking, failed   b) had been taking, fails
c) took, was failing   d) has taken, was failed
- 3.11.** I ... for you for about three hours.
- a) was waiting   b) have waited   c) waited   d) have been waiting
- 3.12.** The grey pavement ..., but ... still dangerously slippery, so that there ... fewer passengers than usual.
- a) had been cleaned and scraped, was, were
b) was cleaned and scraped, had been, were
c) is cleaned and scraped, is, are
d) had been cleaning and scraping, was, was
- 3.13.** When we ... coffee in the drawing-room that night after dinner, I ... Arthur and Mary my experience.
- a) were taking, told   b) had been taking, had told
c) were taking, had told   d) took, told
- 3.14.** Two hansoms ... at the door, and as I ... the passage I ... the sound of voices from above.
- a) stood, entered, heard   b) were standing, entered, heard
c) were standing, had entered, had heard   d) had been standing, entered, heard
- 3.15.** He quickly forgot everything he ... at school.
- a) learnt   b) had learnt   c) had been learning   d) was learning
- 3.16.** I ... at the hotel for a fortnight when I received your letter.
- a) stayed   b) was staying   c) had stayed   d) had been staying

3.17. I ... over the phone for a whole hour when the porter knocked at the door.

a) talked   b) had talked   c) had been talking   d) was talking

3.18. Alice closed the magazine and rose from the sofa on which she ... for more than two hours.

a) lay   b) had been lying   c) was lying   d) had lain

3.19. I hardly ... speaking with the porter when the phone rang again.

a) finished   b) had finished   c) was finishing   d) had been finishing

3.20. We ... along a forest road for two hours when we saw a house.

a) were walking   b) had been walking   c) had walked   d) walked

Визначте правильний варіант перекладу.

1. My uncle has been working at this plant for twenty years already.

- a) Мій дядько працював на цьому заводі двадцять років.
- b) Моя тітка працює на цьому заводі вже двадцять років.
- c) Мій дядько працює на цьому заводі вже двадцять років.
- d) Мій дядько працював би на цьому заводі двадцять років.

2. We have been learning English for seven years at school.

- a) Ми вивчаємо англійську мову в школі сім років.
- b) Ми вивчали англійську мову в школі сім років.
- c) Ми вивчаємо англійську мову в школі із семи років.
- d) Ми вивчаємо англійську мову в школі тільки сім років.

3. I have been waiting for them since five o'clock.

- a) Я чекаю на них рівно о п'ятій годині.
- b) Я чекала на них із п'ятої години.
- c) Я чекатиму їх із п'ятої години.
- d) Я чекаю на них із п'ятої години.

4. It has been raining since morning.

- a) Дощ іде ще зранку.
- b) Дощ пішов вранці.
- c) Дощ іде вранці.
- d) Дощ має йти зранку.

5. The boy has been looking for a book for a quarter of an hour already.

- a) Хлопчик шукає книжку вже чверть години.
- b) Хлопчик переглядає книжку вже чверть години.
- c) Хлопчик шукав книжку чверть години.
- d) Хлопчик мав переглядати книжку чверть години.

6. I had been sleeping for an hour already when he came.

- a) Я вже годину спала, коли він прийшов.

- b) Я спатиму годину, коли він прийде.
- c) Я спала годину, коли він пішов.
- d) Я спала, коли він прийшов.

7. They had been living in this building for thirty years by that time.

- a) До того часу вони жили в цьому будинку тридцять років.
- b) До цього часу вони живуть в цьому будинку тридцять років
- c) До того часу вони живуть в цьому будинку тридцять років.
- d) До цього часу вони жили у цьому будинку тридцять років.

8. I had been packing my things for an hour and half already when you ang.

- a) Я пакувала речі вже півтори години, коли ви зателефонували.
- b) Я пакую речі вже півтори години, а ви телефонуєте.
- c) Я пакувала речі вже півгодини, коли ви зателефонували.
- d) Я пакуватиму речі півтори години, коли ви зателефонуєте.

9. The children had been skating for an hour before their mother asked them to come back home.

- a) Діти катаються на ковзанах годину перед тим, як мама просить їх повернутися додому.
- b) Діти каталися на ковзанах перед тим, як мама попросила їх повернутися додому.
- c) Діти каталися на лижах годину перед тим, як мама попросила їх повернутися додому.
- d) Діти каталися на ковзанах годину перед тим, як мама попросила їх повернутися додому.

10. Вона працює на цьому заводі вже п'ять років.

- a) She is working at this plant for five years.
- b) She has been working at this plant for five years.
- c) She works at this plant for five years.
- d) She was working at this plant for five years.

THE PASSIVE VOICE (ПАСИВНИЙ СТАН ДІЄСЛОВА)

В англійській мові дієслова вживаються в активному стані (**the Active Voice**) і пасивному (**the Passive Voice**).

Якщо підметом речення є суб'єкт дії, то дієслово-присудок вживається активному стані:

My brother **wrote** this letter yesterday.   Мій брат написав цього листа вчора.

Якщо підметом речення є об'єкт дії, то дієслово-присудок вживається в пасивному стані:

This letter **was written** yesterday.

Цей лист був написаний учора.

Усі часові форми пасивного стану в англійській мові утворюються з відповідних часів допоміжного дієслова **to be** та дієприкметника минулого часу (**Past Participle**) основного дієслова.

В пасивному стані вживаються чотири часові форми групи Indefinite, дві часові форми групи Continuous та чотири часові форми групи Perfect, які можна подати у вигляді таблиці (наводиться лише третя особа однини з займенником **it**, що може означати a letter, a book, a novel, a poem). Часові форми групи Perfect Continuous у пасивному стані не вживаються.

	Present	Past	Future	Future in-the-Past
Indefinite	It is written	It was written	It will be written	It would be written
Continuous	It is being written	It was being written	-	-
Perfect	It has been written	It had been written	It will have been written	It would have been written

У питальній формі допоміжне дієслово ставиться перед підметом:

Where **was** this book **published**?

Де була видана ця книжка?

При складеній формі допоміжного дієслова перед підметом ставиться перше допоміжне дієслово:

Has the house **been built**?

Будинок збудовано?

When **will** the telegram **be sent**?

Коли буде відправлено телеграму?

У заперечній формі частка **not** ставиться після допоміжного дієслова:

He **was not sent** there.

Його туди не посилали.

При складеній формі допоміжного дієслова заперечна частка **not** ставиться після першого допоміжного дієслова:

The bridge **has not yet been built**.

Міст ще не збудовано.

Часові форми пасивного стану вживаються за тими самими правилами, що й відповідні часи активного стану.

Так, часи групи **Indefinite** пасивного стану, як і активного, виражають одноразову, повторювану або постійну дію в теперішньому, минулому або майбутньому часі і вживаються для вираження майбутньої дії в підрядних реченнях часу та умови:

This museum **is visited** every day.

Цей музей відвідують щодня.

The ball **was found** in the yard.
The text **will be translated**
into Ukrainian.

М'яча знайшли у дворі.
Текст буде перекладено
українською мовою.

Часи групи **Continuous** пасивного стану, як і активного, виражають тривалу дію, що відбувається в якийсь момент або період часу в теперішньому чи минулому:

A multistoreyed house **is being built** near our school.
A new wide road **was being finished** that would go over the mountains and down to the bridge.

Біля нашої школи будується багатопверховий будинок.
Закінчувалося будівництво нової широкої дороги, що мала проходити через гори до мосту.

Часи групи **Perfect** пасивного стану, як і активного, виражають дію, що передує іншій дії або якомусь моменту в теперішньому, минулому або майбутньому часі. Крім цього, перфектні часи, особливо **Present Perfect Passive**, вживаються для підкреслення результату дії, що відбулася:

The windows **have still not been repaired**. Вікна ще не відремонтовані.
The book **has been translated** into Ukrainian. Книжка була перекладена українською мовою.
I was thinking of all that **had been said**. Я думав про все, що було сказано.

Замість **Present Perfect Continuous** та **Past Perfect Continuous**, які не мають форм пасивного стану, відповідно вживаються **Present Perfect** і **Past Perfect Passive**:

The plan **has been discussed** for two hours. План обговорюється уже дві години.

I knew that the plant **had been built** for two years.
Я знав, що завод будується вже два роки.

Пасивний стан вживається тоді, коли в центрі уваги співрозмовників є особа або предмет, на які спрямована, дія (об'єкт дії). Суб'єкт дії при цьому здебільшого не вказується:

Our institute **was founded** 175 years ago. Наш інститут був заснований 175 років тому.

При потребі суб'єкт дії може бути виражений за допомогою додатка з прийменником **by** або **with**:

They **were invited** by my friend.
She had scarcely taken ten steps when she **was suddenly struck** with recognition of who he was.

Їх запросив мій друг.
Не встигла вона відійти на десять кроків, як раптом її осяйнула здогадка, хто він такий.

The Passive Voice

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

- 1.1. Pineapples ... in Hawaii.
a) are growing   b) is grown   c) are grown   d) grew
- 1.2. The building ... recently and looks impressive.
a) has been repaired   b) is repaired
c) was repaired   d) repaired
- 1.3. She came back to town where she ... .
a) has born   b) will be born   c) is born   d) was born
- 1.4. Stamps ... in 1840 in Great Britain.
a) are introducing   b) were introduced
c) have been introduced   d) introduced
- 1.5. They said that the new school ... in that area.
a) is being built   b) will be built   c) builds   d) would be built
- 1.6. She ... a box of chocolates for her birthday last week.
a) was given   b) will be given   c) gave   d) is given
- 1.7. Usually breakfast here ... at 8 o'clock.
a) are served   b) is served
c) has been served   d) serves
- 1.8. If I ... this job, I'll be very much satisfied.
a) will be given   b) am given   c) will give   d) am being given
- 1.9. I can't say anything because my words ... against me.
a) will use   b) are being used   c) will be used   d) are using
- 1.10. Many new houses ... in our city now.
a) were built   b) are built   c) have been built   d) are being built
- 1.11. This camera ... in Japan.
a) will be making   b) is made   c) made   d) are made
- 1.12. His letter ... as soon as the manager finds out the necessary information.
a) will be answered   b) is answered
c) has been answered   d) will answer
- 1.13. Our trip ... because of bad weather last week-end.
a) had been finished   b) was finished
c) will be finished   d) is finished
- 1.14. This portrait ... by a talented painter last year.
a) is painted   b) was painted
c) has been painted   d) has painted
- 1.15. The book ... by students now.
a) is discussed   b) was discussed
c) is being discussed   d) has been discussed
- 1.16. A new dress ... for my sister tomorrow.
a) will be bought   b) is bought   c) will buy   d) was bought
- 1.17. The room ... by my brother now.
a) is cleaned   b) was cleaned

- c) has been cleaned   d) is being cleaned
- 1.18.** The bill ... to your room in an hour.
a) is sent   b) will be sent   c) will send   d) has been sent
- 1.19.** The telegram to his office ... now.
a) is being sent   b) was being sent   c) has been sent   d) is sending
- 1.20.** A little present ... to each of the guests yesterday.
a) has been given   b) gave   c) is being given   d) was given
- 1.21.** We shall learn the results of the game when they ... on the radio.
a) are announced   b) were announced
c) will be announced   d) will announce
- 1.22.** The game ... because of bad weather.
a) was put off   b) was putting off
c) was being put off   d) were put off
- 1.23.** The book ... now.
a) was translated   b) will be translated
c) will translate   d) is being translated
- 1.24.** The bridge ... long ago.
a) will be built   b) was built   c) built   d) was being built
- 1.25.** I am sorry but this room ... now.
a) is being occupied   b) were occupied
c) will occupy   d) occupy
- 1.26.** This department store ... this year, let's go shopping there.
a) built   b) will be built   c) is built   d) has been built
- 1.27.** This book ... in New-York last year.
a) was published   b) will be published
c) published   d) will publish
- 1.28.** The answer ... to you next week.
a) was given   b) will be given
c) will give   d) is being given
- 1.29.** The police ... of an accident already. We expect them any minute.
a) have been informed   b) was informed
c) will be informed   d) has informed
- 1.30.** The book ... from the library a month ago.
a) will be borrowed   b) would be borrowed
c) was borrowed   d) borrowed

Level 2

- 2.1.** The mother ... not to worry about her sick boy as he was out of danger.
a) was told   **b)** is told   **c)** told   **d)** has been told
- 2.2.** Peter was late for the party, so when he went into the room all guests ...
to each other.
a) were introduced   **b)** had been introduced
c) would be introduced   **d)** introduced
- 2.3.** When I went into the cinema, the film ... .

- a) was being shown   b) was shown
c) showed   d) will be shown
- 2.4.** A new stadium ... opposite our house lately.
a) will be built   b) is being built   c) has been built   d) has built
- 2.5.** We will send you this report as soon as all the dates ... finally.
a) have been fixed   b) is being fixed
c) will be fixed   d) is fixed
- 2.6.** It's not really our house yet. It ... .
a) hasn't paid for   b) aren't paid for
c) hasn't been paid for   d) hadn't been paid for
- 2.7.** As the building was dangerous, it ... at last.
a) is knocked down   b) being knocked down
c) had been knocked down   d) will be knocked down
- 2.8.** Fred is not in his room and his bed ... in.
a) hasn't been slept   b) wasn't slept
c) isn't being slept   d) hasn't slept
- 2.9.** A lot of stories ... before they went to bed.
a) had been told   b) were told   c) will be told   d) had told
- 2.10.** The house ... for a year before they moved in.
a) was locked up   b) had locked up
c) had been locked up   d) is being locked up
- 2.11.** The book ... by August.
a) will be published   b) will have been published
c) was published   d) will have published
- 2.12.** At present nothing ... to restore the building.
a) is being done   b) was doing   c) has been done   d) will be done
- 2.13.** After we ... over the house, all guests had a walk round the garden.
a) have been shown   b) had been shown
c) had shown   d) were shown
- 2.14.** Their engagement just ... by all local newspapers.
a) is being announced   b) was announced
c) had been announced   d) has been announced
- 2.15.** I hope that the room ... by the guests' arrival.
a) will have been prepared   b) has been prepared
c) was being prepared   d) will have prepared
- 2.16.** The wounded woman ... to hospital before the police arrived.
a) has been taken   b) had been taken
c) was being taken   d) took
- 2.17.** If the article ... earlier, it could have been published already.
a) was being written   b) had written
c) would be written   d) had been written
- 2.18.** He says by next spring these houses ... in our city.
a) are being built   b) will be built
c) will have built   d) will have been built
- 2.19.** After his ten novels ..., he became famous.

- a) had been published   b) were published
c) were being published   d) had published
- 2.20.** She said that the clothes ... already.
a) has been washed   b) had been washed
c) was washed   d) had washed
- 2.21.** This suit looks shabby. Sure, it ... for three seasons already.
a) has been worn   b) had been worn   c) is being worn   d) has worn
- 2.22.** Don't worry! Your TV ... by the end of this week.
a) will be repaired   b) will repair
c) will have been repaired   d) is being repaired
- 2.23.** The book ... yet, let's do it now.
a) hasn't discussed   b) wasn't discussed
c) hadn't been discussed   d) hasn't been discussed
- 2.24.** By the time you arrive there, the invitation ... already.
a) will have been sent   b) will be sent
c) will have sent   d) would be sent
- 2.25.** He knew that this book ... by all his friends.
a) has been read   b) had read   c) had been read   d) is being read
- 2.26.** We were so glad to find out that 50 our students ... to the international conference.
a) will be taken   b) were being taken
c) had been taken   d) have been taken
- 2.27.** The letter ... by the time they asked for it.
a) had been translated   b) have translated
c) was translated   d) will be translated
- 2.28.** The doctor ... already. We expect him any time.
a) has been sent for   b) was sent for
c) is being sent for   d) has sent for
- 2.29.** All his exams ... by the end of the next term.
a) will be passed   b) will have passed
c) will have been passed   d) are passed
- 2.30.** The fire ... to be burning out of control.
a) will be reported   b) reported
c) was reported   d) had been reported

Level 3*

- 3.1.** I know why all his suggestions ... already.
a) were turned down   b) have been turned down
c) will be turned down   d) have turned down
- 3.2.** He answered that one of his article ... at that moment.
a) was being published   b) had been published
c) published   d) was published
- 3.3.** The teacher told the student to look up the rule himself as it ... many times.

SEQUENCE OF TENSES (УЗГОДЖЕННЯ ЧАСІВ)

В українській мові дієслово-присудок підрядного додаткового речення може вживатись у будь-якому часі (теперішньому, минулому чи майбутньому), залежно від змісту. В англійській мові це можливо лише тоді, коли дієслово-присудок головного речення виражає дію стосовно теперішнього або майбутнього часу:

I think that it will rain.

Я думаю, що буде дощ.

He understands that he has made a mistake.

Він розуміє, що допустив помилку.

Mother will tell me what I shall have to do.

Мати скаже, що мені робити.

Якщо ж присудок головного речення в англійській мові виражений дієсловом в одному з минулих часів або в Present Perfect, що виражає дію, яка відбулась у минулому, то в підрядному додатковому реченні дієслово-присудок, як правило, має бути в одному з минулих часів або в майбутньому з точки зору минулого (Future-in-the-Past).

Якщо в головному реченні дієслово-присудок виражає минулу дію, а дія підрядного додаткового речення відбувається в той самий період часу, що й дія головного, то в підрядному реченні вживається **Past Indefinite** або **Past Continuous**.

I thought you **were** his friend.

Я думав, що ти його друг.

Who told you I **was** here?

Хто вам сказав, що я тут?

They knew what they **were fighting** for.

Вони знали, за що борються.

В українській мові дієслово додаткового підрядного речення вживається звичайно у теперішньому часі.

Якщо в головному реченні дієслово-присудок виражає минулу дію, а дія підрядного додаткового речення відбулась раніше дії головного, то в підрядному реченні вживається **Past Perfect**. На українську мову такі речення перекладаються минулим часом:

I thought you **had left** England.

Я думав, що ви залишили Англію.

We asked him if anything

Ми запитали його, чи не трапилося

had happened.

чого-небудь.

Примітка: Якщо в підрядному реченні точно зазначено час виконання дії, то цю дію виражають за допомогою **Past Indefinite** або **Past Continuous**:

He said that he **finished** school in 1994.

Він сказав, що закінчив школу в 1994 році.

He said that he **was working** when she rang him up.

Він сказав, що працював, коли вона подзвонила йому.

Якщо в головному реченні дієслово-присудок виражає минулу дію, а дія підрядного додаткового речення є майбутньою з точки зору дії головного, то в підрядному реченні вживається **Future-in-the-Past**:

I knew that you **would understand** me.

Я знав, що ви зрозумієте мене.

You have said you **would come**.

Ти казав, що прийдеш.

Якщо підрядне додаткове речення підпорядковане не головному, а іншому підрядному реченню, то час дієслова підрядного додаткового речення узгоджується з часом дієслова того речення, якому воно безпосередньо підпорядковане, а не з часом дієслова головного речення:

He said that his sister had written him that she **worked** at a plant.

Він сказав, що його сестра писала йому, що вона працює на заводі.

Дія другого підрядного речення (**worked**) не обов'язково одночасна з дією головного (**said**), але вона одночасна з дією першого підрядного речення (**had written**), а тому в другому підрядному реченні вживається Past Indefinite.

Правило послідовності часів не застосовується в підрядних додаткових реченнях, які виражають загальновідомі факти:

He **knew** that metals **conduct** electricity.

Він знав, що метали проводять електрику.

The teacher **told** that the Earth **moves** round the sun.

Вчитель сказав, що Земля рухається навколо Сонця.

Якщо дія підрядного додаткового речення є одночасною з дією головного речення або майбутньою не лише стосовно минулої дії головного речення, а й моменту мовлення, правило послідовності часів застосовується не завжди. У цьому разі в підрядному реченні може вживатися теперішній або майбутній час, хоч присудок головного речення й виражає минулу дію:

Somebody asked me where

Хтось запитав мене, куда я йду.

I'm going.

(Дія підрядного речення є одночасною з дією головного речення.)

I told you **I'm** in a hurry.

Я сказала вам, що поспішаю.

Проте в таких випадках дієслова здебільшого вживаються відповідно до правил послідовності часів.

SEQUENCE OF TENSES (УЗГОДЖЕННЯ ЧАСІВ)

Виберіть правильну відповідь

Level 1

1.1. Mary said, “I’m very tired today, I’ll do it tomorrow.”

- a) Mary said she was very tired that day, she would do it the next day.
- b) Mary said she was very tired today, she would do it next day.

1.2. Johnny asked his mother, “May I go for a walk with my friends?”

- a) Johnny asked his mother if he may go for a walk with his friends.
- b) Johnny asked his mother whether he might go for a walk with his friends.

1.3. “I have bought everything you asked me yesterday,” my husband said.

- a) My husband said that he had bought everything I had asked him the day before.
- b) My husband said that he bought everything I had asked him yesterday.

1.4. “If you want to help me, give that hammer, please,” he asked his daughter.

- a) He said to his daughter that if she wants to help me, she should give me that hammer.
- b) He said to his daughter that if she wanted to help him, she should give him that hammer.

1.5. “Can you lend me some money?” Mr. Longer said.

- a) Mr. Longer asked me if I can lend him some money.
- b) Mr. Longer asked me if I could lend him some money.

1.6. “If you don’t want to have any problems with your examination test, you should work as hard as you can!” our English teacher said to us.

- a) Our English teacher said to us that if we didn’t want to have any problems with our examination test, we should work as hard as we could.
- b) Our English teacher said to us that whether we hadn’t wanted to have any problems with our examination test, we should work as hard as we can.

1.7. Bob told me, “I need to talk you.”

- a) Bob told me that he needed to talk to you.
- b) Bob told me that he needed to talk to me.

1.8. My parents asked me, “Are you hungry?”

- a) My parents asked me if I was hungry.
- b) My parents asked me if was I hungry.

1.9. The policeman asked me, “Where do you live?”

- a) The policeman asked me, where did I live.
- b) The policeman asked me, where I lived.

1.10. “I have been waiting for you for an hour! Where have you been?” Helen asked me nervously.

- a) Helen asked me nervously where I have been, because she has been waiting for me for an hour.
- b) Helen said to me nervously that she had been waiting for me for an hour, and asked where I had been.

1.11. “Where is my money?” Michael asked his wife.

- a) Michael asked his wife where his money was.
- b) Michael asked his wife where was his money.

1.12. “Did you finish your homework?” my little brother asked me.

- a) My little brother asked me if I finished my homework.
- b) My little brother asked me if I had finished my homework.

1.13. “Don’t take my pen, use yours,” Nina said to Alec.

- a) Nina told Alec don’t take her pen but to use his.
- b) Nina told Alec to use his pen and not to take hers.

1.14. “Are you going to pick up the phone?” Miranda asked him.

- a) Miranda asked him whether he was going to pick up the phone.
- b) Miranda asked him if was he going to pick up the phone.

1.15. “There is no paper in the box,” he said.

- a) He said there is no paper in the box.
- b) He said that there wasn’t any paper in the box.

1.16. “Put on the jacket!” my mother said when I was going to leave.

- a) When I was going to leave, my mother suggested me to put on the jacket.
- b) When I was going to leave, my mother suggested that I should put on the jacket.

1.17. “Would you like another cup of coffee?” the waiter asked me politely.

- a) The waiter asked me politely would I like another cup of coffee.
- b) The waiter asked me politely whether I’d like another cup of coffee.

1.18. “If anyone calls me,” he said “say that I’m out.”

- a) He said that if anyone called him, he was out.
- b) He said that if anyone calls him, he is out.

1.19. “Are you busy?” I asked the secretary.

- a) I asked the secretary whether she was busy.
- b) I asked the secretary whether if she is busy.

1.20. ”Be ready at five o’clock we must be at the business centre,” said Angela.

- a) Angela told me to be ready, because at five o'clock we had to be at the business centre.
- b) Angela said me to be ready, and that at five o'clock we must be at the business centre.

Level 2

Визначте правильну відповідь

2.1. "Where are you going?" the teacher asked Michael.

- a) The teacher asked Michael where he was going.
- b) The teacher asked Michael where was he going.
- c) The teacher asked Michael where he is going.

2.2. A policeman came up to my elder son and asked, "Do you have a driving license?"

- a) A policeman came up to my elder son and asked if he has a driving license.
- b) A policeman came up to my elder son and asked whether had he had a driving license.
- c) A policeman came up to my elder son and asked whether he had a driving license.

2.3. "My girl-friend will be here tomorrow," said Andrew.

- a) Andrew said that his girl-friend would be here tomorrow.
- b) Andrew said that his girl-friend would be there the next day.
- c) Andrew said that his girl-friend will be here the next day.

2.4. "My group mate and I are going to another party tonight," Ann boasted.

- a) Ann boasted that my group mate and she were going to another party tonight.
- b) Ann boasted that her group mate and I were going to another party that night.
- c) Ann boasted that her group mate and she were going to another party that night.

2.5. "I wrote to my pen-friend to New York yesterday," said my nephew.

- a) My nephew said that he had written to his pen-friend to New York the day before.
- b) My nephew said that he had wrote to his pen-friend to New York the day before.
- c) My nephew said that he wrote to his pen-friend to New York yesterday.

2.6. "At two o'clock tomorrow I'll be having a music lesson," my child said.

- a) My child said at two o'clock the following day he'll be having a music lesson.
- b) My child said that at two o'clock the following day he would be having a music lesson.
- c) My child said that at two o'clock tomorrow he would be having a music lesson.

2.7. "How about going for a walk?" I said to them.

- a) I suggested going for a walk.
- b) I suggested them to go for a walk.
- c) I asked them how about going for a walk.

2.8. “Let’s eat out this evening,” Emma said to her husband.

- a) Emma offered that they eat out that evening.
- b) Emma suggested eating out that evening.
- c) Emma said that they should eat out this evening.

2.9. My younger sister said, “Please help me with this task.”

- a) My younger sister asked me to help her with this task.
- b) My younger sister asked if I help her with that task.
- c) My younger sister asked me to help her with that task.

2.10. “Don’t forget to phone your parents,” my aunt said to me.

- a) My aunt said me to phone my parents.
- b) My aunt told me don’t forget to phone my parents.
- c) My aunt reminded me to phone my parents.

2.11. ”Stop making such a noise or I’ll send you out,” the teacher said.

- a) The teacher threatened to send us out if we don’t stop making such a noise.
- b) The teacher threatened to send us out if we didn’t stop making such a noise.
- c) The teacher said us to stop making such a noise or she would send us out.

2.12. “There is nothing else I can do,” she said.

- a) She explained there was nothing else she could do.
- b) She said that there was nothing else she can do.
- c) She said that there is nothing else she can do.

2.13. “What a beautiful dress you are wearing!” my colleague said.

- a) My colleague exclaimed what a beautiful dress I am wearing.
- b) My colleague said that I am wearing a beautiful dress.
- c) My colleague exclaimed that I was wearing a beautiful dress.

2.14. “I’m the best dancer of all of you,” Chris said.

- a) Chris boasted that he is the best dancer of all of you.
- b) Chris boasted that he was the best dancer of all of us.
- c) Chris said that he is the best dancer of all of us.

2.15. “Please, please don’t tell my mother about my bad mark for the dictation,” she begged me.

- a) She begged me don’t tell her mother about her bad mark for the dictation.
- b) She begged me not to tell my mother about my bad mark for the dictation.
- c) She begged me not to tell her mother about her bad mark for the dictation.

2.16. “Are you busy?” my chief asked me. “I need to talk to you.”

- a) My chief asked me if I was busy because he needed to talk to me.
- b) My chief asked me if I was busy because he needed to talk to me.
- c) My chief asked me if I was busy because he needs to talk to me.

2.17. “You’re twenty minutes late,” she said to her boy-friend. “I was about to go home.”

- a) She said to her boy-friend that he was late and added that she was about to go home.
- b) She told to her boy-friend that he was late and went on to say that she had been about to go home.
- c) She said to her boy-friend he had been late and went on to say she had been about to go home.

2.18. “I’m very tired,” Mum said. “I’ve been working hard the whole week.”

- a) Mum said she was very tired and she explained she has worked hard the whole week.
- b) Mum said that she is very tired, explaining that she had been working hard the whole week.
- c) Mum said that she was very tired, explaining that she had been working hard the whole week.

2.19. “Are you leaving now?” Paul said. “I’ll give you a lift.”

- a) Paul asked if I was leaving now and went on to say that he will give me a lift.
- b) Paul asked if I was leaving then and went on to say that he would give me a lift.
- c) Paul asked if was I leaving then and went on to say that he would give me a lift.

2.20. “I’m sorry I’m late. I lost my way,” he said to our guide.

- a) He apologized for being late, explaining that he had lost his way.
- b) He said to our guide that he is sorry he is late, explaining that he lost his way.
- c) He apologized for being late, explaining that he lost his way.

Level 3*

Виберіть правильну відповідь

3.1. And he said to her, “No, but I have been cruel to my mother, and as a punishment this evil has been sent to me. Therefore I must go and wander through the world till I find her, and she gives me forgiveness.”

- a) He said to her that he was cruel to his mother, and as a punishment this evil had been sent to him. Therefore he must go and wander through the world till he would find her, and she would give him forgiveness.
- b) He said to her that he had been cruel to his mother, and as a punishment that evil had been sent to him. Therefore he had to go and wander through the world till he found her, and she gave him forgiveness.

- c) He said to her that he had been cruel to his mother, and as a punishment that evil was sent to him. Therefore he was to go and wander through the world till he finds her, and she gives him forgiveness.
- d) He said to her that he was cruel to his mother, and as a punishment that evil had been sent to him. Therefore he had to go and wander through the world till he found her, and she gave him forgiveness.

3.2. “How many raises have you handed out in your life?” asked Rosy.

- a) Rosy asked how many raises have you handed out in your life.
- b) Rosy asked how many raises had you handed out in your life.
- c) Rosy asked how many raises I handed out in my life.
- d) Rosy asked how many raises I had handed out in my life.

3.3. “How do people get such beautiful lawns?” Mr. Anderson asked. “Ours are never as good as these.”

- a) Mr. Anderson wondered how people got such beautiful lawns, because theirs were never as good as those.
- b) Mr. Anderson asked how people got such beautiful lawns, his were never as good as this.
- c) Mr. Anderson asked how had people got such beautiful lawns, because ours had never been as good as those.
- d) Mr. Anderson asked how do people get such beautiful lawns, because theirs are never as good as this.

3.4. Jane asked me, “Can you tell me what the writing on that stone over the door means?”

- a) Jane asked me whether could I tell her what the writing on that stone over the door was meaning.
- b) Jane asked me if I can tell she what the writing on that stone over the door means.
- c) Jane asked me if I could tell her what the writing on that stone over the door meant.
- d) Jane asked me whether I was able to tell her what the writing on that stone over the door had meant.

3.5. “Have you had hair cut?” my cousin asked me. “It looks great.”

- a) My cousin asked me if I had been cutting my hair and added that it was looking great.
- b) My cousin asked me whether I had my hair cut and added it looked great.
- c) My cousin asked me if I had had my hair cut and went on saying that it looked great.
- d) My cousin asked me had I had my hair cut and went on to say it looked great.

3.6. “I’ll punish you if you come late again,” Dad said.

- a) Dad said to me he’ll punish me if I come late again.

- b) Dad threatened that he would punish me if I would come late again.
- c) Dad threatened to punish me if I came late again.
- d) Dad said that he would punish me if I was coming late again.

3.7. “We could for a picnic tomorrow if you like,” said David.

- a) David suggested going for a picnic the following day.
- b) David said that we could go for a picnic tomorrow if we like.
- c) David said that they could go for a picnic the following day if they like.
- d) David said that they could go for a picnic the next day if they were liking.

3.8. “I’ll phone your parents if you don’t do as I say,” the teacher said to the pupil.

- a) The teacher said to the pupil to phone to his parents if he didn’t do as she said.
- b) The teacher threatened to phone the pupil’s parents if he didn’t do as she said.
- c) The teacher threatened to phone the pupil’s parents if he wouldn’t do as she said.
- d) The teacher said to the pupil that he would phone to his parents if he didn’t do as the teacher had said.

3.9. My friend said, “I’m nervous because I’ve never been on a plane before.”

- a) My friend said she was nervous because she has never been on a plane before.
- b) My friend said she was nervous because she had never been on a plane before.
- c) My friend said she was nervous because she never was on a plane before.
- d) My friend said she is nervous because she never was on a plane before.

3.10. “I didn’t telephone you, because it was late, and I didn’t want to trouble you,” she answered.

- a) She answered that she didn’t telephone you, because it was late and she didn’t want to trouble you.
- b) She answered that she hadn’t telephoned me because it had been late, and she hadn’t want to trouble me.
- c) She answered that she hadn’t telephoned me because it was late, and she didn’t want to trouble me.
- d) She answered that she didn’t telephone me, because it was late and she didn’t want to trouble me.

3.11. “I’ll will start late tonight and ride to Borgo San Lorenzo,” she said.

- a) She said that she will start late tonight and ride to Borgo San Lorenzo.
- b) She said I would start late that night and ride to Borgo San Lorenzo.
- c) She said she would start late that night and ride to Borgo San Lorenzo.
- d) She said that she would start late tonight and ride to Borgo San Lorenzo.

3.12. “Do you imagine that I have no respect for your medical talents?” he asked.

- a) He asked me if I imagined that he had no respect for my medical talents.

- b) He asked me if I had imagined that he had no respect for my medical talents.
- c) He asked me whether I didn't imagine that he had no respect for my medical talents.
- d) He asked me did I imagine that he had no respect for my medical talents.

3.13. "If I am to have a doctor whether I will or not, let me at least have someone in whom I have confidence," said he.

- a) He said that if he was to have a doctor whether he would or not, he would like at least have someone in whom he had confidence.
- b) He suggested having someone in whom he had confidence, if he was to have a doctor.
- c) He suggested having someone in whom he had confidence, if he was to have a doctor, whether he would or not.
- d) He explained it to me that if he was to have a doctor whether he would or not, he would like at least have someone in whom he had confidence.

3.14. "I'll work in a bank," he said to himself, "because my uncle has always worked in one."

- a) He said to himself that he would work in a bank because his uncle had always worked in one.
- b) He said to himself that I would work in a bank because my uncle had always worked in one.
- c) He said to himself that he will work in a bank because his uncle has always worked in one.
- d) He said to himself that he would work in a bank because his uncle always worked in one.

3.15. "Do you really think that you can outsmart me?" Angela asked.

- a) Angela asked if did I really think that I can outsmart her.
- b) Angela asked me if did I really think that I could outsmart her.
- c) Angela asked me if I really thought that I could outsmart her.
- d) Angela asked me if I really had thought that you could outsmart me.

3.16. "Well," she said, "aren't you going to come in and talk to us? We want to hear what you've decided."

- a) She suggested me to come in and talk to them, because they wanted to hear what I had decided.
- b) She said to me to come in and talk to them, because they wanted to hear what I decided.
- c) She wondered if I was going to come in and talk to them, explaining that they wanted to hear what I had decided.
- d) She asked me whether I was going to come in and talk to them, because they wanted to hear what I have decided.

3.17. One of the soldiers said, “By the time we reach the hill the enemy will have cut us off from the rest of our men.”

- a) One of the soldiers said that by the time they reached the hill the enemy would have cut them off from the rest of their men.
- b) One of the soldiers said that by the time they would reach the hill the enemy would have cut them off from the rest of their men.
- c) One of the soldiers said that by the time they reached the hill the enemy would had cut them off from the rest of their men.
- d) One of the soldiers said that by the time they reached to the hill the enemy will have cut us off from the rest of our men.

3.18. “Well,” his friend said, “stop going to your office by car, and get a bicycle.”

- a) His friend said him stop going to his office by car, and get a bicycle.
- b) His friend suggested that he should get a bicycle instead of going to the office by car.
- c) His friend suggested him stopping going to your office by car, and get a bicycle.
- d) His friend said him to stop going to his office by car, and get a bicycle.

3.19. “Last night I dreamed I went to Manderley again,” Rebecca said.

- a) Rebecca said that last night she had dreamed she went to Manderley again.
- b) Rebecca said that the night before she had dreamed she had gone to Manderley again.
- c) Rebecca said that the last night she dreamed she had gone to Manderley again.
- d) Rebecca said that the last night she was dreaming she went to Manderley again.

3.20. “Relations are simply a tedious pack of people, who haven’t got the slightest knowledge of how to live, nor the smallest instinct about when to die,” she said.

- a) She said that relations are simply a tedious pack of people, who haven’t got the slightest knowledge of how to live, nor the smallest instinct about when to die.
- b) She said that relations had been simply a tedious pack of people, who hadn’t got the slightest knowledge of how to live, nor the smallest instinct about when to die.
- c) She said that relations were simply a tedious pack of people, who hadn’t got the slightest knowledge of how to live, nor the smallest instinct about when to die.
- d) She said that relations was simply a tedious pack of people, who didn’t get the slightest knowledge of how to live, nor the smallest instinct about when to die.

THE ADVERB (ПРИСЛІВНИК)

За значенням прислівники в англійській мові поіддяються на п'ять основних груп:

Прислівники часу (adverbs of time): **today** сьогодні, **yesterday** вчора, **now** тепер, **soon** незабаром, **early** рано, **late** пізно, **then** тоді, **before** до того як та ін.

Прислівники місця (adverbs of place): **here** тут, **there** там, **where** де, **near** поблизу, **above** зверху та ін.

Прислівники повторюваності й частотності (adverbs of repetition and frequency): **often** часто, **never** ніколи, **sometimes** тоді, **ever** будь-коли, **usually** звичайно та ін.

Прислівники ступеня (adverbs of degree): **very** дуже, **quite** зовсім, **little** мало, **too** занадто, **much** багато та ін.

Прислівники способу дії (adverbs of manner): **quickly** швидко, **well** добре, **badly** погано, **slowly** повільно, **easily** легко та ін.

Найчастіше прислівники утворюються від інших частин мови (здебільшого від прикметників) за допомогою суфікса **-ly**:

quick швидкий — quickly швидко

year рік — yearly щороку

Буква **y** перед суфіксом **-ly** змінюється на **i**:

happy щасливий — happily щасливо

gay веселий — gaily весело

day день — daily щодня

Деякі прислівники в англійській мові збігаються за формою з прикметниками: **fast** швидкий, швидко; **early** ранній, рано; **loud** голосний, голосно. Їх легко відрізнити від прикметників, тому що прислівник, як правило, відноситься до дієслова, а прикметник—до іменника:

They **got up early**.

Вони встали рано. (прислівник)

We grow **early vegetables**.

Ми вирощуємо ранні овочі.
(прикметник)

Прислівники способу дії та деякі інші приставники мають ступені порівняння. Вищий ступінь порівняння односкладових прислівників утворюється за допомогою закінчення **-er**, найвищий—закінчення **-est**:

late — later — latest

fast—faster—fastest

Ступені порівняння прислівників, що мають два і більше складів, утворюються за допомогою слів **more** (у вищому ступені) і **most** (у найвищому ступені):

quietly — more quietly — most quietly

carefully — more carefully — most carefully

Виняток: early — earlier — earliest

Ступені порівняння прислівників **well** *добре* і **badly** *погано* утворилися від інших коренів:

well—better — best

badly—worse — worst

Місце прислівника у реченні

Прислівники способу дії **slowly, quickly, badly, easily** та інші ставляться безпосередньо після неперехідного дієслова:

They walked **quickly**.

Вони швидко йшли.

Якщо дієслово перехідне, то ці прислівники ставляться після додатка або перед дієсловом:

They wrote a letter **quickly**.

Вони швидко написали листа.

They **quickly** wrote a letter.

Прислівники неозначеного часу **always, often, never, usually, sometimes** ставляться перед дієсловом:

They **always** come to see us.

Вони завжди відвідують нас.

I **usually** get up early in the morning.

Я зазвичай прокидаюсь рано вранці.

Проте ці прислівники ставляться після дієслова **to be**, а також після першого допоміжного дієслова в його складних формах:

He is **always** busy.

Він завжди зайнятий.

They are **never** late.

Вони ніколи не запізнюються.

She must **always** be in time.

Напевно, вона завжди приходить вчасно.

Прислівники означеного часу **today, yesterday, tomorrow** можуть стояти або на початку або в кінці речення:

Tomorrow we shall bring you a book.

Завтра ми принесемо вам книжку.

We shall bring you a book **tomorrow**.

Прислівники **before, lately, recently**, як правило, стоять у кінці речення:

I have not been to Moscow **before**.

Я не бував у Москві раніше.

Adjectives and Adverbs

Прикметник і прислівник

Виберіть правильну відповідь

Level 1

1.1. His father is a very short man. I'd better say that he is the ... man I have ever seen.

a) shortest

b) most short

1.2. Two of her detective stories are ... memorable.

a) particular

b) particularly

1.3. I think that Shakespeare is ... author in the world.

a) the most famous

b) more famous

- 1.4.** Have you already known the ... news of today?
a) last **b)** latest
- 1.5.** The ... type of thermometer is the mercury thermometer.
a) commonest **b)** more common
- 1.6.** My native town is the ... in this region.
a) larger **b)** largest
- 1.7.** How much has your audience known about your subject ...?
a) already **b)** yet
- 1.8.** The ... days came to our country at least.
a) hottest **b)** hottest
- 1.9.** This red overcoat suits you ... .
a) fine **b)** finely
- 1.10.** My suitcase is ... than yours. Let's change!
a) more heavy **b)** heavier
- 1.11.** This performance is ... the performance we saw last week.
a) as amusing as **b)** such amusing as
- 1.12.** With his savage eyes and bristling moustache he was ... like a tiger himself.
a) wonderfully **b)** wonderful
- 1.13.** Little Peter saw a mouse and wasn't frightened by it. Everyone realized he was ... boy in our street.
a) more courageous **b)** the most courageous
- 1.14.** When I had any problem my mother used to say me, "Take it ...!"
a) easy **b)** easily
- 1.15.** It is ... today than it was yesterday.
a) very colder **b)** much colder
- 1.16.** Monica hummed ... as she ironed her shirt.
a) softly **b)** soft
- 1.17.** They said that we would find our ... instructions on our desks in the office.
a) further **b)** farther
- 1.18.** You can visit the museum ... .
a) free **b)** freely
- 1.19.** Then we can ... get there before midnight.
a) hard **b)** hardly
- 1.20.** I can't afford such an expensive dress. I'll buy something ... .
a) more cheap **b)** cheaper
- 1.21.** The wine we drank with our meals tasted ... .
a) wonderful **b)** wonderfully
- 1.22.** ... the sun, ... the days.
a) The brighter, the warmer **b)** Brighter, warmer
- 1.23.** ... thing in the world is when your best friend lies to you.
a) The worst **b)** The most bad
- 1.24.** ... woman in our village is ninety years old.
a) The oldest **b)** Older

This book is not interesting. It is ... than the book I read before.

a) worse

b) worst

1.26. Tom's story about his vacations is ... than hers.

a) much more thrilling

b) a lot more thrilling

1.27. She wondered ... if he wanted anything and if she could hear him if he called.

a) more restless

b) restlessly

1.28. Your husband is ... his father.

a) more generous

b) as generous as

1.29. Their family lives in ... house in this street.

a) further

b) the furthest

1.30. Take the dictionary. It will be ... to translate this text.

a) easier

b) easier

1.31. Nobody has been here ... .

a) still

b) yet

1.32. This flower is not ... the red rose I have just seen in your garden.

a) so beautiful as

b) much beautiful as

1.33. This sofa is ... .

a) very comfortable

b) most comfortable

1.34. It's ... to make up a question than to give an answer.

a) more difficult

b) difficulter

1.35. This opera is ... I have heard this year.

a) the least intelligible

b) less intelligible

1.36. Of the three boys, John behaves the ... .

a) politely

b) most politely

1.37. My little nephew plays football very ... .

a) good

b) well

1.38. Our house is ... than yours.

a) bigger

b) the biggest

1.39. Mary's hair is ... than mine.

a) longer

b) more long

Is he a ... driver? – No, he drives ... .

a) well, bad

b) good, badly

Level 2

2.1. Peter could ... believe his eyes; his heart began to beat ..., not with pleasure now but with uneasiness.

a) hard, fast

b) hardly, fast

c) hardly, fastly

2.2. She was ... able to believe that it was no ... necessary for her to have a good driver with her in the car whenever she went out in it.

a) hard, longer

b) hardly, long

c) hardly, longer

2.3. Add brass ..., then bring it to a boil.

a) slow

b) slowly

c) slowly

2.4. After I have visited London I understand that its weather is ... in Europe.

- a) the wettest   b) the most wet   c) more wet
- 2.5.** February is the ... winter month.
- a) deficientest   b) most deficient   c) more deficient
- 2.6.** She looked ... because she could not dress ... .
- a) plain, well   b) plainly, good   c) plainly, well
- 2.7.** Our nurse believes that milk is one of the ... products for children.
- a) more useful   b) very useful   c) most useful
- 2.8.** As she lay in her berth, staring at the shadow overhead, the rush of the wheels was in her brain, driving her ... into circles of wakeful lucidity.
- a) more deep and deep   b) more deep and deeper   c) deeper and deeper
- 2.9.** While the events are still fresh in my mind, I wish to put them down on paper as ... as ... .
- a) clear, possible   b) clearest, possible   c) clearly, possible
- 2.10.** She greeted it as the friend whom she loved ... than all the world.
- a) best   b) well   c) better
- 2.11.** Two nights ... she was aware that the feet behind her were moving ... and ... .
- a) late, slow, slow   b) lately, slower, slower   c) later, slower, slower
- 2.12.** My last Math examination turned out to be ... of all.
- a) the least complicated   b) less complicated   c) the less complicated
- 2.13.** I must say it sounds rather ... .
- a) marvelously   b) marvelous   c) marvelously
- 2.14.** The literature of ... Anglo-Saxons was oral.
- a) the earlier   b) the earliest   c) the most early
- 2.15.** Tommy always says, «Please!» «Thank you!» «You are welcome!» In my opinion he is ... child in this kindergarten.
- a) the most polite   b) the politest   c) more polite
- 2.16.** He controlled his anger, though it was not at all ... .
- a) easily   b) easy   c) easiest
- 2.17.** Last year I met a very beautiful Spanish girl. Her eyes were the ... I had ever seen in my life.
- a) most attractive   b) attractivest   c) very attractive
- 2.18.** She did not want to look ... in front of other drivers in the street.
- a) foolishly   b) more foolishly   c) foolish
- 2.19.** A passer-by asked me which was ... way to the local museum.
- a) the most near   b) nearer   c) the nearest
- 2.20.** Some important papers disappeared. Who was ... person to leave the office yesterday?
- a) the last   b) the latest   c) the most last
- 2.21.** Then the owner of the house showed him into a room with lunch ready on the ... table and another table, ... bare, ... waiting for him to spread his papers on it.
- a) entire, evidently   b) entirely, evidently   c) entire, evident
- 2.22.** Is your new girl-friend ... than your ex one?
- a) more charming   b) the most charming   c) the more charming

- 2.23.** A shrew is ... and ... mammal.
a) more tiny, more numerous   **b)** the most tiny, the most numerous
c) the tiniest, the most numerous
- 2.24.** Everything looked so ...! It was ... for her to make up her mind.
a) beautiful, impossible   **b)** beautifully, impossible   **c)** beautiful, impossibly
- 2.25.** Have the letters been written ...?
a) already   **b)** still   **c)** yet
- 2.26.** The family got ... and ..., and now Bella lived alone in a very big house.
a) more poor, poor   **b)** poorer, poorer   **c)** more poor, more poor
- 2.27.** Who is ... player of this basketball team?
a) taller   **b)** the tallest   **c)** the most tall
- 2.28.** I have a friend who, after an absence of many years, has ... settled down in London, with his wife and children.
a) later   **b)** late   **c)** lately
- 2.29.** Don't plant the flowers ... . It's ... raining.
a) already, still   **b)** yet, else   **c)** yet, still
- 2.30.** It's raining dogs and cats! The weather is getting ...!
a) worse   **b)** worst   **c)** more bad
- 2.31.** In ... drawer of her desk she had some secret letters from Anthony.
a) the smallest   **b)** more small   **c)** the most small
- 2.32.** These people were ... engineers, ... architects in the whole world.
a) the most great, the most great   **b)** the more great, the more great
c) the greatest, the greatest
- 2.33.** Is your ... son married?
a) oldest   **b)** eldest   **c)** older
- 2.34.** That was ... present she had ever received in her life.
a) the most pleasant   **b)** the pleasantest   **c)** два варіанти
- 2.35.** When Mr Holland was forty, he was fat and very soft, and he didn't wish to get ... and ... every day.
a) more fat, more soft   **b)** the fattest, the softest   **c)** fatter, softer
- 2.36.** Shakespeare is the author ... quoted.
a) oftener   **b)** more often   **c)** most often
- 2.37.** After half an hour, there were voices, ... his father's, which sounded ... than before.
a) especially, loudlier   **b)** more especially, more loud   **c)** especially, louder
- 2.38.** This small village in a lost part of the country seems to me ... in the whole world.
a) the quietest   **b)** the most quiet   **c)** два варіанти
- 2.39.** He was walking ... with his face looking ... .
a) stubbornly, solemn   **b)** stubbornly, solemnly   **c)** stubborn, solemn
- 2.40.** He hoped that riding would help him to get ... .
a) thinner   **b)** more thin   **c)** два варіанти

Level 3*

- 3.1.** It's ... that the children are tired.

- a) obviously   b) obviously   c) obvious   d) obviose
- 3.2.** The sun had fallen ... in the sky and shone ... into the room on to the pages he was reading.
- a) low, directly   b) lowly, directly   c) low, direct   d) lowly, direct
- 3.3.** «You may wonder why we keep that window ... open on an October afternoon,» said the niece ... .
- a) wide, aloudly   b) widely, aloud   c) widely, louder   d) wide, aloud
- 3.4.** I'm afraid that the results are ... useless.
- a) completly   b) complete   c) completely   d) completelest
- 3.5.** He'll... let you know his London address.
- a) certain   b) certainly   c) certainly   d) more certain
- 3.6.** To me, writing is worth the effort because it is a great means of personal expression - a chance to convey my ... feelings and concerns and my ... thoughts.
- a)most deep, more important   b) deepest, most important
c) deeper, importanter   d) the most deep, the most important
- 3.7.** We locked our car and left it on ... road.
- a) nearer   b) near   c) next   d) the nearest
- 3.8.** «I tell you once and for all, my dear, this is ... time I come to this rotten hole. Keep your lousy simple life for yourself.»
- a) the latest   b) last   c) later   d) the last
- 3.9.** In post-war England foreigners who showed their passports could have goods sent home at ... price.
- a) the lowest   b) a more low   c) the more lower   d) a much lower
- 3.10.** The children are ... not well enough to go to school.
- a) yet   b) still   c) already   d) else
- 3.11.** Give me a comb and scissors and I'll make of you ... woman in St. Beam.
- a) the stylish   b) the more stylish
c) the most stylish   d) the stylishest
- 3.12.** Have you heard that the Smiths haven't got the loan ...?
- a) still   b) already   c) yet   d) else
- 3.13.** This American car was indeed ... vehicle that had ever appeared in the village.
- a) the most fine   b) finer   c) more fine   d) the finest
- 3.14.** The circus was small and its ... act was a tight-rope walk.
- a)most successful   b) the most successful
c) more successful   d) a successful
- 3.15.** His father and stepmother were sitting ... in the living-room reading the paper ... .
- a)quite, carefully   b) quietly, carefully
c) quietly, carefully   d) quiet, careful
- 3.16.** I ... can't give them the information they want.
- a) yet   b) else   c) already   d) still
- 3.17.** The sack ... hurt the old woman, for she stopped ... in front of Martin's window.

a) rare, farther   b) rare, far   c) rarely, far   d) rarely, farther

3.33. What she saw mentally was a kaleidoscope, no ... , no ... .

a) many, little   b) much, less   c) more, less   d) most, least

3.34. When he had ... got what he wanted, he went away ... .

a) finally, proud   b) final, proud

c) final, proudly   d) finally, proudly

3.35. Psychologically, it is actually ... to persuade people to give their money than to lend it.

a) more easy   b) easiest   c) easier   d) the most easy

3.36. In fact, the truth was ... than he had conceived; it was maddening.

a) the worse   b) the worst   c) very bad   d) worse

3.37. It was ... to ask people to come, but ... to provide a meal for them.

a) easy enough, far more difficult   b) easier enough, far difficulter

c) more easy enough, far more difficult   d) enough easy, far more difficult

3.38. The hostess greeted us in ... way and asked if we would like to interview her garden.

a) a more friendly   b) a most friendly

c) the friendly   d) a most friend

3.39. This new job isn't any ... than any of the other things.

a) dangerous   b) most dangerous

c) dangerously   d) more dangerous

3.40. Although the plane flew very ..., we could hear it ... .

a) high, clear   b) highly, clearly

c) highly, clear   d) high, clearly

THE CONJUNCTION (СПОЛУЧНИК)

Сполучники в англійській мові, як і в українській, вживаються для зв'язку членів речення і цілих речень у складному реченні. Вони виражають різні відношення між членами речення і між реченнями, але самі не є членами речення:

Nick **and** Pete are students. Микола і Петро — студенти.

Ask her **whether** (if) she can do it tomorrow. Запитайте її, чи зможе вона

зробити це завтра.

За своєю структурою сполучники діляться на:

прості (що складаються з одного кореня): **and, but, or, that, if, so, though** та ін.

похідні (що мають у своєму складі суфікси або префікси): **unless, because, until** та ін.

складені (які складаються з двох, рідше — трьох коренів): **therefore, however, nevertheless** та ін.

складені (які складаються з кількох слів): **as soon as, as well as, in order to, as if** та ін.

Деякі складені сполучники називаються *парними*, тому що вони складаються з двох частин, розділених іншими словами: **not only... but also** не тільки... але й; **both... and** як... так і; **neither ... nor** ні... ні.

В англійській мові, як і в українській, залежно від функції сполучника розрізняють сполучники сурядності (coordinating conjunctions) і підрядності (subordinating conjunctions).

Сполучники сурядності з'єднують однорідні члени речення, а також окремі речення. Вони поділяються на три основні групи:

а) *Єднальні* (copulative): **and** і, *та*; **as well as** так само, як і, **both... and** як... так і; **not only... but also** не тільки ..., а й; **neither ... nor** Ні... Ні:

The sun had set **and** he turned homeward.

Сонце зайшло, і він повернув додому.

Neither his father **nor** his mother was like other people.

Ні його батько, ні мати не були схожі на інших людей.

б) *Розділові* (disjunctive): **or** або, *чи, так чи*; **either ... or** або ... або:

Now you must hurry **or** you'll be very late for work.

Тепер ти мусиш поспішати, інакше запізнишся на роботу.

в) *Протиставні* (adversative): **but** але, **yet** проте, **still** все ж, **whereas** тоді як:

I came here earlier **but** you weren't in.

Я приходив сюди і раніше, але вас не було вдома.

Сполучники підрядності приєднують підрядні речення до головного. Серед сполучників підрядності розрізняють сполучники місця, часу, причини тощо залежно від того, які підрядні речення вони вводять.

Сполучники підрядності **when** коли; **while** у той час як; **if** якщо, якби; **unless** якщо не; **as if, as though** наче, ніби; **though** хоч вживаються також у простих реченнях – вони вводять обставини часу, умови, способу дії, допустові:

Though plain, every dish was good.

Хоч і проста, кожна страва була смачна.

Як і в українській мові, для зв'язку підрядних речень з головними використовуються не тільки сполучники а й *сполучні слова* — займенники **who (whom), whose, what, which, that** і прислівники **where, when, how, why**.

Сполучники і сполучні слова відрізняються тим що сполучники не є членами речення, вони лише з'єднують члени речення або частини складного речення, а сполучні слова мають подвійну синтаксичну функцію, - з'єднують підрядне речення з головним і водночас є членами підрядного речення (підметом, додатком, означенням, обставинами):

We did not know **what** had happened.

Ми не знали, що трапилось.

У цьому реченні сполучний займенник **what** є підметом підрядного речення.

THE CONJUNCTION (СПОЛУЧНИК)

Виберіть правильну відповідь

Level 1

1.1. I phoned ... I need to speak to you.

- a) but   b) because

1.2. ... the rain has stopped, we can go back in the garden.

- a) Since   b) Until

1.3. ... the bus was late, I missed the meeting.

- a) Because   b) Therefore

1.4. We took a taxi ... be late.

- a) as soon as   b) as well as

1.5. The traffic jam is ... major roadworks.

- a) in order to   b) due to

1.6. Emma came first ... all her hard work.

- a) as a result of   b) though

1.7. I'm going by bus ... save costs.

- a) in order to   b) so

1.8. I'll reply by e-mail ... he can buy the ticket today.

- a) nevertheless   b) so that

1.9. She didn't water the plants, ... they died.

- a) so   b) if

1.10. We'll join the euro ... our economy will improve.

- a) because   b) however

Level 2

1.1. Sandra's upset and it's all ... to your behaviour.

- a) due   b) therefore   c) as soon as

1.2. Prices have risen ... of an increase in demand.

- a) though   b) because   c) because of

1.3. The 15.30 train to Sheffield has been cancelled ... to circumstances beyond our control.

- a) as well as   b) until   c) due

1.4. ... understand how the human body works, you need some knowledge of chemistry.

- a) in order to   b) nevertheless   c) or

1.5. ... there was no food in the house we rang for a pizza.

- a) unless   b) because   c) if

1.6. The vase was out on top of the cupboard ... it would not get broken.

- a) so that   b) but   c) however

1.7. I was scared when I walked home ... the street was so dark.

- a) as   b) although   c) and

1.8. ... milk is so good for you, why don't you drink more of it?

- a) because   b) since   c) as if

1.9. I didn't go ... I didn't want to live you alone.

- a) because   b) unless   c) until

1.10. She started to use e-mail ... that she could send messages more quickly.

- a) if   b) in order   c) as well as

1.11. I caught the plane ... I could get there on time ... in the end it took longer ... of delays.

- a) in order that, but, as a result   b) though, because, if   c) so, since, but

1.12. The bank refused to give the company another loan. ..., it went bankrupt.

- a) Nevertheless   b) Consequently   c) Therefore

Level 3*

3.1. ... she joined the company only a year ago, she has already been promoted twice.

- a) Because   b) Although   c) But   d) Whether

3.2. Fast food is cheap ... food in a proper restaurant is more expensive.

- a) whereas   b) however   c) as if   d) thus

3.3. We went out ... the rain.

- a) so   b) unless   c) despite   d) or

3.4. ... he was only twelve he could run faster than any other child in the class.

- a) Despite   b) Therefore   c) Although   d) That

3.5. Even ... they loved each other, they decided to part.

- a) until   b) though   c) however   d) in order to

3.6. The children are very clever. ..., they can be very noisy at times.

- a) And   b) As well as   c) Because   d) However

Поєднайте початок і кінець речень

1. I like holidays in the mountains, ...
2. Despite public protests, ...
3. In spite of high prices, ...
4. She works in a hospital, ...
5. The economic situation has been quite difficult. ...
6. Even though I don't really like going to football matches, ...

- a) ... while her husband is a taxi driver.
- b) ... consumer goods are selling well.
- c) ... however, it is getting better now.
- d) ... it'll be better than staying at home.
- e) ... the Government decided to build a road through the wood.
- f) ... whereas my wife loves the seaside.

MODAL VERBS (МОДАЛЬНІ ДІЄСЛОВА)

В англійській мові є група дієслів (**can, may, must, ought, shall, should, will, would, need, dare**), які називаються модальними. Ці дієслова не мають усіх основних форм, властивих іншим дієсловам, і тому вони ще називаються недостатніми (Defective Verbs).

Модальні дієслова не вживаються самотійно, а лише в сполученні з інфінітивом іншого дієслова:

I can help you.

Я можу допомогти вам.

He **must go** there.

Він мусить іти туди.

Без інфінітива іншого дієслова модальні дієслова вживаються лише тоді, коли інфінітив зрозумілий з контексту:

Can you **do** it? Yes, I **can**.

Ви можете зробити це? Так.

I wanted to open the window but I **couldn't**.

Я хотіла відчинити вікно,
але не змогла.

Модальні дієслова не виражають дії або стану, а лише можливість, необхідність, бажаність, ймовірність, сумнів, дозвіл, заборону, здатність виконання дії, позначено інфінітивом.

У модальному значенні вживаються також дієслова **to have** і **to be**.

Модальні дієслова мають ряд особливостей:

Модальні дієслова не мають форм інфінітива дієприкметника і герундія, а тому не мають складних часових форм - майбутнього часу, тривалих і перфектних часів.

Після модальних дієслів інфінітив вживається без частки **to**.

Виняток становлять дієслова **to be** і **to have** у модальному значенні та дієслово **ought**, після яких інфінітив вживається з часткою **to**, а також дієслова **need** і **dare**, після яких інфінітив може вживатися з часткою **to** і без неї.

3. У третій особі однини теперішнього часу модальні дієслова не мають закінчення **-(e)s**:

He **may** come tomorrow.

Можливо, він прийде завтра.

4. Питальна й заперечна форма теперішнього і минулого часу модальних дієслів утворюються без допоміжного дієслова **to do**.

У питальній формі модальні дієслова ставляться перед підметом:

May I come in?

Можна увійти?

У заперечній формі після модальних дієслів вживається заперечна частка **not**:

You **should not do** it.

Вам не слід цього робити.

Can у теперішньому часі пишеться разом з часткою **not**:
He **cannot** dance.

Він не міг танцювати.

В усному мовленні у заперечних реченнях вживаються переважно скорочені форми модальних дієслів:

cannot - **can't**

will not - **won't**

could not - **couldn't**
may not - **mayn't**
might not - **mightn't**
must not - **mustn't**
shall not - **shan't**

should not - **shouldn't**
would not - **wouldn't**
ought not - **oughtn't**
need not - **needn't**

Дієслово **can**

Дієслово **can** має дві форми: теперішній час **can** і минулий час **could**:
I can swim. Я вмію плавати.

He could read when he was five years old. Він умів читати, коли йому було п'ять років.

Could часто вживається також як форма умовного способу – Subjunctive II. У цьому значенні **could** у сполученні з неозначеним інфінітивом (Indefinite Infinitive) вживається відносно теперішнього або майбутнього часу, а в сполученні з перфектним інфінітивом (Perfect Infinitive) минулого часу:

Could you eat now?	Ви могли б зараз їсти?
I could learn Latin very soon.	Я могла б вивчити латинську мову дуже скоро.
You could have gone to the library yesterday.	Ти міг би піти в бібліотеку вчора.

Дієслово **can** виражає фізичну або розумову здатність, уміння або можливість виконати дію відносно теперішнього (**can**) або минулому (**could**) часу:

He can lift this weight.	Він не може підняти цю вагу.
Can you see anything?	Ви що-небудь бачите?
I can read French.	Я можу читати французькою мовою.
I couldn't solve the problem.	Я не зміг розв'язати задачу.

Після форми **could** у цих значеннях може вживатися перфектний інфінітив, який вказує на те, що дія, яка могла відбутись, не відбулася:

You could have bought this book,	Ти міг купити цю книжку, вона була в продажу (<i>але не купив</i>).
---	---

Дієслово **ca** не має майбутнього часу. Замість **can** вживається сполучення **to be able** *бути спроможним*: інфінітив після нього вживається з часткою **to**. Вираз **to be able** іноді вживається також відносно теперішнього і минулого часу:

Perhaps this young man will be able to help you.	Можливо, цей молодий чоловік зможе допомогти вам.
She wasn't able to answer.	Вона не могла відповідати.

Дієслово **can** вживається для вираження дозволу або заборони (в заперечній формі):

You can use dictionaries.	Можете користуватися словниками.
You can't use dictionaries.	Словниками користуватися не можна.

Форма **could** у значенні дозволу вживається лише в питальних реченнях для вираження ввічливого прохання:

Could I take your pen?

Можна мені взяти вашу ручку?

Дієслово **can** вживається для вираження сумніву, здивування, невіри. У цих значеннях воно вживається лише в питальних і заперечних реченнях, але з різними формами інфінітива.

Примітка.

Крім неозначеної та перфектної форми, інфінітив у англійській мові має ще тривалу форму (Continuous Infinitive) та перфектно-тривалу форму (Perfect Continuous Infinitive).

Continuous Infinitive з дієсловом **can** означає дію, яка відбувається в теперішньому часі:

Can she be working now?

Невже вона зараз працює?

Indefinite Infinitive вживається в цьому самому значенні, але лише з дієсловами, що не мають форми Continuous:

Can he know Japanese?

Невже він знає японську мову?

She **can't be** at home now.

Не може бути, щоб вона зараз була вдома.

Perfect Infinitive означає дію, яка відбулася в минулому:

Can he have done it?

Невже він зробив це?

She **cannot have said** this.

Не може бути, щоб вона сказала це.

Вживання **could** замість **can** у цих значеннях не зміцнює часу дії, а лише підсилює сумнів, невпевненість.

Дієслово **may**

Дієслово **may** має дві форми: теперішній час **may** і минулий час **might**.

Але в значенні минулого часу дійсного способу форма **might** вживається дуже рідко, головним чином у підрядних реченнях за правилом послідовності часів:

He asked the doctor if he **might** use his telephone.

Він запитав лікаря, чи йому можна скористатися його телефоном.

Дієслово **may** найчастіше виражає припущення з відтінком сумніву, невпевненості. У цьому значенні **may** вживається у стверджувальних і заперечних реченнях з усіма формами інфінітива.

Indefinite Infinitive з дієсловом **may** звичайно виражає дію, що стосується майбутнього часу:

She **may come back**.

Може, вона повернеться.

Сполучення **may** з Continuous Infinitive виражає припущення, що дія відбувається в момент мовлення:

He **may be waiting** for you.

Можливо, він чекає на вас.

Якщо дієслово не вживається в формі Continuous, то дія, що стосується теперішнього часу, позначається формою Indefinite Infinitive:

She **may know** about it.

Можливо, вона знає про це.

They **may be** at school now.

Можливо, вони зараз у школі.

Perfect Infinitive вказує на те, що припущення тут стосується лише минулого часу:

I **may have put** it on the table.

Може, я поклав його на стіл.

Дієслово **may**, як і **can**, вживається для вираження можливості виконати дію, що залежить від певних обставин. У цьому значенні **may** вживається лише у стверджувальних реченнях з неозначеним інфінітивом:

You **may** go there by train.

Ви можете поїхати туди поїздом.

Форма **might** у цьому значенні вживається як Subjunctive II:

You **might find** him in between eleven and twelve.

Ви могли б застати його між одинадцятою і дванадцятою годинами.

Перфектний інфінітив після **might** вказує на те, що дія, яка могла б відбутися, не відбулася:

I **might have stayed** at home.

Я міг би залишитися вдома.

Дієслово **may** з неозначеним інфінітивом вживається для вираження дозволу:

You **may** go - with whom you will.

Можеш іти з ким хочеш.

May I use your phone?

Можна скористатися вашим телефоном?

Форма **might** вживається в питальних реченнях для вираження ввічливого прохання:

Might I speak a word to you?

Дозвольте звернутися до вас.

Заперечна форма **may not** означає заборону, але вона рідко вживається. У таких випадках звичайно вживається заперечна форма дієслова **must**:

- **May** we use dictionaries?

- Можна користуватися словниками?

-No, you **must not**.

- Ні, не можна.

Дозвіл або заборону можна виразити також за допомогою словосполучень **to be allowed** і **to be permitted**, які вживаються замість **may** стосовно дії у минулому або майбутньому часі:

We **were allowed to** use dictionaries.

Нам дозволяли користуватися

We **shall be allowed to** use dictionaries.

словниками.

Нам дозволять користуватися словниками.

Для вираження докору, несхвалення, осуду звичайно вживається лише форма **might**:

You **might** be more attentive.

Ти міг би бути уважнішим!
(зараз).

Perfect Infinitive після форми **might** виражає докір з приводу того, що дія не відбулася в минулому:

You **might have written** me a little something, anyhow.

У всякому разі ти могла б написати мені хоч кілька слів.
(але не написала).

Дієслово **must**

Дієслово **must** має лише одну форму. Дія виражена інфінітивом у сполученні з **must**, може стосуватися теперішнього часу:

He **must** be at school now.

Зараз він мусить бути в школі.

She **must** come tomorrow.

Вона має прийти завтра.

Must може стосуватися минулого часу в додаткових підрядних реченнях, якщо дієслово-присудок головного речення стоїть у минулому часі:

He **told** that she **must**
consult a doctor.

Він сказав, що вона повинна
порадитися з лікарем.

Дієслово **must** виражає обов'язок, необхідність. У цьому значенні **must** вживається у стверджувальних і питальних реченнях лише з неозначеним інфінітивом:

To catch the train I **must**
get up at six.

Щоб потрапити на поїзд, я мушу
встати о 6 годинні.

Must we come to school tomorrow.

Чи треба нам приходити в школу
завтра?

Для вираження необхідності стосовно минулого і майбутнього часу вживається дієслово **to have** у відповідних часових формах:

But he **had to** wait a quarter
of an hour.

Але він мусив чекати чверть години.

I **shall have to** pay him
something.

Мені доведеться щось заплатити йому.

У заперечних реченнях **must** виражає заборону. У цьому значенні **must** вживається лише з неозначеним інфінітивом:

You **must not** talk aloud in the reading-hall.

У читальному залі не дозволяється голосно розмовляти.

Дієслово **must** вживається для вираження наказу, поради. У цих значеннях воно вживається у стверджувальних і заперечних реченнях з неозначеним інфінітивом:

Tomorrow you **must** come to school at eight.

Завтра ви повинні прийти до школи о восьмій години.

Дієслово **must** вживається для вираження припущення, що межує з упевненістю. У цьому значенні **must** вживається лише в стверджувальних реченнях, але з усіма формами інфінітива.

Сполучення **must** з Continuous Infinitive виражає припущення, що дія відбувається в момент мовлення або протягом теперішнього періоду часу:

They **must be surrounding** the house. Вони, напевно, оточують будинок.

Якщо дієслово не вживається у формах Continuous, то припущення стосовно теперішнього часу виражається сполученням **must** з неозначеним інфінітивом:

He **must be** eighty years old.

Йому, напевно, вісімдесят років.

Сполучення **must** з Perfect Infinitive виражає припущення, що дія відбулася в минулому:

She **must have caught** cold.

Вона, напевно, застудилася.

She looked on the shelf but the money wasn't there. Mabel **must have taken** it.

Вона подивилась на полицю, але грошей там не було. Певна річ, їх узяла Мейбл.

Дієслова **should** і **ought**

Дієслова **should** і **ought** майже не різняться за значенням. Кожне з них має лише одну форму. **Should** вживається з інфінітивом без частки **to**. Після **ought** інфінітива вживається з часткою **to**.

Дієслова **should** і **ought** виражають моральний обов'язок (з точки зору того, хто говорить), пораду, рекомендацію. У цих значеннях **should** і **ought** вживаються з різними формами інфінітива.

Сполучення **should** і **ought** з Indefinite Infinitive виражають дію стосовно теперішнього або майбутнього часу:

You **ought to go** to the movies more.

Вам слід більше ходити в кіно.

Kate is in hospital. You **should visit** her. Катя у лікарні. Ви б відвідали її.

Continuous Infinitive з **should/ought** виражає дію стосовно теперішнього часу, іноді стосовно моменту мовлення:

You **oughtn't to be working** for those people. Вам не слід працювати у тих

людей.

I think we **ought to be starting**.

Я думаю, нам треба вирушати.

Сполучення Perfect Infinitive з дієсловами **should** і **ought** у стверджувальній формі означає, що дія, бажана на думку того, хто говорить, не відбулася. Заперечна форма **should** і **ought** в сполученні з Perfect Infinitive виражає дію, що відбулася як небажана з точки зору того, хто говорить:

You **should have sent** her to school.

Вам слід було послати її до школи.

He **ought to have waited** for you.

Йому слід було почекати на вас.

Дієслова **should** і **ought** іноді вживаються для вираження припущення з відтінком упевненості. Проте в цьому значенні частіше вживається дієслово **must**:

He **ought to be able** to do something.

Він, мабуть, зможе щось зробити.

You **ought to be** a happy wife.

Ви, певно, щаслива дружина.

Дієслово **should** вживається в риторичних запитаннях з питальним словом **why** для вираження подиву, сильного здивування, обурення:

Why **should** I feel guilty about it?

Чому я маю почувати себе винним у цьому?

Why **shouldn't** I go for a walk?

А чому б мені не піти на прогулянку?

Модальне дієслово **to have**

Дієслово **to have**, вжите як модальне, виражає необхідність чи обов'язковість дії, зумовленої обставинами.

На відміну від інших модальних дієслів, дієслово **to have** має форми інфінітива, дієприкметника і герундія і може вживатися в часових формах, яких не мають інші модальні дієслова, зокрема в майбутньому часі з модальним дієсловом **to have** вживається лише Indefinite Infinitive з часткою **to**:

I **have to get up** the next morning at seven.

Завтра вранці я маю встати о сьомій годині.

I **had to sell** most of my things.

Я змушений був продати більшість своїх речей.

You'll **have to go** home now.

Вам доведеться зараз йти додому.

Питальна й заперечна форми модального дієслова **to have** у Present Indefinite і Past Indefinite утворюються з допоміжним дієсловом **to do**:

Do we have to sleep with him in here?

Ми мусимо спати з ним тут?

You **don't have to go in**.

Вам не обов'язково заходити.

You **did not have to think** about it.

Вам не треба було думати про це.

Модальне дієслово **to be**

Дієслово **to be** як модальне вживається лише в часах: Present Indefinite і Past Indefinite.

He **is to come** at five.

Він має прийти о 5 годині.

He **was to come** at five.

Він мав прийти о 5 годині.

З модальним дієсловом **to be** в Present Indefinite вживається лише Indefinite Infinitive.

Після **to be** в Past Indefinite вживається також Perfect Infinitive, який вказує на те, що виражена ним дія не відбулася:

He **was to have come** at five.

Він мав прийти о 5 годині
(але не прийшов).

Дієслово **to be**, вжите як модальне, виражає обов'язок, що впливає з попередньої домовленості, плану, розкладу, графіка і т. п.:

We **were to** work two hours every morning.

Ми мали працювати дві години кожного ранку.

We **are to meet** at the theatre.

Ми повинні зустрітися у театрі.

Модальне дієслово **to be** вживається для вираження наказу або інструкції:

You **are to** go to sleep.

Лягайте спати.

You're **not to** come here any more.

Більше сюди не приходьте.

The medicine **is to** be kept in a cool dark place.

Ліки треба тримати в прохолодному темному місці.

Модальне дієслово **shall**

Модальне дієслово **shall**, вжите з Indefinite Infinitive основного дієслова, означає дію стосовно майбутнього часу. У стверджувальних і заперечних реченнях модальне дієслово **shall** вживається у другій і третій особах для вираження наказу, попередження, погрози, обіцянки, перестороги:

You **shall** go into the diningroom first.

Ти підеш в їдальню першою.
(наказ)

You **shall not do** that again.

Неробіть цього більше.
(наказ-заборона)

You **shall not run** away before you answer.

Ви не втечете, поки не відповісте.
(погроза)

У питальних реченнях модальне дієслово **shall** вживається у першій і третій особах при звертанні до співрозмовника з метою дістати від нього розпорядження, вказівку:

Shall I come to see you there?

Прийти до вас туди?

Shall I turn on the lights for you?

Увімкнути вам світло?

Shall he go home?

Хай він іде додому?

Модальні дієслова **will** і **would**

Подібно до **shall** і **should** дієслова **will** і **would** вживаються не тільки як допоміжні для утворення майбутнього часу й умовного способу, а й як модальні.

Модальні дієслова **will** і **would** вживаються у першій особі в стверджувальних і заперечних реченнях для вираження волі, бажання, наміру.

Як модальне дієслово **will** вживається стосовно майбутнього і теперішнього часу:

We **will help** you.

Ми допоможемо вам (з охотою).

I **won't go** there.

Я не піду туди (не хочу йти).

I often write him but he
won't answer.

Я часто пишу йому, але він не відповідає
(не бажає).

Would у цьому значенні вживається здебільшого в підрядних додаткових реченнях, де дієслово-присудок вжито у минулому часі:

I said that we **would help** you.

Я сказав, що ми (охоче)
допоможемо вам.

У питальних реченнях **will** і **would** вживаються у другій особі для вираження ввічливого прохання, запрошення, причому **would** надає проханню особливо ввічливого відтінку:

Will you **have** a cup of tea?

Випийте чашку чаю.

Won't you **sit down**?

Сідайте, будь ласка.

Стосовно предмета **will** і **would** у заперечних реченнях вказують на те, що предмет не виконує дії, позначеної інфінітивом основного дієслова:

The knife **won't cut**.

Ніж не ріже.

The window **wouldn't open**.

Вікно не відчинялося.

Дієслова **will** і **would** як модальні можуть вживатися в підрядних умовних реченнях:

If you **will allow** me, I will see you home.

Якщо ви мені дозволите, я проведу вас додому.

Дієслово **need**

Дієслово **need** вживається як модальне і як смислове. Як модальне, дієслово **need** у сполученні з Indefinite Infinitive виражає необхідність виконання дії стосовно теперішнього або майбутнього часу і вживається у питальних і заперечних реченнях.

У значенні модального дієслово **need** має лише форму теперішнього часу.

Питальна й заперечна форми утворюються без допоміжного дієслова **to do** і вживаються з інфінітивом основного дієслова без частки **to**:

You **need not trouble** about that at all. Вам зовсім не треба турбуватися про це.

You **needn't hurry**. Вам немає потреби поспішати.

Need we go there? Нам треба йти туди?

Дієслово **need** як смислове означає *мати потребу в чомусь*. У цьому значенні воно відмінюється за загальними правилами і вживається в теперішньому, минулому і майбутньому часі:

I'll **need** this magazine. Мені цей журнал буде потрібний.

Інфінітив після нього вживається з часткою **to**, питальна й заперечна форми в Present Indefinite і Past Indefinite утворюються з допомогою дієслова **to do**:

You **don't need** to say a lot of nonsense. Не треба говорити дурниць.

Do you **need** any money? Вам потрібні гроші?

I **don't need** any more people around here. Мені не треба тут більше людей.

Perfect Infinitive, вжитий з дієсловом **need**, означає, що дія, в якій не було необхідності, відбулася:

You **needn't have done** this exercise in written form.

Не треба було виконувати цю вправу письмово.

Дієслово **dare**

Дієслово **dare** означає: *мати сміливість або зухвальство зробити щось*. Воно вживається переважно в питальних і заперечних реченнях.

Dare вживається як модальне і смислове дієслово. У першому випадку воно утворює питальну й заперечну форми теперішнього і минулого часу без допоміжного дієслова **to do**, у третій особі однини теперішнього часу не має закінчення **-(e)s** і вживається з інфінітивом без частки **to**:

How **dare** you **say** it? Як ви смієте казати це?

For a while he **dared not** move. Деякий час він не наважувався поворухнутися.

Як смислове дієслово **dare** відмінюється за загальними правилами; інфінітив після нього вживається з часткою **to**:

Neither George nor I **dared to turn** round.

Ні Джордж, ні я не наважувалися обернутися.

Modal Verbs

Виберіть правильну відповідь

Level 1

- 1.1.** He says he ... return in time because he has a lot of things to do.
a) can't   b) shouldn't
- 1.2.** ... I have this black suitcase, please?
a) Must   b) May
- 1.3.** Mr. Smith answered sadly that he ... not accompany me to the disco.
a) can   b) could
- 1.4.** Do you think I ... accept his invitation?
a) must   b) should
- 1.5.** My grandmother ... play the piano.
a) couldn't   b) wasn't able to
- 1.6.** Will you go to the cinema tonight with us? - I'm not very sure I ... .
a) may   b) can
- 1.7.** At ten o'clock I went to bed, but there was so much noise that I ... sleep.
a) can   b) could
- 1.8.** Jack, I'm carrying a lot of different things. ... you open the door?
a) Should   b) Can
- 1.9.** My little brother ... not swim at all, but he ... play chess very well.
a) can, can   b) could, can
- 1.10.** When my father was young he ... sing rather well.
a) could   b) was able to
- 1.11.** They are looking for an assistant who ... speak four foreign languages.
a) can   b) might
- 1.12.** Why don't you put on a cap? It... be very cold in the evening.
a) might   b) shall
- 1.13.** Where ... I smoke in the plane?
a) should   b) may
- 1.14.** I don't know anything about his plans, he :.. spend his holidays in New York or Washington.
a) must   b) might
- 1.15.** The book you bought is antique. You ... have spent a lot of money.
a) must   b) need
- 1.16.** She says it's a cool film and I ... see it.
a) could   b) must
- 1.17.** My cousin says his friends ... be present at the party.
a) won't be able to   b) won't can
- 1.18.** I haven't this medicine at home. So I ... go to the chemistry' shop.
a) have to   b) ought to
- 1.19.** He said they ... go to the bank because they had no money.
a) had to   b) must
- 1.20.** I think you ... say it to him yourself.
a) must   b) should

- 1.21.** I've broken a tooth, so I... go to the dentist right now.
a) may **b)** have to
- 1.22.** What time does she ... stay tomorrow at the airport?
a) have to **b)** should
- 1.23.** He said he ... finish that project without our help.
a) would be able to **b)** would be able
- 1.24.** The doctor says I ... take this medicine three times a day after every meal.
a) ought **b)** must
- 1.25.** ... you like to join us for the supper?
a) Would **b)** Do
- 1.26.** You are so absent-minded that I even ... imagine you working for this organization.
a) don't can **b)** can't
- 1.27.** I hurt my leg and I ... participate in the competitions.
a) wasn't able to **b)** couldn't
- 1.28.** I'm not very sure, but he ... come every moment.
a) may **b)** must
- 1.29.** Helen's eyesight is not very good, so she ... wear glasses.
a) must **b)** has to
- 1.30.** He says Morris ... have helped his sister.
a) should **b)** has to

Level 2

- 2.1.** When I started working for a pharmaceutical firm, I ... wear a white uniform.
a) should **b)** ought to **c)** had to
- 2.2.** My husband is so inattentive. In my opinion he ... be more careful while driving his car.
a) must **b)** has to **c)** should
- 2.3.** Excuse me. ... I speak to Mr. Joss?
a) May **b)** Shall **c)** Can
- 2.4.** My wife thinks I ... pay more attention to our children.
a) could **b)** must **c)** should
- 2.5.** I'm awfully sorry, but I ... to give you this book.
a) will not can **b)** won't be able **c)** will not able
- 2.6.** These few changes in education ... perhaps be seen as a barometer of the political mood.
a) could **b)** should **c)** must
- 2.7.** This is quite a good answer in several ways, but it ... be better.
a) can **b)** needn't **c)** could
- 2.8.** There was no lamp near, and the window was thick with dust, so we ... only discern each other's figures within.
a) would **b)** could **c)** might

- 2.9.** I ... be very much obliged if you ... slip your revolver into your pocket.
a) might, could   **b)** should, would   **c)** could, can
- 2.10.** Yesterday my uncle had a heart attack. I ... visit him at the hospital.
a) must   **b)** should   **c)** might
- 2.11.** My boy-friend ... do anything for you, as he has just left abroad.
a) will not can   **b)** won't be able to   **c)** couldn't
- 2.12.** I'm afraid. It's very late, and I hear a strange noise in the kitchen. My husband considers it ... be a mouse.
a) might   **b)** could   **c)** may
- 2.13.** It's hot! ... you open the window?
a) Could   **b)** Shall   **c)** Should
- 2.14.** Why aren't you doing anything?! You ... study your English!
a) might   **b)** had better   **c)** have better
- 2.15.** It's very important to be punctual. You ... be late for an appointment or a meeting.
a) mustn't   **b)** couldn't   **c)** shouldn't
- 2.16.** As far as I ... make out, the League was founded by an American millionaire.
a) can   **b)** may   **c)** ought to
- 2.17.** I ... not have thought there were so many goods in the whole country as were brought together by that single advertisement.
a) ought   **b)** could   **c)** should
- 2.18.** Well, you ... be in the office, or at least in the building, the whole time.
a) have to   **b)** might   **c)** need
- 2.19.** What time ... they to come to the conference?
a) should   **b)** are   **c)** must
- 2.20.** «I have translated this paragraph into Chinese!» - «But you ... have done it!»
a) needn't   **b)** hadn't   **c)** mustn't
- 2.21.** You look very tired. You ... have been working all day long.
a) might   **b)** could   **c)** must
- 2.22.** I know nothing about him. His name is Boris and he ... be about fifty.
a) must   **b)** should   **c)** ought to
- 2.23.** I believe you ... visit your grandparents more often.
a) ought to   **b)** must   **c)** need to
- 2.24.** This is non smoking compartment, sir. You ... not smoke here.
a) should   **b)** must   **c)** ought to
- 2.25.** Yesterday I was at the cinema, I saw a wonderful film. You ... go and see it yourself.
a) must   **b)** ought to   **c)** might
- 2.26.** The doctor says that your grandmother ... leave the hospital the next week.
a) will be able to   **b)** must   **c)** could
- 2.27.** I'm in a trouble! I ... have been at the airport to receive a foreign delegation half an hour before.

- a) had to   b) was to   c) should
2.28. I am sure that you inquired your way merely in order you ... see him.
a) might   b) can   c) may
2.29. She is afraid that nobody ... give her a hand in such situation.
a) should   b) would   c) ought to
2.30. You ... be more attentive while driving your car.
a) would   b) should   c) ought to

Level 3*

- 3.1.** «And you ... me somewhere and ... it. Were you in Boston last July?»
a) must to see, to forget   b) will be able to see, to forget
c) had to see, forget   d) must have seen, have forgotten
3.2. It ... half an hour before I again looked upward.
a) should be   b) ought be   c) might have been   d) might be
3.3. He ... see to pass the thread through the holes in the leather.
a) mustn't   b) ought to   c) couldn't   d) might
3.4. He was so hot he ... sleep.
a) could not   b) should not   c) mustn't   d) can not
3.5. Don't forget that the child is still very weak. You ... give her only light and nourishing food.
a) ought to   b) should   c) must   d) can
3.6. In Japan it's considered impolite to leave half-eaten food on a plate. If you take something you absolutely ... finish it.
a) ought to   b) must   c) might   d) could
3.7. If you express admiration for objects in the house, your hosts ... feel they ... give the objects to you.
a) might, have to   b) could, ought to   c) may, should   d) can, can
3.8. They ... not have been injured in the accident if they had been wearing their seatbelts.
a) should   b) could   c) might   d) must
3.9. You ... your alarm if you expect ... wake up on time.
a) should set, to can   b) had better set, to be able to
c) must set, to may   d) ought to set, to be able to
3.10. People who are happy with their bodies ... actually be more assertive and likeable than those who have negative body images.
a) could   b) must   c) might   d) may
3.11. We ... take some extra cash along on the trip, but we absolutely forget our passports.
a) ought to, mustn't   b) should, needn't
c) can, didn't have to   d) may, haven't
3.12. We are enjoying our holidays, though the weather ... be better.
a) might   b) could   c) would be able to   d) can
3.13. You ... change all the locks in case the burglar comes back.
a) would rather   b) had better to   c) had better   d) ought

- 3.14.** Don't worry that Mary is late; she ... have missed the train.
a) might   **b)** could   **c)** should   **d)** has to
- 3.15.** It was supposed to be a secret! You ... have told her!
a) can't   **b)** shouldn't   **c)** wouldn't   **d)** mightn't
- 3.16.** Your son ... have passed the examination, if he had tried.
a) should   **b)** might   **c)** can   **d)** could
- 3.17.** She ... leave the dance and go downstairs to telephone to the country.
a) had to   **b)** should   **c)** need to   **d)** was to
- 3.18.** He told how he ... force himself to jump off the roof the second time.
a) might not   **b)** should not   **c)** could not   **d)** mustn't
- 3.19.** I don't know why they quarrel. Maybe it's because Dad ... have sold the farm and moved here.
a) didn't have to   **b)** mustn't   **c)** can't   **d)** shouldn't
- 3.20.** «You're very patient, dear, but you ... be so suspicious of everyone and everybody, don't you see?»
a) needn't   **b)** shouldn't   **c)** mustn't   **d)** couldn't
- 3.21.** Perhaps it ... be possible to delay the game for a quarter of an hour, allow Francis at least a few extra minutes to form a plan.
a) might   **b)** is able to   **c)** should   **d)** ought to
- 3.22.** I ... do shopping on my day off. My husband did it.
a) needn't   **b)** didn't need to   **c)** need   **d)** mustn't
- 3.23.** «I've written a composition for you!» - «Oh, you really ... have, Dad!»
a) mustn't   **b)** couldn't   **c)** shouldn't   **d)** can't
- 3.24.** «Oh, my night... not be called monotonous,» said he, and laughed.
a) could   **b)** must   **c)** may   **d)** need
- 3.25.** «You ... not be aware that I have royal blood in my veins,» he said.
a) should   **b)** must   **c)** ought to   **d)** may
- 3.26.** «I ... really ask you to be a little more quiet!» said Holmes severely.
a) may   **b)** must   **c)** should   **d)** might
- 3.27.** Morris said that there ... be some danger, and put the revolver in his pocket.
a) may   **b)** can   **c)** might   **d)** were to
- 3.28.** «If you ... do nothing better than laugh at me, I ... go elsewhere,» said he nervously.
a) could, could   **b)** should, am able to
c) can, can   **d)** might, may
- 3.29.** «You ... mind sending up to me, if the child cries, nurse,» said the surgeon.
a) needn't   **b)** shouldn't   **c)** mustn't   **d)** haven't
- 3.30.** «If you like,» he said with a crooked smile, as though he ... read her mind.
a) should   **b)** may   **c)** could   **d)** can

СПОСОБИ ДІЄСЛІВ

(MOODS)

В англійській мові, як і в українській, є три способи дієслова: дійсний (the Indicative Mood), умовний (the Subjunctive Mood) і наказовий (the Imperative Mood).

Дійсний спосіб виражає дію як реальний факт у теперішньому, минулому і майбутньому часі:

She **lives** with her mother.   Вона живе з матір'ю.

A letter **came** from them today.   Сьогодні від них прийшов лист.

I shall go into the garden.   Я піду в сад.

Умовний спосіб виражає дію не як реальну, а як таку, що могла б відбутися за певних умов, а також не обхідну, бажану або нереальну, нездійсненну:

Oh, if **I had** but **come** last night.

О, якби я тільки прийшла вчора увечері

В англійській мові вживаються чотири форми умовного способу: the Conditional Mood, the Suppositional Mood, Subjunctive I, Subjunctive II.

THE CONDITIONAL MOOD

Conditional Mood утворюється з допоміжних дієслів **should** і **would** та інфінітива основного дієслова без частки **to**. У першій особі вживається **should** або **would**, у другій і третій особах - **would**.

Отже, Conditional Mood за формою збігається з Future-in-the-Past дійсного способу, але відрізняється від нього за значенням.

Future-in-the-Past вживається для вираження реальної дії, що була майбутньою стосовно минулого:

I knew something **would happen** today.

Я знав, що сьогодні щось трапиться.

Conditional Mood вживається для вираження дії, яка відбулася б за певних умов у теперішньому, минулому або майбутньому часі, але не відбудеться з якихось причин:

I should call on him but I have very little time.

Я б зайшов до нього, але у мене дуже мало часу.

Conditional Mood має дві часові форми: present і past.

Present Conditional утворюється з допоміжних дієслів **should** і **would** та інфінітива основного дієслова без частки **to**, тобто за формою збігається з Future Indefinite-in-the- Past:

I (we) **should/would work**.

He (she, it, you, they) **would work**.

Present Conditional виражає дію, що за певних умов могла б відбутися в теперішньому або майбутньому часі:

But for the rain we **would work** in the garden today.

Якби не дощ, ми працювали б сьогодні в саду.

I'd buy the watch tomorrow but the shop will be closed.

Я купив би годинник завтра, але магазин буде зачинений.

Past Conditional утворюється з допоміжних дієслів **should/would** та перфектної форми інфінітива основного дієслова, тобто за формою збігається з Future Perfect-in-the-Past:

I (we) **should/would have worked**.

He (she, it, you, they) **would have worked**.

Past Conditional виражає дію, яка за певних умов могла б відбутися в минулому, але через відсутність цих умов не відбулася:

She would have bought a watch but the shop was closed.

Вона купила б годинник, але магазин був зачинений.

SUBJUNCTIVE II

Subjunctive II має дві часові форми: present і past.

Present Subjunctive II за формою збігається з Past Indefinite дійсного способу.

Винятком є дієслово **to be**, яке в Present Subjunctive II має форму **were** в усіх особах однини й множини:

I (he, she, it, we, you, they) **were**.

Present Subjunctive II виражає нереальну дію, що суперечить дійсності і відноситься переважно до теперішнього або майбутнього часу:

If **I saw** him **tomorrow** I should tell him about it.

Якби я побачив його завтра, я б сказав йому про це (у мене мало надії побачити його завтра).

If she **learned** English, I'd buy her this book.

Якби вона вивчала (зараз) англійську мову, я купила б їй цю книжку (а вона вивчає французьку мову).

Past Subjunctive II за формою збігається з Past Perfect дійсного способу:

I (he, she, it, we, you, they) **had worked**.

Past Subjunctive II виражає нереальну дію в минулому.

If I **had met** her I would have told her about it.

Якби я зустрів її, я сказав би їй про це (*зустріч не відбулася*).

ВЖИВАННЯ CONDITIONAL MOOD I SUBJUNCTIVE II

Conditional Mood вживається в простих, складносурядних і складнопідрядних реченнях для вираження дії, яка могла б відбутися за певних

умов. Ці умови можуть бути виражені у цьому реченні або в сусідніх, а можуть бути не виражені взагалі, але вони зрозумілі з усієї ситуації.

But for the late hour they **would stay** here longer.

Якби не пізній час, вони побули б тут довше.

(Умова виражена в цьому реченні — *якби не пізній час*)

It's a pity I have no time. We **would play** chess.

Шкода, що я не маю часу. Ми зіграли б у шахи.

(Умова зрозуміла з попереднього речення — *якби я мав час*)

I'd **write** him a letter but I don't know his address.

Я написав би йому листа, але не знаю його адреси.

(Умова виражена в другому простому реченні — *якби я знав його адресу*)

Yesterday I **would have said** the same. Вчора я сказав би те ж саме.

(Умова не виражена, але вона зрозуміла з ситуації — *якби мене запитали вчора, якби ми вчора говорит про це*)

Conditional Mood і Subjunctive II вживаються в складнопідрядних реченнях з підрядним умовним, якщо умова малоймовірна або нездійсненна. В головному реченні вживається Conditional, а в підрядному — Subjunctive II.

Кожна з цих форм вживається в тому часі, який вимагається за змістом.

Якщо дії головного і підрядного речень відбуваються в теперішньому або майбутньому часі, то в підрядному умовному реченні (умова) вживається Present Subjunctive II, а в головному (наслідок) — Present Conditional.

Якщо дії головного і підрядного речень відбуваються в минулому часі, то в підрядному умовному реченні вживається Past Subjunctive II, а в головному — Past Conditional:

If I **were** you I **wouldn't think** of it.

На вашому місці я б не думав про це.

(Дії головного і підрядного речень відбуваються в теперішньому часі.)

If you **had stayed**, I **would never have** come to you.

Якби ви залишились, я б ніколи не прийшов до вас.

(Дії головного і підрядного речень відбуваються в минулому часі.)

If he **had graduated** from the institute, **he'd work** at school

Якби він закінчив інститут, він би працював у школі.

(Дія підрядного речення відбувається в минулому часі, а дія головного — в теперішньому)

If you **were** not so absentminded, you **would not have made** so many mistakes.

Якби ти не був такий неуважний, ти не зробив би так багато помилок.

(Дія головного речення відбувається в минулому часі, у підрядному реченні дається постійна характеристика певної особи. Саме цим і пояснюється вживання Present Subjunctive II у підрядному реченні.)

Subjunctive II вживається в простих реченнях для вираження бажаної дії або стану, що суперечить дійсності:

If only he **looked** different!

Якби тільки він виглядав інакше!

If only it **could** always be the spring!

Якби завжди була (могла бути) весна!

If you **had been** there, I should have seen you.
Якби ви були там, я б побачив вас.

Subjunctive II вживається в підрядних додаткових реченнях, якщо присудок головного речення виражений дієсловом **to wish**. У цьому випадку Subjunctive II виражає бажану дію або стан, що суперечить дійсності.

Якщо дія підрядного речення відбувається одночасно з дією головного, в підрядному реченні вживається Present Subjunctive II, а якщо дія підрядного передує до головного, то в підрядному реченні вживається Past Subjunctive II:

I wish I **knew** where you are and what you are doing.

Мені хотілося б знати, де ти і що ти робиш зараз.

I wish I **were** only **joking**.

Добре було б, коли б я лише жартував.

I wish I **had not told** you about it.

Шкода, що я розповів вам про це.

We all wished that we **had stopped** there.

Ми всі жалкували, що не зупинилися там.

Subjunctive II вживається в підрядних реченнях, що приєднуються до головного речення сполучниками **as if, as though** *наче, ніби..*

Якщо дія підрядного речення одночасна з дією головного, то в підрядному реченні вживається Present Subjunctive II:

They spoke before her as if she **were** not there.

Вони розмовляли при ній, наче її там і не було.

You just go out as though you **were going** for a walk.

Ви просто виходьте, ніби йдете на прогулянку.

I felt as if I **were being sent** home.

У мене було таке відчуття, наче мене відсилають додому.

Якщо дія підрядного речення передує дії головного, то в підрядному реченні вживається Past Subjunctive II:

He looked as if he **had never seen** me before.

Здавалося, наче він мене ніколи не бачив раніше.

SUBJUNCTIVE I

Subjunctive I має тільки одну форму для всіх осіб однини і множини, яка у всіх дієсловах, у тому числі **to be i to have**, збігається з інфінітивом без частки **to**.

to go

I go

He (she, it) go

We go

You go

They go

to be

I be

He (she, it) be

We be

You be

They be

to have

I have

He (she, it) have

We have

You have

They have

У пасивному стані Subjunctive I має форму **be + Past Participle**: I (he, she, it, we, you, they) **be examined**.

Subjunctive I вживається для вираження необхідної, бажаної дії, яка може відбутись:

It is necessary that he go there at once.

Необхідно, щоб він негайно пішов туди.

Subjunctive I не має часових форм — та сама форма може вживатись відносно теперішнього, минулого і майбутнього часу:

He demands (demanded, will demand) that we **be attentive**.

Він вимагає (вимагав, вимагатиме), щоб ми були уважні.

THE SUPPOSITIONAL MOOD

Suppositional Mood утворюється з допоміжного дієслова **should** (у всіх особах) та інфінітива основного дієслова без частки **to**.

Suppositional Mood має дві часові форми: present і past.

Present Suppositional утворюється з допоміжного дієслова **should** та інфінітива основного дієслова:

I (he, she, it, we, you, they) **should work**.

Past Suppositional утворюється з допоміжного дієслова **should** та перфектної форми інфінітива основного дієслова:

I (he, she, it, we, you, they) **should have gone**.

ВЖИВАННЯ SUPPOSITIONAL MOOD I SUBJUNCTIVE I

Suppositional Mood вживається для вираження сумнівної, але необхідної, бажаної дії, що не суперечить дійсності і має відбутися згідно чийогось прохання, розпорядження, наказу і т.п.:

It is necessary that he **should** go there at once.

Необхідно, щоб він негайно поїхав туди.

I insist that you **should consult** a doctor.

Я наполягаю, щоб ви проконсультувалися у лікаря.

У цих значеннях вживається також Subjunctive I, але Suppositional Mood і Subjunctive I не однаково поширені в мові. В англійській мові Великобританії переважно вживається Suppositional Mood. Subjunctive I трапляється лише в мові офіційних документів (договорів, угод тощо), в науковій і технічній літературі, а також у поезії. В американському варіанті англійської мови Subjunctive I вживається частіше.

Suppositional Mood, як і Subjunctive I, вживається в підрядних підметових реченнях, які вводяться зворотом із займенником **it**: **it is necessary** *необхідно*; **it is important** *важливо*; **it is desirable** *бажано*; **It is ordered** *наказано*; **It is demanded** *вимагається*; **it is recommended** *рекомендується* та ін.:

It is necessary that he **should pay** us a visit.

Необхідно, щоб він відвідав нас.

It was extremely important that he **remain** at school.

Було надзвичайно важливо, щоб він залишився в школі.

It is necessary that the place **be** clean.

Необхідно, щоб місце було чистим.

Suppositional Mood, як і Subjunctive I, вживається в підрядних додаткових реченнях, якщо дієслово-присудок головного речення означає наказ, прохання, вимогу, пропозицію, пораду тощо: **to order** *наказувати*; **to suggest** *пропонувати*; **to propose** *пропонувати*; **to demand** *вимагати*; **to request** *просити*; **to advise** *радити*; **to recommend** *рекомендувати* та ін.:

He only **demand**ed that the man **should leave** the country at once.

Він лише вимагав, щоб цей чоловік негайно покинув країну.

Harris **propos**ed that we **should have** eggs for breakfast.

Гарріс запропонував взяти на сніданок яйця.

Toward evening he looked so badly that she **suggest**ed that he go to bed.

Надвечір він мав такий поганий вигляд, що вона порадила йому лягти в ліжку.

Suppositional Mood (звідка Subjunctive I) вживається в підрядних реченнях, які вводяться сполучником **lest** *щоб не*:

Mary dreaded lest he **should come in**.

Мері боялася, щоб він не ввійшов.

She closed the window lest the children **should catch cold**.

Вона зачинила вікно, щоб діти не застудилися.

Suppositional Mood вживається в підрядних умовних реченнях, що стосуються майбутнього часу, для підкреслення малої імовірності припущення:

If you **should meet** her somewhere, you might travel with her.

Якби ти випадково зустрів її де-небудь, ти міг би поїхати з нею.

УМОВНИЙ СПОСІБ

Conditional Sentences. Wishes

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

1. If ... for a walk, we will take the dog with us.

a) we will go   b) we go   c) we would go   d) we have go

2. When they ... the criminals, I shall get my car back.

a) catch   b) catches   c) will catch   d) shall catch

3. Will she be upset if she ... the news?

a) heard   b) is hearing   c) hears   d) had heard

4. If you boil the water for a long time, it ... disappear into the atmosphere.

a) would have   b) will have   c) would   d) will

5. Paul will ruin his jeans if he ... that tree.

a) climbs   b) will climb   c) climbed   d) climb

6. If... a stone into the sea it will sink.

a) you will throw   b) you would throw

- c) you throw   d) you threw
- 7.** If he drops out of college he ... to look for a job.
a) have   b) should have
c) will have   d) would have
- 8.** You will catch cold if you ... in rain.
a) go out   b) went out   c) gone out   d) would go out
- 9.** If you don't eat vegetables, you ... a balanced diet.
a) wouldn't have   b) shall have   c) shall not have   d) will not have
- 10.** If he ..., tell him I'm busy.
a) will call   b) call   c) called   d) calls
- 11.** Martin ... that if you look after your body it will look after you.
a) think   b) believes   c) believed   d) thought
- 12.** If I don't know the answer, I ... ask you.
a) shall   b) should   c) had   d) have
- 13.** You ... late for school if you don't leave now.
a) is   b) are being   c) are   d) will be
- 14.** If I had some scissors o I ... you them.
a) would lend   b) had lent
c) would have lent   d) lent
- 15.** Will these matches strike if we ... them up?
a) dried   b) dry   c) will dry   d) dries
- 16.** If she ... work harder at school, she will never get a good job.
a) do   b) isn't   c) don't   d) doesn't
- 17.** If I ... a computer, I would use the Internet.
a) had   b) have   c) has   d) has got
- 18.** She will have to change if her jeans ....
a) are   dirty   b) has been dirty   c) was dirty   d) is dirty
- 19.** I shall go to the baseball game if it ... tonight.
a) doesn't rain   b) don't rain   c) rains not   d) isn't rain
- 20.** I ... tell her anything if she calls.
a) would not   b) shall not   c) will have   d) doesn't
- 21.** If you ..., you will damage your lungs.
a) will smoke   b) smoke   c) smoked   d) would smoke
- 22.** If I have enough apples I ... an apple pie this afternoon.
a) will bake   b) would bake   c) could bake   d) bake
- 23.** We shall go to the Zoo if the weather ... nice tomorrow.
a) would be   b) will be   c) isn't   d) is
- 24.** If you eat too many sweets, ... gain weight.
a) you will   b) you would   c) you are   d) you have
- 25.** What will you do if your computer ... work?
a) won't   b) don't   c) doesn't   d) couldn't
- 26.** ...you go out with me on Saturday night if you finish the project?
a) Will   b) Shall   c) Would   d) Do
- 27.** ... some interesting information if you go to the library.
a) You will founded   b) You would founded

- c) You would find d) You will find
- 28.** If they ..., tell them I shall be back at 11.00.
a) phones b) would phone c) will phone d) phone
- 29.** Write your name and address on your bag in case you ... it.
a) will lose b) lose c) lost d) would
- 30.** I'll draw a map for you in case you ... find our house.
a) can't b) could c) can d) couldn't
- 31.** He is busy right now, but if he ..., he would help us.
a) is b) were c) weren't d) isn't
- 32.** If she ... married, she will probably move to France.
a) gets b) get c) got d) gotten
- 33.** If I ... they are honest, I would gladly lend them the money.
a) known b) knows c) know d) knew
- 34.** ... spend next year studying in Japan if I could speak Japanese.
a) I would b) I will c) I have d) I am
- 35.** Where would you go if someone ... you the chance to go on a virtual holiday?
a) gives b) give c) gave d) given
- 36.** If... more male teachers, teaching could become a better-paid profession.
a) there were b) there was c) there weren't d) there wasn't
- 37.** If I ... some wrapping paper at the shop, I shall buy some for you.
a) will find b) find c) shall find d) found
- 38.** I ... come if I knew someone is here.
a) has not b) will not c) have not d) would not
- 39.** They will tell you if they ... their mind.
a) will change b) change c) changed d) would change
- 40.** If you have enough time, ... your parents a letter, please.
a) you would write b) you have write c) you write d) write
- 41.** Water will freeze if the temperature ... 0°C.
a) reaches b) reach c) would reach d) will reach
- 42.** If anyone calls, please ... a message.
a) you take b) would take c) will take d) take
- 43.** Where shall I go if I ... to study German ?
a) would want b) wanted c) want d) should want
- 44.** If she ... at home, she will answer the phone.
a) was b) is c) were d) will be
- 45.** If Claire ... to work hard, she will pass the exam easily.
a) will continue b) continues c) continued d) would continue
- 46.** What are you going to wear to class if it... cold tomorrow?
a) is b) will be c) would be d) shall be
- 47.** ... you going to the mountains if it's cold tomorrow?
a) Should b) Would c) Will d) Are
- 48.** People ... to swim in the lake, if they clean it up.
a) have been able b) will be able c) would be able d) were able

- 49.** If she ... a year older, she could get a driver's license,
a) will be   b) is   c) were   d) would be
- 50.** Joanna may swim today if the sun ....
a) come out   b) comes out   c) came out   d) will come out
- 51.** What will you call the baby if it... a girl?
a) will be   b) is   c) would be   d) was
- 52.** If the dog keeps barking, ... let it out.
a) I shall   b) I would   c) I have   d) I am
- 53.** If you take my advice, your troubles ... over.
a) shall be   b) would be   c) will be   d) shall have been
- 54.** If Kitty ... taller, she would reach the cupboard.
a) would be   b) should be   c) is   d) were
- 55.** You will get into trouble if you ... pay your taxes.
a) wouldn't   b) will not   c) don't   d) have not
- 56.** ... I have a garage if I move to that apartment?
a) Will   b) Would   c) Should   d) Do
- 57.** Father will be furious if he ever... out about it.
a) find   b) finds   c) will find   d) would find
- 58.** If he mows our lawn, ... have to give him money.
a) we would   b) we are   c) we should   d) we shall
- 59.** He would stay longer if he ... time.
a) has   b) had had   c) has had   d) had
- 60.** ... he create jobs if he becomes the president of the company?
a) Would   b) Will   c) Should   d) Does
- 61.** If I ... the question, I would be able to answer it.
a) would understand   b) will understand
c) understood   d) had understood
- 62.** If we ... our tickets, they wouldn't let us in.
a) have forgotten   b) will forget   c) would forget   d) forgot
- 63.** We shall go skiing in the mountains if it ... .
a) snowed   b) will snow   c) snows   d) would snow
- 64.** Perhaps I ... there too if you moved over a little.
a) could sit   b) can sit   c) can't sit   d) am able
- 65.** If he ... at night, his telephone bill won't be so high.
a) called   b) will call   c) call   d) calls
- 66.** If you eat so many sweets, you ... stomach-ache.
a) would get   b) have get   c) will get   d) would gotten
- 67.** ... phone you if she arrives earlier than planned.
a) She will   b) She has   c) She would   d) She have
- 68.** You can see the boss if he ... too busy.
a) is not   b) was not   c) were not   d) will not
- 69.** We would go by plane if it... cheaper.
a) would be   b) will be   c) is   d) were
- 70.** The table will fall if you ... on it.
a) stand   b) stood   c) standing   d) were standing

- 71.** Will you teach me to dance the tango if I ... you learn English?
a) helped   b) help   c) will help   d) would help
- 72.** ... I were you, I should never agree to do it.
a) In case   b) Unless"   c) When   d) If
- 73.** If he ... the exam he can do it again.
a) failed   b) fail   c) fails   d) will fail
- 74.** If... fire, the alarm will ring.
a) there is   b) there will be   c) there are   d) there was
- 75.** I shall be surprised if Martin and Julia... .
a) married   b) will get married
c) get married   d) got married
- 76.** If you are late this evening, I ... wait for you.
a) have not   b) would not   c) should not   d) shall not
- 77.** What will happen if my parachute ... ?
a) don't open   b) doesn't open   c) won't open   d) will not open
- 78.** This room would be nicer if ... some nice pictures on the wall.
a) there are   b) there were   c) are there   d) were there
- 79.** Life ... boring if every day were the same.
a) will be   b) should be   c) would be   d) will have been
- 80.** If you ... blue and yellow, you will get green.
a) mix   b) mixes   c) mixed   d) would mix
- 81.** We ... all our friends to stay if we had a bigger house.
a) had invite   b) need invite   c) must invited   d) could invite
- 82.** If you ... this job, are you going to take it?
a) offered   b) are offered   c) offer   d) have offered
- 83.** If I ... anywhere in the world, I should go to Antarctica.
a) would have gone   b) will go
c) had gone   d) could go
- 84.** I would not be happy if I ... any friends.
a) had   b) hadn't had   c) didn't have   d) wouldn't have
- 85.** If I ... an accident in the street, I would call the police.
a) had seen   b) seen   c) see   d) saw
- 86.** The world would be a better place if there ... no guns.
a) was   b) were   c) weren't   d) wasn't
- 87.** We shall have to go without John if he ... arrive soon,
a) don't   b) didn't   c) doesn't   d) won't
- 88.** If it gets too hot inside, ... the conditioning.
a) turned on   b) turn on   c) turned   d) had turned
- 89.** I am not tired enough to go to bed yet. I wouldn't sleep if I... to bed now.
a) would go   b) had gone
c) would have gone   d) went
- 90.** If you put water in the freezer, ... become ice.
a) it is   b) it has   c) it was   d) it will
- 91.** I must hurry. My friend will be annoyed if... not on time.
a) I shall   b) I have   c) I would   d) I am

- 92.** If the phone ..., can you answer it?
a) rang b) rings c) ring d) rung
- 93.** What... you do if you don't find where to live?
a) could b) should c) would d) will
- 94.** Who would you phone if you ... in trouble?
a) will be b) are c) were d) would be
- 95.** You ... come to the party if you don't want to.
a) mustn't b) wouldn't c) needn't d) hadn't
- 96.** I shall have a word with Jack if he ... at home.
a) will be b) would be c) were d) is
- 97.** If... the bus this afternoon, she will get a taxi instead.
a) she miss b) she misses c) she will miss d) she would miss
- 98.** If it rains, the roads ... slippery.
a) would get b) could get c) must get d) will get
- 99.** When he ... this job, he will be able to buy his own flat.
a) get b) gets c) will get d) would
- 100.** How much will he earn if he ... a job?
a) get b) gets c) got d) gotten

Level 2

- 1.** People would go out more if... no television.
a) there were b) there wasn't c) there is d) there isn't
- 2.** If I ... my job properly, I wouldn't be a manager.
a) hadn't done b) didn't do c) wouldn't do d) shouldn't do
- 3.** ... I were you, I would always wear a helmet on a bike.
a) When b) Whether c) Unless d) If
- 4.** If we ... faster, we would catch up with the first car.
a) drive b) driven c) drove d) driving
- 5.** If you could be someone else, who ... like to be ?
a) would you b) you would c) should you d) you should
- 6.** If I didn't read newspapers, I ... what is happening in the world.
a) wouldn't have known b) didn't know
c) hadn't known d) wouldn't know
- 7.** They would stay at home if they ... the guests to come .
a) had expected b) expected c) would expect d) expect
- 8.** If you didn't go to bed so late every night, you ... all the time.
a) wouldn't tired b) shouldn't tired
c) would be tired d) wouldn't be tired
- 9.** If we don't protect wildlife now, ... nothing left for further generations.
a) there will be b) there won't be c) there isn't d) there wasn't
- 10.** If I... another job, I would take it immediately.
a) am offered b) are offered c) will be offered d) were offered
- 11.** ... you sing before breakfast, you will cry before night.

- a) Unless   b) If only   c) If   d) When
- 12.** If you ... after two hares, you will catch neither.
a) run   b) ran   c) rung   d) rang
- 13.** If the sky ..., we shall catch larks.
a) fell   b) falls   c) felt   d) fallen
- 14.** If he wants, he ... your example.
a) follow   b) will follow   c) follows   d) followed
- d) would be d) he would have d) would be d) You are
- 15.** If he isn't careful, he ....
a) will fallen   b) will be fallen   c) will fall   d) would fall
- 16.** If you cannot bite, never... your teeth.
a) show   b) showed   c) shown   d) you show
- 17.** I must have the doctor handy, in case my baby ... worse.
a) feel   b) feels   c) felt   d) fell
- 18.** If I asked Helen, she ... probably give you a lift.
a) would   b) will   c) should   d) must
- 19.** Who would you ask, if you ... how to do it?
a) hadn't known   b) wouldn't know
c) didn't know   d) shouldn't know
- 20.** What would you do, supposing your car ... now.
a) stolen   b) was stolen   c) had been stolen   d) had been stole
- 21.** If you ... her now, you would hardly recognize her.
a) have seen   b) see   c) had seen   d) saw
- 22.** If you took more exercise you might... a bit of weight.
a) lose   b) loose   c) lost   d) have lost
- 23.** I ... be able to visit Jim first thing in the morning if I stay in Manchester over night.
a) shall   b) would   c) have   d) am
- 24.** ... you get much fatter, your jeans will be too small for you.
a) whether   b) if   c) even if   d) unless
- 25.** If she ... a healthy diet, she wouldn't be fit
a) hadn't follow   b) hadn't been followed
c) didn't follow   d) wouldn't follow
- 26.** We would go to the safari park if Mary ...
afraid of lions.
a) weren't   b) hadn't been   c) isn't   d) hasn't been
- 27.** If she weren't fit, she ... to practise in the rink.
a) wouldn't able   b) shouldn't able
c) shouldn't be able   d) wouldn't be able
- 28.** Helen wouldn't have to stay in bed today if she ... the flu.
a) didn't have   b) hadn't get   c) hasn't got   d) hasn't get
- 29.** Those wires look a bit dangerous, I ... them if I were you.
a) didn't touch   b) wouldn't touch
c) wouldn't have touched   d) shouldn't have touched

- 155

- a) lost   b) lose   c) has lost   d) have lost
- 52.** It's always the same! ... I decide to leave the office early, my boss calls me after I have left.
- a) Whether   b) Unless   c) If   d) Even though
- 53.** If they ... weight during the illness, they will soon regain it afterwards.
- a) lose   b) lost   c) will lose   d) has lost
- 54.** I wouldn't accept the job, even if they ... it to me.
- a) offer   b) offered   c) had offered   d) have offered
- 55.** If he ... the windows, he will want his money.
- a) has done   b) have done   c) did   d) had done
- 56.** What would you do if.... an earthquake ?
- a) there has been   b) there's   c) there is   d) there were
- 57.** If he ... that smoking is dangerous, he wouldn't smoke now.
- a) realized   b) had realized   c) would realize   d) has realized
- 58.** He said that if he didn't start taking regular exercises, ... in danger of be coming ill.
- a) he would be   b) he will be   c) he had been   d) he will been
- 59.** If I make some coffee, ... the cake ?
- a) cut   b) do you cut   c) have you cut   d) will you cut
- 60.** If we ... even a small amount of money, they would appreciate it greatly.
- a) gave   b) give   c) will give   d) had given
- 61.** If the light ... , the battery is OK.
- a) come on   b) comes on   c) came on   d) had come on
- 62.** If you were on a desert island, what... like to have with you ?
- a) you would   b) would you   c) have you   d) you could
- 63.** If you ... here, where would you like to be ?
- a) weren't   b) aren't   c) have been   d) had been
- 64.** If you ... English, which language would you study?
- a) weren't studying   b) weren't study
c) were studying   d) wasn't study
- 65.** If you ... a new first name, what would you choose?
- a) must have   b) could have   c) have had   d) has had
- 66.** If you could have any car, which kind ... have?
- a) would you   b) you would   c) have you   d) you could
- 67.** If you ... eat anything you wanted tonight, what would you eat?
- a) can   b) will   c) must   d) could
- 68.** If you want to make a good impression, ... to smile and make eye contact.
- a) you remember   b) remember you   c) remember   d) must remember
- 69.** ... risk going there alone if they asked you?
- a) Would you   b) You would   c) Can you   d) Will you
- 70.** If we had higher salaries, we ... better teachers.
- a) could have   b) can have   c) must have   d) have
- 71.** Her grandfather is no longer alive, but if he were I'm sure he ... of her.
- a) would be proud   b) must be proud of
c) will be proud   d) shall be proud

- 72.** Bill has such a bad memory that he would lose his head if it ... to his body.
 a) had been attached   b) weren't attached
 c) isn't attached   d) aren't attached
- 73.** I wouldn't ride the bike even if you ... .
 a) ask   b) asks   c) asked   d) had asked
- 74.** What would you be doing right now if you ... in class?
 a) are not   b) were not   c) have been   d) had been
- 75.** ... appreciate it very much if they gave me chance to study.
 a) I would   b) I will   c) I had   d) I have
- 76.** If we ... the production of our goods, we could have more money.
 a) increase   b) increased   c) would increase   d) should increase
- 77.** If we had a better car, we ... more.
 a) will have driven   b) will drive
 c) would drive   d) would have driven
- 78.** If people ... less we would have less pollution.
 a) drove   b) drive   c) driven   d) had driven
- 79.** If we attracted more businesses to the state we ... more jobs .
 a) would have   b) will have   c) must have   d) can have
- 80.** If we ... more businesses to the state, we would have less unemployment.
 a) attract   b) attracted   c) had attracted   d) have attracted
- 81.** If I were President, ... spend more money on teachers' salaries.
 a) I would   b) I shall   c) I have   d) I'm
- 82.** ... you had eaten breakfast, you wouldn't be hungry now.
 a) In case   b) If   c) Even if   d) Unless
- 83.** If you had looked at the map, you ... lost now.
 a) wouldn't be   b) shouldn't be   c) can't be   d) mustn't be
- 84.** If Roger... his bike out in the rain, it wouldn't be rusty now.
 a) hadn't left   b) leave   c) leaves   d) have left
- 85.** If she had paid her rent last month, she ... to move out of her flat now.
 a) musn't have   b) wouldn't have   c) will not have   d) shall not have
- 86.** If you ... an expensive car last week, you would have more money now. a)
 haven't bought   b) buy   c) hadn't bought   d) bought
- 87.** I wouldn't enjoy going to discos if I ... like dancing.
 a) didn't   b) don't   c) couldn't   d) wasn't able
- 88.** If the building were too big, nobody ... ever buy it.
 a) wouldn't   b) would   c) should   d) shouldn't
- 89.** If the minister ... reelected, he will still control foreign policy.
 a) is   b) was   c) were   d) has
- 90.** If the building weren't in a perfect condition, it ... impossible to use it for modern offices.
 a) will be   b) must be   c) would be   d) should be
- 91.** If she had set the alarm, she wouldn't ....
 a) have overslept   b) have oversleep   c) has overslept   d) overslept
- 92.** If the blouse ... this skirt, I should buy it.
 a) match   b) matched   c) matches   d) would match

- 93.** He ... unemployed now if he didn't want a higher salary.
a) wouldn't be b) will not be c) will be d) couldn't be
- 94.** If you could keep a secret I ... tell you everything in details.
a) must b) will c) would d) shall
- 95.** He wouldn't hire a taxi if the station ... very far from the hotel.
a) had been b) have been c) isn't d) weren't
- 96.** ... your bicycle if I had a screwdriver of the proper size.
a) I shall fix b) I would fix c) I have fix d) I fix
- 97.** Sally ... the phone if she were in her office right now.
a) would answer b) will answer c) must answer d) should answer
- 98.** I wouldn't be a student in this class if English ... my native language.
a) were b) is c) has been d) had been
- 99.** If I were a bird, I ... want to live my whole life in a cage.
a) would not b) will not c) shall not d) have not
- 100.** If I ... you, I should see this film.
a) am b) would be c) will be d) were

Level 3*

- 1.** My lawyer is suggesting that I ... the property.
a) have sold b) sell
- 2.** It is required that all employees ... to a medical examination.
a) submit b) would submit
- 3.** You ... better not borrow any more money; you won't be able to pay it back.
a) would b) had
- 4.** If my husband ... to the bank yesterday, we ... some money now.
a) went, could have b) had gone, would have
- 5.** His life can be saved if help ... soon.
a) arrives b) will arrive
- 6.** If Clara ... fewer sweets, she ... get slimmer.
a) ate, might b) eats, would
- 7.** I didn't enjoy the performance last night. I would rather we ... to the disco.
a) would go b) had gone
- 8.** If all stories ... true, Dr. Heidegger's study must have been a very curious place.
a) were b) are
- 9.** If we ... the tax on time, we ... liable for any further payment.
a) pay, won't be b) will pay, wouldn't be
- 10.** «I wish you ... less noise when you come in.» - «It's not my fault. In door squeaks when you open it.»
a) had made b) would make
- 11.** Write down all these words lest you ... them.
a) forgot b) should forget
- 12.** If we ... our workers better, we ... a popular employer.

- a) would pay, became b) pay, will become
13. If you ... working, there ... no protection for your family.
- a) stopped, would be b) have stopped, won't be
14. If we ... our workers better, they wouldn't have left the company.
- a) paid b) had paid
15. If I were you I ... invest all your money in stocks.
- a) would not b) will not
16. The water is very cold today. If you bathed in it you ... ill for days.
- a) will have been b) would be
17. We ... trading so long as we ... goods to sell.
- a) will continue, have b) would continue, would have
18. When I ... a moment I open my memories of you as if I ...
- a) got reading b) get, were reading
19. If he ... do a job by the day required, he took it. If not, he told the truth and turned it down.
- a) could b) can
20. If you needed some money, I ... lend you a sum.
- a) will b) would
21. And after all the weather was ideal. They could not have had a more perfect day for a garden party if they ... it.
- a) order b) ordered c) had ordered
22. « ... correct if I ... that each time a representative voted, he'd get a stipend? » asked the girl.
- a) Would I be, presumed b) Will I be, have presumed
c) Would I have been, had presumed
23. But I know Jimmy ... me here if he ... alive, for he always was the truest, staunchest old chap in the world.
- a) would meet, will be b) will meet, is c) shall, was
24. If there ... high demand overseas we ... the Export Sales team.
- a) will be, would increase b) would be, increased c) were, would increase
25. Provided that we ... substitute a holiday of similar quality, there ... no entitlement to compensation.
- a) could, will be b) can, will be c) can, would be
26. No holiday booking ... accepted unless it ... accompanied by the necessary deposit.
- a) will be, is b) would be, would be c) shall be, was
27. You ... to compensation on condition that you ... our office not later than seven days after notification of the proposed changes.
- a) are only entitled, will contact b) will only be entitled, contact
c) would be only entitled, had contacted
28. We ... faulty goods, provided that the customer ... them in an unused condition together with proof of purchase.
- a) shall replace, will return b) replaced, would return c) will replace, returns
29. We ... our prices ... us.
- a) have reconsidered, you asked b) will reconsider, will you ask

- c) would have reconsidered, had you asked
- 30.** If the policyholder ... to extend the policy, he ... the company before the policy expiry date.
- a) will wish, must have notified b) would wish, must have notified
- c) wishes, must notify
- 31.** If ... to my colleague yesterday, I ... everything.
- a) spoke, would learn b) had spoken, would have learned c) speak, will learn
- 32.** If the policyholder subsequently ... to renew the policy, the company ... to charge an introductory fee.
- a) decided, would be entitled b) had decided, would entitle
- c) would decide, could be entitled
- 33.** You ... a mistake unless you ... the instructions carefully.
- a) might have made, would follow b) may make, follow
- c) might make, didn't follow
- 34.** What... if the princess ... that necklace? Who knows?
- a) will happen, didn't lose b) would happen, has not lost
- c) would have happened, had not lost
- 35.** I'd rather you ... your things everywhere round the flat. I can't hear it.
- a) didn't leave b) wouldn't leave c) hadn't have been leaving
- 36.** There ... anything worth buying if we ... there soon. If only no MHE ... that chest of drawers they advertised.
- a) wouldn't be, hadn't got, will buy b) isn't, haven't got, bought
- c) won't be, don't get, buys
- 37.** If I ... a nickel for all the times we've done things because of your male intuition, I ... a rich woman.
- a) had, would be b) had had, would have been c) have, will be
- 38.** ... what would happen, I... this experiment.
- a) I knew, will never have authorized
- b) Had I known, would never have authorized
- c) Have I known, would never authorize
- 39.** If she ... her seat belt, she could have been badly injured.
- a) hadn't been wearing b) hadn't wear c) doesn't wear
- 40.** If my younger sister ... less shy, she ... progress more rapidly.
- a) had been, would have made b) has been, will make c) were, would make
- 41.** The doctor suggests that my grandfather ... three times a week.
- a) will exercise b) exercise c) exercised d) would exercise
- 42.** If you ... your own children, I'm sure you ... what I'm going to ask of you now.
- a) will have, would excuse b) would have, would excuse
- c) has, would have excused d) had, would excuse
- 43.** If Olivia ... his letter, they probably ... all those years and neither of them would be lonely now.
- a) would answer, would have married
- b) had answered, would have been married c) answered, will marry
- d) had answered, would marry

44. It was as if a sudden glow of cheerful sunshine ... all their faces at once.
a) would have brightened **b)** will have brightened **c)** has brightened
d) had brightened
45. People are afraid that if we ... to the metric system, our whole life ...
a) will convert, will change **b)** will convert, will have change
c) convert, will change **d)** convert, change
46. If the dinner ... another minute, the steak ... as tough as leather.
a) waits, will be **b)** wait, is **c)** wait, will be **d)** has waited, is
47. You ... pay interest if you ... the bill within sixty days.
a) will have to, hadn't settled **b)** have to, won't have settled
c) would have to, didn't settle **d)** shall have to, wouldn't have settled
48. If they ... reschedule the debt, they ... bankrupt.
a) hadn't been able to, would have gone **b)** won't be able to, will have gone
c) wouldn't be able to, would go **d)** couldn't, shall have gone
49. Andrew said that if I ... before the Titian it ... wonderful publicity for the exhibition.
a) am posing, will have been **b)** posed, would be **c)** had posed, will be
d) would have posed, would have been
50. «But I have reasons to suppose that this opinion ... very much more frank and valuable if he ... that we are alone,» he said.
a) will be, will imagine **b)** would have been, has imagined
c) would be, had imagined **d)** would be, imagines
51. The balance ... at any time provided it... not later than eight weeks before departure.
a) may pay, is **b)** may be paid, is **c)** might be paid, will be
d) might have been paid, would be
52. If the sales ... poor, we ... the distribution network.
a) were, will change **b)** have been, will have changed
c) had been, would have changed **d)** had been being, would change
53. «Shall I continue to ignore your acid little rejoinders, Suzie, or ... happier if I ... in and indulged your desire to have a blazing row over nothing?» he asked.
a) would you have been, had given **b)** will you be, had been giving
c) will you have been, give **d)** would you be, gave
54. ... you'd get so upset, she never ... leaving.
a) Would have she known, had suggested
b) Has she known, will have suggested
c) Had she known, would have suggested
d) Known she, would suggest
55. The Palestinian leader is demanding that the Israeli government ... its troops.
a) withdraw **b)** would withdraw **c)** had withdrawn **d)** withdrew
56. The boy ... my age if such an unbelievable thing ... to him. He had been killed in a fight.
a) would have been, wouldn't have happened

- b)** will have been, had not happened
  - c)** will be, didn't have happened
  - d)** would have been, had not happened
- 57.** If the policyholder ... the company before the expiry date, the company ... to terminate the agreement.
- a)** does not contact, shall be entitled
  - b)** didn't contact, will be entitled
  - c)** wouldn't contact, would have entitled
  - d)** wouldn't contact, would have been entitled
- 58.** They ... the train if they ... their house earlier.
- a)** wouldn't have been missing, left
  - b)** won't have missed, leave
  - c)** wouldn't miss, would have left
  - d)** wouldn't have missed, had left
- 59.** If Tom ... a taxi, he ... stuck in traffic.
- a)** would take, might not get
  - b)** had taken, might not have got
  - c)** will take, may not get
  - d)** had been taken, might not get
- 60.** Mary wishes that she ... off her relationship with her mother-in-law.
- a)** hasn't broken
  - b)** hadn't broken
  - c)** wouldn't broken
  - d)** didn't break

Частина 3

НЕОСОБОВІ ФОРМИ ДІЄСЛОВА (NON-FINITE FORMS OF THE VERB)

Форми дієслова, які вживаються в ролі присудка речення, називаються особовими (предикативними) формами (Finite Forms of the Verb). В англійській мові (як і в українській) є також неособові (непредикативні форми дієслова (Non-Finite Forms of the Verb), тобто такі, що не вживаються в ролі присудка, але можуть входити до його складу. Це інфінітив (the Infinitive), герундій (the Gerund) і дієприкметник (the Participle).

Неособові форми дієслова не мають граматичних ознак особи, числа і способу, не виражають часу до (теперішнього, минулого чи майбутнього), а лише вказують на співвіднесеність у часі, тобто чи є виражена ними дія одночасною з дією присудка, чи передуює їй.

ІНФІНІТИВ (THE INFINITIVE)

Інфінітив — це неособова форма дієслова, яка тільки називає дію і відповідає на запитання що робити?, що зробити?, **to write** *писати*, **to answer** *відповісти*..

В англійській мові інфінітив має одну просту і п'ять складних форм. Інфінітив перехідних дієслів має форми часу й стану, а неперехідних — тільки часу (див. таблицю):

Форми інфінітива	Active	Passive
<i>Indefinite</i>	to write, to come	to be written
<i>Continuous</i>	to be writing, to be coming	—
<i>Perfect</i>	to have written, to have come	to have been written
<i>Perfect Continuous</i>	to have been writing, to have been coming	—

Якщо дієслово не вживається в пасивному стані або в формі Continuous, то кількість форм інфінітива відповідно менша.

Ознакою інфінітива в англійській мові є частка **to**, але в багатьох випадках інфінітив вживається без частки **to**. Частка **not** перед інфінітивом вказує на заперечну форму.

Значення і вживання форм інфінітива

Інфінітив у формі Indefinite вживається:

1. Якщо дія, яку він виражає, одночасна з дією, вираженою дієсловом-присудком речення:

I am sorry **to hear** it.

Мені прикро чути це.

He was glad **to see** them.

Він був радий бачити їх.

It will be very interesting **to read** these books.

Буде дуже цікаво прочитати ці книжки.

2. З дієсловами, що виражають намір, надію, бажання і т. ін. Indefinite Infinitive означає дію, майбутню по відношенню до дії, вираженої дієсловом-присудком:

I hope **to see** you on Monday.

Я сподіваюсь побачитися з вами в понеділок.

I want **to make** a report. Я хочу зробити доповідь.

He decided **to go** alone. Він вирішив іти сам.

3. З модальними дієсловами Indefinite Infinitive часто виражає майбутню дію:

They may **come** tomorrow. Може, вони прийдуть завтра.

You should **see** a doctor. Тобі слід звернутися до лікаря.

Continuous Infinitive виражає тривалу дію, що відбувається одночасно з дією, вираженою дієсловом-присудком:

It was pleasant **to be driving** a car again.

Приємно було знову вести автомобіль.

The woman seemed **to be listening**. Здавалося, що жінка слухає.

Perfect Infinitive виражає дію, що передує дії, вираженій дієсловом-присудком.

I was pleased **to have** done something. Я була задоволена, що я де-що зробила.

З модальними дієсловами **should, ought, could, might** у стверджувальній формі, а також після **was/were** в модальному значенні Perfect Infinitive показує, що дія не відбулася:

He should **have stayed** at home.

Йому слід було залишитися вдома (*але він не залишився*).

I ought **to have left** here at half past three.

Мені треба було піти звідси о пів на четверту (*але я не пішов*).

You could **have given** me the message the minute I came in.

Ви могли дати мені записку в ту ж хвилину, коли я увійшов (*але не дали*).

He was **to have done** it. Він мав зробити це (*але не зробив*).

Таке саме значення має Perfect Infinitive після минулого часу дієслів **to expect** *сподіватися, чекати*; **to hope** *надіятися*; **to intend** *мати намір* та ін.:

I hoped **to have found** him at home.

Я сподівався застати його вдома (*але не застав*).

Perfect Continuous Infinitive виражає тривалу дію, що відбувалася протягом певного часу перед дією, вираженою дієсловом-присудком:

I am happy **to have been living** in Kyiv for 25 years.

Я щасливий, що 35 років живу в Києві.

Інфінітив вживається в активному стані, якщо іменник або займенник, до якого він відноситься, означає суб'єкт дії, вираженої інфінітивом:

But **they** don't want to **play** with me. Але вони не хочуть гратися зі мною.

Інфінітив вживається в пасивному стані, якщо іменник або займенник, до якого він відноситься, означає об'єкт дії, вираженої інфінітивом:

She didn't want **to be found**. Вона не хотіла, щоб її знайшли.

ОБ'ЄКТНИЙ ІНФІНІТИВНИЙ КОМПЛЕКС (THE OBJECTIVE INFINITIVE COMPLEX)

Комплекс, що має у своєму складі інфінітив, який вживається в функції додатка (object), називається об'єктним інфінітивним комплексом (Objective Infinitive Complex).

Першою частиною цього комплексу може бути не тільки іменник, а й особовий займенник в об'єктному відмінку:

I like **Helen to sing**.

I like **her to sing**. Мені подобається, як вона співає.

Отже, об'єктний інфінітивний комплекс складається з двох частин. Перша частина комплексу - іменник у загальному відмінку або особовий займенник в об'єктному відмінку. Друга частина комплексу - інфінітив, що виражає дію, яку виконує або якої зазнає особа або предмет, позначений іменником чи займенником, що стоїть перед інфінітивом.

На українську мову об'єктний інфінітивний комплекс перекладається здебільшого підрядним додатковим реченням. Перша частина комплексу - іменник чи займенник - відповідає підмету підрядного речення, а друга частина - інфінітив - присудку.

Об'єктний інфінітивний комплекс вживається не після будь-якого дієслова, а лише після певних груп дієслів.

Об'єктний інфінітивний комплекс вживається після дієслів, що виражають сприймання за допомогою органів чуття: **to see** *бачити*; **to hear** *чути*; **to feel** *почувати*; **to watch, to observe** спостерігати; **to notice** *помічати*. Після цих дієслів інфінітив у об'єктному інфінітивному комплексі вживається без частки **to**:

She saw **Mary cry**. Вона побачила, що мері плаче.

Suddenly I heard **her call** my name. Раптом я почув, що вона назвала моє ім'я.

They all watched **him walk** up the hill. Вони всі спостерігали, як він сховався на пагорб.

Об'єктний інфінітивний комплекс вживається після дієслів, що виражають бажання, намір, почуття: **to want** *хотіти*; **to wish, to desire** *бажати*; **to like** *любити, подобатися*; **to dislike** *не любити, не подобатися*; **to hate** *ненавидіти*; **to intend** *мати намір*; **should/would like** *хотів би* та ін.:

She wanted **them to read** that book.

Вона хотіла, щоб вони прочитали цю книжку.

He intended **me to go** with him to the theatre.

Він хотів, щоб я пішов з ним до театру.

Об'єктний інфінітивний комплекс вживається після дієслів, що виражають думку (погляд), припущення, сподівання: **to consider**, **to believe** *вважати*; **to think** *думати*; **to find** *знаходити*; **to know** *знати*; **to expect** *сподіватися*; **to suppose** *припускати* та ін. Після дієслів цієї групи (крім **to expect**) найчастіше вживається інфінітив дієслова **to be**:

We consider **him to be** the best pupil of our school.

Ми вважаємо його найкращим учнем нашої школи.

He expected **her to return**. Він сподівався, що вона повернеться.

Об'єктний інфінітивний комплекс вживається після дієслів, що виражають наказ, прохання, дозвіл, пораду, примус: **to order** *наказувати*; **to ask**, **to request** *просити*; **to allow**, **to permit** *дозволяти*, **to advise**, **to recommend** *радити*, *рекомендувати*; **to cause**, **to force**, **to make** *примушувати*; **to let** *веліти*, *дозволяти*. Після дієслів **to make** і **to let** інфінітив вживається без частки **to**:

We made **George work**. Ми примусили Джорджа працювати.

Nick's father ordered **some water to be put** on the stove.

Батько Ніка наказав поставити води на плитку.

The teacher allowed **us to use** dictionaries.

Учитель дозволив нам користуватися словниками.

СУБ'ЄКТНИЙ ІНФІНІТИВНИЙ КОМПЛЕКС (THE SUBJECTIVE INFINITIVE COMPLEX)

Якщо речення We saw **him run** to the train (*Ми бачили, як він біг до поїзда*), до складу якого входить об'єктний інфінітивний комплекс, перетворити на пасивне — **He was seen to run** to the train (*Бачили, як він біг до поїзда*), то інфінітив **to run** виражатиме дію, яку виконує особа, позначена займенником **he**. Отже, **he** і **to run** утворюють синтаксичний комплекс. Цей комплекс має функцію складного підмета, тому що присудок речення **was seen** відноситься не лише до займенника **he**, а до всього комплексу **he... to run** (*як він біг*). Через те, що до складу комплексу входить інфінітив, а весь комплекс виконує роль підмета речення (subject), він називається суб'єктним інфінітивним комплексом (Subjective Infinitive Complex).

Першою частиною суб'єктного інфінітивного комплексу може бути займенник і іменник у загальному відмінку.

The boy was seen **to run** there. Бачили, як хлопець біг туди.

Отже, суб'єктний інфінітивний комплекс складається з двох частин. Перша частина комплексу — іменник у загальному відмінку або особовий займенник у називному відмінку. Друга частина комплексу — інфінітив, що виражає дію,

яку виконує або якої зазнає особа або предмет, позначений іменником або займенником.

Особливстю суб'єктного інфінітивного комплексу є те, що перша і друга його частини відокремлені одна від одної присудком речення (в наведеному прикладі *was seen*).

Суб'єктний інфінітивний комплекс вживається з певними групами дієслів.

Суб'єктний інфінітивний комплекс вживається з дієсловами **to say** *говорити* і **to report** *повідомляти* у пасивному стані:

He is said to write a new novel. Кажуть, що він пише новий роман.

The delegation is reported to have arrived in Geneva.

Повідомляють, що делегація прибула до Женеви.

This text-book is said to be printed in Lviv.

Кажуть, що цей підручник друкується у Львові.

Суб'єктний інфінітивний комплекс вживається з дієсловами (в пасивному стані), що означають думку (погляд), припущення, сподівання: **to think** *думати*; **to know** *знати*, **to consider** *вважати*, **to believe** *вважати*, **to suppose** *припускати*, **to expect** *сподіватися* та ін.:

The meeting is expected to begin this morning.

Сподіваються, що збори почнуться сьогодні вранці.

I was supposed to meet him. Передбачалося, що я зустріну його.

He was thought to have gone. Думали, що він пішов.

Суб'єктний інфінітивний комплекс вживається з дієсловами (в пасивному стані), що виражають сприймання за допомогою органів чуттів — **to see**, **to hear**, **to feel**, **to notice**, **to observe**, **to watch**:

Birds were heard to sing in the garden.

Було чути, як співають пташки у саду.

He was seen to enter the house. Бачили, як він входив у будинок.

Суб'єктний інфінітивний комплекс вживається з дієсловами (в пасивному стані), що виражають наказ, прохання, дозвіл, примус: **to order** *наказувати*; **to ask**, **to request** *просити*, **to allow**, **to permit** *дозволяти*; **to make**, **to cause**, **to force** *примушувати*:

They were ordered to leave the hall. Їм наказали залишити зал.

He was made to put on his coat. Його примусили надягнути пальто.

Суб'єктний інфінітивний комплекс вживається з дієсловами **to seem**, **to appear** *здаватися*; **to happen**, **to chance** *траплятися*; **to turn out**, **to prove** *виявлятися*:

He seemed to be thinking about something.

Здавалося, що він про щось думає.

She seemed not to listen to him. Здавалося, що вона не слухає його.

She didn't seem to have heard what I said.

Здавалося, що вона не чула, що я сказав.

Her mother had chanced **to look** into her room.

Мати випадково заглянула в її кімнату.

Суб'єктний інфінітивний комплекс вживається з словосполученнями **to be sure, to be certain, to be likely, to be unlikely**:

We are not likely to meet often.

Навряд, чи нам доведеться часто зустрічатися.

He is certain to be sleeping. Він, напевно, зараз спить.

We are sure to learn of it. Ми, напевно, дізнаємося про це.

ВЖИВАННЯ ІНФІНІТИВНОЇ ЧАСТКИ **TO**

Інфінітив, як правило, вживається з часткою **to**, яка є його граматичною ознакою.

Якщо в реченні є два інфінітиви, з'єднані сполучником **and** або **or**, то частка **to** вживається лише перед першим інфінітивом:

Your mother wants you **to come** and see her. Ваша мати хоче, щоб ви провідали її.

У кінці речення частка **to** тоді вживається без інфінітива, якщо інфінітив зрозумілий з контексту:

Why didn't you come? You promised **to**.

Чому ви не прийшли? Ви ж обіцяли.

Інфінітив вживається без **to** після модальних дієслів **can, may, must, shall, should, will, would**, часто після **need i dare**:

May **I ask** you? Можна запитати вас?

You shouldn't **have come**. Вам не треба було приходити.

How dare you **ask** me? Як ви смієте запитувати мене?

Після модальних дієслів **ought, to have, to be** інфінітив основного дієслова вживається з часткою **to**:

You ought **to wash**. Тобі треба вмитися.

I had **to send** him money. Я мусив послати йому гроші.

We are **to see** her tonight. Ми маємо побачитися з нею сьогодні ввечері.

Інфінітив вживається без частки **to** після виразів **had better, would sooner, would rather** *краще б*:

You **had better** go back to your sisters. Ви б краще повернулися до своїх сестер.

I would sooner come with you. Я краще піду з вами.

I'd rather not talk about these things. Мені краще не говорити про це.

Інфінітив вживається без частки **to** в об'єктному інфінітивному комплексі після дієслів, що виражають сприймання за допомогою органів чуттів, і дієслів **to make** *примушувати* і **to let** *веліти, дозволяти*:

She heard the clock **strike** eight. Вона почула, як годинник пробив вісім.

She made her brother **talk** of himself. Вона примусила брата розповісти про себе.

ДІПРИКМЕТНИК (THE PARTICIPLE)

Дієприкметник (the participle) - це неособова форма дієслова, що має властивості дієслова, прикметника і прислівника. В англійській мові є два дієприкметники - дієприкметник теперішнього часу (Present Participle або Participle I) і дієприкметник минулого часу (Past Participle або Participle II).

ФОРМИ ДІПРИКМЕТНИКІВ

В англійській мові дієприкметники мають форми теперішнього часу (Present Participle), минулого часу (Past Participle) і перфекту (Perfect Participle), а також форми пасивного і активного станку.

<i>Форма діє-</i>	<i>Перехідні дієслова</i>	<i>Неперехідні дієслова</i>
<i>прикметника</i>	<i>Active Voice</i>	<i>Passive Voice</i>
<i>Present Participle</i>	asking	being asked
<i>Past Participle</i>	—	asked
<i>Perfect Participle</i>	having asked	having been asked

ЗНАЧЕННЯ І ВЖИВАННЯ PRESENT PARTICIPLE

Present Participle не має певного часового значення і виражає різні часові відношення залежно від контексту і значення дієслова, від якого утворено дієприкметник.

а) Present Participle вживається для позначення дії, одночасної з дією, вираженою дієсловом-присудком речення. Залежно від часу дієслова-присудка Present Participle може відноситись до теперішнього, минулого або майбутнього часу:

Reading English books I write out new words.

Читаючи англійські книжки, я виписую нові слова.

Reading English books I wrote out new words.

Читаючи англійські книжки, я виписував нові слова.

Reading English books I'll write out new words.

Читаючи англійські книжки, я виписуватиму нові слова.

У першому з цих речень **reading** відноситься до теперішнього часу, в другому — до минулого, а в третьому—до майбутнього.

б) Present Participle може виражати дію, що відноситься до теперішнього часу, незалежно від часу дії, вираженої дієсловом-присудком речення:

The students working in our village came from Kyiv.

Студенти, що працюють у нашому селі, прибули з Києва.

Хоч дієслово-присудок цього речення стоїть у минулому часі, Present Participle виражає дію, що відноситься до теперішнього часу.

в) Present Participle Indefinite може вживатися безвідносно до якогось часу:

The bisector is a straight line **dividing** an angle into two equal parts.

Бісектриса — це пряма лінія, що поділяє кут на дві рівні частини.

г) Present Participle може виражати дію, що передує дії, вираженій присудком, якщо обидві дії відбуваються безпосередньо одна за одною. У такому значенні часто трапляється Present Participle дієслів **to enter** *входити*; **to open** *відчиняти*; **to close** *закривати*; **to arrive** *прибувати*; **to see** *бачити*; **to near** *чутти* та ін.:

Entering his room, went quickly to the other he door. Увійшовши в свою кімнату, він швидко пішов до інших дверей.

Dressing myself as quickly as I could I went for a walk. Одягнувшись якомога швидше, я пішов на прогулянку.

У такому разі Present Participle перекладається на українську мову дієприслівником доконаного виду.

Perfect Participle виражає дію, що передує дії, вираженій дієсловом-присудком. Perfect Participle відповідає українському дієприслівнику доконаного виду:

Having said this, they stopped speaking.

Сказавши це, вони припинили розмову.

Having given her word, she ought to keep it.

Давши слово, вона мусить дотримувати його.

Present Participle Active вживається тоді, коли іменник або займенник, до якого він відноситься, позначає суб'єкт вираженої ним дії:

Weeping she walked back to the house. Плачучи, вона повернулася в будинок.

Having opened my window, I went downstairs. Відчинивши вікно, я зійшла вниз.

Present Participle Passive вживається тоді, коли іменник або займенник, до якого він відноситься, позначає об'єкт вираженої ним дії:

Being invited to an eve-ning-party she couldn't go to the theatre.

Оскільки її запросили на вечір, вона не могла піти в театр.

Having been packed, the parcel was taken to the postoffice.

Після того як посилку запакували, її віднесли на пошту.

ЗНАЧЕННЯ І ВЖИВАННЯ PAST PARTICIPLE

Past Participle має лише одну форму і є пасивним дієприкметником. Він вживається тоді, коли іменник або займенник, до якого він відноситься, позначає об'єкт вираженої ним дії:

a **written** letter *написаний лист*

the machines **made** at this plant *машини, виготовлені на цьому заводі*

Здебільшого Past Participle виражає дію, що передує дії, вираженні присудком речення:

We looked at the **destroyed** bridge.

Ми дивилися на зруйнований міст (міст було зруйновано раніше, ніж ми дивилися на нього).

Але Past Participle може також виражати дію, одночасну з дією, вираженою дієсловом-присудком, а також дію, безвідносну до часу:

Her father is a doctor **loved** and **respected** by everybody.

Її батько - лікар, якого всі люблять і поважають.

A central angle is an angle **formed** by two radii.

Центральний кут - це кут, утворений двома радіусами.

ОБ'ЄКТНИЙ ДІЄПРИКМЕТНИКОВИЙ КОМПЛЕКС (THE OBJECTIVE PARTICIPLE COMPLEX)

В англійській мові дієприкметник, як і інфінітив, утворює синтаксичні комплекси з іменниками та займенниками. Дієприкметник входить до складу трьох комплексів: об'єктного дієприкметникового комплексу (the Objective Participle Complex), суб'єктного дієприкметникового комплексу (the Subjective Participle Complex) та незалежного дієприкметникового комплексу (the Absolute Participle Complex).

Об'єктний дієприкметниковий комплекс складається з двох частин. Перша частина комплексу - іменник у загальному відмінку або особовий займенник в об'єктному відмінку. Друга частина - дієприкметник, що виражає дію, яку виконує або якої зазнає особа або предмет, позначений іменником або займенником.

Другою частиною цього комплексу може бути Present Participle і Past Participle:

I saw I **him walking** in the garden. Я бачив, як він гуляв у саду.

I saw **hem window broken**. Я побачив, що вікно розбите.

У реченні об'єктний дієприкметниковий комплекс виконує функцію складного додатка (Complex Object) після дієслів **to see, to hear, to feel, to watch, to notice, to find, to observe**:

I saw **her coming out** just now. Я бачив, як вона тільки що виходила.

I watched **the snow falling**. Я спостерігав, як падає сніг.

She found **the old man and his granddaughter sitting** at breakfast. Вона застала старого чоловіка з онукою за сніданком.

I saw **the mild** eye of the old doctoir **turned upon** me for a moment.

Я побачив лагідний погляд старого лікаря, на хвилину звернений до мене.

Об'єктний дієприкметниковий комплекс з Present Participle після дієслів, що означають сприймання за допомогою органів чуття, дуже близький за значенням до об'єктного інфінітивного комплексу. Різниця між I saw **them play** football і I saw **them playing** football полягає в тому, що в першому реченні (з інфінітивом) лише констатується факт, тоді як у другому (з дієприкметником) дія виражається як процес (*я бачив, як some це відбувалося*).

Об'єктний дієприкметниковий комплекс вживається з дієсловами, що виражають бажання, а також процеси мислення. З цими дієсловами вживається лише Past Participle:

I want **him changed**. Я хочу, щоб він змінився.

Margaret considered **herself deceived**.

Маргарет вважала себе одуреною.

Об'єктний дієприкметниковий комплекс з Past Participle вживається після дієслів **to have** і **to get** і виражає дію: а) що виконується не особою, позначеною підметом, а кимсь іншим для неї; б) якої зазнає особа, позначена підметом:

She had **her hair done**. Їй зробили зачіску.

Have you had **a photo taken**? Вас сфотографували?

I must have my **watch repaired**.

Мені треба полагодити годинник (віддати у ремонт).

СУБ'ЄКТНИЙ ДІЄПРИКМЕТНИКОВИЙ КОМПЛЕКС (THE SUBJECTIVE PARTICIPLE COMPLEX)

Суб'єктний дієприкметниковий комплекс складається з двох частин. Перша частина комплексу – іменник у загальному відмінку або особовий займенник у називному відмінку. Друга частина комплексу -дієприкметник (здебільшого Present Participle), що виражає дію, яку виконує особа або предмет, позначені першою частиною комплексу:

A **plane** was heard **flying** high in the sky.

Було чути, як високо в небі летів літак.

Суб'єктний дієприкметниковий комплекс вживається переважно з дієсловами, які виражають сприймання за допомогою органів **чуттів (to see, to hear, to feel, to watch, to notice, to observe** у пасивному стані) і виконують у реченні роль присудка, який ставиться між першою і другою частиною комплексу.

З дієсловами **to consider, to believe** *вважати*; **to find** *знаходити* іноді вживається суб'єктний дієприкметниковий комплекс з Past Participle:

The Work was considered **finished**. Роботу вважали закінченою.

У реченні суб'єктний дієприкметниковий комплекс виконує функцію складного підмета.

НЕЗАЛЕЖНИЙ ДІЄПРИКМЕТНИКОВИЙ КОМПЛЕКС (THE ABSOLUTE PARTICIPLE COMPLEX)

В українській мові підрядне обставинне речення (наприклад, часу або причини) може бути замінене дієприслівниковим зворотом, якщо в головному і підрядному реченнях підмет той самий, хоч в одному з них він може бути виражений іменником, а в другому - відповідним особовим займенником.

Наприклад: **Коли Петро повернувся з Києва**, він розповів нам про виставку. **Повернувшись з Києва**, Петро розповів нам про виставку. (В обох реченнях підмет позначає ту саму особу.)

Якщо в головному і підрядному реченнях підмети різні, то така заміна неможлива.

В англійській мові заміна обставинного підрядного речення зворотом з participle можлива і тоді, коли в головному і підрядному реченнях підмети різні.

Наприклад: **When Peter came home from Kyiv**, we asked him to tell us about the exhibition. **Peter coming home from Kyiv**, we asked him to tell us about the exhibition.

Peter coming home from Kyiv не підрядне речення, а незалежний дієприкметниковий комплекс (the Absolute Participle Complex), що складається з іменника у загальному відмінку (або особового займенника у називному відмінку) і дієприкметника. У цьому комплексі **Peter** виконує роль підмета по відношенню до дієприкметника і не є підметом усього речення.

У незалежному дієприкметниковому комплексі можуть вживатися всі форми participle.

У реченні незалежний дієприкметниковий комплекс виконує функції обставин (часу, причини, способу дії, умови):

The rain having stopped we went home.

Коли дощ ущух, ми пішли додому.

The day being very fine, she went for a walk.

Оскільки день був дуже гарний, вона пішла на прогулянку.

Weather permitting, we'll spend our day off in the forest.

Якщо дозволить погода, ми проведемо вихідний день у лісі.

ГЕРУНДІЙ (THE GERUND)

Герундій — це неособова форма дієслова із закінченням **-ing**, що має властивості дієслова й іменника.

Як і інфінітив, герундій називає дію: **reading** читання, **listening** слухання.

В українській мові немає форми, яка відповідала б герундію. Слова *читання, слухання* — іменники, що утворились від дієслів, але не мають граматичних ознак дієслова.

Герундій має неозначену й перфектну форми, вживається в активному і пасивному стані. За формою герундій збігається з відповідними формами Present Participle.

	<i>Active</i>	<i>Passive</i>
<i>Indefinite</i>	writing	being written
<i>Perfect</i>	having written	having been

Перфектна форма герундія (Perfect Gerund) виражає дію, що передуює дії, вираженій дієсловом-присудком речення.

Thank you for **having helped** me.

Дякую, що допомогли мені.

Неозначена форма герундія (Indefinite Gerund) вживається

а) для вираження дії, одночасної з дією, вираженою дієсловом-присудком речення.

He sat without **turning** his head. Він сидів, не обертаючись.

She is interested in **collecting** stamps.

Вона цікавиться колекціонуванням марок.

б) для вираження дії безвідносно до якогось певного часу:

Seeing is believing. Бачити — значить вірити.

в) після дієслів **to intend** *мати намір*, **to suggest** *пропонувати*, **to insist** *наполягати* та деяких інших Indefinite Gerund виражає майбутню дію по відношенню до дії, вираженої дієсловом-присудком

He had intended **writing** him. Він мав намір написати йому.

He insisted on **telling** her how it happened. Він наполягав на тому, щоб розказати їй, як це сталося.

г) для вираження дії, що передує дії, вираженій дієсловом-присудком, зокрема після дієслів **to thank** *дякувати*; **to forget** *забувати*; **to remember** *пам'ятати*, *пригадувати*; **to excuse** *пробачати*; **to apologize** *просити пробачення* та ін., а також після прийменників **on i after**.

Thank you for **helping** me. Дякую, що допомогли мені.

I don't remember **seeing** either of them. Я не пам'ятаю, щоб я бачив кого-небудь з них.

On receiving the telegram we went to the station to meet our friends.

Одержавши телеграму, ми поїхали на вокзал зустрічати друзів.

Герундій вживається в активному стані, якщо іменник або займенник, до якого він відноситься, позначає суб'єкт дії, вираженої герундієм:

Mary could not help laughing. Мері не могла втриматися від сміху.

Герундій вживається в пасивному стані, якщо іменник або займенник, до якого він відноситься, позначає об'єкт вираженої ним дії.

But **he** has no right to come without **being invited**. Але він не має права прийти, якщо його не запросили.

Дія, виражена герундієм, завжди відноситься до якоїсь особи чи предмета, навіть якщо вони не названі у реченні.

ВЖИВАННЯ ГЕРУНДІЯ

Герундій — єдина дієслівна форма, перед якою може вживатися прийменник. Тому герундій вживається після дієслів, прикметників і виразів, які вимагають додатка з прийменником:

Thank you **for telling** me. Дякую, що ви сказали мені.

She could not keep **from crying**.

Вона не могла стриматися, щоб не заплакати.

I am fond **of reading**. Я люблю читати.

Після деяких дієслів герундій вживається без прийменника. Серед них є такі, після яких може вживатися тільки герундій, на відміну від інших, які можуть вживатися і з герундієм, і з інфінітивом. Після таких дієслів вживається тільки герундій:

а) **to avoid** уникати; **to finish** закінчувати; **to suggest** пропонувати; **to leave off, to give up** переставати щось робити; **to go on, to keep on** продовжувати; **cannot help** не можу не (робити чогось). В українській мові після відповідних дієслів вживається інфінітив:

We finished dressing .	Ми закінчили одягатися.
They went on eating .	Вони продовжували їсти.
I cannot help asking .	Я не можу не запитати.
Mary left off ironing .	Мері перестала прасувати.

б) **to enjoy** діставати задоволення, насолоду; **to excuse, to forgive** вибачати; **to put off, to postpone** відкладати; **to delay** затримувати; відкладати; **to fancy** уявляти (в окличних реченнях); **to mind** заперечувати (вживається в питальних і заперечних реченнях). В українській мові після відповідних дієслів вживається іменник або підрядне речення:

I don't mind **telling** you. Я не проти того, щоб розповісти вам.
Fancy going for a walk in such weather!
Уявіть собі прогулянку в таку погоду!

в) **to want, to need, to require** потребувати. Після цих дієслів герундій вживається в активному стані з пасивним значенням. В українській мові після цих дієслів вживається іменник або інфінітив у сполученні з словами **треба, потрібно**:

The house wants **repairing**.
Будинок потребує ремонту (треба відремонтувати).

Герундій або інфінітив вживається після дієслів **to begin, to start** починати; **to continue** продовжувати; **to propose** запропонувати; **to like** любити; **to try** намагатися; **to refuse** відмовлятися (щось зробити); **to intend** мати намір; **to forget** забувати; **to prefer** віддавати перевагу:

The children began **playing**. Діти почали гратися.
Then they began to **whisper**. Тоді вони почали говорити пошепки.
She **continued sitting** motionless.
Вона продовжувала сидіти нерухомо.

He continued **to live** with his parents. Він продовжував жити із своїми батьками.

У деяких випадках значення дієслова змінюється залежно від того, чи вжито воно з інфінітивом чи герундієм. Так, дієслово **to stop** у сполученні з герундієм означає перестати щось робити, а в сполученні з інфінітивом — зупинитися, щоб щось зробити:

They **stopped reading** the notice. Вони перестали читати об'яву.
He **stopped to read** the notice. Він зупинився, щоб прочитати об'яву.

Герундій вживається як безприйменниковий додаток до прикметників **like** схожий, **busy** зайнятий, **worth** вартий:

She was busy **translating** the article.
Вона була зайнята перекладом статті.

They were not worth **looking** at.

На них не варто було дивитися.

I don't feel like **working**.

У мене нема настрою працювати.

Герундій вживається у функції означення (найчастіше з прийменником **of**), що стоїть після означуваного іменника:

She had come with **the intention of saying** something definite. Вона прийшла з сказати своє рішення

You have always been in **the habit of giving** her playthings. Ви завжди мали звичку давати їй іграшки.

Герундій без прийменника вживається в ролі означення, що стоїть перед означуваним іменником і виражає призначення предмета, позначеного цим іменником:

writing-paper *папір для письма*

dancing place *місце для танців*

У такій же позиції в ролі означення вживається і Present Participle. Але на відміну від герундія, дієприкметник теперішнього часу виражає не призначення предмета, а дію, яку виконує особа або предмет, виражені означуваним іменником:

a dancing girl - дівчина, що танцює

Герундій з прийменником вживається в функції обставин (часу, способу дії та ін.):

They ate **without talking**. Вони їли, не розмовляючи.

Upon reaching the park he waited and waited and Carrie did not come. Прийшовши до парку, він чекав і чекав, а Керрі не приходила.

У ролі обставин з таким самим значенням вживається і дієприкметник теперішнього часу. Але на відміну від герундія, якому в цій функції завжди передує прийменник, дієприкметник теперішнього часу ніколи не вживається з прийменником. Тому в реченні On coming home he began to work слово **coming** - герундій, а в реченні Coming home he began to work **Coming** є дієприкметником, хоч обидва речення на українську мову перекладаються однаково — Прийшовши додому, він почав працювати.

КОМПЛЕКСИ З ГЕРУНДІЄМ (COMPLEXES WITH THE GERUND)

Герундій у реченні може відноситись до підмета або додатка. Так у реченні **He stopped working** and smiled *Він припинив роботу і усміхнувся* дія, виражена герундієм (working), відноситься до підмета (**він** працював, а потім припинив роботу).

У реченні I don't forgive **you for being** late for dinner *Я не пробачаю вам того, що ви запізнилися на обід* герундій відноситься до додатка.

Але герундій може також відноситися до іменника або займенника, що не є підметом чи додатком речення. Цей іменник чи займенник (суб'єкт герундія) завжди стоїть перед герундієм і позначає особу або предмет, що виконує дію

або зазнає дії, вираженої герундієм. Сполучення герундія з таким іменником або займенником становить герундіальний комплекс:

Don't fear **my forgetting** Aunt Alice. Не бійтесь, що я забуду тітку Алісу.

Перша частина герундіального комплексу — іменник у присвійному чи загальному відмінку або присвійний займенник. Друга частина — герундій, що виражає дію, яку виконує або якої зазнає особа чи предмет, позначений першою частиною комплексу:

They were afraid of **my finding out** the truth. Вони боялися, що я узнаю правду.

They told us of **Peter's** coming there.

Вони сказали нам про те, що Петро приходив туди.

Якщо іменник, до якого відноситься герундій, не вживається в присвійному відмінку, він ставиться перед герундієм у загальному відмінку, але при заміні його займенником вживається, як правило, присвійний займенник:

I hadn't much hope of his **plan working**. У мене було мало надії на те, що його план буде ефективним.

I hadn't much hope of **its working**.

У мене було мало надії на те, що він (план) буде ефективним.

Іменник у загальному відмінку може бути першою частиною герундіального комплексу, навіть якщо цей іменник взагалі може вживатися в присвійному відмінку. Іноді першою частиною герундіального комплексу може бути також особовий займеник в об'єктному відмінку:

I remember his **sister taking part** in the concert.

Пам'ятаю, що його сестра брала участь у концерті.

I do not like **him going** there.

Мені не подобається, що він йде туди.

НЕОСОБОВІ ФОРМИ ДІЄСЛОВА: ІНФІНІТИВ, GERUNDІЙ, ДІЄПРИКМЕТНИК (Verbals: Infinitive, Gerund, Participles)

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

1. Are you sure you told me? I don't recall ... about it.

a) having been told b) to have told

2. Jane seems ... some weight. How long has she been on a diet?

a) to have lost b) having lost

3. Nobody can expect you ... overtime.

a) work b) to work

4. ... all the way, he followed Mr. Giles upstairs.

a) Talked b) Talking

5. What do you feel like ... for breakfast? Does coffee and sandwich sound good?

a) to have b) having

6. ... nothing about the trouble, my grandfather felt comfortable and quiet.

- a) Having been told **b) Having told**
 7. We are looking forward to ... on a tour of Paris by our French friends.
 a) being taken **b) having been taken**
 8. They would like ... to Bill's party, but they were not.
 a) having invited **b) to have been invited**
 9. I remember ... a woman outside where I went in.
 a) to see **b) seeing**
 10. I advised them ... there for more than two days.
 a) don't stay **b) not to stay**
 11. My neighbour was trying ... the door with the wrong key.
 a) to unlock **b) unlocking**
 12. Mrs. Green hasn't seen her husband for several days. It's rather ...
 a) worrying **b) worried**
 13. After hearing the weather report, I advise you ... skiing this afternoon.
 a) not to go **b) not going**
 14. You should ... to other people instead of... about yourself all the time.
 a) to listen, to talk **b) listen, talking**
 15. I highly appreciated ... your support in time.
 a) to receive **b) receiving**
 16. I'm not going to a lecture tonight as I'm not... in the subject.
 a) interesting **b) interested**
 17. ... before them, he looked into the room.
 a) Stepping **b) Stepped**
 18. I have read only some of that new book because it's very ...
 a) boring **b) bored**
 19. When they finally reached the top of the hill, they were ...
 a) tired and exhausted **b) tiring and exhausting**
 20. Before my younger brother goes to bed, Father reminds him ... his teeth.
 a) brushing **b) to brush**
 21. A new private ... station has begun to function.
 a) broadcasting **b) broadcasted**
 22. It's a bad thing for a child to get used to ... in bed.
 a) read **b) reading**
 23. The teacher was upset by ... him the truth.
 a) our not having told **b) we didn't tell**
 24. Whenever they met, her cousin avoided ... at her.
 a) to look **b) looking**
 25. He followed up this remarkable declaration by ... his head.
 a) having shaken **b) shaking**
 26. ... the essay, he left it to be checked.
 a) Writing **b) Having written**
 27. He had found a ... umbrella and didn't know what to do.
 a) broken **b) breaking**
 28. The President became used to ... by his opponents.
 a) criticize **b) being criticized**

29. Most people enjoy ... to different parts of the world.
a) to travel **b) traveling**
30. The guide promised ... the tourists at the station.
a) to meet **b) meeting**
31. Don't pretend ... what you aren't.
a) to be **b) being**
32. You must ... English wherever you can.
a) practice speaking **b) to practice speaking**
33. My lawyer advised me ... anything further about the accident.
a) saying **b) not to say**
34. My grandparents made me ... them next week.
a) to promise to call **b) promise to call**
35. I used to ... two or three times a day.
a) bathe **b) be bathing**
36. You must keep on ... the computer until you understand how ... all of the programmes.
a) practice, to use **b) practicing, using** c) practicing, to use
37. He was said ... a man who could always ... any opposition.
a) to be, to defeat **b) be, to defeat** c) to be, defeat
38. Have you had this article ...?
a) typed **b) typing** c) type
39. Dumb terror made him ... the hammer and ... out.
a) to drop, rush **b) to drop, to rush** c) drop, rush
40. Will you excuse me for... an obvious precaution?
a) taking **b) take** c) to take
41. The philosophers were, however, the first ... language as an evolving phenomenon, and ... philological studies.
a) treat, undertake **b) to be treated, undertake** c) to treat, to undertake
42. He remembered ... madly through the house, ... everywhere for money.
a) to walk, to look **b) walking, looking** c) walk, looking
43. We shall not be able to catch the train ... at five.
a) left **b) leaving** c) having been left
44. The girl ... next to Emma is her niece.
a) being sat **b) having been sat** c) sitting
45. I determined ... until I got back to town before ... my story to the police.
a) be waiting, to tell **b) wait, tell** c) to wait, telling
46. Children sometimes forget... the stoves when they have finished cooking.
a) to turn off **b) turn off** c) turning off
47. Instead of... the letter, she went away.
a) finishing **b) finish** c) to be finishing
48. I'll never forget... my first entrance examination. It was a complete failure.
a) to take **b) have been taken** c) taking
49. The letter ... yesterday was most welcome.
a) receiving **b) having received** c) received

- 50.** I think he wanted me ... or at least ... him for being so humorous.
a) to congratulate, to admire **b)** congratulate, admire
c) be congratulated, be admired
- 51.** There seemed nothing in the man strong enough ... that mountain of flesh.
a) sustaining **b)** sustain **c)** to sustain
- 52.** All of them enjoyed ... tennis.
a) to play **b)** playing **c)** play
- 53.** She begged her father ... her ... to college but he did not want ... to her.
a) let, go, to listen **b)** to let, to go, to listen **c)** to let, go, to listen
- 54.** I persuaded my brother-in-law not... that expensive cottage.
a) to buy **b)** buy **c)** buying
- 55.** I can see that you are ... of the arrangement and of me, and I had better therefore, resign.
a) tired **b)** being tired **c)** tiring
- 56.** The city council agreed ... the architect's proposed design for a new market.
a) to accept **b)** accepting **c)** to be accepted
- 57.** Most passengers dislike ... in small, uncomfortable seats on transoceanic flights.
a) sitting **b)** sit **c)** to sit
- 58.** I look forward to ... you the next time I'm in town. I'll be sure to let you ... ahead of time so that we can plan to get together.
a) see, to know **b)** see, knowing **c)** seeing, know
- 59.** .... his leash, I watched as my dog ran down the street after the mail carrier.
a) Escaping **b)** Having escaped **c)** Escaped
- 60.** They should have had their windows ...
a) clean **b)** cleaned **c)** cleaning
- 61.** You seem most fortunate in ... an employee who comes under the full market price.
a) to have **b)** having **c)** having had
- 62.** My uncle believes animals should ... from hunters. He objects to ... wild animals for sport.
a) protect, kill **b)** be protected, kill **c)** be protected, killing
- 63.** The doctor seemed especially ... by the fact of the robbery ... in the night time.
a)troubling, been unexpected and attempted
b)having troubled, to be unexpected and attempted
c)troubled, having been unexpected and attempted
- 64.** While ... the street in the wrong place, the boy was stopped by the policeman.
a) crossing **b)** being crossed **c)** having been crossed
- 65.** Although my father slammed on his brakes, he couldn't ... the dog that suddenly darted out in front of the car.
a) avoid to hit **b)** avoid hitting, **c)** be avoided hitting
- 66.** Stop ... at me! I'll get everything finished before I go to bed.
a) to grumble **b)** grumbling **c)** to be grumbling

67. With this words the Jew, ... down, placed the candle on an upper flight of stairs.
a) stooped b) stooping c) having stooped
68. If people delay ... their bills, they only incur more and more interest charges.
a) to pay b) paying c) to be paying
69. A procrastinator is one who habitually postpones ... things - especially tasks that are unpleasant.
a) doing b) do c) to do
70. Nobody has offered ... the house next door, so I think they are going... the price.
a) buying, to lower b) to buy, to lower c) to buy, lowering
71. We couldn't... him alone. His health was too poor.
a) risk to leave b) to risk to leave c) risk leaving d) be risked to leave
72. My neighbour had his garage ... into by car thieves.
a) breaking b) broken c) having broken d) broke
73. Every member of the respectable coterie appeared ... in his own reflections, ... the dog, who seemed ...
a) plunged, not excepting, to be meditating
b) plunging, not excepted, be meditating
c) having plunged, not except, meditating
d) to plunge, not having excepted, being meditating
74. ... their supper, the family started watching television.
a) Finished b) Being finished c) Having finished d) Having been finished
75. ..., the children fell asleep immediately.
a) Being very tired b) Very tired c) Very tiring d) Having tired
76. I might ... a complete circle and return to the point where I started without ... of the fact.
a) to make, being aware b) making, being aware
c) making, to be aware d) make, being aware
77. I couldn't... outright.
a) resisting to laugh b) resist to laugh c) resist laughing d) to resist laughing
78. We both sat in silence for some little time after ... to this extraordinary story
a) listening b) listen c) to listen d) having been listened
79. I won't be able to go anywhere tomorrow as I'll have my new furniture...
a) delivering b) having delivered c) delivered d) being delivered
80. The rise in our city's crime rate is truly ... In fact, these days most people ... of going out at night.
a) alarmed, terrifying b) alarming, are terrified
c) having alarmed, is terrified d) alarming, having terrified
81. It is worth ... that all of these three old gentlemen were once in love with the widow Wycherly.
a) to mention b) mentioning c) to be mentioned d) being mentioned

82. ... articles for her high school paper, she began ... money as a journalist while she was attending college.
 a) Writing, earning **b) Having written, earn**
 c) Having written, to earn **d) Writing, to have earning**
83. Are you ... in listening to the opera tonight? - Not really. There's a political debate on TV, and I know it will be very ...
 a) interest, entertained **b) interesting, having entertained**
 c) interested, entertained **d) interested, entertaining**
84. I let my hand ... for many minutes, while I tried ... where and what I could...
 a) stay, to imagine, be **b) stay, imagine, be**
 c) to stay, to imagine, be **d) to stay, to imagine, to be**
85. My friend never fails ... in time to help me.
 a) arrive **b) to arrive c) arriving d) be arriving**
86. The clerk threatens ... if the manager doesn't agree to his proposal.
 a) resign **b) to resign c) resigning d) to be resigned**
87. The quarterback was distraught... that he had failed to break the state record for ... by a few feet.
 a) to discover, passing **b) discovering, pass**
 c) discover, having passed **d) to discover, to pass**
88. Do you really mean ... you used to ... such hideous clothes when you were young?
 a) saying, wearing **b) say, wear c) to say, wearing d) to say, wear**
89. I don't recall ... your umbrella anywhere in the house. Maybe you left it in the office.
 a) see **b) to see c) seeing d) to be seen**
90. My girl-friend didn't even thank me for my gift. I'm really ... at her. - I'm sure she'll thank you soon. I know she was very ... with it.
 a) having annoyed, pleasing **b) annoyed, pleased**
 c) annoying, having pleased **d) annoyed, pleasing**
91. A burning thirst made me ... the pitcher at once.
 a) empty **b) to empty c) to be emptied d) emptying**
92. My grandmother appreciated ... breakfast in bed when she wasn't feeling well.
 a) serving **b) to serve c) to be served d) being served**
93. The bridegroom anticipated ... the wedding ceremony.
 a) enjoying **b) enjoy c) being enjoyed d) to enjoyed**
94. Both plaintiffs and defendants must... the truth in a court of law.
 a) swear telling **b) swear to tell c) swearing telling d) swear to be told**
95. I am not a very heavy sleeper, and the anxiety in my mind tended, no doubt, ... me even less so than usual.
 a) to make **b) making c) make d) to be making**
96. The customs officer opened the suitcase ... if anything illegal was being brought into the country.
 a) to see **b) seeing c) see d) to be seen**

97. A friend of mine got into trouble when he refused ... his suitcase for the customs officer.

a) being opened **b)** to be opened **c)** to open **d)** opening

98. The speaker gave such a good speech that I couldn't resist ... loudly when he finished.

a) to applaud **b)** being applauded **c)** to be applauded **d)** applauding

99. The children were ... the first time they flew. - Well, they don't seem ... at all now.

a) terrifying, frightened **b)** terrified, frightening

c) having terrified, frightening **d)** terrified, frightened

100. The witness to the murder asked ... in the newspapers. She wanted her name to be kept in a secret.

a) not to identify **b)** don't be identified

c) not to be identified **d)** not having been identified

101. This morning he was removed to a cell, and I, after ... through all the police formalities, have hurried round to you ... you ... your skill in unravelling the matter.

a) having gone, implore, using **b)** go, imploring, use

c) going, imploring, using **d)** going, to implore, to use

102. I hope that by the time his baby learns ... he will be used to ... called 'father'.

a) to speak, being **b)** speaking, be **c)** to speak, have been **d)** speak, being

103. So they begged the jeweller ... it for three days.

a) don't sell **b)** didn't sell **c)** not to sell **d)** not sell

104. It was very cold, but they dared ... fires because someone would see the smoke and wonder about it.

a) not to make **b)** not make

c) not making **d)** do not making

105. You'd better save some money for a rainy day. You can't... on ... by your parents every time you get into financial difficulty.

a) count, to be rescued **b)** count, being rescued

c) counting, rescuing **d)** to count, to rescue

Level 2

1. You can ... my dictionary whenever you like.

a) to use **b)** use **c)** using **d)** used

2. "I'd better ... there early", said Roy.

a) got **b)** to be getting **c)** to get **d)** get

3. Come and help me ... the shopping.

a) to do **b)** did **c)** done **d)** doing

4. He begged her not ... away.

a) to have gone **b)** gone **c)** to go **d)** go

5. She sat down and made me ... beside her.

a) to sit **b)** sat **c)** to be sitting **d)** sit

6. Everyone came out of the house ... the new car.

- a) admire   b) to admire   c) to be admired   d) admired
- 7.** I'd rather ... to her alone.
- a) to be talked   b) to talk   c) talk   d) talking
- 8.** You shouldn't ... my pen, I need it myself.
- a) use   b) to use   c) using   d) used
- 9.** Annie got up ... the table.
- a) to be cleared   b) clear   c) to clear   d) cleared
- 10.** He felt the dog ... him on the shoulder.
- a) to touch   b) touch   c) to be touched   d) touched
- 11.** They wanted me ... with them.
- a) come   b) came   c) to come   d) to be coming
- 12.** Have you got anything ... ?
- a) add   b) to add   c) added   d) adding
- 13.** Let them ... for a walk.
- a) go   b) going   c) to go   d) gone
- 14.** The weather was too good ... indoors.
- a) stay   b) to stay   c) staying   d) stayed
- 15.** Everybody saw him ... the street.
- a) cross   b) to cross   c) crossed   d) to be crossing
- 16.** She plans ... school in September.
- a) attends   b) attend   c) to attend   d) attended
- 17.** He will try ... a part-time job at school.
- a) get   b) got   c) to get   d) gets
- 18.** They expect ... well at school.
- a) do   b) to do   c) did   d) done
- 19.** Her parents would like ... her to college.
- a) send   b) sends   c) sent   d) to send
- 20.** What can Teresa ... to do?
- a) afford   b) affords   c) to afford   d) afforded
- 21.** They advised their son ... to the state university.
- a) go   b) to go   c) gone   d) going
- 22.** She seemed ... to him attentively at that moment.
- a) listen   b) listened   c) to be listening   d) to be listened
- 23.** You must... very tired if you went to bed so early.
- a) be   b) been   c) have been   d) being
- 24.** He insists that the fact should ... at the meeting.
- a) to mention   b) mention   c) to be mentioned   d) be mentioned
- 25.** Ann wants you ... to her birthday party.
- a) to invite   b) to be invited   c) invite   d) invite
- 26.** The students ... here came from Lviv.
- a) work   b) working   c) worked   d) having worked
- 27.** John came in ... his suitcase.
- a) carry   b) carried   c) carrying   d) being carried
- 28.** ... the book, she gave it to Peter.
- a) To read   b) Reading   c) Being read   d) Having read

- 29.** She went out ... the door behind her.
a) shutting   b) shut   c) to shut   d) to be shut
- 30.** They walked in silence between the tables, now ... with books.
a) to load   b) loading   c) loaded   d) load
- 31.** He looked at a ... copy of the newspaper.
a) fold   b) folded   c) to fold   d) being folded
- 32.** They came back to London, ... six weeks.
a) be away   b) were away
c) been away   d) having been away
- 33.** And ... all this, my father left the room.
a) say   b) said   c) having said   d) be said
- 34.** The boy ... by Betty is a friend of mine.
a) invited   b) inviting   c) be invited   d) invited
- 35.** The room was lit by a ... candle.
a) bumb) burning   c) burned   d) having burned
- 36.** Kate liked to spend her free time ... the violin.
a) play   b) to play   c) played   d) playing
- 37.** Generally ..., he is a good student.
a) speak   b) to speak   c) speaking   d) spoken
- 38.** ... for another question, he was silent.
a) to wait   b) waiting   c) waited   d) be waited
- 39.** He lay in bed ....
a) to read   b) read   c) reading   d) having read
- 40.** We saw that the door was ....
a) locked   b) locking   c) to lock   d) being locked
- 41.** And ... their house, they were free to leave.
a) to sell   b) sold   c) being sold   d) having sold
- 42.** For a moment he stood as if... for another question.
a) wait   b) waiting   c) waited   d) being waited
- 43.** There was someone else ... with Teresa.
a) sit   b) sat   c) sitting   d) having sat
- 44.** ... windows were shining here and there.
a) To light   b) Light   c) Lighting   d) Lighted
- 45.** I like sports ... with the sea.
a) connected   b) connecting   c) having connected   d) connect
- 46.** He would sit and watch the ... leaves of last year.
a) fall   b) falling   c) fallen   d) having fallen
- 47.** It was the first time he looked ....
a) excite   b) exciting   c) being excited   d) excited
- 48.** I saw him ... this text.
a) to translate   b) translating   c) translated   d) having translated
- 49.** The door was left ....
a) unlock   b) unlocking   c) unlocked   d) being unlocked
- 50.** She was found ... on the grass.
a) play   b) played   c) having played   d) playing

- 51.** Bob sat without ... a word.
a) saying b) said c) say d) having said
- 52.** They like ... detective stories.
a) read b) having read c) reading d) be read
- 53.** Her son can't read yet but he likes ... very much.
a) read b) reading c) having read d) being read
- 54.** I can still remember ... down the hills in the morning.
a) run b) running c) having been run d) ran
- 55.** After ... her umbrella in the hall she entered the room.
a) left b) leaving c) leave d) being left
- 56.** I am sure of ... this book before.
a) reading b) read c) having read d) being read
- 57.** My friends like ... to our house.
a) being invited b) inviting c) invited d) invite
- 58.** I insist on my ... with a certain consideration.
a) treat b) treating c) having treated d) being treated
- 59.** I know everyone who is worth ....
a) know b) knowing c) being known d) to know
- 60.** The roof needs ....
a) to paint b) paint c) painting d) painted
- 61.** ... a good book is a pleasure.
a) read b) being read c) having read d) reading
- 62.** He started ... music lessons yesterday.
a) attending b) attend c) attended d) being attended
- 63.** Her hobby is ... stamps.
a) collect b) collecting
c) collected d) having collected
- 64.** They don't like my habit of ... through newspapers at dinner.
a) look b) to look c) looking d) looked
- 65.** After ... school I'm going to enter Lviv University.
a) finish b) being finished c) finishing d) having finished
- 66.** She greatly dislikes ... by anybody.
a) contradicting b) contradict
c) having contradicted d) being contradicted
- 67.** He was sorry for ... us waiting.
a) to keep b) keeping c) keep d) kept
- 68.** He was angry with me for ... the news.
a) bring b) brought c) bringing d) be brought
- 69.** Instead of ... the rain increased.
a) stopping b) to stop c) stopped d) being stopped
- 70.** She went on ... the letter.
a) write b) written c) writing d) having written
- 71.** She is fond of ... English songs.
a) to sing b) sung c) having sung d) singing
- 72.** He did not recollect such a thing ... to him before.

- a) happen   b) happened
c) having happened   d) being happened
- 73.** We insist on your ... this ancient Ukrainian city.
a) visiting   b) visit   c) being visited   d) having visited
- 74.** I remember his ... in the history of Ukraine before he entered the college.
a) be interested   b) having been interested
c) being interested   d) to be interested
- 75.** We shall be proud of your ... the competition.
a) win   b) won   c) being won   d) winning
- 76.** We live in the town ... 700 years ago.
a) to found   b) founded   c) founding   d) having founded
- 77.** ... the hall he saw them at once.
a) entered   b) to enter   c) entering   d) being entered
- 78.** I am glad ... to the party.
a) invite   b) inviting   c) being invited   d) to be invited
- 79.** You must... the first two chapters.
a) to read   b) reading   c) read   d) being read
- 80.** We remember ... his lectures on History.
a) attend   b) attending   c) attended   d) being attended
- 81.** The teacher wanted the students ... the rule.
a) to explain   b) explaining   c) explained   d) being explained
- 82.** This book is worth ....
a) to buy   b) bought   c) having bought   d) buying
- 83.** We saw him ... the house.
a) to enter   b) entering   c) being entered   d) entered
- 84.** They had their information ... by telex.
a) send   b) sending   c) sent   d) to send
- 85.** Her aim is ... English in the shortest time possible.
a) master   b) mastered   c) being mastered   d) mastering
- 86.** Do you want me ... the fire not far from the tent?
a) to make   b) make   c) made   d) having made
- 87.** My ... in the affirmative gave him great satisfaction.
a) to answer   b) answering   c) answered   d) being answered
- 88.** It is necessary for you ... an effort.
a) make   b) made   c) to make   d) being made
- 89.** Dick used to see her... to the Public Library.
a) to go   b) gone   c) having gone   d) going
- 90.** He insisted on our... round the room.
a) to look   b) looking   c) looked   d) having looked
- 91.** My eyes ... very heavy, I lay down again and slept.
a) to be   b) been   c) being   d) be
- 92.** He could see her face ... over the little kitten.
a) to bend   b) being bent   c) having bent   d) bent
- 93.** The house door ..., she went in.
a) to open   b) being opened   c) open   d) to be opened

- 94.** She returned with the letters for Mr. Brown ....
 a) to sign   b) signing   c) signed   d) having signed
- 95.** The most pleasant surprise is their ... to see us today.
 a) to come   b) having come   c) coming   d) came
- 96.** I could know that without your ... me.
 a) to tell   b) told   c) being told   d) telling
- 97.** It is necessary for my son ... foreign languages.
 a) know   b) to know   c) knowing   d) known
- 98.** I don't approve of your... too much.
 a) to smoke   b) smoked   c) smoking   d) being smoked
- 99.** John suggested his sister's ... the piano.
 a) to play   b) being played   c) played   d) playing.
- 100.** Would you be so kind as ... your voice?
 a) to lower   b) lowered   c) lowering   d) being lowered

Level 3*

- 1.** He watched her ... the bell.
 a) to ring   b) ring   c) rang   d) rung
- 2.** He made us ... for several hours.
 a) to wait   b) waited   c) wait   d) to be waiting
- 3.** You will be able ... it yourself when you are older.
 a) to do   b) do   c) did   d) done
- 4.** The teacher told the pupils ... the sentence.
 a) repeat   b) repeating   c) repeated   d) to repeat
- 5.** They won't let us ... the Customs till our luggage has been examined.
 a) to leave   b) leaving   c) leave   d) left
- 6.** He is expected ... in a few days.
 a) arrive   b) to arrive   c) arrived   d) arriving
- 7.** He seems ... everyone.
 a) to suspect   b) suspect   c) suspected   d) to be suspected
- 8.** The ladder wasn't long enough ... the window.
 a) reach   b) reaching   c) to reach   d) reached
- 9.** I was astonished ... that he had left for England.
 a) learn   b) to learn   c) learning   d) learnt
- 10.** It was very brave of him ... into the burning house.
 a) rushed   b) rushing   c) rush   d) to rush
- 11.** I saw the boy ... the cup.
 a) drop   b) to drop   c) dropped   d) to be dropped
- 12.** They are known ... very generous.
 a) be   b) to be   c) been   d) were
- 13.** He happened ... at the window at that moment.
 a) stand   b) stood
 c) to be standing   d) to have been standing
- 14.** His mother doesn't let him ... what he wants.
 a) to do   b) do   c) done   d) to be doing

- 15.** He saw the old man ... the street in the wrong place.
a) cross   b) to cross   c) crossed   d) to be crossing
- 16.** She is said ... very rich before leaving the country.
a) be   b) been   c) being   d) to have been
- 17.** I felt my face ... red.
a) to turn   b) turn   c) turned   d) to have turned
- 18.** We supposed her ... to the hospital the day before.
a) take   b) taken
c) be taken   d) to have been taken
- 19.** He was made ... that he was ready to sell the shop.
a) say   b) said   c) to say   d) saying
- 20.** Friendship is not ... at a fair.
a) to buy   b) to be bought   c) buying   d) buy
- 21.** Don't bother her. She seems ... now.
a) to study   b) study   c) studied   d) to be studying
- 22.** Jane hoped ... the prize, but someone else won it.
a) give   b) giving   c) to be given   d) given
- 23.** We are waiting for his first novel ... in English.
a) publish   b) publishing   c) to be published   d) have published
- 24.** He found it difficult... the crossword.
a) to do   b) do   c) done   d) to be done
- 25.** They are known ... a lot of money to charity in the past.
a) donate   b) donating   c) donated   d) to have donated
- 26.** The gentleman ... to your father is the headmaster of your school.
a) talk   b) to talk   c) talking   d) talked
- 27.** ... on the light, I was astonished at what I saw.
a) to turn   b) turning   c) turned   d) be turned
- 28.** ... two languages, he applied for a job of a translator.
a) to learn   b) learning   c) learnt   d) having learnt
- 29.** In Lviv we saw a building ... four centuries ago.
a) to build   b) built   c) build   d) building
- 30.** They turned over the pages of the family album ... carefully at the pictures.
a) looking   b) looked   c) to look   d) having looked
- 31.** ... by photographers and pressmen, she was wearing extremely fashionable clothes.
a) to surround   b) surrounding
c) being surrounded   d) surround
- 32.** The theatre ... here now will be the largest one in the city.
a) to build   b) building   c) build   d) being built
- 33.** He continued staring at the screen as if... by his first sight of television.
a) to fascinate   b) fascinated   c) fascinating   d) fascinate
- 34.** Everybody looked at the ... child in the street.
a) to cry   b) cried   c) crying   d) cry
- 35.** She admired him ... with their child.
a) playing   b) played   c) to be playing   d) having played

- 36.** The picture was found ....
 a) to damage   b) damaged   c) damaging   d) being damaged
- 37.** The holidays ... over, we must get down to some hard work.
 a) to be   b) been   c) being   d) be
- 38.** The boy was heard ... in the next room.
 a) sing   b) sung   c) having sung   d) singing
- 39.** He didn't want his words ... on the tape.
 a) record   b) recorded   c) recording   d) having recorded
- 40.** Do you have your dress ...?
 a) to make   b) make   c) made   d) making
- 41.** The car was considered ... again.
 a) steal   b) to steal   c) stealing   d) stolen
- 42.** He was very ... by her sudden change of attitude.
 a) surprised   b) surprising   c) to surprise   d) surprise
- 43.** The man smiled, ... his teeth.
 a) to show   b) showing   c) show   d) shown
- 44.** All the country near him was ....
 a) to break   b) breaking   c) broken   d) break
- 45.** The taxi could be seen ... outside.
 a) waiting   b) waited   c) having waited   d) be waited
- 46.** She had her bed ... to the corner of the room.
 a) to move   b) move   c) moving   d) moved
- 47.** ... hands with them, he left the room.
 a) to shake   b) shaken   c) having shaken   d) shake
- 48.** There were four girls ... on the wooden bench in the yard.
 a) to sit   b) sitting   c) sit   d) sat
- 49.** She sat on the steps with her arms ... upon her knees.
 a) to cross   b) crossing   c) cross   d) crossed
- 50.** ... the exercise, the teacher asked the students to do it.
 a) to explain   b) explained
 c) having explained   d) explaining
- 51.** They enjoy ... time in the garden.
 a) spend   b) spending   c) spent   d) be spent
- 52.** ... is dangerous for your health.
 a) smoking   b) smoked   c) being smoked   d) having smoked
- 53.** Jane has stopped ... coffee because she is on a diet.
 a) to drink   b) drunk   c) drinking   d) being drunk
- 54.** Would you mind ... the window?
 a) to open   b) opening   c) opened   d) open
- 55.** He left the shop without... for the ball.
 a) to pay   b) pay   c) paid   d) paying
- 56.** She was well-known for ... Ukrainian folk songs.
 a) to sing   b) sung   c) singing   d) being sung
- 57.** He apologized for... so late.
 a) being   b) been   c) to be   d) be

- 58.** He was tired of... to the child.
a) to talk   b) talking   c) talked   d) being talked
- 59.** She kept on ... in silence.
a) to write   b) written   c) writing   d) having written
- 60.** She cannot go to bed without.
a) to speak   b) spoken   c) being spoken   d) speaking
- 61.** We shall look forward to ... you.
a) to see   b) seeing   c) seen   d) being seen
- 62.** I was afraid of... the wrong thing.
a) saying   b) said   c) to say   d) to have said
- 63.** They were in the habit of... to London for week-ends.
a) to answer   b) to have answered
c) answered   d) answering
- 64.** He looked at me for a long time without....
a) to come   b) having come   c) coming   d) come
- 65.** I shall never forget... to America for the first time.
a) go   b) going   c) gone   d) have gone
- 66.** They hate ... in this awful room day after day.
a) sit   b) sat   c) sitting   d) having sat
- 67.** He had difficulty in ... the crossword.
a) doing   b) done   c) to do   d) being done
- 68.** ... fast is dangerous for everyone.
a) drive   b) driving   c) driven   d) being driven
- 69.** I don't feel like ... to the cinema tonight.
a) to go   b) gone   c) going   d) having gone
- 70.** She had no intention of... there any longer.
a) stay   b) to stay   c) stayed   d) staying
- 71.** ... vegetables is good for your health.
a) eat   b) eating   c) eaten   d) having eaten
- 72.** He entered without... at the door.
a) to knock   b) knock   c) knocking   d) knocked
- 73.** I am sorry for ... unfair to you.
a) to be   b) been   c) be   d) having been
- 74.** I don't want to drive a car; I'm afraid of ... an accident
a) having   b) have   c) had   d) having had
- 75.** The baby didn't stop... all night.
a) cry   b) crying   c) cried   d) having cried
- 76.** Why are you so keen on ... ?
a) to travel   b) travel   c) travelling   d) travelled
- 77.** I began ... as soon as I heard about the match.
a) train   b) trained   c) be trained   d) to train
- 78.** He succeeded in ... the world record.
a) to break   b) breaking   c) broken   d) being broken
- 79.** How much did you expect ... for your work?
a) pay   b) paying   c) paid   d) to be paid

- 80.** I can't afford ... on holiday this year.
a) to go   b) go   c) gone   d) having gone
- 81.** Let me ... you some advice.
a) to give   b) give   c) given   d) giving
- 82.** I heard someone ... the house.
a) to enter   b) entered   c) entering   d) have entered
- 83.** I'd sooner... than tell the secret.
a) to die   b) die   c) dying   d) died
- 84.** My father stopped ... ties some years ago.
a) wearing   b) to wear   c) wear   d) worn
- 85.** I was made ... two hours for an appointment.
a) wait   b) waiting   c) to wait   d) waited
- 86.** They made us ... early in the morning.
a) getting up   b) to get up   c) get up   d) got up
- 87.** I look forward to ... you at the party.
a) to see   b) see   c) seen   d) seeing
- 88.** I saw someone ... through the window.
a) to climb   b) climb   c) climbed   d) to have climbed
- 89.** If you have something ..., say it now.
a) to say   b) say   c) saying   d) said
- 90.** ... the door behind her, she got into the car.
a) To close   b) Closed   c) Closing   d) Being closed
- 91.** She just sat there, ... nothing.
a) do   b) to do   c) done   d) doing
- 92.** The duty of all mankind is ... for peace.
a) fight   b) fighting   c) fought   d) being fought
- 93.** He did not remember... in that room before.
a) be   b) been   c) having been   d) have been
- 94.** . He was unable ... silence.
a) to keep   b) keeping   c) kept   d) being kept
- 95.** She could feel her hands ....
a) to tremble   b) trembling   c) trembled   d) to be trembling
- 96.** The lamp ..., she took her son's letter.
a) to light   b) lit   c) to be lit   d) having been lit
- 97.** After ... about ten yards, he found the ball among the leaves.
a) to walk   b) walk   c) walking   d) walked
- 98.** I insist on both of them ... in time.
a) to come   b) coming   c) have come   d) come
- 99.** For about ten days we seemed ... on nothing but bread and water.
a) live   b) lived   c) living   d) to have been living
- 100.** ... his luggage, he went to look for a taxi.
a) Having picked up   b) To pick up
c) Picked up   d) Being picked up
- 101.** The teacher reminded the students ... their assignments.

- a) to complete   b) complete   c) completing   d) completed
- 102.** Mrs. Jackson told her young son not... the hot stove.
a) touch   b) touching   c) to touch   d) touched
- 103.** The pilot was forced ... the plane.
a) landing   b) to land   c) landed   d) to be landed
- 104.** It's a good idea for them ... gerunds and infinitives because they want to speak English fluently.
a) to study   b) study   c) studied   d) having studied
- 105.** The teacher opened the window in order... some fresh air in the room.
a) let   b) letting   c) to let   d) to have let
- 106.** Nuclear physics is too difficult....
a) understand   b) understood   c) understanding   d) to understand
- 107.** He expected ... to the party, but he wasn't.
a) to invite   b) to be invited   c) invite   d) invited
- 108.** John is fortunate now ... a scholarship last month.
a) to give   b) given
c) to have been given   d) giving
- 109.** Every hour he stops his work ... a cigarette.
a) to smoke   b) smoking   c) to have smoked   d) smoke
- 110.** You are likely ... the book in our library.
a) finding   b) to find   c) found   d) to be found
- 111.** Three men are reported ... in the accident.
a) to injure   b) injuring
c) injured   d) to have been injured
- 112.** Something made them ... the meeting early.
a) to leave   b) left   c) leave   d) to be left
- 113.** Several minutes ago he saw them ... in the entrance hall.
a) to talk   b) talking   c) talked   d) have talked
- 114.** Where can I have my umbrella ...?
a) to mend   b) mending   c) mend   d) mended
- 115.** ... all her shopping she went home.
a) To do   b) Done   c) Having done   d) To be done
- 116.** Her daughter sat quite silent, with her eyes ... on the ground.
a) to fix   b) fixed   c) fixing   d) have fixed
- 117.** Why don't you have your piano ...?
a) to tune   b) tuning   c) tune   d) tuned
- 118.** Then he looked out of the window and saw clouds ... in the sky.
a) gathering   b) to gather   c) gathered   d) to be gathered
- 119.** ... by her father, she went to her new room.
a) To accompany   b) Accompany
c) Accompanied   d) To have accompanied
- 120.** Generally ..., I don't like coffee.
a) to speak   b) speaking   c) spoken   d) speak
- 121.** Other footsteps were heard ... the room below.
a) have crossed   b) crossed   c) being crossed   d) to cross

- 122.** The girl was silent, ... at her hands again.
a) to look   b) looked   c) looking   d) to have looked
- 123.** ... the door behind her, Isabel waited a little.
a) To close   b) Closed   c) To be closed   d) Having closed
- 124.** They admired the stars ... in the sky.
a) twinkling   b) to twinkle   c) twinkled   d) to be twinkling
- 125.** ... alone, Paul and I kept silence for some time.
a) To leave   b) Being left   c) Leaving   d) Have left
- 126.** Sometimes children complain about not... by their parents.
a) to understand   b) to be understood
c) being understood   d) understanding
- 127.** Mr. Jackson has a good chance of ... president.
a) to elect   b) electing   c) elected   d) being elected
- 128.** The apples on the tree are ripe. They need ....
a) picking   b) picked   c) to pick   d) to have picked
- 129.** We are excited about Mary's ... a scholarship.
a) to win   b) winning   c) won   d) being won
- 130.** I couldn't understand his not.
a) to want   b) wanted   c) wanting   d) have wanted
- 131.** Ann borrowed Sally's clothes without... her first.
a) to ask   b) asked   c) have asked   d) asking
- 132.** I'll help you with your homework as soon as I finish ... the dishes.
a) wash   b) washing   c) washed   d) being washed
- 133.** I can't help ... why Larry did such a foolish thing.
a) wondering   b) to wonder   c) wondered   d) to be wondered
- 134.** I don't remember ever ... that story before.
a) hear   b) to hear   c) having heard   d) heard
- 135.** You should stop ... if you get sleepy.
a) to drive   b) driven   c) to have driven   d) driving
- 136.** Please, forgive me for not... here to help you yesterday.
a) to be   b) been   c) having been   d) have been
- 137.** In spite of... busy, he did all he could to help her.
a) to be   b) being   c) been   d) to have been
- 138.** The boys could not leave the house without... for permission.
a) asking   b) to ask   c) asked   d) to have asked
- 139.** Sometimes the sad expression on his face makes me ... sorry for him.
a) to feel   b) felt   c) feeling   d) feel
- 140.** Edward stood on the beach ... at the ship.
a) to look   b) looking   c) looked   d) look
- 141.** I usually watched them instead of... ball with them.
a) to play   b) played   c) playing   d) have played
- 142.** If you hear any news, I want... immediately.
a) to be told   b) telling   c) to have told   d) told
- 143.** I was getting sleepy, so I let my friend ... the car.
a) to drive   b) drive   c) driven   d) to be driven

- 144.** We sat in the kitchen ... very hot, strong tea.
a) to sip   b) sip   c) sipping   d) sipped
- 145.** Emily stopped ... a black cat run across the street.
a) to let   b) let   c) being let   d) to have let
- 146.** I'm tired. I wouldn't mind just ... at home tonight.
a) to stay   b) staying   c) stayed   d) to have stayed
- 147.** ... about another country is very interesting.
a) Learn   b) Learnt   c) Learning   d) Being learnt
- 148.** Lillian deserves ... the truth about what happened last night.
a) to tell   b) to be told   c) told   d) to have told
- 149.** Don't keep ... me the same questions over and over.
a) to ask   b) asked   c) being asked   d) asking
- 150.** Time ..., we shall start tomorrow.
a) to permit   b) permitting
c) permitted   d) to have permitted

ТИПИ РЕЧЕНЬ

Залежно від мети висловлювання в англійській розпізнають такі типи речень:

а) розповідні (declarative sentences):

English is spoken as a native language by nearly three hundred million people.

Англійська мова є рідною для майже трьохсот мільйонів мовців.

б) питальні (interrogative sentences):

Have you been to London? Ви були в Лондоні?

Where do you live? Де ти живеш?

в) спонукальні (imperative sentences):

Open the window. Відчиніть вікно.

г) окличні (exclamatory sentences):

What a beautiful room! Яка чудова кімната!

За будовою речення поділяються на прості (simple) та складні (composite). Просте речення може бути поширеним (extended) і непоширеним (unextended). Складні речення поділяються на складносурядні (compound) й складнопідрядні (complex).

ГОЛОВНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ (THE PRINCIPAL PARTS OF THE SENTENCE) ПІДМЕТ (THE SUBJECT)

Головними членами речення є підмет і присудок. Підмет (the subject) в англійській мові, як і в українській, найчастіше виражається іменником або особовим займенником. Він може бути виражений також іншими частинами мови, вжитими в значенні іменника, словосполученнями і підрядними реченнями:

Nick could not hear the words. Нік не міг чути цих слів.

She tried to remember her father.

Вона намагалася пригадати свого батька.

And is a conjunction. And — сполучник.

What we want is rest. Що нам потрібно — це відпочинок.

Залежно від характеру підмета речення поділяються на особові (personal), неозначено-особові (indefinite-personal) і безособові (impersonal).

Особовим називається речення, підмет якого означав певну особу, предмет або абстрактне поняття:

Where's the doctor? Де лікар?

The shop was closed. Магазин був зачинений.

The thought made him happy. (Sillitoe)

Ця думка зробила його щасливим.

Неозначено-особовим називається речення, присудок якого означає дію, що стосується людей взагалі, будь-якої особи або неозначеної кількості осіб. Підметом у таких реченнях є неозначений займенник **one** або займенники **we, you, they** у неозначено-особовому значенні:

One never can be sure. Ніколи не можна бути певним.

Is that all **they** teach you over at that school?

І це все, чого вас навчають у школі?

You never can tell what will happen.

Ніколи не можна сказати, що трапиться.

Before the names of seas **we** use the definite article.

Перед назвами морів вживаємо означений артикль.

Як видно з наведених прикладів, на відміну від української мови, де підмет у неозначено-особових реченнях відсутній, в англійській мові він завжди виражений одним із згаданих вище займенників.

Безособовим називається таке речення, присудок якого не відноситься ні до особи, ні до предмета чи абстрактного поняття. На відміну від української мови, де в безособових реченнях нема і не може бути підмета, в англійській мові є формальний підмет, виражений займенником **it**, який ставиться на початку речення:

It was getting dark. Темніло.

It rained on all morning. Весь ранок ішов дощ.

Підмет, виражений інфінітивом чи герундієм (часто із залежними від них словами) або підрядним реченням, здебільшого ставиться після присудка. В цьому випадку на початку речення перед присудком вживається займенник **it**, що є формальним підметом:

It is not easy to write like this. Не легко так писати.

It was fun seeing the fox. Було забавно дивитися на лиса.

It seemed to him that all would be well.

Йому здавалося, що все буде добре.

Речення, в яких стверджується або заперечується наявність у певному місці або в певний час якогось предмета, явища або особи, виражених підметом, звичайно починаються ввідним словом **there**, яке втратило своє лексичне значення і на українську мову не перекладається. Після нього ставиться присудок, потім підмет. Присудком у таких реченнях здебільшого є дієслово **to be**, зрідка дієслова **to live, to come** та ін.:

There was a light in the window. У вікні було світло.

There were many people in the streets. На вулицях було багато людей.

Once **there** lived a boy. Жив колись хлопчик.

Якщо в такому реченні є обставина місця, то в українському перекладі вона звичайно ставиться на початку речення.

У питальній формі дієслово-присудок **to be** або допоміжне чи модальне дієслово, якщо вони є в складі присудка, ставляться перед **there**:

Is there a theatre in your town? У вашому місті є театр?

Will there be a bus stop here? Тут буде автобусна зупинка?

Can there be a bus stop here? Тут може бути автобусна зупинка?

У заперечній формі речень, що починаються з **there**, вживається заперечний займенник **no** або **not... any**:

There are **no** trees there *або* Там нема дерев.

There aren't **any** trees there.

Якщо перед підметом стоять слова **many, much** або кількісний числівник, заперечна форма утворюється за допомогою частки **not**:

There is **not** much snow on the ground. На землі небагато снігу.

ПРИСУДОК (THE PREDICATE)

В англійській мові є три типи присудка:

- а) простий дієслівний (the simple verbal predicate);
- б) складений дієслівний (the compound verbal predicate);
- в) складений іменний (the compound nominal predicate).

Простий дієслівний присудок — це присудок, виражений особовою формою дієслова в будь-якому часі, стані і способі:

She **knows** nothing about me. Вона нічого не знає про мене.

What **did** he say? Що він сказав?

The sun **is rising**. Сходить сонце.

You **haven't shown** me my room yet.

Ви ще не показали мені моєї кімнати.

I **have been invited** here. Мене сюди запросили.

Складений дієслівний присудок — це присудок, виражений: а) модальним дієсловом у сполученні з інфінітивом; б) дієсловом з модальним значенням у сполученні з інфінітивом чи герундієм; в) дієсловом, що означає початок, продовження чи закінчення дії в сполученні з інфінітивом або герундієм:

I **can do** it. Я можу зробити це.

He **must come back** tomorrow. Він мусить повернутися завтра.

He **wants to work** there. Він хоче там працювати.

We **began to learn** English three years ago.

Ми почали вивчати англійську мову три року тому.

The pupils **went on writing**. Учні продовжували писати.

The child **stopped crying**. Дитина перестала плакати.

Іменний складений присудок складається з дієслова-зв'язки (the link-verb) та іменної частини — предикатива (the predicative).

Дієсловом-зв'язкою найчастіше буває **to be** *бути*, яке, на відміну від української мови, не пропускається в теперішньому часі:

He **is** very **tall**. Він дуже високий.

The night **was dry and cold**. Ніч була суха й холодна.

У функції зв'язки вживаються також дієслова **to become, to grow, to get, to turn** ставати, робитися; **to remain, to keep** залишатися; **to look** мати вигляд; **to seem** здаватися; **to feel** почувати себе та ін.:

She **seemed** very **happy**. (Brand) Вона здавалася дуже щасливою.

She **looked tired**. Вона мала стомлений вигляд.

It **became cold**. Стало холодно.

In autumn the leaves **turn yellow**. Восени листя жовтіє.

У функції предикатива найчастіше вживаються прикметники та іменники:

The day was **cold**. День був холодний.

His brother became a **doctor**. Його брат став лікарем.

Предикатив може бути виражений також займенником, числівником, прислівником, не особовими формами дієслова:

The book is **mine**. Книжка — моя.

My sister is **fifteen** today. Моїй сестрі сьогодні п'ятнадцять років.

He was **the first** to come. Він прийшов першим.

The safest thing was **to leave** Harvey Warrender alone, at least for the time being.

Найнебезпечнішим було облишити Гарві Уоррендера хоча б на певний час.

Adventure is **allowing** the unexpected to happen to you.

Пригода — це коли дозволяєш, щоб у твоєму житті траплялося несподіване.

ДРУГОРЯДНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ (THE SECONDARY PARTS OF THE SENTENCE)

ДОДАТОК (THE OBJECT)

В англійській мові розрізняють три види додатка:

- а) прямий (the direct object);
- б) непряний (the indirect object);
- в) прийменниковий (the prepositional object).

Крім того, є ще складний додаток, який може бути безприйменниковим і прийменниковим (the complex object, non-prepositional and prepositional).

Прямим називається безприйменниковий додаток, що означає особу або предмет, на які спрямовано дію, виражену дієсловом-присудком. Прямий додаток виражається здебільшого іменником у загальному відмінку або особовим займенником в об'єктному відмінку; він може бути виражений також іншими частинами мови, вжитими в значенні іменника.

Прямий додаток в англійській мові звичайно відповідає прямому додатку в українській мові, тобто додатку, вираженому знахідним (іноді родовим) відмінком без прийменника:

The child is drinking **milk**. Дитина п'є молоко.

I didn't see your **sister**. Я не бачив твоєї сестри.

Але прямий додаток може відповідати й непрямому додатку в українській мові:

We helped **him**.   Ми допомогли йому.

I followed **them**.   Я пішов за ними.

Звичайно прямий додаток стоїть безпосередньо після дієслова, до якого відноситься.

Непрямий додаток означає особу, до якої звернено дію, виражену дієсловом-присудком. Це також безприйменниковий додаток, виражений іменником у загальному відмінку або особовим займенником в об'єктному відмінку. На українську мову непрямий додаток перекладається іменником або займенником у давальному відмінку:

I want to show **you** the leaflet.   Я хочу показати вам листівку.

Write **me** your new address.   Напишіть мені свою нову адресу.

Непрямий додаток завжди стоїть між дієсловом і прямим додатком. Якщо непрямий додаток треба поставити після прямого, перед ним вживається прийменник **to** або **for**:

I gave **him** a pen. — I gave a pen **to him**.

Mother bought **her** a dress.— Mother bought a dress **for her**.

Прийменниковим називається додаток, виражений іменником, займенником або іншою частиною мови з прийменником:

I've read **about him**.   Я читав про нього.

We can talk **about it** some other time.

Ми можемо поговорити про це іншим разом.

ОЗНАЧЕННЯ (THE ATTRIBUTE)

Означення, що стоїть перед означуваним словом, називається препозитивним (prepositive attribute), а означення, що стоїть після означуваного слова, — постпозитивним (postpositive attribute).

Препозитивне означення в англійській мові може бути виражене прикметником, займенником-прикметником, кількісним і порядковим числівником, дієприкметником, герундієм (без прийменника), іменником у присвійному відмінку та іменником у загальному відмінку без прийменника:

The **old** woman looked round the room.   Стара жінка оглянула кімнату.

She lives with **her** mother.   Вона живе з матір'ю.

I've only been here for **two** years.   Я тут лише два роки.

Read **the first** sentence.   Читай перше речення.

I looked at his **smiling** face. Я подивилась на його усміхнене обличчя.

The **building** season began. Будівельний сезон почався.

Her **sister's** flat was clean. Квартира її сестри була чиста.

He opened the **kitchen** door. Він відчинив кухонні двері.

Постпозитивне означення може бути виражене іменником у загальному відмінку з прийменником, дієприкметниковим зворотом, герундієм з прийменником, інфінітивом, прислівником, кількісним числівником, вжитим у значенні порядкового, а також прикметником із залежними від нього словами:

The door **of the room** was open.   Двері кімнати були відчинені.

He looked at the children **playing** in the yard.

Він подивився на дітей, які гралися на подвір'ї.

I was looking forward to the pleasure **of telling** it to you.

Я з нетерпінням чекав приємної нагоди розповісти це вам.

This is the article **to translate**. Це стаття, яку треба перекласти.

The room **upstairs** was light. Кімната нагорі була світла.

They are in room **ten**. Вони в десятій кімнаті.

It was a school for the pupils **clever at mathematics**.

Це була школа для учнів, здібних до математики.

Лише постпозитивне означення можуть мати займенники, утворені від **some, any, no, every**, та займенник **those**:

He told me something **important**. Він розповів мені щось важливе.

Nothing **good** can come of it. Нічого доброго з цього не вийде.

ОБСТАВИНИ (THE ADVERBIAL MODIFIERS)

За значенням обставини поділяються на такі групи:

а) обставини місця (adverbial modifiers of place);

б) обставини часу (adverbial modifiers of time);

в) обставини причини (adverbial modifiers of cause);

г) обставини мети (adverbial modifiers of purpose);

д) обставини способу дії (adverbial modifiers of manner);

е) обставини супровідних дій (adverbial modifiers of attending circumstances);

є) обставини ступеня і міри (adverbial modifiers of degree and measure);

ж) обставини наслідку (adverbial modifiers of result);

з) обставини умови (adverbial modifiers of condition);

и) обставини допустовості (adverbial modifiers of concession).

Обставини можуть бути виражені іменниками (з прийменниками і без них), прислівниками, дієприкметниками, герундієм з прийменниками, інфінітивом, а також комплексами з герундієм, інфінітивом та дієприкметником:

I'll walk **to the station**. Я піду на вокзал.

Every day he came **home early**. Щодня він приходив додому рано.

He shivered **with cold**. Він тремтить від холоду.

They walked **in silence**. Вони йшли мовчки.

I went **upstairs to take off** my things.

Я пішла нагору, щоб роздягтися.

They stood **in the door looking after me**.

Вони стояли в дверях, дивлячись услід мені.

But for the rain, we would go **to the forest**.

Якби не дощ, ми пішли б у ліс.

In spite of the rain he continued working.

Незважаючи на дощ, він продовжував працювати.

It is **very cold** today. Сьогодні дуже холодно.

ПОРЯДОК СЛІВ У ПРОСТОМУ ПОШИРЕНОМУ РЕЧЕННІ

Для англійської мови характерний стадий порядок слів. В українській мові зв'язок між словами в реченні чи словосполученні, а також синтаксична функція слова здебільшого визначається формою слова, його закінченням. У сучасній англійській мові, де система відмінкових закінчень розвинута мало, показником синтаксичної функції слова є його місце в реченні.

Візьмемо, наприклад, українське речення *Учитель запитує учня*. Якщо поміняти місцями перше й третє слово, не змінюючи їх форми, зміст речення не зміниться: *Учня запитує вчитель*. Слово *учитель* і в цьому реченні є підметом, оскільки воно стоїть у називному відмінку, а іменник *учня*, хоч і займає місце на початку речення, є прямим додатком, бо має закінчення знахідного відмінка.

Якщо ж у відповідному англійському реченні *The teacher asks the pupil* зробити таку саму перестановку, дістанемо речення *The pupil asks the teacher*, зміст якого зовсім інший: *Учень запитує вчителя*, оскільки в англійській мові роль іменника в реченні визначається його місцем: іменник, що стоїть перед дієсловом-присудком, є підметом, а іменник, що займає місце після присудка - прямим додатком. Отже, порядок слів у реченні відіграє значно більшу смислову роль в англійській мові, ніж в українській.

Порядок слів, при якому підмет стоїть перед присудком, а прямий додаток після присудка, є типовим для англійського розповідного речення:

She loves children. Вона любить дітей.

Якщо в реченні є непрямий додаток, він ставиться як присудком і прямим додатком.

I'll give you my address. Я дам вам свою адресу.

Прийменниковий додаток звичайно ставиться після прямого додатка, а якщо прямого додатка нема - після дієслова-присудка:

We cannot take money from him Ми не можемо брати з нього гроші.

I'm not talking about that. Я не говорю про це.

Обставини звичайно стоять після додатків, а якщо додатків нема — після дієслова-присудка:

He sent me a telegram this afternoon.

Він прислав мені телеграму сьогодні після полудня.

I had a letter from him this morning.

Я одержав листа від нього сьогодні вранці.

He'll be back in half an hour. Він повернеться через півгодини.

Якщо у кінці речення є різні обставини, обставини часу ставляться після обставин місця, а обставини способу дії — перед обставинами місця і часу:

I went to a library today. Я ходив сьогодні в бібліотеку.

They worked hard yesterday. Вони вчора багато працювали.

Якщо в реченні є кілька обставин часу, обставина, що вказує більш точний час, стоїть перед обставиною, що вказує час у більш загальному плані

I was there at seven this morning.

Я був там сьогодні о сьомій годині ранку.

Обставини часу і місця можуть стояти на початку речення:

Last Sunday she came to Moscow.

Минулої неділі вона приїхала до Москви.

In the doorway stood the maid. У дверях стояла служниця.

Обставини, виражені прислівниками неозначеного часу **often** часто, **seldom** рідко, **ever** коли-небудь, **never** ніколи, **usually** звичайно, **always** завжди, **soon** скоро, **already** вже, **sometimes** іноколи тощо, ставляться між підметом і присудком, але після дієслова **to be**, а також після допоміжних або модальних дієслів, якщо вони є в складі присудка:

I **never** heard her name. Я ніколи не чув її імені.

I shall **never** forget it. Я ніколи не забуду цього.

He was **always** alone. Він завжди був самотнім.

I have **always** thought of it. Я завжди думав про це.

Обставини способу дії виражені прислівниками, стоять після дієслова-присудка і його додатка (якщо він є); вони можуть також стояти перед присудком, але після дієслова **to be**, після допоміжних і модальних дієслів:

I am going to speak to you very **seriously**.

Я збираюся серйозно поговорити з тобою.

He **quietly** entered the room.

Він тихо увійшов до кімнати.

They had **quickly** run back. Вони швидко прибігли назад.

The boy was **thoughtfully** looking at the picture.

Хлопчик задумливо дивився на картину.

Хоч прямий додаток звичайно ставиться безпосередньо після дієслова, між ними може стояти прийменниковий додаток або обставина, якщо останні виражені одним-двома словами, а прямий додаток — порівняно великою групою слів:

I found there a book published in the 17th century.

Я знайшов там книгу, видану в XVII столітті.

У реченнях з дієсловами типу **to ring up** телефонувати, **to put on** надягати прямий додаток, виражений особовим займенником, ставиться між компонентами дієслова:

I rang **him** up. Я зателефонував йому.

She put **it** on. Вона надягла його (пальто).

Якщо додаток виражений іменником, він може стояти як між компонентами дієслова, так і після дієслова в цілому:

I rang **my friend** up. — I rang up **my friend**.

She put **her coat** on. — She put on **her coat**.

Порядок слів, при якому присудок стоїть після підмета, називається прямим. Якщо присудок або його частина стоїть перед підметом, порядок слів називається зворотним, або **інверсією**.

Інверсія буває повною і частковою. При повній інверсії весь присудок стоїть перед підметом:

Have you any cheese? У вас є сир?

При частковій інверсії лише частина присудка — допоміжне або модальне дієслово - стоїть перед підметом, а смислове дієслово — після нього:

Has anything happened? Щось трапилося?

Can you speak English? Ви можете розмовляти англійською мовою?

Інверсія вживається в питальних реченнях, крім тих, де запитання стосується підмета або його означення.

Повна інверсія вживається в реченнях з ввідним **there**:

There were green benches in the garden. У сквері були зелені лави.

There has been no change at home.

Вдома ніяких змін не відбулося.

Повна інверсія вживається в розповідних реченнях, що починаються обставинами місця, якщо підмет виражений іменником, а присудком є дієслово, яке не може мати прямого додатка:

At some distance from the factories stands their hospital.

Недалеко від фабрик стоїть їхня лікарня.

Behind the house were **fields**. За будинком були поля.

Повна інверсія вживається в реченнях, що починаються словами **here, there, now, then**, якщо підмет виражено іменником. Якщо підметом є особовий займенник, порядок слів прямий:

Here comes Father. Ось іде батько.

Then came the news that June had gone to the seaside.

Потім надійшла звістка, що Джун поїхала до моря.

There she goes. Он вона йде.

Повна інверсія вживається у реченнях, що починаються словами типу **up, off, down, out**, а підмет виражено іменником. Якщо підметом є особовий займенник, вживається прямий порядок слів:

Down climbed the boy. Хлопець спустився вниз.

Down he climbed. Він зліз униз.

Повна інверсія часто вживається в словах автора після прямої мови, якщо підмет виражено іменником, а присудок — дієсловом у Present Indefinite або в Past Indefinite:

"I put it down on that chair." said George.

"Я поклав його на той стілець", — сказав Джордж.

"He's a tall man," said Tom. "Він високий чоловік", — сказав Том.

Інверсії не буде, якщо присудок має додаток або якщо підмет — особовий займенник:

"Are you all right?" the man asked us.

"У вас усе гаразд?" — запитав нас чоловік.

"Right it is," we answered. "Гаразд", — відповіли ми.

Інверсія має місце в реченнях, що починаються словами **never ніколи; seldom, rarely рідко; little мало; in vain марно; hardly, scarcely ледве; not only не лише; nor, neither також ні; no sooner than як тільки**.

У цьому випадку інверсія часткова — перед підметом ставиться лише допоміжне або модальне дієслово. Якщо присудок виражений дієсловом у

Present Indefinite або в Past Indefinite, то перед підметом ставиться відповідна форма дієслова to do, а після підмета — інфінітив основного дієслова:

Rarely did I wake at night. Рідко коли я прокидався вночі.

Nor did Willy understand this. І Віллі не розумів цього.

WORD ORDER

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

1. often - the cinema - The Milnes - to - go
  - A. The Milnes go to the cinema often.
  - B. The Milnes often go to the cinema.
2. cigarettes - his - give - him
  - A. Give his cigarettes him.
  - B. Give him his cigarettes.
3. the theatre - go - often - very - we - to
  - A. We go to the theatre very often.
  - B. We very often go to the theatre.
  - C. Very often we go to the theatre.
4. him - give - to - cigarettes - his
  - A. Give to him his cigarettes.
  - B. Give his cigarettes to him.
5. drink - coffee - I - usually - strong - don't
  - A. I usually don't drink strong coffee.
  - B. I don't usually drink strong coffee.
  - C. I don't drink strong coffee usually.
6. round - at - table - wooden - they - a - large - sat
  - A. They sat at a large wooden round table.
  - B. They sat at a round large wooden table.
  - C. They sat at a large round wooden table.
7. doing - men - what - those - are?
  - A. What are those men doing?
  - B. What are doing those men?
  - C. What those men are doing?
8. the news—yesterday - saw—television - I - on
  - A. I yesterday saw the news on television.
  - B. I saw on television the news yesterday.
  - C. Yesterday I saw the news on television.

9. the novel - much - I - very - liked

- A. I very much liked the novel.
- B. I liked very much the novel.
- C. I liked the novel very much.

10. to - came - the office - he - yesterday - taxi - by

- A. He came by taxi to the office yesterday.
- B. He came to the office by taxi yesterday.
- C. Yesterday he came by taxi to the office.

11. the table - and - on - is - there - two - a book - pens

- A. There is a book and two pens on the table.
- B. There is two pens and a book on the table.
- C. On the table there is a book and two pens.

12. tell - didn't - me - you - the truth - why ?

- A. Why you didn't tell me the truth?
- B. Why didn't you tell me the truth?
- C. Why didn't you tell the truth me?

13. where - me - could - is - the market - you - tell

- A. Could you tell me where the market is?
- B. Could you tell me where is the market?

14. airport - 10 p.m. - you'll - the - at - at - arrive

- A. You'll arrive at the airport at 10 p.m.
- B. You'll arrive at 10 p.m. at the airport.
- C. At the airport you'll arrive at 10 p.m.

Level 2

1. I wonder _____.

- a) what my younger brother is doing now
- b) what is my younger brother doing
- c) what does my younger brother do now
- d) what is doing my younger brother

2. _____ I'm not sure _____.

- a) who'll be elected president
- b) who'll be elect president
- c) who elect president
- d) president who'll be elected

3. _____ I don't know _____.

- a) where is the phone-book
- b) the phone-book where is

- c) where the phone-book is
d) the phone-book is where
4. ____ She saw ____.
- a) John at the movies last night
b) last night John at the movies
c) at the movies John
d) last at the movies
5. _ He ____.
- a) isn't staying there in March
b) isn't staying in March there
c) there isn't staying in March
d) is staying not there in March
6. ____ Einstein speak English when he went to live in the USA?
- a) Could   b) Must   c) Should   d) Ought
7. Mary ____ swim when she was three.
- a) should   b) may   c) ought to   d) could
8. ____ you help me with the washing up, please?
- a) Could   b) Might   c) Should   d) Must
9. She ____ swim really well when she was just eighteen months old.
- a) must   b) had to   c) was able to   d) should
10. When I was at school we ____ do homework every night.
- a) should   b) had to   c) must   d) ought
11. You ____ be joking. No one buys two Rolls Royces.
- a) have to   b) must   c) should   d) are able to
12. You ____ feel relaxed after your holiday.
- a) have to   b) ought   c) must   d) are allowed
13. They ____ be tired. They've been travelling all night.
- a) must   b) can't   c) shouldn't   d) had to
14. She ____ be Scottish with a surname like McKenzie.
- c) a) ought   b) is allowed to   c) must   d) is able to
15. A driver ____ to take the test in English.
- a) hasn't   b) needn't   c) doesn't have   d) mustn't
16. Jack has several books about birds and a pair of powerful binoculars. He ____ be a serious bird watcher.
- a) was to   b) must   c) ought   d) will be able.
17. If I don't study for the next test, I ____ fail it.
- a) ought to   b) should   c) might   d) will have to
18. It ____ be Jack. He drives a Fiat and this guy is driving a Jaguar.
- a) can't   b) should   c) ought to   d) might

Level 3*

1. _____ I think we will have to accept the notion that we ____ have total freedom in everything.
- a) need   b) needn't to   c) ought   d) can't

2. _He _____ to go to the dentist because he has toothache.
a) ought   b) must   c) should   d) have
3. Our English lessons at school were very boring. We _____ long exercises and learn a lot of grammar rules by heart.
a) must to write   b) must write   c) had to write   d) to write
4. It was a very difficult text. I _____ look up a lot of words in the dictionary.
a) must   b) have to   c) had to   d) must to
5. If we _____ study, we could go out.
a) didn't have to   b) had to study   c) could   d) didn't have
6. _____ ride your bicycle, please, Jane?
a) Must I   b) Should I   c) May I   d) Do I have to
7. _____ use your telephone, please, Mr. Taylor?
a) May I   b) Should I   c) Do I have to   d) Must I
8. You _____ come if you don't want to.
a) had to   b) were able to   c) didn't have to   d) needn't
9. If we go to town, _____ do some shopping.
a) I'll be able to   b) I must   c) I can   d) ought
10. In Britain you _____ drive a car when you're seventeen.
a) must   b) are able to   c) ought to   d) are allowed to
11. _____ We've got two hours left. We _____ leave yet.
a) ought to   b) should   c) needn't   d) are to
12. _____ I'm not working tomorrow, so I _____ get up early.
a) don't have to   b) have not to   c) haven't got   d) am to
13. Susan left before the end of the film. She _____ go home
a) had to   b) must   c) might   d) could
14. You've been working all day. You _____ be tired.
a) ought to   b) should   c) can   d) must
15. — My school is near the railway station.
— Oh, it _____ be noisy.
a) should   b) must   c) can   d) is to
16. — What shall we do tonight?
— It's a nice day. We _____ go for a walk.
a) could   b) must   c) have to   d) needn't
17. I _____ in love with Bill since 1984.
a) was   b) am   c) have been   d) had been
18. The last time I _____ Dick was in 1985.
a) saw   b) have seen   c) see   d) had seen
19. I _____ a decision yet.
a) haven't made   b) made   c) am making   d) will make
20. I _____ two pages so far.
a) wrote   b) was writing   c) have written   d) write

СЛОВОТВОРЕННЯ (WORDBUILDING)

В англійській мові є певні способи утворення нових слів (основ). Деякі з них збігаються з тими, які застосовуються в українській мові, інші характерні для англійської мови.

Головними способами словотворення в англійській мові є:

- 1) Афіксація
- 2) Конверсія
- 3) Словоскладення

АФІКСАЦІЯ

А ф і к с а ц і я — це утворення нової (похідної) основи з вже існуючої (вивідної) основи додаванням до останньої словотворчої частки — афікса. Афіксація широко використовується і в українській мові.

Афікси бувають двох типів: суфікси, або частки, які ставляться після вивідної основи, і префікси, або частки, які ставляться перед вивідною основою.

Так, основа іменника *teacher* була утворена від основи дієслова *to teach* за допомогою суфікса **-er**:

teach + *er* = *teacher*

Основа прикметника *unlucky* (нещасливий) була утворена від основи прикметника *lucky* за допомогою префікса **-un**:

un + *lucky* = *unlucky*

Кожна частина мови характеризується певним набором афіксів (суфіксів і префіксів), які застосовуються для утворення нових слів (основ), що відносяться до цієї частини мови. Так, є афікси іменників, дієслів, прикметників, прислівників.

В англійській мові є суфікси особливого роду — відокремлені. Відокремлені суфікси збігаються за формою з прислівниками і прийменниками. Вони використовуються для утворення дієслів. Так, дієслово **to put on** — і надягати утворено від дієслова **to put** — класти за допомогою відокремленого суфікса **on**.

На відміну від звичайних (невідокремлених) суфіксів відокремлені суфікси мають наголос, пишуться окремо від вивідної основи і можуть бути відокремлені від неї іншими словами, наприклад:

Put your caps on! (Надіньте шапки!)

My elder brother smoked for some time, but then he decided **to give it up**.

КОНВЕРСІЯ

Конверсія — це утворення нової (похідної) основи з вже існуючої (вивідної) основи шляхом простого переосмислення останньої, без будь-якої зміни і форми. При цьому похідна основа завжди належить до іншої частини мови, ніж вивідна, і відповідно набуває нових морфологічних та синтаксичних властивостей.

Так, наприклад, дієслово **to saw** — пиляти було утворене шляхом конверсії від іменника **saw** — пилка. Переосмислення основи іменника в основу дієслова, природно, приводить до того, що остання утворює форми часу (I saw, he saws, I sawed, I have sawed і т. д.), способу, стану і т. п., тоді як основа іменника **saw** могла змінюватися лише за числами: **a saw — saws**.

Інший приклад конверсії: іменник **a burn** — *опік* був утворений шляхом конверсії від дієслова **to burn** — *палити*, обпikати.

Для української мови конверсія взагалі не характерна. Проте і в українській мові ми спостерігаємо деякі типи конверсійного словоутворення, наприклад, утворення іменників від прикметників шляхом простого переосмислення останніх. Так, іменник *ванна* було утворено шляхом конверсії від прикметника *ванна* (*ванна кімната*).

Шляхом конверсії відбувається утворення різних частин мови — іменників, дієслів, прикметників, прислівників та ін.

Внаслідок конверсійного словоутворення з'являються слова-омоніми, які збігаються за формою основ, але мають різні значення і належать до різних частин мови, наприклад: **a saw і to saw; a burn і to burn; a round** (раунд боксу), **to round** (огинати), **round** (прикметник круглий), **round** (прислівник навкруги), **round** (прийменник навколо) і т. п.

Таких омонімів в англійській мові дуже багато, причому вони могли виникати не тільки внаслідок конверсії, але й іншими способами (наприклад, омоніми **to work і work, to love і love, to rain і rain** та ін. виникли внаслідок збігу за формою слів, які спочатку мали різну форму).

СЛОВОСКЛАДЕННЯ

Словоскладення — це утворення нової (похідної) основи шляхом з'єднання двох вже існуючих основ, звичайно без зміни їх форми.

Так, наприклад, іменник **steamship** (пароплав) був утворений шляхом словоскладення з двох іменників: **steam** (пара) і **ship** (корабель).

Словоскладення вживається і в українській мові, де на відміну від англійської для з'єднання вивідних основ звичайно використовують спеціальні сполучні голосні: *пар-о-плав*.

УТВОРЕННЯ ІМЕННИКІВ

Утворення іменників за допомогою суфіксів.

Для утворення іменників найбільш уживані такі суфікси: суфікс **-er** [э], який утворює іменники від дієслів. Головні значення суфікса:

- 1) професія, заняття, що їх характеризує дана дія:
to teach — teacher
to write — writer
to drive — driver
to sing — singer
- 2) інструмент, знаряддя, механізм, які виконують дану дію:
to cut — cutter (пізець)
to dry — drier (сушарка)

to fight — fighter (літак-винищувач)

Суфікс **-ist** [ist], який утворює іменники від іменників (рідше — прикметників). Цей суфікс вживається в тому ж значенні, що й український суфікс **-ист** (**-ист**), тобто означає належність до певної партії, суспільної групи, професії:

piano (піаніно) — pianist
geology (геологія) — geologist

Суфікс **-ing**, який утворює іменники від дієслів. Іменники з суфіксом **-ing** звичайно є назвами дій, але можуть мати й інші значення:

to begin — beginning (початок)
to be — being (істота)
to build — building (будинок)
to land — landing (посадка літака)
to fire — firing (стрільба)

Суфікс віддієслівних іменників **-ing** не слід змішувати з омонімічними закінченнями герундія і дієприкметника теперішнього часу. Порівняйте:

There are many large new **buildings** in our town. (іменник з суфіксом **-ing**)

Building houses is a very interesting profession, (герундій)

We are **building** a radio laboratory in our school. (дієприкметник у складі складеного дієслівного часу)

Суфікс **-ness** [nis], який утворює абстрактні іменники від прикметників:

great — greatness (велич)
kind — kindness
happy — happiness
useful — usefulness

Суфікс **-ation**, який утворює абстрактні іменники від дієслів (головним чином з суфіксом **-ize**):

to organize — organization

Крім перелічених вище продуктивних суфіксів, іменники в англійській мові характеризуються рядом інших суфіксів, зокрема:

-tion, -sion (action, translation, education, revolution, division, pension)

-ment (development, fulfilment, movement)

-th (depth, width, length, growth)

-ie (-y, -ey) — зменшувальний суфікс (Annie, Charley, Lizzie, mammy, daddy—татусь, auntie — тіточка, granny — бабуся, sonny — синок, birdie — пташка)

Утворення іменників шляхом конверсії. Іменники утворюються шляхом конверсії головним чином від дієслів. Такі іменники звичайно означають однократні дії і нерідко вживаються в складі фразового присудка.

to look — a look (погляд)
to drive — a drive (подорож автомобілем)
to bathe — a bathe (купання)
to cut — a cut (поріз)
to find — a find (знахідка)
to laugh — a laugh (сміх)

to run — a run (пробіг)

Утворення іменників за допомогою словоскладення. Складні іменники утворюються найчастіше з двох. основ іменників: **rail** (рейка) + **way** (колія) = **railway** (залізниця)

text (текст) + **book** (книжка) = **textbook** (підручник)

Таких складних іменників в англійській мові дуже багато: **appletree** (яблуня), **steamship** (пароплав), **airport** (аеропорт), **rainbow** (райдуга), **icescream** (морозиво), **armchair** (крісло), **seashore** (берег моря) та ін.

Складні іменники пишуться разом або через рисочку (дефіс).

При роздільному написанні двох іменників підряд перший з них звичайно є означенням до другого, а ціле — словосполученням, а не складним словом. Порівняйте:

a gold watch (словосполучення *золоти годинник*)

a goldsmith (складне *слово ювелір*)

Складні іменники утворюються також шляхом сполучення основ прикметника та іменника **black** + **board** = **blackboard**; **holiday**, **grandfather**, **gentleman**, **sweetheart**.

УТВОРЕННЯ ПРИКМЕТНИКІВ

Утворення прикметників за допомогою суфіксів. Для утворення прикметників уживані такі суфікси:

Суфікс **-ful**, який утворює прикметники від іменників. Головне значення: «що має дану якість»:

use (користь) – useful (корисний)

peace (мир) – peaceful (мирний)

beauty (краса) – beautiful (красивий)

harm (шкода) – harmful (шкідливий)

Суфікс **-less**, який утворює прикметники від іменників. За теченням він протилежний суфіксу **-ful** і означає відсутність якоїсь якості:

use — useless (некорисний)

harm — harmless (нешкідливий)

help — helpless (безпорадний)

Крім того, є такі поширені суфікси прикметників

-ish (reddish, greenish, sweetish)

-y (dirty, windy, sleepy)

-able, -ible (possible, impossible, comfortable)

-al, -ical (political, social, practical)

-ous (famous, glorious, dangerous)

Утворення прикметників за допомогою префіксів. Прикметники нерідко утворюються від прикметників (і дієприкметників) за допомогою префіксів. Найбільш уживані заперечні префікси **un-, in- (im-, ir-)**:

happy – unhappy

natural – unnatural

pleasant – unpleasant

known – unknown
possible – impossible
definite – indefinite

Прикметники можуть утворюватися за допомогою префіксів також і від іменників:

war (війна) — antiwar (антивоєнний)
pre-war (довоєнний)
post-war (післявоєнний)

Утворення прикметників шляхом словоскладення. Складні прикметники часто утворюються шляхом сполучення основ прикметника та іменника з додаванням суфікса **-ed**:

good-natured (добродушний), dark-haired (темноволосий), blue-eyed (голубоокий).

До інших типів відносяться такі складні прикметники, як sky-blue (блакитний), dark-brown (темно-коричневий), peace-loving (миролюбний).

УТВОРЕННЯ ДІЄСЛІВ

Утворення дієслів за допомогою відокремлених суфіксів. Нові дієслова часто утворюються від вже існуючих за допомогою відокремлених суфіксів. Найбільш поширені відокремлені суфікси: **away, back, down, in, off, on, out, over, up**. Відокремлені суфікси звичайно додають до односкладових дієслівних основ. Збігаючись за формою з прислівниками, відокремлені суфікси в деяких випадках зберігають просторові відтінки значення, незначно змінюючи значення вивідної основи:

to go (іти) — **to go away** (піти)
to come (приходити) — **to come back** (повертатися)
to look (дивитися) — **to look up** (дивитися вгору)

В інших випадках додавання відокремленого суфікса створює дієслово із зовсім новим значенням:

to give (давати) — **to give up** (кидати якість заняття)
to get (одержувати) — **to get off** (виходити з трамвая, автобуса і т. д.)
to go (іти) — **to go on** (продовжувати робити щось)

Приклади дієслів з відокремленими суфіксами:

away: to go away піти; **to run away** тікати; **to throw away** викидати; **to do away with smth.** знищувати, ліквідувати щось (We must do away with colonialism.); **to take away** забирати, відносити.

back: to come back, to go back повертатися

down: to sit down сідати; (Sit down, please!); **to settle down** оселитися; **to come down** спускатися; **to climb down** спускатися, злізати; **to slow down** сповільнювати хід. (The car slowed down at the turn); **to write down** записувати.

in: to come in входити (Come in, please!); **to get in** входити в автобус і т. д.; **to hand in** вручати, здавати (Hand in your dictations!); **to run in** вбігати; **to drop in** заходити в гості.

off: to bite off відкушувати; **to cut off** відрізати, вирубати; **to take off** знімати (Take off your hat and coat); **to switch off** вимикати (Switch off the light, it isn't dark.); **to get off** сходити з автобуса, трамвая (This is where I get off.)

on: to call on відвідувати (We often called on Jack when he was ill.); **to go on** продовжувати (Go on reading!); **to carry on** продовжувати якусь роботу; **to put on** одягати, надягати; **to switch on** вмикати, запалювати світло (Switch on the light, it's getting dark.); **to get on** поживати (How are you getting on?)

out: to get out виходити (Get out! Іти геть!); **to run out** вибігати; **to take out** виймати; **to find out** з'ясовувати; **to carry out** виконувати (We must carry out our plan.); **to cut out** вирізати; **to make out** зрозуміти, розібратися (I can't make it out.);

over: to come over підходити (Come over to my place!); **to talk over** обговорювати; **to think over** обдумати (We must think it over.)

up: to come up підходити; **to drive up** під'їжджати на машині; **to cheer up** підбадьорити, бадьоритися (Cheer up, Jack! Не журися, Джек!) **to get up** вставати з ліжка; **to look up** поглянути вгору; **to shut up** замовкнути (Shut up, Nick!); **to stand up** вставати; **to make up** вигадувати, складати; **to wake up** прокидатися

Утворення дієслів за допомогою невідокремлених суфіксів. З суфіксів звичайного типу для утворення дієслів найчастіше вживається суфікс **-ize**, який утворює дієслова з абстрактним значенням: to realize, to nationalize, to collectivize, to mobilize, to organize.

Є також дієслова, утворені від прикметників за допомогою суфікса **-en**: wide (широкий) — to widen (розширювати); to lengthen, to broaden, to redden, to darken.

Утворення дієслів за допомогою префіксів.

За допомогою префіксів дієслова звичайно утворюються від дієслів. Найбільш поширеними дієслівними префіксами є такі:

Префікс **re-**, який означає повторну дію:

re-read (перечитувати)

rebuild (перебудовувати)

rewrite (писати знову, переписувати)

Цей префікс мають також дієслова з іншими значеннями: to remember, to receive, to respect, to recover та ін.

Префікс **dis-**, який означає дію, протилежну тій, яка виражена вивідною дієслівною основою:

to disagree (не погоджуватися), to disappear (зникати), to disapprove (не схвалювати), to discover (відкривати), to dislike (не подобатися).

Префікс **mis-**, який означає дію, виконану помилково: to misunderstand (неправильно розуміти), to mispronounce (неправильно вимовляти), to misbehave (погано, поводитись), to mistake (помилятися, помилково вважати когось за іншого).

Утворення дієслів шляхом конверсії. Шляхом конверсії дієслова утворюються головним чином від іменників:

a book (книга) — to book (купувати квиток)

dust (пил) – to dust (змітати пил)
 a bomb (бомба) – to bomb (бомбити)
 a hand (рука) – to hand (вручати)
 a head (голова) – to head (очолювати)
 a finger (палець) – to finger (торкатися пальцем)
 winter (зима) – to winter (зимувати)
 Кількість дієслів, утворених конверсії, дуже велика.

УТВОРЕННЯ ПРИСЛІВНИКІВ

Прислівники утворюються найчастіше від прикметників за допомогою суфікса **-ly**:

quick — quickly, loud — loudly, eager — eagerly, careful — carefully, bad — badly, happy — happily.

WORDBUILDING (I)

Утворіть необхідну за змістом частину мови.

Level 1

1. He had a very _____ career. *success*
2. He is quite _____ when making up his mind. *decide*
3. The solution was positively _____. *ingenuity*
4. The _____ burden of running a place like this is really great. *finance*
5. Windsor Castle is a _____ residence, situated not far from London. *luxury*
6. The Castle is located in a very _____ place. *picture*
7. _____ chatting with a friend is not the best way to prepare for the examination. *mind*
8. It is _____ inviting Barry to the party as he is so busy. *worth*
9. Can't you see she is _____ after being up all night. *edge*
10. His words were _____ but his look became grave. *play*
11. Ghana is a _____ country of thick _____ forests and great beaches. *colour, tropics*
12. The person I'm thinking of is _____, _____ and accurate. *observe, inquire*
13. Differences over these issues narrowed during the _____ talks. *prepare*
14. We hope very much to find a _____ solution to the problem. *satisfy*
15. Older people tend to be quite _____ and a bit _____ of any supposed advances. *conserve, suspect*
16. It was very _____ of you to let us know you were going to be late. *consider*
17. She is paid on a _____ basis. *day*
18. She was very _____ about the peace conference and said the president was only there to boost his popularity. *cynicism*
19. The conversation stopped when she made her _____ entrance. *drama*

20. I'm afraid this water is not pure enough. It's not _____ (suitable for drinking).

drink

21. _____ failure drove him to despair.

continue

22. It was the most _____ experience I have ever had.

educate

23. I'm very _____ of your new job.

envy

24. We've had rather an _____ day.

event

25. The new computer system is but the eventual savings
it will bring are very _____.

expense,

signify

Level 2

26. All her children are clever, but the youngest girl is really _____. *except*

27. The company will lend you money on very _____ terms. *favor*

28. The leopards are _____ creatures, and in their comings and goings they are like
spirits from another world. *mystery*

29. Please drive carefully. The roads are so _____. *danger*

30. Exercise plays an important part in keeping the body fit and _____. *health*

31. They had never had the quiet that grows between two people _____ with each
other. *comfort*

32. Factories and cars release _____ chemicals, which pollute the air. *poison*

The Roosevelts spent a year in Europe traveling about, seeing _____ sights, visiting
museums. *history*

2. If Teddy wanted a _____ career, he would have to go abroad for three years of
study. *science*

3. He learned that _____ is a matter of give and take. *policy*

4. The Labor Party had nominated a popular and _____ leader. *power*

5. While running for presidency he made three to five _____ every day. *speak*

6. People loved their new president for his _____. *young*

7. He started on his biggest and most _____ project. *success*

8. He described _____ deeds of American people. *hero*

9. They were ideal parents because they had _____ patience, love for children and the
home life. *end*

10. In the 19th century there was _____ in London, homelessness and all attendant
problems associated with big cities. *poor*

11. He had come to England shortly after the _____ of his mother. *dead*

12. This new CD tower system is attractive and _____. *style*

13. Each evening Julia would surf through the World Wide Web in _____ at all the
information available. *amaze*

14. When a boy found a lizard he measured the total _____ of its tail with his ruler.
long

15. We found the script _____, and we enjoyed the dialogue between the main
characters very much. *fascinate*

16. The water in many lakes and rivers is _____. As a result, it needs to be cleaned
before people can drink it. *pure*

17. _____ in large multinational companies have excellent career opportunities if they are willing to travel. *employ*

18. From this spot, we travel through _____, rolling country to Gettysburg, a town of historic interest. *picture*

19. His dream was to become the world's greatest _____. *Biology*

Level 3*

20. The lack of knowledge or reliance upon _____ is harmful. *information*

21. The population _____ in this area is very low. *dense*

22. Such kind of behavior only seems _____. *logical*

23. The theme of his report was _____ for war. *ready*

24. On the yacht we've often seen passengers talking in whispers and exchanging _____ packages. *mystery*

25. During our holidays in Grenada, we enjoyed an early evening barbecue on a _____ beach. *sand*

26. Someone who doesn't consider people's feelings could be described as _____. *sensitive*

27. Everyone could see _____ and tenderness between parents and children, which was prevalent in their family. *warm*

28. Wall Street is _____ with American capitalism. *synonym*

29. When the weather is good, amusement parks, beaches, and other special attractions are always _____. *crowd*

30. The company received hundreds of _____ for the job. *apply*

31. There is a high _____ at the moment and many people are looking for work. *employ*

32. The word *shy* usually means lacking self-confidence and being _____ in the presence of others. *comfort*

33. Philadelphia is the city where the two most important _____ in American history were made. *decide*

34. The declaration says that independence is a _____ human right. *base*

35. The most popular _____ paper in Britain is *the Sun*. *day*

36. Many Americans worry about too much government _____ in their lives. *interfere*

37. Mars is a planet of hard work and accomplishment, and always expresses activity and _____. *rest*

38. Life on the Lower East Side had its _____, especially food. *please*

39. In the United States, education is mainly the _____ of state and local government. *response*

40. If sociability and generosity are encouraged early in the life, much of _____ will disappear. *self*

WORDBUILDING (II)

Виберіть правильну відповідь.

Level 1

Test 1.1

In 332 BC Alexander the Great, king of Macedonia, (1) _____ Egypt. In 305 BC Alexander's general Ptolemy became king of Egypt, and for almost 300 years his (2) _____, the Ptolemies, ruled Egypt. Although Ptolemy was Macedonian by birth and the Ptolemies remained (3) _____ to Greek culture, they were (4) _____ for one of the greatest periods of building and decorating temples in Egypt. The Ptolemies did so to win (5) _____ for their rule from their Egyptian (6) _____. The Ptolemaic dynasty ended when Cleopatra, queen of Egypt, (7) _____ suicide after the Romans (8) _____ her forces at the Battle of Actium in 31 BC. The Roman victory marked the end of ancient Egypt as a/an (9) _____ power.

1. **A** conquered **B** conquer **C** conquering **D** conquest
2. **A** descend **B** descending **C** descendible **D** descendants
3. **A** ties **B** tied **C** tier **D** tiring
4. **A** responsible **B** responsibly **C** responsibility **D** responsive
5. **A** accept **B** accepted **C** acceptance **D** acceptability
6. **A** subjects **B** subjective **C** subjacent **D** subjectify
7. **A** commitment **B** committed **C** committing **D** committal
8. **A** defeatism **B** defeat **C** defeating **D** defeated
9. **A** depend **B** independence **C** independent **D** depending

Test 1.2

Although the Smithsonian Institution may seem an American enterprise, its (1) _____ lie in the bequest of an Englishman, Smithson, who never even visited the United States. In October 1826, James Smithson (2) _____ his will, (3) _____ his vast (4) _____ to his nephew with one proviso: if the nephew died with no (5) _____, Smithson's state was to be given "to the United States of America, (6) _____ at Washington, under the name of the Smithsonian Institution, an Establishment for the increase and (7) _____ of knowledge among men". His nephew died, heirless, (8) _____ than seven years after his uncle.

1. **A** origins **B** original **C** originality **D** originally
2. **A** writing **B** written **C** wrote **D** writer
3. **A** leaved **B** leaving **C** leave **D** leaves
4. **A** fortunate **B** fortunated **C** fortune **D** fortunately
5. **A** heirloom **B** heirs **C** heiress **D** heirless
6. **A** founding **B** foundation **C** founded **D** to found
7. **A** diffusion **B** diffusible **C** diffuse **D** diffusing
8. **A** little **B** least **C** a little **D** less

Test 1.3.

A number of individual diamonds have become (1) _____, (2) _____ because of their size. The largest of all (3) _____ diamonds is the Cullinan, which was discovered in South Africa in 1905 and was (4) _____ to Edward VII, king of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, by the government of the Transvaal. The Cullinan weighed 3,106 carats before cutting and was pronounced by crystallographers to be a fragment of a (5) _____ larger stone. When the stone was cut, a total of 105 gems were produced, (6) _____ 1,063 carats in all. The largest of

these was a stone called the Star of Africa, the biggest cut diamond in (7) _____, and now set in the British (8) _____ scepter.

1. A primacy B primary C famously D fame
2. A famed B famous C prime D primarily
3. A knew B known C knowing D knowledge
4. A present B presence C presented D presenting
5. A considerably B considerable C considering D considered
6. A weight B weigh C weighed D weighing
7. A exist B existing C existed D existence
8. A royally B royal C royalty D royals

Test 1.4.

(1) _____ to tradition, the first American Thanksgiving was (2) _____ in 1621 by the English Pilgrims who had founded the Plymouth Colony. The Pilgrims marked the (3) _____ by (4) _____ with their Native American guests who brought gifts of food as a gesture of goodwill. Although this event was an important part of American colonial history, there is no (5) _____ that any of the (6) _____ thought of the feast as a thanksgiving celebration. Two years later, during a period of drought, a day of fasting and prayer was changed to one of thanksgiving because rains came during the prayers. (7) _____ the custom (8) _____ among New Englanders to (9) _____ celebrate Thanksgiving after the harvest.

1. A Accordingly B Accordance C According D Accordant
2. A celebrating B celebrated C celebration D celebrate
3. A occasion B occasional C occasionally D occasionalism
4. A feast B feasted C festivity D feasting
5. A evident B evidently C evidence D evidenced
6. A participate B participating C participants D participated
7. A Grade B Gradually C Graded D Gradual
8. A prevailed B prevalence C prevailing D prevalent
9. A annual B annum C annualize D annually

Test 1.5.

During an (1) _____ 700 ears ago, the England's King Edward I took the 181 kg Stone of Destiny from central Scotland. According to ancient prophecy, whoever had (2) _____ the stone would have (3) _____ over Scotland. According to legend, during coronations, the stone would make a (4) _____ noise if the person sitting on it was of royal (5) _____, and it would remain (6) _____ if the person was not of royal family. (7) _____ for a brief period of lime, the stone has remained under the coronation (8) _____ at Westminster Abbey in London, England, for the last 700 years. (9) _____ English and British monarch has been crowned on the Stone of Destiny since Edward brought it to Westminster Abbey in 1296.

1. A invade B invasive C invaded D invasion
2. A owning B owned C ownership D own
3. A powerfully B powerful C power D powered
4. A groaning B groan C groaningly D groaned

5. **A** blooded **B** bloodily **C** bloody **D** blood
6. **A** silently **B** silence **C** silent **D** silencing
7. **A** Exception **B** Excepting **C** Except **D** Excepted
8. **A** seat **B** seated **C** seater **D** seating
9. **A** Everyone **B** Each **C** Everywhere **D** Every

Level 2

Test 2.1.

The ancient games are athletic contests and other types of public (1) _____ that were a (2) _____ of the religious and social life of ancient Greece and Rome. The Roman games (3) _____ radically from the Greek games in several respects. In Greece the people were often (4) _____, whereas in Rome they were mere spectators, and only professional athletes, slaves, and (5) _____ usually took part. Also, the Greek games (6) _____ for their entertainment (7) _____ chiefly on (8) _____ among athletes, whereas the Roman games were often characterized by the staging of battles (9) _____ to the death and (10) _____ large numbers of human beings and also beasts.

1. **A** spectacularly **B** spectacle **C** spectacted **D** spectacular
2. **A** featured **B** featuring **C** feature **D** featureless
3. **A** differed **B** different **C** differing **D** difference
4. **A** participation **B** participants **C** parts **D** participate
5. **A** prison **B** imprisoned **C** imprisonment **D** prisoners
6. **A** dependence **B** depending **C** depended **D** dependent
7. **A** value **B** valuable **C** values **D** valued
8. **A** competed **B** competition **C** compete **D** competing
9. **A** fighting **B** fighter **C** fightingly **D** fought
10. **A** involvement **B** involving **C** involved **D** involve

Test 2.2.

Cereals are various species of the grass family, (1) _____ for their seed, which is used as food. The name is (2) _____ from Ceres, the Roman goddess of grains and agriculture. Although the cereals do not belong to any (3) _____ tribe of the grasses, the use of particular species as bread plants seems to have been determined chiefly by the (4) _____ size of the seed or by the (5) _____ of obtaining it in (6) _____ quantity and of freeing it from its (7) _____ covering. The most (8) _____ cultivated grains are wheat, barley, rye, oats, rice, corn or maize. These have all been cultivated since ancient times. Maize is the only grain that (9) _____ in America; the others were developed in Europe, Asia, and Africa.

1. **A** cultivation **B** cultivable **C** cultivated **D** cultivar
2. **A** derived **B** derivative **C** derivation **D** deriving
3. **A** particularly **B** particularity **C** particularized **D** particular
4. **A** superiority **B** superior **C** superiorly **D** super
5. **A** easy **B** easily **C** ease **D** easement
6. **A** suffice **B** sufficient **C** sufficiency **D** sufficiently
7. **A** edible **B** edibly **C** eat **D** edibility

8. **A** extensively **B** extensive **C** extent **D** extensible

9. **A** origin **B** original **C** origination **D** originated

Test 2.3.

Periodic floods (1) _____ naturally on many rivers, forming an area known as the (2) _____ plain. These river floods often result from heavy rain, sometimes combined with melting snow, which causes the rivers to overflow their banks; a flood that rises and falls rapidly with little or no (3) _____ warning is called a flash flood. Flash floods are usually caused by (4) _____ rainfall over a (5) _____ small area. Coastal areas occasionally are flooded by unusually high tides (6) _____ by (7) _____ winds over ocean surfaces, or by tsunamis caused by undersea earthquakes. Floods not only damage property and (8) _____ the lives of humans and animals, but have other (9) _____ as well.

1. **A** occurred **B** occurrence **C** occur **D** occurring

2. **A** flow **B** flood **C** flowed **D** flooding

3. **A** advance **B** advanced **C** advances **D** advancing

4. **A** intensity **B** intense **C** intensify **D** intensely

5. **A** relative **B** relativity **C** relate **D** relatively

6. **A** induced **B** induce **C** inducement **D** inducing

7. **A** severely **B** severity **C** severe **D** severing

8. **A** danger **B** endanger **C** in danger **D** dangerous

9. **A** effectiveness **B** effects **C** effective **D** effectively

Test 2.4.

Although several cane-cutting machines have been used with some (1) _____, most of the sugarcane in the world is (2) _____ by hand. The cutting instrument most commonly used (3) _____ of a large steel blade 50 cm (4) _____ and about 13 cm (5) _____, (6) _____ with a small hook on the back, and set into a wooden handle. Cane is cut at or near the surface of the ground, stripped of its leaves by the knife hook, and trimmed at the top near the last (7) _____ joint. The cane is then piled in rows along the ground until picked up by hand or machine, tied in bundles, and transported by cart or truck to the sugar factory, where the (8) _____ mill extracts the sugar from the cane.

1. **A** succeed **B** successful **C** success **D** succeeding

2. **A** harvesting **B** harvester **C** harvested **D** harvest

3. **A** constituent **B** consists **C** constituency **D** consisting

4. **A** length **B** lengthen **C** longer **D** long

5. **A** wide **B** widen **C** width **D** widening

6. **A** equipment **B** equipping **C** equipped **D** equips

7. **A** mature **B** maturate **C** maturing **D** maturely

8. **A** grind **B** grinding **C** ground **D** grindable

Test 2.5.

Quebec has several problems with (1) _____. Because of its location at the northeast corner of North America, winds from the southwest carry pollution to the (2) _____. Acid rain has (3) _____ damaged (4) _____ lakes and some forestlands, with maple trees the hardest hit. About half of the sulfur compounds that (5) _____ acid rain originate at power plants and industrial sites in the United States, a quarter originate in Ontario, and a quarter originate within Quebec. In (6) _____, large parts of the St. Lawrence River are polluted by fertilizer runoff and toxic industrial discharges despite federally (7) _____ regulations to improve the (8) _____ of the water.

1. **A** pollute **B** polluted **C** polluter **D** pollution
2. **A** provincialism **B** provincial **C** province **D** provincially
3. **A** seriously **B** serious **C** seriousness **D** more serious
4. **A** numerously **B** numerate **C** numerous **D** numerated
5. **A** causality **B** causally **C** causative **D** cause
6. **A** additional **B** addition **C** add **D** added
7. **A** enforced **B** forcing **C** force **D** enforce
8. **A** qualitative **B** quality **C** qualifying **D** qualify

Test 2.6.

A (1) _____ lighthouse is a structure from which light is projected at night, or which serves as a marker by day, (2) _____ ships (3) _____ in coastal waters. Lighthouses are constructed at important points on a coastline, at (4) _____ to harbours and estuaries, on rocky ledges or reefs, on islands, and even in the water. Lighthouses help (5) _____ a ship's location, warn ships of (6) _____ hazards, and (7) _____ them that land is (8) _____. Lighthouses differ from smaller beacons in that a lighthouse includes (9) _____ quarters for a lighthouse keeper. Today, however, most lighthouses use automatic electric lights that do not (10) _____ a full-time resident operator.

1. **A** commonly **B** common **C** commonness **D** commoner
2. **A** guided **B** to guide **C** guidance **D** guideline
3. **A** sailer **B** sailor **C** sails **D** sailing
4. **A** enter **B** entrant **C** entrances **D** entered
5. **A** identify **B** identifying **C** identification **D** identified
6. **A** potentially **B** potential **C** potency **D** potent
7. **A** notifying **B** notification **C** notify **D** notified
8. **A** nearer **B** nearly **C** nearness **D** near
9. **A** living **B** live **C** alive **D** life
10. **A** requirement **B** require **C** required **D** requiring

Level 3*

Test 3.1.

In 1963 the ZIP (Zoning Improvement Program) code system was (1) _____ to simplify the patterns and (2) _____ of mail (3) _____. The ZIP code is a five-digit number used the name of the city on the last line of the address (4) _____ and state. The first (5) _____, from 0 to 9, stands for one of the ten main geographical areas

into which the United States and its (6) _____ are (7) _____. The next four digits mark off (8) _____ farther by subdividing the main area; the first three digits together (9) _____ a sectional or metropolitan area, with the next two numbers (10) _____ an (11) _____ or branch post office. Use of ZIP codes is (12) _____.

1. **A** introduced **B** introduction **C** introduce **D** introducing
2. **A** procedural **B** procedurally **C** procedures **D** procedurally
3. **A** distribution **B** distributor **C** distribute **D** distributed
4. **A** follow **B** following **C** followed **D** follower
5. **A** digitalization **B** digitally **C** digital **D** digit
6. **A** possessive **B** possesses **C** possessions **D** possess
7. **A** divide **B** divided **C** dividing **D** division
8. **A** local **B** localities **C** locally **D** localized
9. **A** represent **B** representative **C** representation **D** represents
10. **A** specify **B** specification **C** specifying **D** species
11. **A** disassociated **B** association **C** associating **D** associated
12. **A** voluntary **B** voluntarily **C** volunteer **D** voluntarism

Test 3.2.

The first globes were built by ancient Greeks. The earliest known globe was said to have been (1) _____ by the (2) _____ Crates about 150 BC. An ancient celestial globe that still (3) _____ was made about 150 AD as part of a (4) _____, called the Farnese Atlas, in the Naples Museum, Italy. The oldest (5) _____ terrestrial globe was built in Germany, in 1492. This globe does not show the Americas. As new (6) _____ were discovered in the 16th and 17th centuries, globes became more (7) _____. The world's largest globe is the Unisphere, which was built for the 1964 New York World's Fair. This (8) _____ steel globe is 37 m (9) _____ and weighs 408,000 kg, including its base.

1. **A** construct **B** constructive **C** constructing **D** constructed
2. **A** scholarship **B** scholarly **C** scholar **D** scholastic
3. **A** existing **B** exists **C** existence **D** existed
4. **A** sculptor **B** sculpture **C** sculpt **D** sculptural
5. **A** existing **B** existed **C** exists **D** existence
6. **A** land **B** landless **C** lands **D** landed
7. **A** accuracy **B** accurate **C** accurately **D** accuracies
8. **A** stain **B** stained **C** staining **D** stainless
9. **A** cross **B** crossed **C** crossing **D** across

Test 3.3.

The Louvre, the national art museum of France and the palace in which it is (1) _____, is located in Paris, on the right bank of the Seine River. The structure, until 1682 a (2) _____ of the kings of France, is one of the largest palaces in the world. It (3) _____ the site of a 13th-century fortress. The building of the Louvre was begun in 1546. (4) _____ were made to the structure during the (5) _____ of almost every French (6) _____. Under Henry IV, in the early 17th century, the Grande Galerie, now the main picture gallery, which borders the Seine, was (7) _____. By the mid-

19th century the vast complex was built; (8) _____ more than 19 hectares, it is a masterpiece of architectural design.

1. **A** house **B** home **C** housed **D** homeland
2. **A** residence **B** residential **C** resident **D** reside
3. **A** occupies **B** occupying **C** occupancy **D** occupant
4. **A** Add **B** Adds **C** Additions **D** Adding
5. **A** regal **B** reigns **C** reigned **D** regale
6. **A** monarchic **B** monarchal **C** monarch **D** monarchy
7. **A** completing **B** completion **C** complete **D** completed
8. **A** covering **B** cover **C** covered **D** coverage

Test 3.4.

Children's games are recreational (1) _____ especially enjoyed by children. Any attempt (2) _____ them is difficult because of their great number and (3) _____ — children enjoy active games as well as passive ones, games of skill and those of chance, games (4) _____ indoors or outdoors, and games for one child alone or for two or more. Some games are structured, that is, played according to formal rules and generally with (5) _____ equipment; others are unstructured, "made up" (6) _____ as the game progresses (and often prefaced with the suggestion, "Let's (7) _____"). Word games and guessing games — (8) _____ lotto, questions, and charades — are also popular.

1. **A** active **B** activists **C** activities **D** activism
2. **A** classifying **B** classification **C** to classify **D** classified
3. **A** variant **B** variety **C** varies **D** varying
4. **A** playing **B** play **C** playable **D** played
5. **A** prescribable **B** prescription **C** prescribed **D** prescribe
6. **A** spontaneously **B** spontaneity **C** spontaneous **D** spontaneousness
7. **A** pretence **B** pretend **C** to pretend **D** pretending
8. **A** inclusive **B** include **C** included **D** including

Test 3.5.

Scarlet fever is an (1) _____ disease, caused by bacteria, which usually enter the body through the nose or mouth, it is transmitted from person to person by direct contact, that is, by sprays of droplets from the respiratory tract of an infected person, or by indirect contact through the use of utensils previously handled by an infected person. The disease most commonly (2) _____ children between the ages of two and ten.

The typical (3) _____ symptoms of the disease are head ache, sore throat, chills, fever, and general malaise. From two to three days after the first appearance of symptoms, red spots may appear on the palate; bright red papilla (4) _____ on the tongue, giving it an appearance commonly called strawberry tongue. A characteristic skin eruption appears on the chest and usually spreads over the entire body except the face. The rash fades on pressure. The fever, which frequently runs as high as 40° to 40.6°C, generally lasts only a few days but may (5) _____ to a week or longer. The rash usually fades in (6) _____ a week, and at that time the skin begins to peel.

Scarlet fever may be (7) _____ by other diseases, for example, by pneumonia. Since the (8) _____ of penicillin, however, most instances of scarlet fever can be (9) _____ without the (10) _____ of permanent after-effects.

1. **A** infectious **B** infection **C** infect **D** infected
2. **A** affection **B** affected **C** affects **D** affecting
3. **A** initials **B** initial **C** initialize **D** initialized
4. **A** emerged **B** emerge **C** emerging **D** emergence
5. **A** extent **B** extending **C** extended **D** extend
6. **A** approximately **B** approximate **C** approximation **D** approximated
7. **A** complication **B** complicate **C** complicated **D** complicating
8. **A** introduce **B** introducing **C** introduced **D** introduction
9. **A** cure **B** cured **C** curing **D** cureless
10. **A** occurrence **B** occur **C** occurred **D** occurring

Test 3.6.

The Great Depression in the United States, the worst and longest (1) _____ collapse in the history of the modern industrial world, lasted from the end of 1929 until the early 1940s. Beginning in the United States, the depression spread to most of the world's industrial countries, which in the 20th century had become economically (2) _____ on one another. The Great Depression saw rapid declines in the production and sale of goods and a sudden, severe rise in (3) _____. Businesses and banks closed their doors, people lost their jobs, homes, and savings, and many depended on (4) _____ to (5) _____. In 1933, at the worst point in the depression, more than 15 million Americans — one-quarter of the nation's workforce — were unemployed.

The depression was caused by a number of serious (6) _____ in the economy. Although the 1920s appeared on the surface to be a (7) _____ time, income was unevenly distributed. The wealthy made large profits, but more and more Americans spent more than they (8) _____, and farmers faced low prices and heavy debt. The lingering effects of World War I caused economic problems in many countries, as Europe struggled to pay war debts and reparations. These problems (9) _____ to the crisis that began the Great Depression: the (10) _____ U.S. stock market crash of 1929, which ruined thousands of investors and destroyed (11) _____ in the economy. Continuing throughout the 1930s, the depression ended in the United States only when (12) _____ spending for World War II began.

1. **A** economize **B** economy **C** economically **D** economic
2. **A** depend **B** dependent **C** dependence **D** dependably
3. **A** unemployment **B** unemployed **C** employ **D** employee
4. **A** charitable **B** charitably **C** charity **D** charities
5. **A** survival **B** survived **C** survive **D** surviving
6. **A** weaknesses **B** weak **C** weaken **D** weakly
7. **A** prosperity **B** prosperous **C** prosperously **D** prosper
8. **A** earnings **B** earn **C** earning **D** earned
9. **A** contribution **B** contribute **C** contributed **D** contributing
10. **A** catastrophic **B** catastrophe **C** catastrophically **D** catastrophist
11. **A** confidence **B** confide **C** confidential **D** confidentially

12. A mass B massiveness C massively D massive

Test 3.7.

Periodicals are publications released on a (1) _____ basis that feature articles, poems, stories, and other types of writing. Many periodicals also (2) _____ photographs and drawings. Periodicals that are aimed at a general audience, such as weekly news roundups, are also called *magazines*. Those with a more (3) _____ audience, such as publications of (4) _____ organizations, can be termed *journals*.

(5) _____, the difference between periodicals and newspapers has been a matter of format, publication schedule, and content. Most newspapers deal with the news of the day and are (6) _____ daily on pulp paper with relatively large, unbound pages. Periodicals focus on more (7) _____ material, and when they deal with the news they tend to do so in the form of (8) _____ or commentaries. For centuries periodicals generally (9) _____ on finer paper than newspapers, with smaller (10) _____ pages, and at intervals longer than a day (weekly, every two weeks, monthly, quarterly, or even annually).

In the 1990s, with the (11) _____ of the Internet, publishers began to release newspapers and periodicals on line. This development (12) _____ the line between the two forms because the general format of online newspapers and periodicals is (13) _____, and the publication schedule of both forms became more (14) _____. For example, many newspaper publishers update their online versions throughout the day, and some online periodicals do the same. Despite these technological changes, the two forms' differing emphasis in choice of content remains a (15) _____ factor.

1. A regularity B regular C regularly D regulate
2. A inclusion B inclusive C including D include
3. A narrow B narrowed C narrowing D narrowness
4. A scholarly B scholar C scholarship D scholastic
5. A History B Historically C Historic D Historical
6. A issue B issuance C issued D issuing
7. A specialize B specialization C specialized D specializing
8. A summarize B summarizing C summaries D summarized
9. A appear B appearance C appearing D appeared
10. A bind B bound C binding D binder
11. A growth B growing C grow D grown
12. A blur B blurring C blurry D blurred
13. A similarity B similarly C similar D similize
14. A flex B flexible C flexibility D flexibly
15. A distinguish B distinguishing C distinguished D distinguisher

Test 3.8.

Throughout history, people have been (1) _____ by life underwater, and the Professional Association of Dive Instructors (2) _____ that there are now 6 million active divers worldwide. They (3) _____ in many different types of diving, of which wreck, cave, (4) _____, and military diving are just a few. The most common form of diving is sport diving, or (5) _____ diving, which is practiced at depths of less than

130 ft. From these depths, divers can make a (6) _____ ascent to the surface. Diving beyond this limit requires (7) _____ training.

Because popular dive sites such as coral reefs and wrecks are (8) _____ not near land, most diving is done from boats. In some locations, however, divers can enter the water from shore. On a typical outing, the divers decide beforehand how long they will remain underwater and how (9) _____ they will descend. While the divers are underwater, at least one person serves as a spotter by remaining on the boat or on shore. All groups, whether diving from a boat or from shore, are (10) _____ to fly a *diver down flag* (a red flag with a white diagonal slash) to alert boaters that people are underwater.

In general, divers seek locations where the water is clear, the temperatures warm, and the marine life (11) _____. Divers often choose to visit areas with coral reefs because they are colourful and (12) _____ with life, and provide shelter for many types of fish. The Caribbean is the most popular (13) _____ in the world. Parts of the region are designated as marine parks or sanctuaries. Because they are protected from fishing and other human activity, these locations boast abundant aquatic plant and animal life. Similar protected areas (14) _____ throughout the world, and the South Pacific, the Indian Ocean, and the Red Sea are common dive destinations.

1. A fascination B fascinating C fascinated D fascinate
2. A estimating B estimation C estimates D estimated
3. A engage B engagement C engaging D engaged
4. A commerce B commercial C commercialise D commercially
5. A recreation B recreate C recreated D recreational
6. A straightforward B straighten C straightened D straight
7. A advance B advanced C advancement D advancing
8. A typically B type C typical D typifying
9. A deep B deeply C depth D deepen
10. A require B required C requirement D requiring
11. A plenty B plenteously C plentiful D plentifully
12. A densely B density C densing D dense
13. A destine B destined C destination D destiny
14. A exist B existence C existing D existed

Test 3.9.

The Canary Islands or Canaries is the group of islands, the (1) _____ region of Spain, in the Atlantic Ocean, off the north-western coast of Africa, (2) _____ the provinces of Las Palmas and Santa Cruz de Tenerife. Their capitals are, (3) _____ Las Palmas on Grand Canary and Santa Cruz de Tenerife on Tenerife Island; the cities also serve as dual and (4) _____ capitals of the region. The chief islands of the group, in (5) _____ order of size, are Tenerife, Fuerteventura, the (6) _____ to the African mainland, Grand Canary, Lanzarote, La Palma, Gomera, and Hierro. In addition, several barren islets are (7) _____ in the group. The Canary Islands are of volcanic (8) _____ and are noted for their scenery and mild, dry climate, which makes them an ideal site for astronomical (9) _____. Precipitation (10) _____ mainly during the winter season. In areas below about 400

m elevation, the (11) _____ is typically northern African; characteristic (12) _____ are the date palm, dragon tree, and cactus. Growing at higher levels are laurels, holly, myrtle, eucalyptus, pine, and a variety of flowering plants. Farming and fishing are the principal industries. The volcanic soil of the Canaries is extremely (13) _____. The islands have no rivers, however, and severe droughts are common; (14) _____ irrigation is therefore a (15) _____ in most cultivable areas. Among important crops are bananas, citrus fruits, sugar cane, peaches, figs, wine grapes, grain, tomatoes, and potatoes. (16) _____ products include textiles and fine (17) _____. (18) _____ is also important, and the islands are a (19) _____ winter-resort area.

1. **A** autonomy **B** autonomist **C** autonomic **D** autonomous
2. **A** comprise **B** comprised **C** comprisal **D** comprising
3. **A** respect **B** respective **C** respectively **D** respecting
4. **A** alter **B** alternative **C** altering **D** alteration
5. **A** descending **B** descend **C** descendant **D** descender
6. **A** near **B** next **C** nearest **D** nearer
7. **A** included **B** inclusive **C** inclusion **D** including
8. **A** originate **B** original **C** origin **D** originally
9. **A** observer **B** observation **C** observed **D** observational
10. **A** occurrence **B** occurs **C** occurred **D** occurring
11. **A** vegetable **B** vegetation **C** vegetables **D** vegetate
12. **A** vary **B** varied **C** various **D** varieties
13. **A** fertilizer **B** fertilize **C** fertile **D** fertilized
14. **A** artificial **B** artificiality **C** artificially **D** artificials
15. **A** necessity **B** necessary **C** necessities **D** necessarily
16. **A** Manufacture **B** Manufacturing **C** Manufactured **D** Manufacturable
17. **A** embroider **B** embroidered **C** embroiderer **D** embroideries
18. **A** Tourist **B** Tourism **C** Tour **D** Tourer
19. **A** fashionable **B** fashion **C** fashionably **D** fashioner

Список використаних джерел

1. Березина О.А., Шпилюк Е.М. Английский язык для студентов университетов. Упражнения по грамматике. Серия «Изучаем иностранные языки». – Спб. : Издательство Союз, 2000. – 254 с.
2. Верба Г. В., Верба Л. Г. Довідник з граматики англ. мови : Довідк. вид. – К. : Освіта, 1993. – 320 с.
3. Голіцинський Ю.Б. Граматика: Збірник вправ / Перекл. з рос. 4-го вид. – К. : А.С.К., 2005. – 544 с.
4. Романова Л.И. Английская лексика в тестах. – 2-е изд. – М. : Абрис-пресс, 2004. – 336 с.
5. John Eastwood. Oxford Practice Grammar.Oxford University Press, 2000. – 432 p.
6. Luke Prodromou. Crammar and Vocabulary for First Certificate. – Longman, 2001. – 319 p.
7. Michael Swan, Catherine Walter. How English Works. A grammar Practice Book. Oxford University Press. – 2002. – 358 p.

Навчальне видання

Кафедра іноземної філології та перекладу

С.А. Остапенко, Г. М. Удовіченко, Д. В. Фурт

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК З ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50005, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг,
вул. Островського, 16